Dzisiaj 28 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 283 Wydanie P Poznań, niedziela dnia 23 czerwca 1935 Rok 30

Niemiecki stan posiadania na roli w Poznańskiem

PRYWATNA WŁASNOŚĆ NIEMIECKA W ROKU 1914
w procentowym stosunku do obszaru każdego powiatu.

PRYWATNA WŁASNOŚĆ NIEMIECKA W ROKU 1926
w procentowym stosunku do obszaru każdego powiatu.

Walka o ziemię była jedną z głównych dziedzin zmagania się z żywiołem polskim pruskiego systemu eksterminacyjnego oraz elementu niemieckiego, w znacznej mierze napływowego właśnie w swych warstwach agresywnych. Jakiemi w tej walce rząd pruski operował środkami, ile rzucił miljonów na wykupienie ziemi z rąk Polaków, pozbawionych charakteru czy zrujnowanych materjalnie, i w konsekwencji wyrugowanie ludu polskiego z polskiej gleby, są to rzeczy naogół znane, tak samo, jak szykany, prześladowania, przepisy wyjątkowe, które zmierzały do sparaliżowania polskiej akcji obronnej w tej mierze.

Nie ulega wątpliwości, że, jeżeli pruska antypolska polityka agrarna nie została uwieńczona wynikiem, jakiego się spodziewała, było to dziełem zdecydowanej postawy narodowo usposobionego społeczeństwa wielkopolskiego, które, wytworzywszy u siebie twardą opinję publiczną, zdołało stosunkowo niewielkiemi kapitałami, przy gospodarczej ruchliwości odnośnych naszych instytucyj, obronić wiele polskiej własności przed zagładą, a nawet odzyskać poważną część placówek uprzednio straconych.

Jeżeli się zważy metody pruskiego systemu eksterminacyjnego, stosowane w walce o ziemię polską, stwierdzi każdy, że przyznane nam traktatem wersalskim prawo przymusowego wywłaszczenia tych objektów, które nabyte zostały przez Niemców po 1 stycznia 1908, dawało Polakom satysfakcję tylko w skromnej mierze. Niestety z prawa tego skorzystaliśmy w pierwszych czterech latach wskrzeszonej naszej państwowości w zupełnie wyjątkowych tylko wypadkach, zadawalając się dobrowolnem przez Niemców opuszczaniem ziem naszych, tak samo, jak państwo polskie nie wyzyskało prawa wykupu osad kolonizacyjnych w razie śmierci ich właścicieli, — prawa, oddziedziczonego po państwie pruskiem.

Akcja likwidacyjna ruszyła wprawdzie żwawo z miejsca, gdy u jej steru stanął prof. dr. B. Winiarski, niestety jednak musiał on wnet ustąpić, gdy polityka wobec żywiołu niemieckiego skierowana została na tory rezygnacji, które zagwoździły wszelkie możliwości naprawienia choćby częściowo dziejowej krzywdy, wyrządzonej społeczeństwu polskiemu przez rząd pruski. Nie dziw, że w tych warunkach Niemcy przeszli stopniowo do ofensywy, do pomnażania swego stanu posiadania na roli.

Jak prawda ta przedstawia się w świetle danych statystycznych? Nie łatwo je u nas zdobyć. Piszący te słowa borykał się o ich uzyskanie długie miesiące na wszystkie strony, docierając drogą pośrednią tam, gdzie bezpośrednia była dlań zamknięta. Chodziło mi o jedną tylko rzecz: o poznanie prawdy, by prawdę tę móc podać do wiadomości społeczeństwa.

Wynik mych studjów i badania sprawy w sferach miarodajnych znajdują Czytelnicy na mapach, przedstawiających w poszczególnych powiatach Poznańskiego procentowo siłę niemieckiego stanu posiadania na roli w latach 1914, 1926 i 1934.

Nie udało mi się niestety zdobyć danych z roku 1918, które umożliwiłyby nam stwierdzenie z zupełną dokładnością, ile Niemcy stracili do roku 1926 już za polskich rządów. Wiadomo, że i w czasie wojny zawierano tranzakcje kupna-sprzedaży. Nie były one jednak prawdopodobnie zbyt wielkie.

Wskutek tego możemy bez nadmiernej omyłki stwierdzić, że z całego obszaru wszelkiego gatunku gruntów, jakie weszły w granice województwa poznańskiego i wynosiły **w roku 1914** 2.652.800 ha, prywatna własność niemiecka wynosiła **940.852 ha, czyli 35,5%**, a więc ponad **jedną trzecią** całej powierzchni województwa.

Najbardziej zniemczone były pod względem stanu posiadania na roli powiaty: gnieźnieński (62,7%), leszczyński (57,5%), wolsztyński (53,9%), krotoszyński (52,7%), nowotomyski (52,4%) itd. Najmniej ziemi mieli Niemcy w powiatach: ostrowskim (8%), kępińskim (17,1%), ostrzeszowskim (17,6%), śremskim (18,2%) itd.

W roku 1926 własność niemiecka wynosiła już tylko **667.257 ha,** czyli nieco ponad **jedną czwartą** województwa (25,1%). Niemcy stracili przeto (jak to określa H. Rauschning*)), a w rzeczywistości społeczeństwo polskie odzyskało 273.595 ha.

Ten zysk najsilniej zaznaczył się w powiatach: krotoszyńskim, grodziskim, leszczyńskim, poznańskim itd.

Niestety jednak, po tym — niedostatecznym zresztą — zysku, zaczynamy znów tracić ziemię, bo **w roku 1934** w niemieckich rękach widzimy **682.626 hektarów,** czyli 25,9%. **Straciliśmy więc 15.369 ha.**

Strata ziemi polskiej od roku **1926** daje się zauważyć w następujących powiatach pogranicznych: w chodzieskim 5.958 ha, w międzychodzkim 1.277, w nowotomyskim (wraz z włączonym doń

PRYWATNA WŁASNOŚĆ NIEMIECKA W ROKU 1934
w procentowym stosunku do obszaru każdego powiatu.

grodziskim) 10.546, we wolsztyńskim 1.402 i w kępińskim wraz z ostrowskim (dawniej: kępiński, ostrzeszowski, odolanowski i ostrowski) 6.793. Razem przeto w wymienionych 6 powiatach pogranicznych (według obecnego rozgraniczenia) stan posiadania niemieckiego na roli wzrósł aż o 25.976 ha.

Jeśli uprzytomnimy sobie, jak silnym i niebezpiecznym orężem w ręku Niemców jest każda posiadłość, a zwłaszcza rolna, i czem ona stać się może w razie konfliktu zbrojnego, trudno nam nie zastanowić się głębiej nad tem zwiększeniem obszaru niemieckiego i to właśnie przeważnie w powiatach nadgranicznych.

A proces ten dokonał się w okresie od 1926 r. do chwili obecnej.

WŁODZIMIERZ DWORZACZEK

---

*) Hermann Rauschning: „Die Entdeutschung Westpreussens und Posens" („Zehn Jahre polnischer Politik"), Berlin 1930. Dzieło to, opracowane nadzwyczaj drobiazgowo i z pozorami jakoby bezstronności, przedstawia polską politykę w „odstąpionych dzielnicach" w najbardziej perfidny sposób, jako w najwyższym stopniu terorystyczną w stosunku do ludności niemieckiej, która jest rzekomo rdzennie miejscowa i jest w dodatku jedyną „krzewicielką oświaty i kultury". Nie wspominając ani słowem o napływowym charakterze znacznej części Niemców, o ich wyjątkowo uprzywilejowanem stanowisku za czasów zaborczych i o upośledzeniu gospodarzy tej ziemi — Polaków, książka Rauschninga, rozesłana bardzo szeroko po całym świecie, stała się dla całej masy cudzoziemców jednem z najbogatszych źródeł wiadomości o stosunkach polsko - niemieckich. Z polskiej strony żadnej skutecznej odprawy na wszystkie te kłamstwa, oszczerstwa i nieścisłości nie było, bo, jeśli nawet publicyści nasi zabierali głos w tych sprawach, nigdy nie znalazło się dosyć funduszów, aby prace te przekładać na obce języki i rozsyłać mężom stanu, parlamentarzystom i publicystom zagranicznym

Laval o stosunkach z Sowietami

Z oświadczenia francuskiego premjera w komisji spraw zagranicznych izby deputowanych

Paryż. (PAT) „Petit Parisien" podaje nowe szczegóły exposé min. Lavala w komisji spraw zagranicznych izby deputowanych.

Dep. Wallach zażądał od premjera sprecyzowania charakteru pomocy, jakiej udzielić może ZSRR Francji.

Z odpowiedzi — udzielonej przez p. Lavala — wynika, że układ francusko-sowiecki, opierając się na przesłankach paktu Ligi Narodów, ma raczej charakter moralny, niż materjalny. Wciąga ZSRR w orbitę gry francuskiej i będzie miał znaczenie tylko na wypadek zaatakowania Francji lub ZSRR przez państwa europejskie.

Premjer wyjaśnił dalej, że pozostaje w dalszym ciągu przychylny polityce współpracy z Niemcami. Celem Francji jest zawsze doprowadzenie do znalezienia formuły porozumienia z Rzeszą. „Bronimy się przed tem — stwierdzić miał kierownik polityki zagranicznej Francji — jakobyśmy prowadzili politykę okrążenia, która mogłaby budzić tylko urazy."

W stosunku do zagadnień Europy środkowej Laval stwierdził, że jest to zagadnienie przedewszystkiem natury gospodarczej.

„Z całą pewnością — oświadczył — gdybyśmy udzielali państwom Małej Ententy tych korzyści, jakich udzielają im Niemcy w dziedzinie wymiany, to nasze zadanie byłoby niezmiernie ułatwione. Kryzys, który sami przechodzimy, często stawia nas w sytuacji bezsilnych obserwatorów. Z tego przedstawienia sprawy widać, jak skomplikowana sprawą jest zawarcie paktów naddunajskich, ponieważ układy te mogą jedynie dojść do skutku dzięki przyznaniu przez nas korzyści, których przeprowadzenie przez izby jest prawie niemożliwością."

„Matin" donosi, że Laval, zwracając się do przedstawiciela komunistów, dep. Peri, oświadczył, iż sam Stalin wprowadził do komunikatu moskiewskiego ową słynną klauzulę, uznającą prawo Francji do utrzymywania swych zbrojeń na poziomie potrzeb jej bezpieczeństwa. Premjer dodał, że kierownik państwa sowieckiego położył kres paradoksowi nie do utrzymania, polegającemu na tem, że komuniści występują przeciw zarządzeniom obrony narodowej we Francji na wypadek agresji innego mocarstwa, a w Sowietach uprawiają politykę, która stworzyła z tego państwa potęgę militarną w Europie.

Dep. Guernut — jak podaje „Oeuvre" — miał zwrócić się do premjera z zapytaniem, jakie stanowisko zajmuje Polska, na co premjer odpowiedział, że Polska pragnie utrzymać dobre stosunki ze swymi obu sąsiadami.

ng III 746

Ciągnienie loterji

Warszawa. (Tel. wł.) W ciągnieniu Loterji Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

10.000 zł — 58 201, 69 288.
5.000 zł — 108 600, 116 206.
2.000 zł — 23 086, 89 945.
1.000 zł — 3 028, 106.332. w

O sytuacji na wsi

Warszawa. (Tel. wł.) W ostatnich czasach odbywają się żywe narady urzędowe i nieurzędowe w sprawie zagadnień rolniczych i sytuacji na wsi. Rozpatrywany jest projekt kredytów dla wsi, oraz nowe rozporządzenie wykonawcze do ustawy szarwarkowej. (w)

Akcja PPS

Warszawa. (Tel. wł.) Frakcja komunistyczna zwróciła się do PPS. z propozycją wspólnej akcji przeciwko ordynacji wyborczej, ale PPS. powziął uchwałę, w której oświadcza, że kampanję w obronie powszechnego, równego, tajnego, bezpośredniego i proporcjonalnego prawa wyborczego prowadzić będzie samodzielnie.

Jednocześnie PPS. zapowiedział na wtorek 25 bm. 24-godzinny strajk protestacyjny przeciwko nowej ordynacji wyborczej. (w)

Wiadomości

Z Paryża donoszą, że sen. Cavillon złożył w senacie wniosek o zaostrzenie przepisów prawnych, karzących szpiegostwo i o ustanowienie kary śmierci w wyjątkowo poważnych razach.

*

We francuskiej izbie deputowanych zebrano wymagane przez regulamin 150 podpisów w sprawie domagania się natychmiastowej dyskusji nad projektem ordynacji wyborczej, opartej na zasadzie proporcjonalnego głosowania. W myśl regulaminu izba powinna więc wypowiedzieć się w tej sprawie już na wtorkowem posiedzeniu.

*

Agencja Havasa donosi z Berlina, że aresztowano tam dominikanina francuskiego, O. Julien Allay, oskarżonego o wysyłanie zagranicę waluty niemieckiej.

*

W Paryżu frakcje parlamentarne 3 ugrupowań socjalistycznych, a mianowicie socjalistów francuskich, socjalistów Francji i republikanów - socjalistów, uchwaliły wniosek, zmierzający do utworzenia wspólnego sekretarjatu trzech ugrupowań. Następnie rozważano również sprawę fuzji tychże ugrupowań.

*

W sprawie służby ochotniczej niemieckich studentów, należących do roczników 1910—1913, w armji niemieckiej ogłoszono okólnik, z którego wynika, że służba w armji niemieckiej rozpocznie się 1 listopada 1935 r. i trwać będzie rok. Zgłoszenia przyjmuje się do 15 lipca. Kandydaci muszą wykazać się, że są obywatelami niemieckimi, pochodzenia aryjskiego, oraz że są kawalerskiego stanu. Do marynarki zgłaszać się mogą tylko studenci wyższych szkół w Hamburgu i Kilonji.

Stronnictwo Narodowe

Zbiórki na procesje

Na wielką procesję farną w niedzielę zbiórka o godz. 8 na Nowym Rynku.

Górczyn w niedzielę o godz. 17 przed lokalem p. Mateckiego ul. Górczyńska 15.

Śródmieście w poniedziałek o godz. 17 w lokalu św. Marcin 65.

PISZCZANY. Reumatycy kąpią się w wielkich basenach mułowych, a zatem bezpośrednio w naturalnych gorących źródłach i temu zawdzięczają doskonałe wyniki kuracji. Informacje: BIURO PISZCZANY, Cieszyn. Tg 1156

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.25 — 5.26 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.29 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 22. 6. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna; zauważa się większy brak materjału przy obecnych niskich kursach.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poż. konwers. po 65½% — bez oddawców — jak również 3% poż. bud. po 41,— oraz 4% poż. inwest. po 102,—; natomiast notowano 4% premj. doł. po 53 do 53½—53,— w płaceniu.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% dol. listy zast. po 41,—%, zaś 4½% listy zast. złote w złocie poszukiwano po 43½%, pozatem handlowano 4% listy zast. konwert po 40½%.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 86½ i wyżej — bez oddawców.

Ceduła Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4% pożyczka premj. dolarow., serja III 53,—53,50—53,— P.
3% poż. budowl., serja I 41,— P.
4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 41,— +
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w złocie = 8,90 za 1 dol. 43,50 P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 40,50 +
Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 22. 6. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. słabe) . . .	12,25— 12,50
Pszenica (Usposob. słabe) .	15,00— 15,25
Jęczmień 710—725 g/l. . . .	15,00— 15,50
Jęczmień 680—690 g/l. . . .	14,00— 14,75
Usposobienie słabe.	
Owies (Usposob. słabe) . .	14,25— 14,75
Mąka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	19,25— 20,25
żytnia I gat. 0.65% wł. w.	18,25— 19,25
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	14,00— 15,00
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	12,00— 13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w.	14,75— 15,75
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	26,25— 28,75
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	25,75— 26,25
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	24,75— 25,25
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	23,75— 24,25
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	22,75— 23,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	22,25— 22,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	21,75— 22,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	19,50— 20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	18,00— 18,50
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	17,00— 17,50
psz. gat. IIB 70-75% wł. w.	14,50— 15,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	9,50— 10,00
Otręby pszen. grube stand.	10,00— 10,50
Otręby pszenne średnie st. .	9,50— 10,00
Otręby jęczmienne	9,25— 10,50
Siemię lniane	44,00— 47,00
Gorczyca	36,00— 40,00
Groch Viktorja	26,00— 32,00
Łubin niebieski	10,50— 11,00
Łubin żółty	13,00— 13,50
Mak niebieski	36,00— 39,00
Ziemniaki jadalne	3,75— 4,25
Makuch lnian. w taflach . .	18,00— 18,25
Makuch rzepakowy w tafl.	13,25— 13,50
Makuch słon. w tafl. 42/43%	16,75— 17,25
Śrut Soja	18,50— 19,00
Słoma pszenna luzem . . .	2,75— 2,95
„ pszenna prasowana .	3,35— 3,55
„ żytnia luzem	3,00— 3,25
„ żytnia prasowana . .	3,50— 3,75
„ owsiana luzem .	3,50— 3,75
„ owsiana prasowana	4,00— 4,25
„ jęczmienna luzem	2,20— 2,70
„ jęczmienna prasow .	3,10— 3,30
Siano zwykłe luzem . . .	6,50— 7,00
„ zwykłe prasowane . .	7,00— 7,50
„ nadnoteckie luzem . .	7,50— 8,00
„ nadnoteckie pras. . .	8,00— 8,50

Ogólne usposobienie słabe.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 307 tonn, pszenicy 278 tonn, jęczmienia 111 tonn, owsa 107 tonn, mąki żytniej 225,9 tonn, mąki pszennej 79,4 tonny, otrąb żytnich 118,5 tonn, otrąb pszennych 40 tonn, gorczycy 4,85 tonn, grochu Wiktorja 21,5 tonn, grochu Folgera 0,8 tonn, łubinu niebieskiego 17,5 tonn, maku niebieskiego 3 tonny, maku białego 1 tonna, makuchu lnianego 13 tonn, mąki ziemniaczanej 5 tonn, ziemniaków jadalnych 15 tonn.

Dotyczy to i Polski

Dzieją się teraz w Europie rzeczy, niby od nas odległe, a jednak bardzo nam nieobojętne. Coś między Anglją i Niemcami. Coś od strony Włoch. A drganie wszystkich tych ruchów odrazu odczuwa się i w Polsce.

Odrębne porozumienie angielsko-niemieckie w sprawie zbrojeń morskich, przyznające Rzeszy 35 proc. stanu brytyjskiego wogóle, a 45 proc. w łodziach podwodnych, może się wydawać sprawą ważną dla uczestników układu waszyngtońskiego, ustalającego stosunek sił morskich między Anglją, Francją, Włochami, Stanami Zjednoczonemi Ameryki i Japonją, ale ostatecznie pomniejszego lub niebezpośredniego znaczenia dla nas. Mniemanie takie byłoby gruntownie niesłuszne. Odwrotnie, dla nas jest to bodaj bardziej rozstrzygające, niż dla innych. Bo te 35 proc. sił morskich Niemiec, w stosunku do brytyjskich, na wszystkich morzach, stają się odrazu jawną i przytłaczającą przewagą na morzu Bałtyckiem, co dla nas jest jedynie istotne, a beznadziejnie niepomyślne.

Jeszcze dalsze wydają się działania Włoch w Afryce przeciw Abisynji. Także pozornie. Na to bowiem, by móc się zwrócić swobodnie, lub jako tako swobodnie ku Afryce, muszą Włochy zabiegać o korzystny dla siebie układ i bieg spraw w Europie.

Włochy dobrze wiedzą, że będą miały dość kłopotu i zachodu z powodu Abisynji nietylko zbrojnie z nią samą, ale także dyplomatycznie z Ligą Narodów, a w niej i poza nią przedewszystkiem z Anglją, która dba o poszanowanie paktu i powagi Ligi, a jeszcze bardziej może o niewprowadzanie w ruch stanu rzeczy w posiadłościach pozaeuropejskich. Już tego obciążenia będzie Włochom dosyć i zadużo. A najzupełniejszem niepodobieństwem jest dla Włoch zwrócić się twarzą ku Afryce, pozostawiając sobie na tyłach całkiem niepewną sprawę Austrji, dla której połknięcia Niemcy, już uzbrojone od stóp do głów, czekałyby tylko sposobnej chwili, t. j. właśnie gruntownego zabrnięcia Włoch w góry Abisynji i związania się tem długotrwałem i wysilonem działaniem.

Jest przeto rzeczą tak zrozumiałą, jak tylko być może, iż Włochy chciałyby na czas związania się w Afryce, co może i nawet musi potrwać sporo miesięcy lub zgoła latek, mieć pewne uspokojenia, że w tym czasie Niemcy nie załatwią sobie sprawy Austrji i nie staną się niepożądanymi sąsiadami bezpośrednimi Włoch. Dlatego p. Mussolini i p. Suvich, podsekretarz stanu spraw zagranicznych, rozmawiają od miesiąca bardzo żywo z ambasadorem Rzeszy w Rzymie p. von Hasselem. Nie byłoby tych rozmów, gdyby i Trzecia Rzesza, dosyć w ostatnim okresie osaczona, nie znajdowała korzyści w ponownem nawiązaniu zalotnych stosuków z Włochami.

Ale tu same mgliste zapewnienia nie wystarczą. Włochy doskonale rozumieją, że Niemcy nie będą parły na południe, ku Austrji, tylko w takim razie, jeśli skierują swój napór gdzieindziej, a mianowicie na wschód Europy, czyli, jak Trzecia Rzesza jawnie głosi, ku obszarom Rosji. I dlatego w ostatnich tygodniach ujawnia się we Włoszech niezadowolenie nawet z układu wzajemnej pomocy między Francją i Rosją, a podobnie między Rosją i Czechosłowacją. Mówi się, że to jest wciąganiem Rosji głęboko w sprawy Europy, a nawet dodaje się, że odżywa panslawizm, a Rosja przez Czechosłowację i Jugosławję dociera wpływami do środkowej Europy. Ale myśli się raczej tylko to, co jest naprawdę, że te układy Francji z Rosją i Czechosłowacji z Rosją utrudniają próby pochodu Niemiec na wschód, oraz wytężenie ich uwagi na wschód, co w danej chwili dogadzałoby Włochom. To jest istota rzeczy w obecnych nastrojach.

A wszystko to zahacza również o Polskę. Widać bowiem z różnych doniesień, iż Włochy liczą potrosze i na to, że obecna polityka zagraniczna Polski niezbyt rada jest zbliżeniu Francji z Rosją i Czechosłowacji z Rosją. Ale chyba trzeźwa polityka Mussoliniego nie bierze w rachubę takiej możliwości, by i Polska przyłożyła ręki do skierowania oczu Niemiec na wschód. Na Polskę liczyć można tylko dla zabezpieczenia pokoju w różne strony Europy, ale nie dla skierowania niebezpieczeństwa z jednych szlaków na drugie, właśnie dla nas najbardziej niepokojące. Nie braknie zaś u nas ochoty do porozumienia się, na takich podstawach ogólno-pokojowych, także z Włochami.

STANISŁAW STROŃSKI

W Rumunji odbyły się wielkie uroczystości w związku z przewiezieniem szczątków wielkiego księcia Mołdawji Dymitra Cantemira z Sowietów do Rumunji. Na zdjęciu przedstawiciele rządu rumuńskiego oraz duchowieństwa na dworcu w Jassach, stolicy Mołdawji, oddają hołd szczątkom bohatera narodowego Rumunji.

Atak Żydów i ich przyjaciół

Po odrzuceniu budżetu miasta Łodzi

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Łódź, dnia 20 czerwca

Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej, kiedy przedstawiciele wszystkich klubów opozycyjnych (t. j. B. B., P. P. S., Ch. D. i Żydzi) oświadczyli się przeciwko budżetowi, przewodniczący Klubu Narodowego, prof. Podgórski, w odpowiedzi zauważył, że do ostatniej niemal chwili prasa żydowsko-„sanacyjna", a także i mówcy z opozycji wmawiali opinji publicznej, że właśnie radni narodowi pracowali przeciwko budżetowi, i, że w rezultacie będą głosowali przeciwko niemu. Tymczasem, cóż się okazało? Za budżetem głosował właśnie Klub Narodowy, a przeciwko — wszyscy ci, którzy nazywali siebie „obrońcami budżetu", t. j. Żydzi, „sanatorzy" i chadecy. Dlaczego tak się stało?

Radziecki Klub Narodowy od początku swej pracy w samorządzie łódzkim wszedł na drogę poważnego traktowania wszystkich zagadnień, dotyczących interesów miasta. W przeciwstawieniu do innych ugrupowań szedł konsekwentnie do jasnego i widocznego dla wszystkich celu. To jego pierwszy plus. Natomiast cała opozycja z Żydami na czele potraktowała radę, jako teren, wygodny dla czynienia najrozmaitszych porachunków partyjnych i osobistych.

Kiedy na porządek dzienny rady wszedł budżet administracyjny na rok 35/36, cała opozycja postawiła sobie za zadanie utrudnienie pracy Klubowi Narodowemu, nie zwracając wcale uwagi na to, że pierwszym i zasadniczym obowiązkiem całej rady jest danie miastu budżetu, t. j. planu gospodarczego, na podstawie którego miasto ma się tak, a nie inaczej gospodarować. Oprócz narodowców wszystkie inne grupy radzieckie interesowały się budżetem o tyle, o ile odpowiadał on ich interesom materjalnym. Przecież na ostatniem posiedzeniu rady w dniu 18 bm. wszyscy mówcy opozycyjni, począwszy od Żydów, a skończywszy na chadekach, oświadczyli się przeciwko budżetowi jedynie dlatego, że ta czy inna ich partyjna organizacja nie dostała subwencji. Odnosiło się wrażenie, że, według nich, najlepszym budżetem może być tylko taki, który przewiduje jak najwięcej subwencyj. Miasto chcieli zamienić na dojną krowę, z którejby mogli się żywić wszyscy „państwowo-twórczy" obywatele, a w pierwszym rzędzie ci „nasi" z krzywemi nosami. Owszem, organizacjom i instytucjom pożytecznym (oczywiście polskim) można i należy iść z pomocą (i takie pomoc otrzymały), ale nie można znowu traktować miasta, jako instytucji filantropijnej, powołanej jedynie poto, by utrzymywała różne niepotrzebne organizacje.

Pierwszym obowiązkiem miasta, jako instytucji, jest obrona interesów całego społeczeństwa, a nie wyodrębnionych jakichś grup. Żydzi głosowali przeciwko budżetowi, bo nie dostali subwencyj. Pretensje ich są nieuzasadnione. Żydzi mają dość pieniędzy na to, by utrzymywać swoje organizacje. Mało to się słyszy, ile śle „zagranica" dla polskich „biednych" żydków? Im wszystkiego za mało. Opanowali handel, przemysł — w Łodzi niemal wszystko znajduje się w ich rękach — lecz i to im nie wystarcza. Jeszcze wyciągają łapę po pieniądze publiczne.

Czy Klub Narodowy również starał się o to, by wyciągnąć od miasta dla swych organizacyj jakieś korzyści? Nie! Nikt na to nie może dać najmniejszego dowodu. Narodowcy poszli do rady nie po to, żeby bronić prywatnych interesów, lecz interesów ogółu, przedewszystkiem zaś interesu robotnika polskiego, tak haniebnie wyzyskiwanego przez element żydowski. Któż się o niego upominał? Czy ci, którzy głosowali za remuneracjami dla dygnitarzy miejskich? Albo ci, którzy głosowali za subwencjami żydowskiemi i poradnią świadomego macierzyństwa? — Wolne żarty, panowie! Robotnik łódzki nie jest już tym, któregoście mogli karmić najwstrętniejszą demagogją. Dla niego jest dzisiaj jedno oczywistem i zrozumiałem: Żyd jest sprawcą tego, że się go wyzyskuje i że brak mu chleba. Tej prawdy nie zaćmią żadne piękne śpiewki o „wspólnym" interesie polskiego i żydowskiego świata pracy. Polski świat pracy może sobie poprawić byt tylko wtedy, jeśli zdecydowanie odgrodzi się od elementu żydowskiego, którego celem istnienia jest pasorzytowanie na innem ciele. Wszyscy ci, którzy bronią interesu żydowskiego, prędzej czy później przegrają sromotnie, bo tego będzie wymagało dobro narodu polskiego.

Stało się! Budżet, owoc wielomiesięcznej i wytrwałej pracy narodowców, został odrzucony. Zorganizowane przez Żydów siły sprzeciwiły się uchwaleniu planu, na podstawie którego miasto Łódź miało się rządzić tak, jak tego wymagało dobro społeczeństwa polskiego. Gdyby nie pomoc, udzielona przez „sanatorów", socjalistów i chadeków — Żydzi nie osiągnęliby swojego celu.

Ale czy to jest dla nich już ostatecznym celem? Kiedy min. Kościałkowski udzielił napomnienia radzie za to, że nie uchwaliła w porę budżetu — Żydzi i ich pachołkowie zwalili winę na narodowców. Prasa żydowska już przewidywała rozwiązanie rady, twierdząc, że narodowcy uniemożliwiają normalną pracę. Szkalowano za to wszystkich i wszystko, ile się tylko zmieściło. Bezstronny obserwator posiedzeń rady miejskiej zapytywał się w duchu: czyż to możliwe, aby Żydzi w Polsce mogli tak szkalować polską instytucję i Polaków? Robiło się to wszystko po to, ażeby radzie poderwać zaufanie, a władze nadzorcze przekonać o jej niezdolności do pracy. I jakiż wynik tej kampanji? Na zarzut, że rada nie uchwaliła budżetu, narodowcy odpowiedzieli wskazaniem tych, którzy uniemożliwiają jej spełnienie tego ważnego obowiązku. Pan minister przeczytał telegram i po kilku godzinach odpisał, że z wszelkiemi zażaleniami należy kierować się do wojewody. Ale przecież istotą tego sporu było ustalenie faktu, kto nie chce dać miastu budżetu i kto za to powinien ponosić odpowiedzialność. Okazało się, że nie narodowcy uchylają się od spełnienia tego ważnego zadania, lecz kto inny. Kiedy przyszło do głosowania nad budżetem en bloc — bomba ostatecznie pękła. Żydzi zmobilizowali wszystkie siły, ażeby budżet odrzucić. I dopięli swego. Przeciwko budżetowi głosowała nawet „sanacja", choć minister nieuchwalenie budżetu uznał za dowód nienormalnej pracy rady miejskiej!

Teraz dla wszystkich stało się już jasnem, że w tej grze chodzi o coś ważniejszego niż odrzucenie budżetu. Żydzi koniecznie dążą do rozwiązania rady, i dlatego dali władzom nadzorczym atut, któryby usprawiedliwił ewentualny akt rozwiązania. Apetyty żydowskie, jak widzimy, idą bardzo daleko. Wskazywaliśmy na nie nie od wczoraj.

Ale Żydzi i ich przyjaciele przeliczą się. Gdyby przyszło do ponownych wyborów, Obóz Narodowy wyjdzie z nich zwycięsko w takiej sile, że czapkami zarzuci swych przeciwników. Zwycięży — bo zwyciężyć musi! (t)

Katastrofa lotnicza

Paryż. (PAT.) W lesie Lagny (nad rzeką Marną, 30 km od Paryża — red.) spadł dwumotorowy samolot wojskowy. Trzech oficerów zginęło w płomieniach. Uratował się tylko na spadochronie jeden podoficer.

Rosja nad Dunajem

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Praga, 20 czerwca.

W Barandowie, uroczej miejscowości podstołecznej, z której tarasów roztacza się piękny widok na rzekę Mołdawę i spowitą w mgłach „Złotą Pragę", przyjmował min. Benesz delegację dziennikarzy zagranicznych, akredytowanych w Berlinie, a bawiących od kilku dni na wycieczce informacyjnej po Czechosłowacji. Przyjazd prasy międzynarodowej, reprezentującej w swym składzie kilkanaście narodowości, dał ministrowi spraw zagranicznych Czechosłowacji sposobność do wynurzeń na temat aktualnych zagadnień europejskich. Wynurzenia te były tembardziej interesujące, że nastąpiły nazajutrz po powrocie ministra z Moskwy. Wymiana zdań z prasą rzuciła niejedne światło na położenie w Europie środkowej, które w obecnej chwili, gdy układ Pragi z Moskwą stał się faktem, zawiera ważkie momenty o znaczeniu ogólnoeuropejskiem.

Kilka dni temu, gdy min. Benesz jeszcze bawił wśród murów Kremla, wyraził paryski „Temps" w następujących słowach przewidywania co do skutków moskiewskiej wizyty: „Nie ulega wątpliwości, że min. Benesz po powrocie skorzysta z swojego autorytetu, by rozszerzyć system paktów wzajemnej pomocy na kraje Małej Ententy". W zwięzłych tych słowach zawarty jest cały program: umocnienie wpływów Rosji nad środkowym i dolnym Dunajem.

Trzeba sobie przedewszystkiem uświadomić, że podpisany przez min. Benesza układ czeskosłowacko - sowiecki stanowi jedynie fragment szerszego systemu politycznego, którego nici koncentrują się w Paryżu. Jak to znalazło wyraz w oficjalnym komunikacie moskiewskim z okazji wizyty p. Benesza, pakt wzajemnej pomocy Francji i Sowietów oraz pakt czesko-sowiecki są dokumentami jednej i tej samej tendencji politycznej, — tendencji, która zmierza do konsolidacji sił w Europie środkowej, stojących na stanowisku „status quo" terytorjalnego i politycznego. Ta polityka walki z rewizjonizmem nie jest niczem nowem. Nowe są tylko środki, jakiemi się posługuje.

Gdy na przełomie bieżącego roku finalizowane były między Francją a Włochami „układy rzymskie", a Francja w sprawach środkowo - europejskich godziła się odstąpić Włochom swe długoletnie przewodnictwo nad Dunajem, wyglądało tak, jak gdyby dominująca rola Paryża w stolicach Małej Ententy była tem samem przypieczętowana. Od początku roku czuć też było nagły wzrost wpływów włoskich zarówno w Pradze, jak Bukareszcie, a tak samo w Białogrodzie przygotowywało się szybkiemi krokami odprężenie stosunków z Rzymem, do którego zwolennicy „status quo" przywiązywali duże nadzieje. Mówiło się już, że Francja ceduje swój „pakiet uprzywilejowanych akcyj" Małej Ententy na rzecz Włoch, mając narazie inne kłopoty, absorbujące jej siły przedewszystkiem na Zachodzie. Ostatni wyraz znalazło to w Stresie, gdzie Francja i W. Brytanja pozostawiły Mussoliniemu decydujący głos na odcinku austrjackim, powierzając zarazem Włochom przygotowania do „konferencji naddunajskiej".

I byłoby może owe przewodnictwo Włoch w Europie środkowej poczyniło dalsze postępy, gdyby nie nagłe wydarzenia zewnętrzne — zaostrzenie się sytuacji w Abisynji —, które proces ten wstrzymały. Rzym znalazł się z jednej strony pod obstrzałem dyplomacji niemieckiej, wiążącej w zręczny sposób kwestję Abisynji z Austrją, z drugiej strony spowodowało ochłodzenie się stosunków z Anglją coraz mniejszą u Włochów skłonność ku angażowaniu się w trudny problemat środkowo - europejski. W przykrem położeniu znalazła się Francja, która dopieroco złożyła swe aktywa w polityce środkowoeuropejskiej nowej przyjaciółce włoskiej i nagle spostrzegła, że zanosi się na ogołocenie Europy środkowej z wpływów mocarstw „streseńskich". Znamienne, że właśnie w takiej chwili wypadła gen. Göringowi podróż na Bałkany, wywołując przez to w opinji europejskiej najróżniejsze domysły.

Ale rachuby te przekreśliła prędkim manewrem przezorność dyplomacji francuskiej, przygotowującej w przyśpieszonem tempie teren pod układ Pragi z Moskwą. Jednocześnie, gdy Laval bawił w Moskwie, wiadomem też było, że niezadługo przybędzie do Moskwy i minister Benesz. Tylko że mało kto wówczas przewidywał, iż układ czesko-sowiecki — traktowany pierwotnie jako rodzaj „przyczepki" do paktu francusko - sowieckiego — stanie się samoistnym aktem o bezpośrednim wpływie na politykę środkowo - europejską. Śmiało dziś powiedzieć można, iż waga jego dla układu sił w Europie środkowej jest pierwszorzędna.

Przedewszystkiem wzmacnia on pod każdym względem pozycję Małej Ententy, co odnosi się zarówno do Małej Ententy jako całości, jak też do poszczególnych jej członków. Najbardziej jest to widoczne w Rumunji, gdzie groźba niebezpieczeństwa bolszewickiego przez wiele lat dyktowała poczynania w polityce zagranicznej tego państwa, niejednokrotnie z niekorzyścią dla naturalnych jego interesów.

W Jugosławji, gdzie istnieją jeszcze wpływy antysowieckie w pewnych kołach konserwatywnych, z dworem na czele, ale gdzie nastroje te w ostatnim czasie zanikają, przedstawia możność oparcia się na czynniku rosyjskim doniosły moment stabilizacyjny w polityce zagranicznej, uniezależniając kraj ten od zmiennych, a tak ciężkich niejednokrotnie faz współżycia z Włochami.

Pozostaje wreszcie Republika Czeskosłowacka, która przez długie lata obywała się bez czynnika rosyjskiego, licząc na swój sojusz z Francją i na Locarno.

Trzeba dopiero było zmian, jakie przyniosła za sobą ewolucja reżimu narodowo - socjalistycznego w Rzeszy: potężny wzrost prądów hitlerowskich wśród mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji oraz niebezpieczeństwo, jakie Praga widzi w nowym kierunku polityki polskiej od chwili zawarcia 10-letniego paktu nieagresji z Niemcami. Od tej chwili zmienia się sytuacja w stosunkach czesko - sowieckich radykalnie i z wielką szybkością. W czerwcu 1934 r. nawiązane są stosunki dyplomatyczne, w marcu 1935 zawarty już jest układ handlowy i układ lotniczy, wreszcie pakt wzajemnej pomocy i podróż min. Benesza do Moskwy koronują to dzieło 12 miesięcy wysiłków dyplomatycznych, inaugurując zarazem dla Czechosłowacji nowy etap w jej stosunkach zagranicznych.

W obecnej chwili, gdy pomimo ociągania się Rzymu, „konferencja naddunajska", jak słychać, przygotowywana jest zarówno przez Małą Ententę, jak i w Paryżu, nabiera pakt czesko-sowiecki szczególnej wagi. Daje on bowiem państwom Małej Ententy i ich polityce bezwzględnego trwania przy „status quo" nowe oparcie. Zwiększa szanse przeprowadzenia przy pomocy Moskwy tych tez, które są za stabilizacją pokoju na zasadzie istniejących traktatów. Podcina więc idee „anschlussowe" wobec Austrji, jak też tendencje dozbrojeniowe Węgier.

Trudno dziś przewidzieć, jak daleko posunie się ingerencja Rosji w sprawy Europy środkowo -południowej i czy obecnym nadziejom dyplomacji czeskiej i sowieckiej odpowiadać będzie efektywna siła czynnika rosyjskiego w przyszłości.

Narazie wyglądają szanse te dość obiecująco. Bo jeśli się zważy, iż z Małą Ententą współpracuje jak najściślej blok bałkański, otwiera się dla Rosji pole do gry na olbrzymiej linji, która zaczyna się w Pradze, a kończy w Angorze. Jest zatem po co ofiarować dla tej gry dużą stawkę.

Można się więc spodziewać, że w najbliższych pociągnięciach politycznych w basenie naddunajskim — przedewszystkiem na „konferencji naddunajskiej", która przewidziana jest na jesień — Rosja skoncentruje cały swój wysiłek, by zwalczać rewizjonizm. Polityka niemiecka ma w Europie środkowej nowego przeciwnika.

B. L.

TRENCZYŃSKIE CIEPLICE

Niskie ceny ryczałtowe umożliwiają **każdemu** leczenie: reumatyzmu, dny, ischiasu, neuralgji i stanów pozaskrzepowych. Bezpłatne informacje: **Repr. Trenczyńskich Cieplic, Kraków, Jana 18 parter.**

Tg 914

DINOL PŁYN PRZY POCENIU PACH PROSZEK PRZY POCENIU NÓG od **POTU**

Tg 1 102

Każde Pudełko Pudru

Soir de Paris

(WIĘKSZY MODEL)

BOURJOIS

zawiera flakonik reklamowy Wody Tualetowej

Soir de Paris

przez firmę

BOURJOIS

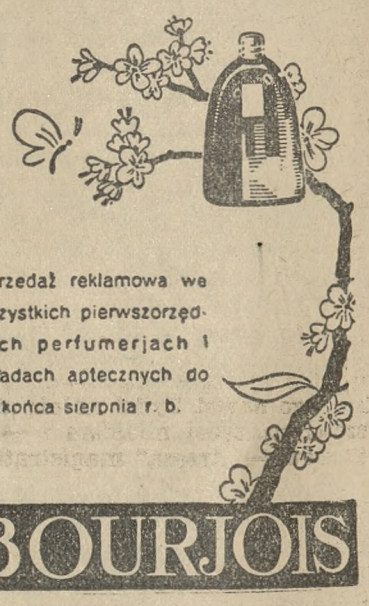

Sprzedaż reklamowa we wszystkich pierwszorzędnych perfumerjach i składach aptecznych do końca sierpnia r. b.

BOURJOIS

ng 11 757

KREM HAWAY CAZIMI do sportu i na plażę

FLEURS DE VARSOVIE WODA KWIATOWA I PERFUMY Lotos WARSZAWA

ng 11 230

Z pobytu ang. min. A. Edena w Paryżu, gdzie między nim a premjerem Lavalem toczyły się ważne narady w związku z rozbudową floty niemieckiej. Obok min. Edena jego małżonka, towarzysząca mu w podróży.

Z ruchu narodowego w Wielkopolsce

W powiecie Bydgoskim.

We wsi Żołędowo, pow. bydgoskiego, w pobliżu Maksymiljanowa, odbyło się w sali p. Franciszka Mrugowskiego zebranie członków Stronnictwa Narodowego. Zebranie odbyło się z inicjatywy zarządu powiatowego i zagaił je też prezes tego zarządu, poseł Lewandowski. Na przewodniczącego powołano p. Antoniego Kujawę, na jego zastępcę p. Andrzeja Kwaśniewskiego i na sekretarza p. Bronisława Gackowskiego.

Referat o dziejach ruchu narodowego w Polsce wygłosił p. Kazimierz Czarliński w Bydgoszczy, a poseł Lewandowski omówił nasze wewnętrzne stosunki polityczne i gospodarcze. Po referatach, przyjętych przez zebranie szczeremi oklaskami, wywiązała się krótka dyskusja, a następnie dokonano wyboru zarządu miejscowego koła w liczbie czterech osób i uchwalono urządzić następne zebranie jeszcze pod koniec czerwca.

Zakończono zebranie odśpiewaniem hymnu „Boże coś Polskę".

W salce sekretarjatu Stronnictwa Narodowego w Bydgoszczy urządziła plenarne zebranie członków II placówka wydziału Młodych, które odbyło się pod przewodnictwem kierownika p. Wasielewskiego. Po złożeniu raportu organizacyjnego przed kierownikiem powiatowym, p. Zielińskim i odśpiewaniu Pieśni Bojowej, dłuższy referat o rozwoju ruchu narodowego wygłosił kierownik p. Zieliński. Omówiono również obszernie sprawy organizacyjne placówki, m. in. sprawę uroczystego zebrania, połączonego z dekoracją paruset nowych członków (w sali Strzelnicy). Zakończono zebranie śpiewem hymnu Młodych.

Kobiety! Naród posiadający silne lotnictwo może być spokojny o swą przyszłość! Czy jesteście już zapisane do kół kobiecych LOPP?

ng 11 759

ng 11 23

Wpływy żydowskie w Krakowie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Kraków, 21 czerwca.

Zazwyczaj pisząc o niebezpieczeństwie żydowskiem, przytacza się cyfry, odnoszące się do stanu zażydzenia różnych dziedzin, a wicę handlu, przemysłu, rzemiosła, wolnych zawodów itp. Cyfry mówią wprawdzie wiele, ale nie wyczerpują zagadnienia; rozważając kwestję niebezpieczeństwa żydowskiego, należy sięgać znacznie głębiej: trzeba śledzić wpływy żydowskie na nasze życie umysłowe i na poziom moralny polskiego społeczeństwa.

Wpływy te nie wszędzie w Polsce są jednakowe. Nie podlega im społeczeństwo ziem zachodnich; w bardzo wysokim stopniu podlega im ludność województw południowych, a w pierwszym rzędzie Kraków, główne centrum umysłowe tej części Polski. Zaobserwować tu można to dziwne zjawisko, że pewna część społeczeństwa krakowskiego, poddaje się łatwo sugestji żydowskiej, nie zdając sobie z tego nawet sprawy.

Gra żydowska jest bowiem świetnie od początku do końca przemyślana i tak prowadzona, że właściwych jej aktorów trudno się doszukać. Taktyka Żydów polega na tem, że sami pozostając w ukryciu, posługują się dla przeprowadzenia swych planów polskiemi marjonetkami.

Nie będzie to żadną przesadą, jeśli się stwierdzi, że cały kompleks politycznych pomysłów, który możnaby nazwać „krakowską polityką", ukuty został w kuźni żydowskiej. Dziś nie jest już żadną tajemnicą, że krakowskie stronnictwa, stanowiące trzon t. zw. obecnie „sanacji", wysługiwały się Żydom. Do chwili obecnej nic się nie zmieniło...

*

Znany jest powszechnie przemożny wpływ Żydów na bieg spraw miejskich w Krakowie. To, że w radzie miejskiej na 64 radnych jest 16 Żydów, że niema reprezentanta Żydów w prezydjum miasta, niczego nie dowodzi. Bo i bez tego nawet Żydzi należą do większości rządzącej miastem i — jak się tu mówi — „trzęsą" magistratem.

*

Żydzi oddziaływają na opinję Krakowa głównie dzięki temu, że mają w swoich rękach taką potęgę, jaką jest prasa. Ogół Krakowian rozczytuje się — niestety — w gazetach, których współpracownikami, zwłaszcza na kierowniczych stanowiskach, są Żydzi. Kraków jest, poprostu mówiąc, zalany

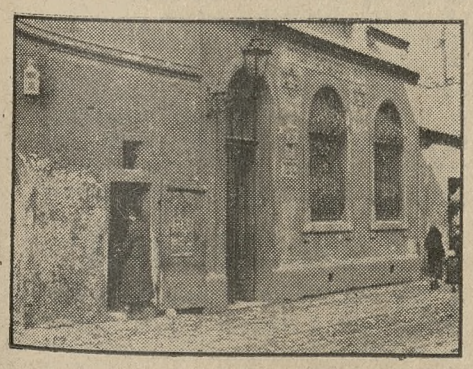

Żydowski szynk na Kazimierzu

gazetami żydowskiemi lub polsko-żydowskiemi. Pociąga to oczywiście za sobą bardzo niepożądane skutki. Przedewszystkiem karmienie czytelników niezdrową sensacją wpływa ujemnie na ich poziom moralny; jeżeli zaś chodzi o zagadnienia polityczne, prasa tego pokroju urabia opinję publiczną w duchu zupełnie obcym interesom narodu. Tak charakterystyczna u przeważnej części Krakowian apatja i przesadny oportunizm są rezultatem długo działających wpływów prasy.

*

Jak wykazał cały szereg procesów komunistycznych przed sądem krakowskim, Żydzi są głównymi rozsadnikami komnizmu. Wyszło na jaw, że prowadzą oni zbrodniczą agitację nietylko wśród ludności cywilnej, ale także w wojsku.

Żydzi są także — co z naciskiem podkreślić należy — demoralizatorami ludności krakowskiej. Około 90 proc. szynków znajduje się w rękach żydowskich. Tu zostawia robotnik polski swój ciężko zapracowany grosz, tu przy „bombce" lub kieliszku rodzą się plany różnych „występów" złodziejskich. Także organizacja paserska działa bardzo sprawnie. Znaną jest w Krakowie rzeczą, że gdy popełniona zostanie kradzież, policja pierwsze swe kroki kieruje na t. zw. „tandetę" na Kazimierzu. Niejedno znaleźć można także na sławnej „Szpitalce". Tak nazywają Krakowianie ulicę Szpitalną, przy której mieszczą się żydowskie antykwarnie (znane z tego, że dostarczają niezawsze budującej lektury).

*

Wiele jeszcze możnaby przytoczyć przykładów szkodliwych wpływów żydowskich w Krakowie. Możnaby np. dużo powiedzieć o demoralizacji, szerzonej przez Żydów wśród dziewcząt służących; zbyt to jednak drażliwa i bolesna sprawa, by o niej spokojnie pisać w ramach korespondencji. Sądzę, że naszkicowany wyżej obraz daje wystarczające pojęcie o destrukcyjnej roli Żydów w Krakowie.

Świadome niebezpieczeństwa żydowskiego jednostki prowadzą w Krakowie akcję, zmierzającą do paraliżowania wpływów żydowskich. Przez szereg lat taką rolę spełniał „Rozwój". Obecnie w tym samym duchu działa „Chrześcijański Front Gospodarczy", starając się drogą odczytów i broszur wpłynąć na społeczeństwo krakowskie, by zawsze pamiętało o haśle „Swój do swego".

Przedewszystkiem zaś walkę z zalewem żydowskim prowadzi Stronnictwo Narodowe. Kwestja żydowska stanowi jeden z najczęstszych tematów zebrań dyskusyjnych krakowskiego Koła Stronnictwa Narodowego. Poza tem członkowie Koła korzystają z bibljoteki i czytelni, mając w ten sposób możność zaznajomienia siebie i innych z zagadnieniem żydowskiem. Narodowcy zdają sobie sprawę z tego, że praca nad odżydzeniem Krakowa jest długa i ciężka, ale bynajmniej nie upadają na duchu i pracują z zapałem.

T. M.

Sławna „tandeta" na Kazimierzu

Mydło jest podstawą pielęgnacji cery!

Niech Pani nie dziwi się, gdy cera jej, pomimo starannej pielęgnacji, ma poważne braki. Najczęściej przyczyna tego leży poprostu w zbyt małym krytycyzmie przy wyborze mydeł. Dobre mydło Elida 7 Kwiatów przez swe własności kosmetyczne jest nieodzownym warunkiem pielęgnacji cery. Wybitnie łagodne, zbadane i polecone przez specjalistów, czyni cerę piękniejszą, czystszą, delikatniejszą.

ELIDA 7 KWIATÓW MYDŁO

BADANE DERMATOLOGICZNIE

Pg 4 198-62.295

Z kraju

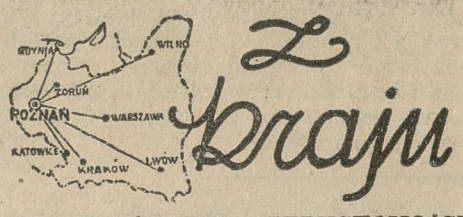

ZJAZD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI

W dniach 22 i 23 bm. obradować będzie w Warszawie rada naczelna Polskiego Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej. Poza szeregiem spraw organizacyjnych obrady dotyczyć będą najaktualniejszych zagadnień obecnej sytuacji własności nieruchomej miejskiej w Polsce. Na zakończenie odbędą się wybory.

ŻYD SPRAWOZDAWCĄ RADJA POLSKIEGO NA PROCESJI BOŻEGO CIAŁA W ŁOWICZU

Jak donosi „Warszawski Dziennik Narodowy", zarząd Polskiego Radja na reportaż z procesji Bożego Ciała w Łowiczu wysłał Benedykta Hertza, żydowskiego literata, autora wulgarnych wierszyków. Ten to Hertz usiadł sobie na balkonie u jakiegoś doktora w Łowiczu, i oglądając stamtąd procesję Bożego Ciała, silił się na kwiecisty jej opis. Mówił przytem do głośnika takie niedołężne nonsensy i głupstwa, że uszy wprost puchły.

Czy to doprawdy nie wstyd, ażeby na uroczystą procesję Bożego Ciała w miescowości, do której przybywa wtenczas tysiące ludzi, wysłać jakby na urągowisko Żyda, cynicznego piosenkarza, który w głupi i niedołężny sposób mówi o uroczystości katolickiej?

WIZYTACJA PASTERSKA KS. BISKUPA KIELECKIEGO

Ks. biskup kielecki, Augustyn Łosiński, zakończył wizytację pasterską w dekanacie chmielnickim i stopnickim. Dostojny Wizytator przebył 13 parafij, bierzmując i głosząc słowo Boże. W 77 serjach udzielił bierzmowania 10.089 osobom. W Balicach dokonał konsekracji nowego kościoła. W Drugni konsekrował ołtarz i dzwon. W każdej parafji przemawiał do wiernych, podnosząc na duchu i nawołując do stałości w zasadach religijnych. Zarówno przy powitaniu, jak na nabożeństwa i pożegnania gromadziły się niezwykle wielkie rzesze wiernych. Młodzież gorąco witała swego protektora. Tak licznych banderyj w przeciągu 25 lat wizytacyjnych jeszcze nie było. Od Tuczemp do Kargowa banderja liczyła około 500 koni. Wszędzie panował spokój i poważny nastrój religijny.

W Janinie w 25-tą rocznicę konsekracji przybyło czterdziestu kilku księży z całej diecezji z życzeniami jubileuszowemi. Po uroczystej sumie, celebrowanej przez ks. dziekana Bombę, zebrani księża i parafjanie składali życzenia dostojnemu jubilatowi. (KAP)

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek.

Tg 1161

DEMONSTRACJA UKRAIŃSKA NA CMENTARZU WE LWOWIE

Na cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie, Ukraińcy odprawiali w tych dniach modły na grobach poległych. Część uczestników udała się na grób Lubowicza, zastrzelonego w czasie napadu na listowego i urządziła tam demonstrację. Położyła temu kres policja, która rozpędziła demonstrantów i kilku z nich aresztowała.

ŻEGIESTÓW WYSTAWIONY NA SPRZEDAŻ

Zdrojowisko Żegiestów nad Popradem, będące dotychczas własnością prywatnej spółki, ma być w najbliższym czasie sprzedane z wolnej ręki. Pertraktacje o kupno zdrojowiska, jak donoszą, prowadzi stowarzyszenie „Rodziny Kolejowej". W razie nabycia zdrojowiska, Żegiestów stałby się centrum kuracyjnem dla kolejarzy całej Polski.

STRASZNY OBRAZ ZDZICZENIA

Jak donoszą, we wsi Olsztyn pod Częstochową zaszedł pełen ohydy wypadek zemsty. Do zagrody włościanina Jarocińskiego zakradli się nocą nieznani złoczyńcy i powycinali dwom koniom jęzory. Władze w tej sprawie wdrożyły śledztwo.

SPECJALNE AUTOCARY DLA OBSŁUGI SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH.

Jeszcze w bieżącym sezonie uruchomione zostaną pierwsze autocary turystyczne z ogólnej liczby 17 wozów, zamówionych przez komunikację samochodową P. K. P. Wozy te przeznaczone będą specjalnie do obsługi szlaków turystycznych i kursować będą nie według rozkładu, lecz na zamówienie poszczególnych grup turystycznych. Autocary kursować będą m. in. na linjach Kołomyja—Kosów—Kuty, Zaleszczyki—Okopy Św. Trójcy, Jeziora Augustowskie - Suwałki, Białystok - Białowieża, Kołomyja - Nadwórna, Jaremcze - Tatarów - Worochta, ponadto zaś utrzymywać będą komunikację między Zakopanem a Krynicą, Szczawnicą i Nowym Targiem.

Dla dzieci i dorosłych

STOSUJĄ SIĘ ROŚLINNE PIGUŁKI PRZECZYSZCZAJĄCE z ZAKONNIKIEM

PUDEŁKO 40 GROSZY

Z ZAKONNIKIEM PIGUŁKI PRZECZYSZCZAJĄCE

ng 11 199

NOWE ZARZĄDZENIE W TURCJI

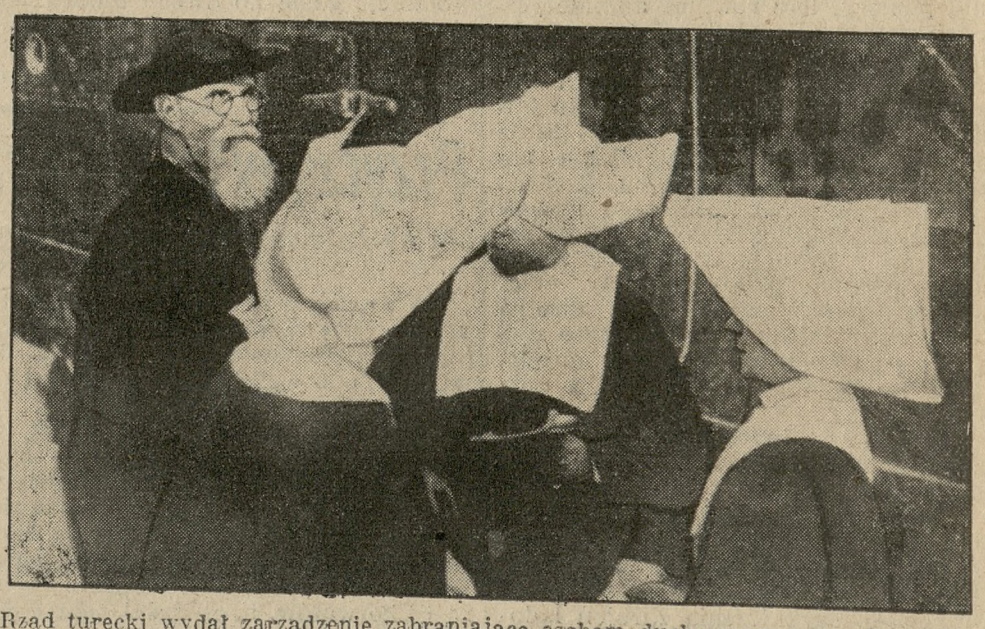

Rząd turecki wydał zarządzenie zabraniające osobom duchownym noszenia publicznie stroju odznaczającego je. Wobec tego niektóre zakony opuszczają Turcję.

Znaczenie narad w stolicy Francji

Min. Eden otrzymał instrukcje o rozległym zakresie — Będzie dążył do podtrzymania współpracy francusko - brytyjskiej — Głosy prasy o szansach jego misji

Paryż. (PAT.) Koła polityczne podkreślają doniosłe znaczenie pierwszych rozmów ministrów Lavala i Edena w sprawie układu morskiego.

Strona francuska miała zwrócić uwagę na to, iż rokowania morskie niemiecko-brytyjskie niespodziewanie zostały zakończone ostatecznym układem, przed doprowadzeniem do końca rozmów na temat paktu zachodnio-lotniczego, paktu wschodniego i paktu naddunajskiego. Zawarcie umowy morskiej między Anglją a Rzeszą — zdaniem francuskich czynników politycznych — zmienia niektóre zasadnicze postanowienia traktatu wersalsk. W odpowiedzi na to min. Eden miał wysunąć argumenty, które skłoniły rząd brytyjski do podpisania umowy.

„Le Temps" zauważa, że Eden przybył do Paryża, wyposażony w daleko idące instrukcje nietylko w zakresie wyjaśnień, jakich ma udzielić co do układu morskiego angielsko-niemieckiego, ale również we wszystkich sprawach, związanych z sytuacją międzynarodową. W szczególności chodzi o zachodnią konwencję lotniczą, pakt wschodni i pakt naddunajski, jak również o konflikt włosko-etjopski. Ta ostatnia sprawa ma być przedmiotem dzisiejszej rozmowy z premjerem Lavalem.

Według „Intransigeant", misja min. Edena nabiera znacznie większego zasięgu, niż to można było pierwotnie przewidywać, jest bowiem niejako rozpoczęciem ogólnej konsultacji. Dziennik nie przewiduje jednak, aby rozmowy francusko-brytyjskie mogły dać praktyczne rezultaty. Chodzi tylko o rozproszenie nastroju, jaki wytworzył się pomiędzy Paryżem i Londynem wskutek zawarcia umowy angielsko-niemieckiej. Jeżeli W. Brytanja istotnie pragnie kontynuować politykę współpracy francusko - brytyjskiej, to min. Eden powinien przyrzec w imieniu swego rządu pomoc we wszystkich zagadnieniach międzynarodowych, jakie wyłania chwila obecna. Zwłaszcza byłoby pożądane posunąć naprzód znajdującą się w zawieszeniu od kilku miesięcy sprawę naddunajską".

Paryż. (Tel. wł.) Dzisiejsza prasa poranna omawia z pewną rezerwą wczorajsze konferencje Edena z Lavalem.

„Matin" twierdzi, że najważniejszem w chwili obecnej zagadnieniem dla Francji jest ponowne zmontowanie frontu ze Stresy. Rokowania o pakt lotniczy będą bardzo trudne, bowiem trzeba ustalić nietylko zasadę wzajemnej pomocy, lecz również automatycznego rozpoczęcia akcji. Dalej sposoby i środki kontroli sił lotniczych.

Zdaniem „Petit Parisien" uznaje Francja pożyteczność paktu lotniczego, lecz w dalszym ciągu obstaje przy niepodzielności zagadnienia poszczególnych działów zbrojeń. Z chwilą zawarcia paktu lotniczego sprawy dotyczące Anglji i Niemiec byłyby załatwione i Francja znalazłaby się w niekorzystnem położeniu przy omawianiu kwestji ograniczenia zbrojeń lądowych. Dlatego Francja może zgodzić się na omawianie sprawy zbrojeń tylko na podstawie protokółu z dnia 3 lutego b. r.

„Oeuvre" twierdzi, że zastrzeżenia francuskie wywarły na min. Edenie duże wrażenie.

„Echo de Paris" wątpi, czy Eden otrzymał należytą odpowiedź na swą uwagę, iż Francja na wiosnę nie chciała dyskutować nad sprawą stosunkowego ograniczenia zbrojeń lądowych. Dziennik ostrzega przed niebezpieczeństwem związania rąk Francji. Dopokąd polityka angielska będzie się obracać w zakresie obecnych dążeń Londynu — rozmowy paryskie nie dadzą wyniku.

„OPEKTA"
to wypróbowany naturalny środek
do przyrządzania **marmelad konfitur i galaretek** z wszelkich owoców
w ciągu 10 minut!
Żądać w drogerjach i składach kolonjalnych.
Pg 4200-62,841

Dzisiejsze rozmowy oraz ich echa

Paryż. (Tel. wł.) W sobotę przed południem Laval i Eden odbyli dalsze konferencje. Przypuszcza się, że rozmowy te trwać będą w ciągu soboty popołudnia. Dziś o godz. 22 Eden wyjeżdża do Rzymu.

„Paris Midi" twierdzi, że w chwili obecnej współpraca francusko-angielska jest bardziej konieczna niż kiedykolwiek, lecz należy poprzednio ustalić czy przymierze ze Stresy nadal istnieje.

„W żadnym wypadku — pisze dalej sobotni dziennik południowy — nie da się Francja wciągnąć do umowy morskiej angielsko - niemieckiej i nie wyśle swych rzeczoznawców do Londynu. Francja nie zawrze również żadnych zobowiązań lotniczych, a tę sprawę uważa Eden za najważniejszy cel swej obecnej wizyty w Paryżu."

Znamienna dywersja niemieckiego pisma

Berlin. (PAT.) W artykule redakcyjnym „Berliner Tageblatt" zamieszcza widocznie inspirowane uwagi o podróży Edena do Paryża.

Pismo zestawia tę podróż z ostatnią po konferencji w Stresie i zwraca uwagę Francji na zmienioną sytuacją polityczną. Winno to zastanowić Quai d'Orsay, zauważa dziennik, i podkreśla odrzucanie wciąż przez Francję niemieckich propozycyj bezpośredniego porozumienia.

„Nie tracimy jednak nadziei — ciągnie pismo. — Sądzimy, że niemiecko-angielski układ morski stanowićby mógł sygnał dla Francji dla zdecydowania się na politykę noszącą ten sam realistyczny charakter, który cechuje stosunki niemiecko-angielskie.

„Okres omijania okazyj winien się już skończyć. Polityka Francji nic nie osiągnęła przez swe negatywne stanowisko wobec Niemiec. Dziś stoimy ponownie przed takim momentem wielkich decyzyj. Pominięcie go byłoby równoznaczne z dalszem obciążeniem atmosfery europejskiej. Mamy nadzieję, że min. Eden przedłoży w Paryżu i w Rzymie z korzyścią tego rodzaju rozważania."

Zadania min. Hoare

Ma zająć się sprawą sytuacji Niemiec na kontynencie europejskim

Warszawa, (Tel. wł.) Doniesienia nadchodzące z Paryża i Londynu stwierdzają, że dzień dzisiejszy będzie decydujący dla rozmów Lavala z Edenem. Obaj ministrowie stwierdzają konieczność jak najściślejszej współpracy pomiędzy Francją i Anglją. Dlatego można żywić nadzieję, że Laval będzie chciał utrzymać przyszłe współdziałanie tych państw.

Korespondent „Kurjera Warszawskiego" z Londynu zapewnia, że zadaniem nowego ministra sir Samuel Hoare jest normalizacja pozycji Niemiec na kontynencie europejskim przez osiągnięcie porozumienia w kwestjach bezpośrednio dotyczących interesów angielskich.

Wśród zmian personalnych, najważniejszą będzie usunięcie sir Roberta Vansittarta, stałego podsekretarza stanu Foreign Office, który jest uważany za wyraziciela polityki przymierza z Francją. Sir Robert Vansittart zostanie prawdopodobnie ambasadorem angielskim w Paryżu a dotychczasowy ambasador Sir George Clark zajmie jego miejsce. (w)

Zamordowany przed powrotem do ojczyzny

Chciał w Polsce osiąść na roli, zginął na obczyźnie

Bruksela. (Tel. wł.) Górnik polski Stan. Duda był pracowitym i oszczędnym bardzo człowiekiem, dzięki czemu uciułał sobie nieco grosza. Z pieniędzy tych zamierzał nabyć w ojczyźnie kawałek roli, aby na niej spędzić stare lata. Tymczasem przed wyjazdem spotkała go straszna śmierć. Zamordowano go w ohydny sposób, kamienując poprostu nieszczęsnego emigranta. Zmasakrowane zwłoki śp. Dudy znaleziono pod Brukselą. Policja belgijska wdrożyła energiczne śledztwo celem wykrycia morderców.

„Umarły" uciekł ze stołu operacyjnego

Niezwykły wypadek „zmartwychwstania" w Rumunji

Bukareszt. (Tel. wł.) W Galacu, w czasie gwałtownej sprzeczki, raniony został śmiertelnie nożem elektrotechnik Ocosliceanu, który otrzymał cioś w żołądek. Ponieważ ranny nie dawał znaku życia, przewieziono go do kostnicy, gdzie po dwóch dniach poddano „zmarłego" obdukcji, celem stwierdzenia istotnej przyczyny zgonu.

Pod nożem lekarza, Ocosliceanu, który, jak się okazało, popadł jedynie w ciężki letarg, przebudził się nagle, zeskoczył ze stołu operacyjnego i pobiegł do domu. Pojawienie się rzekomego nieboszczyka wywołało w domu zrozumiałą konsternację.

„Zmartwychwstałego" powierzono opiece wybitnych lekarzy-specjalistów, którzy jednak nie mają nadziei utrzymania ciężko rannego przy życiu.

Przyczyny kryzysu rządowego w Jugosławji

Wybitnie polityczne motywy — Próby utworzenia gabinetu szerokiej koncentracji narodowej

Warszawa. (Tel. wł.) Dopiero teraz nadeszły szczegóły ilustrujące przesilenie jugosłowiańskie. Okazuje się, że nosi ono wybitnie polityczny charakter.

Bezpośrednią przyczyną — jak informuje „Kurjer Warszawski — były ataki ministra spraw wewnętrznych Popowicza i ministra sprawiedliwości Koicza na Chorwatów. Doszło do tego, że na posiedzeniu skupsztyny poseł Banicz tak zaatakował ks. bisk. Bauera i Chorwatów, iż oskarżał opozycję o tendencje separatystyczne i konszachty z zabójcami króla Aleksandra.

Te wystąpienia wywołały nawet protesty w kołach rządowych. Trzej ministrowie chorwaccy podali się do dymisji a do tego dołączyli się jeszcze min. wojny Ziwkowicz i min. skarbu Stojadinowicz. Maczek ma być podobno wicepremjerem w gabinecie Stojadinowicza. Dzisiaj wyjechał on do Oplencu i złożył wieniec na grobie króla Aleksandra.

Jeżeli uda się stworzyć rząd zgody narodowej, a o powołaniu jakiegokolwiek gabinetu parlamentarnego niema w tej chwili mowy, to w takim razie wybory odbyłyby się na jesieni prawdopodobnie wedle nowej ordynacji, odmiennej od dotychczasowej. Teka spraw zagranicznych zostałaby w rękach Jefticza, a spraw wojskowych w rękach Ziwkowicza. (w)

Uciekł do Czechosłowacji

Warszawa (Tel. wł.) Nadeszła z Berlina wiadomość, że Stefan Olpiński, który stał na czele biura propagandy „Europa" w Berlinie, zbiegł do Czechosłowacji, władze bowiem polskie zażądały jego aresztowania. (w)

Smierć od piorunu

Kielce. (PAT). Wczoraj nad powiatem kieleckim przeszła burza z piorunami.

Jeden z piorunów uderzył w dom Antoniego Snocha ze wsi Zręby i zabił śpiących na strychu Snocha oraz Ludwika Szajnowskiego.

Piorun wzniecił też pożar, od którego spłonął dom mieszkalny Snocha wraz zabudowaniami gospodarskiemi i inwentarzem.

Atak szału

Madryt. (PAT). W Badajer wydarzył się niezwykły wypadek. Matka, ogarnięta atakiem szału, utopiła w rzece Guadiona 3 nieletnich dzieci.

Parowiec zatonął

Cherbourg. (PAT.) W nocy zatonął parowiec brytyjski „The Brandon", o wyporności 1000 tonn. Załoga zdołała się uratować.

Nowy kurs w Meksyku?

Paryż, (KAP) Z Meksyku donoszą, że w nowym gabinecie nie biorą udziału wybitni radykali gabinetu poprzedniego, co wskazywałoby na pewne uspokojenie w życiu politycznem Meksyku, zwłaszcza, że gen. Calles oświadczył, że wycofuje się całkiem z polityki.

T. zw. „canisas rojas" (czerwone koszule), bojówka radykalna byłego ministra rolnictwa osławionego Carrido Canabal sprowadzona na czas wyborów do stolicy, została z niej usunięta.

Oświadczenie Gömbösa

Budapeszt, (PAT). — Premjer Gömbös, przemawiając w izbie wyższej, oświadczył m. in. iż Węgry są zdania, że traktaty pokojowe zapewniają im prawa, które winny być przestrzegane nietylko przez nich samych, lecz i przez innych sygnatarjuszy.

Naród niemiecki usiłował dochodzić swej słusznej sprawy innemi środkami. W chwili, gdy Niemcy ogłosiły swe równouprawnienie, Gömbös wyraził pogląd, iż Węgry nie mogą pójść po tej drodze śladem Rzeszy.

Wyścig lotniczek

Rzym. (PAT). Urzędowo donoszą, że hr. Carina Nagrone pobiła światowy rekord wysokości, osiągniętej przez kobietę, wzbijając się na wysokość 12.043 metrów.

Krwawy strajk

Nowy Jork. (PAT). W mieście Eureka (Kalifornja) przyszło do zaburzeń w fabryce materjałów budowlanych. Strajkujący robotnicy zaatakowali policję kamieniami.

Policja dała salwę i zabiła 1 robotnika a 2 zraniła. Czterech policjantów odniosło też rany. Dziewięć osób aresztowano.

Na 45 lat więzienia

Tacoma (PAT) Herman Waley, oskarżony o udział w porwaniu syna Weyerhausera, skazany został na 45 lat więzienia. (Taconia, miasta w stanie Waszyngton — red.).

Gwałtowny pożar

Kalkuta (PAT) W Peshawarze (w płn. zach. Indjach bryt. 105 tys. mieszkańców — red.) wybuchł pożar, który szerzył się z wielką szybkością.

Ponieważ wysiłki ugaszenia ognia spełzły na niczem, władze postanowiły wysadzić w powietrze szereg budynków, położonych dokoła głównego ogniska pożaru. Dalszych szczegółów brak.

Odezwa J. Em. ks. kardynała Prymasa w sprawie Zjazdu Katolickiego w Borku

Drodzy Diecezjanie!

W dniu 6 i 7 lipca w roku bieżącym odbędzie się już XV zrzędu Zjazd Katolicki naszych archidiecezyj. Na miejsce jego obrad naznaczyłem miasto Borek, które w roku bieżącym święci z dumą i radością religijną trzechsetlecie odbudowy znanej świątyni na Zdzieżu. W tym monumentalnym kościele, jak wam wiadomo, zasiada na łaskawym tronie Najświętsza Marja Panna w Swoim cudownym i ukoronowanym obrazie boreckim, do którego spieszą z hołdami synowskiemi i z prośbami tłumy wiernych, zwłaszcza z południowych stron Wielkopolski.

Tegoroczny Odpust Borecki odbędzie się łącznie ze Zjazdem Katolickim i uświetnią go niewątpliwie pielgrzymki z bliższych i dalszych parafij. A ten jubileuszowy obchód marjański będzie zarazem ideowem tłem Zjazdu, któremu jako temat podałem wezwanie z litanji loretańskiej: „Marjo, Królowo Apostołów, módl się za nami!" Pragnę bowiem, aby z okazji tego jubileuszu myśl działaczy Akcji Katolickiej i wiernych skupiła się około zasadniczego zagadnienia, jaki udział i stanowisko ma Matka Najśw. w apostolstwie Kościoła i w jakiej mierze cześć Jej ma wpływać na kierunek i natężenie Akcji Katolickiej. Dlatego też główne referaty Zjazdu osnute będą na tematy: „Marja natchnieniem posłannictwa katolicyzmu polskiego" i „Kult Bogarodzicy szkołą nowoczesnego apostolstwa Akcji Katolickiej".

Zasadniczą mianę zarządziłem w sposobie przeprowadzenia Zjazdu. Aż do roku ubiegłego urządzała nasze Zjazdy Katolickie bardzo starannie i z wielkiem powodzeniem Liga Katolicka przy pomocy Komitetów honorowego i wykonawczego. Odkąd Liga Katolicka zdała swe zadanie Archidiecezjalnemu Instytutowi Akcji Katolickiej, temuż Instytutowi, jako właściwej instancji, zleciłem także organizowanie Zjazdów Katolickich. Instytut w tym celu Komitetów powoływać nie będzie, bo jestem zdania, że przy rosnącem uświadomieniu apostolskiem katolicy będą sobie uważali za miły obowiązek dopomagać Zjazdom, o ile tego zajdzie potrzeba, i bywać na nich nie z obcej delegacji, ale z własnego wyczucia wiary i z wewnętrznej potrzeby katolickiego czynu. Dlatego też Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej przeprowadza bezpośrednio i w własnym zakresie borecki Zjazd Katolicki w porozumieniu z miejscowym ks. proboszczem.

Pragnę, by ten Zjazd należał do najpiękniejszych i najskuteczniejszych. U stóp cudownego obrazu chciałbym obok tłumów, ujrzeć wszystkich tych, którzy do katolickiego życia i apostolstwa szukają natchnienia i siły duchowej. Pomodlimy się tam wspólnie o wstawiennictwo Współodkupicielki i Jej łaski jak najobfitsze dla każdego głośnego, czy ukrytego przyczynku do odbudowy Królestwa Chrystusowego w Polsce. Bo wierzymy niezłomnie, że za szczególniejszą opieką Matki Najśw. zwycięży w świecie myśl chrześcijańska, wcielona apostolskim trudem i męczeńską krwią wiernych Chrystusa i Marji rycerzy.

Rościnno, dnia 9 czerwca 1935 r.

(—) † **August Kard. Hlond**

Orzecznictwo sądów polskich

Przyznanie prawa ubogich

W myśl art. 112 kodeksu postępowania cywilnego przyznania prawa ubogich domagać się może każda osoba, która wykaże swe zupełne ubóstwo na podstawie zaświadczenia władzy publicznej o jej stanie rodzinnym, majątku i dochodach. Przyznanie prawa ubogich daje stronie duże przywileje, bo nie potrzebuje ona wnosić na rzecz skarbu opłat sądowych, a w sprawach z obowiązkowem zastępstwem adwokackiem może żądać, by dla niej ustanowiono adwokata.

Po wejściu w życie kodeksu postępowania cywilnego sądy bardzo rygorystycznie interpretowały pojęcie „zupełnego ubóstwa" i często odmawiały przyznania prawa ubogich osobom, które miały choćby bardzo małe dochody. Dopiero, gdy Sąd Najwyższy zaczął wyjaśniać, że pojęcie „zupełnego ubóstwa" jest względne, że należy przyznawać prawo ubogich osobom, które nie mogą ponosić kosztów sądowych bez uszczerbku dla swego utrzymania, wówczas sądy niższych instancyj zastosowały się do tych wskazań i zaczęły liberalniej oceniać pojęcie „zupełnego ubóstwa".

Mamy przed sobą wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 1934 (C I 2619/33), opublikowany w Zbiorze Orzeczeń Sądu Najwyższego. Orzeczenia Izby Cywilnej mają bardzo zasadnicze znaczenie dla pojęcia „zupełnego ubóstwa".

Sprawa miała się następująco: Leopold H. wniósł o przyznanie mu prawa ubogich do prowadzenia sprawy przeciwko przedsiębiorstwu Polskie Koleje Państwowe o 33 785 zł. Gdy sąd okręgowy odmówił mu udzielenia prawa ubogich, a sąd apelacyjny nie uwzględnił zażalenia na postanowienie odmowne sądu okręgowego, Leopold H. zaskarżył postanowienie sądu apelacyjnego do Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy uznał słuszność skargi kasacyjnej, stwierdzając, co następuje:

„Sąd apelacyjny odmówił powodowi przyznania prawa ubogich, uznając, iż wobec pobierania przez niego uposażenia służbowego w kwocie 190 zł, nie może on być poczytany za osobę, pozostającą w stanie „zupełnego ubóstwa", jak tego wymaga art. 112 k. p. c. Sąd apelacyjny jednak nie wziął pod uwagę, że ze względu na wartość przedmiotu niniejszego sporu, sam wpis od powództwa wynosi przeszło 800 zł, pokrycie więc go przez powoda z otrzymanej pensji jest niemożliwe. Sąd apelacyjny, jak widać z uzasadnienia jego postanowienia, nadaje niewłaściwe znaczenie wymaganiu art. 112 k. p. c., aby osoba, domagająca się przyznania prawa ubogich, wykazała swe „zupełne ubóstwo"; wyrażenie to nie może być w ten sposób rozumiane, iż zamiarem prawodawcy było pozbawienie prawa korzystania z prawa ubogich wszystkich tych osób, którzy jakikolwiek, chociażby najmniejszy majątek posiadają, bez względu na to, jakie koszty procesu mają być przez nie zapłacone, gdyż w takim razie uniemożliwiony byłby wielu osobom dostęp do sądu i obrona swych praw.

„Zupełne ubóstwo" w znaczeniu, użytem w art. 112 k. p. c., jest pojęciem względnem, które nie może być określone według jakiejś stałej sumy majątku lub dochodu, której przekroczenie nie pozwalałoby na uznanie, iż dana osoba może korzystać z prawa ubogich, lecz musi być brane zależnie od wysokości kosztów, wymaganych dla prowadzenia sprawy, oraz sytuacji rodzinnej petenta; wskazuje na to wzmianka w art. 112 k. p. c., iż w zaświadczeniu władzy powinny być dane o „stanie rodzinnym, majątku i dochodach" osoby, domagającej się przyznania prawa ubogich.

„Gdyby bowiem uzyskanie prawa ubogich było uwarunkowane nieposiadaniem żadnego wogóle majątku lub dochodu, czy też majątku lub dochodu, nie przekraczającego pewnej dla wszystkich przypadków jednakowej, minimalnej kwoty, zbędne byłoby ustalanie w każdej poszczególnej sprawie stanu familijnego petenta.

„Zamieszczenie w art. 112 k. p. c. zastrzeżenia, że prawo ubogich może być przyznawane tylko tym osobom, które wykazały swe „zupełne ubóstwo", miało na celu zaznaczenie, że dla uzyskania prawa ubogich konieczne jest nieposiadanie wogóle środków materjalnych, nietylko pieniężnych, a następnie nałożyło na sądy obowiązek szczególnej oględności i ostrożności przy udzielaniu tego prawa, nie zmierzało jednak do pozbawienia możności prowadzenia procesu osób, które chociaż posiadają pewne środki, ale w wysokości nie wystarczającej na pokrycie jego kosztów bez poderwania swojej egzystencji."

Zatem z powyższych wywodów wynika teza, że „zupełne ubóstwo", uzasadniające stronie przyznanie prawa ubogich, jest pojęciem względnem, które nie może być określone według jakiejś stałej sumy majątku lub dochodu, przekroczenie której nie pozwalałoby na uznanie, iż dana osoba może korzystać z prawa ubogich, lecz musi być brane zależnie od wysokości kosztów, wymaganych dla prowadzenia sprawy oraz sytuacji rodzinnej i stanu majątkowego petenta (k)

Obowiązek matki:
Bielizna dziecka musi być szczególnie czysta

Jak czyste i miękkie będą pieluszki po wypraniu w Radionie! Radion oszczędza wiele czasu i trudu, a przytem czyni bieliznę śnieżnobiałą. Nadaje się do wszelkiej bielizny. Przywraca jej pierwotny wygląd i nadaje miły, świeży zapach.

Oto właściwy sposób użycia:
1. Rozpuścić Radion w zimnej wodzie
2. Gotować przynajmniej 15 minut
3. Płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie.

RADION
pierze wszystko idealnie czysto

RP4 55

Pg 4 201-62,337

Z życia zasłużonego obywatela

Jak pokrótce donosiliśmy, zmarł w tych dniach znany w szerokich kołach obywatelskich ś. p. Wacław Wyczyński, pierwszy starosta krajowy z wyboru w odrodzonej Polsce, zasłużony obywatel, patrjota, znakomity prawnik. Wszystkim mieszkańcom naszego miasta znana była zapewne charakterystyczna sylwetka ś. p. starosty Wyczyńskiego, tego żelaznego starca o słonecznej pogodzie umysłu, wielkich zaletach charakteru i dobroci serca.

Ś. p. Wacław Wyczyński urodził się w 1853 r. w Trzemesznie, jako syn sędziego, wybitnego patrjoty i obywatela. Sprzyjanie patrjotycznemu odruchowi narodu polskiego w powstaniu 1863 r. policzyły władze zaborcze ojcu ś. p. Wacława Wyczyńskiego jako czyn zdrożny w życiu sędziego pruskiego i przeniosły go do Angermünde na Pomorzu niemieckiem. Wychowywał się ś. p. Wacław Wyczyński w atmosferze tych patrjotycznych tradycyj w domu rodzinnym i po studjach prawniczych w Wrocławiu obrał zawód ojca, osiadając w Brodnicy na Pomorzu, gdzie został notarjuszem.

Czynny jego udział w życiu polskiem nie uszedł uwadze władz pruskich, śledzących każdy odruch polskości. W r. 1907 przed wyborami do sejmu i parlamentu pruskiego prezes pruskiego sądu apelacyjnego w Toruniu usiłował wywrzeć nacisk na patrjotyczne sumienie śp. Wacława Wyczyńskiego, nakładając Go, by złożył głos swój na Niemca. Wówczas Zmarły z właściwym Jemu charakterem oświadczył, że co najwyżej mógłby się wstrzymać od głosowania, a wobec stanowiska władz rezygnuje z notarjatu.

Po tej rezygnacji przeniósł się ś. p. Wacław Wyczyński do Poznania i tu wziął żywy udział w pracach narodowych i społecznych, zwłaszcza w ruchu spółdzielczym. Był czynny w Centralnym Komitecie Wyborczym, przez pewien czas piastował stanowisko dyrektora Banku Kredytowego w Poznaniu, a po jego likwidacji przechodzi do Banku Handlowego jako syndyk. Wydaje w tłumaczeniu ustawę o spółdzielniach.

Pod koniec wojny bierze ś. p. Wacław Wyczyński czynny udział w organizacji odradzającego się państwa polskiego; zorganizował przedewszystkiem wydział sądownictwa, prowadząc prace przygotowawcze dla opanowania tej dziedziny przez żywioł polski.

Po objęciu starostwa krajowego, powierzonego mu z wyboru w połowie 1919 r., na stanowisku tem przeprowadza spolszczenie administracji starostwa krajowego i pracuje nad oparciem jej na nowych polskich przepisach. Wskutek podeszłego wieku w połowie 1922 r. ustępuje na własne życzenie z zajmowanego stanowiska starosty krajowego, nie zaprzestaje jednak pracy, która była nieodzowną potrzebą Jego życia.

Długie lata był czynny jako sędzia rozjemczy dla spraw najmu i tam stykał się z szerokiemi sferami ludności, która podziwiała prawą naturę, pogodę umysłu oraz bystrość sądów starca, co niepomny na wiek z niesłabnącą energją prowadził rozprawy.

Od blisko pół roku wycofał się z szerszej działalności, zapadając widocznie na zdrowiu z powodu sędziwego wieku, i żył tylko dla rodziny. Mimo odpornej natury uległ krótkiej stosunkowo chorobie. Zmarł w Kościanie.

Cześć pamięci wielkiego patrjoty i obywatela! (kl)

Międzynarodowa unja prasy katolickiej

Oddawna już odczuwano potrzebę stworzenia organizacji międzynarodowej, któraby łączyła dziennikarzy i wydawców katolickich całego świata w jednym związku, ułatwiając przez to trudną i odpowiedzialną pracę nad uzdrowieniem moralnem dziennikarstwa i rozszerzeniem wpływów prasy katolickiej. Urzędujące w Brukseli pod przewodnictwem niedawno zmarłego René Delforges Międzynarodowe Biuro Prasy Katolickiej nie mogło już sprostać z dnia na dzień rosnącym potrzebom, zwłaszcza gdy nawał pracy wzrósł znacznie w związku z organizowaną w roku przyszłym międzynarodową wystawą prasy katolickiej w Watykanie. Zaszła potrzeba zasadniczej reorganizacji zarówno samego biura, jak i postaci związku. Dokonano tego na ostatnim międzynarodowym kongresie wydawców i dziennikarzy katolickich w Marsylji przez powołanie do życia Międzynarodowej Unji Prasy Katolickiej, łączącej w swem łonie i wydawców, zrzeszonych w Unji Katolickich Wydawców i dziennikarzy, należących do Międzynarodowego Biura Dziennikarzy Katolickich, przez co jednak obie te organizacje istnieć nie przestają.

Na czele nowej Międzynarodowej Unji Prasy Katolickiej stanął jako przewodniczący redaktor naczelny „Osservatore Romano", hr. Dalla Torre. W skład zarządu weszli nadto: Michelin z Paryża, Poncelot z Grenoble, jako przedstawiciele Francji, Mellié („Courrier de l'Escaut"), Arras („Gazet van Antwerpen") i Forestier („Vers l'Avevenir") z Belgji, dr. Manzini („Avenire d'Italia") z Włoch, o. Muckermann T. J. z Niemiec, ks. prał. Z. Kaczyński — (Pol. Kat. Ag. Pras.) z Polski, Francis Hall ze Stanów Zjednoczonych, dr. Funder („Reichspost") z Austrji, prał. Origer („Luxemburger Wort") z Luksemburga, Rafael de Luiz i Jaime Ruiz Manent z Hiszpanji, H. Kuijperes („Maasbode") z Holandji, prał. Pauchard ze Szwajcarji, dr. Laszló Tóth z Węgier i naczelny redaktor „Norvidades" jako przedstawiciel Portugalji. Nadto, jako reprezentanci Międzynarodowego Biura Dziennikarzy Katolickich weszli do zarządu w charakterze wiceprzewodniczącego J. Demarteau z Leodjum i J. Ageorges z Paryża, a z ramienia Unji Wydawców Katolickich ksiądz A. Merklen, dyrektor „La Croix" z Paryża i dr. H. Hoeben z Bredy. Jednocześnie na przewodniczącego Biura Dziennikarzy Katolickich obrany został dr. Fryderyk Funder, redaktor naczelny wiedeńskiej „Reichspost", a kierownikiem stałej komisji wydawców **katolickich — ksiądz Merklen.** (KAP.)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

SAM NA SAM Z GŁOŚNIKIEM

Bieda ze słuchowiskami — „Pogrzeb Kiejstuta" — Dobry sposobik — Technika trochę zawiodła — Czyja wina? — Ładny fragment z „Akropolis" — Dzwony krakowskie i hejnał — Iljon z „Pięknej Heleny" — Wyspiański to nie Offenbach — Pomysłowo i artystycznie — Godne „stillu" — „Requiem na tysiąc osób" — Co na to akustycy?

Ze słuchowiskami wciąż jeszcze mamy kłopoty, zresztą nie my jedni, ale cały świat. Warszawa nadała „Pogrzeb Kiejstuta", napisany przez Witolda Hulewicza z muzyką dr. Tadeusza Szeligowskiego. Ślepy starzec, prowadzony przez dziewczynę, słucha jej opowiadania o obrzędzie pogrzebowym, którego sam nie widzi. Truc techniczny jest zmyślny: opowiedzieć to, co się dzieje, a nie używać „opowiadacza", któregoby nie można usprawiedliwić. Ale nie przybywa przez to wątku, zdarzenie jest tylko jedno, mikrofonicznie dość chude, mimo ładnego języka literackiego, jakim mówi Krywe-Krywejto, Jagiełło i Witold, starzec i dziewczyna. Sporo jest pola dla muzyki, która wyszła z ręki Szeligowskiego, więc jest ruchliwa, żywa i w miarę cierpka, więc w smaku przyjemnie orzeźwiająca: mamy chóry płaczek, fanfary, tłum, rogi, pieśni i t. p.

Nie znam technicznych warunków rozgłośni warszawskiej, więc trudno mi sprawiedliwie rozdzielić odpowiedzialność za cały ekwipunek, który tylko w głosach solowych mniejwięcej się udał (mimo że np. Węgrzyn, w zasadzie radiofoniczny i pełen organowego dźwięku, deklamuje „numerkiem" nieco pustawym). P. Lubieńska musiała chyba nazbyt zbliżać się do mikrofonu. Chwilami miało się wrażenie, że mówi w beczkę. Dudniło, jak odpustowy bęben. Najbardziej nieudało się „nakładanie" głosów na szmery i muzykę — albo za ciche, albo za głośne, z różnemi nagłemi i niczem w tej nagłości nieusprawiedliwionemi ściszaniami tła.

*

A przecież nie są to przeszkody nie do wzięcia. Lwów napewne nie ma lepszych narzędzi, a przecież nadana o godzinie 13 we czwartek audycja „dzwonowa" z „Akropolis" udała się lepiej. Prawda, że i temat jest mikrofonicznie wdzięczniejszy o wiele, chociaż i o wiele trudniejszy.

Pamiętamy tę scenę, w muzyczności wiersza zgoła nieporównaną. Siedzący na Wawelu-Ilionie Prjam i Hekuba wsłuchiwują się w kolejny odgłos krakowskich dzwonów i dźwięk hejnału. Każda wieża ma swój rytm i swoją tonację. P. Radulski umieścił w tle cztery bliskie siebie tony gamy, które niemal pod każdą śpiewającą wieżycą ukazują się jako podkład. Gongu użył z rozumną oszczędnością, zato rytm wiersza kazał wybijać bardzo mocno. Może chwilami było za wiele „normalnej" patetycznej deklamacji, a za mało tejże charakterystyki, lecz wszystko razem wiązało się w całość, a gdy pod koniec tło dźwiękowe rosło i potężniało, gdy krzyżowały się ze sobą głosy-dzwony, a przez nie wylatywał w górę hejnał marjacki — wyobraźnia dostawała bardzo mocną podnietę, było się uczestnikiem istotnego słuchowiska: widowiska dla uszu. Już parę razy słyszałem tę scenę przez głośnik, lecz tak artystyczną nigdy nie była i tak dobrze wystopniowaną.

Usterki wydały mi się drobne. Głosy dzwonów „Zbigniewa" i „Zygmnta" mogły były zabrzmieć potężniej — szczególnie Zygmunt, z którym łączy się w myśli wrażenie wielkiej potęgi. Jedna z kobiet — ta która mówiła więcej — szepleni fatalnie, paru zbitek oraz liter poprostu nie wymawia: sz, cz, ż, s, c — wszystko to jest syk lub zupełna pustka, dziura. Trąbka hejnału za niska, powinna mieć dźwięk jasny i złotawy, przytem tempo za wolne (jeżeli to była płyta, to puszczono ją zbyt powoli, a przez to się obniżyła). W jednem miejscu brakuje paru tonów. Słowa, któremi Wyspiański naśladuje hejnał, również leciały za powoli i za mało rytmicznie. Ich początek: „...hej, ponad błoń...!" — to przecież najdokładniejsza w rytmie odbitka pierwszych dźwięków hejnału.

Śpiewaną przy lutni serenadę trzeba zastąpić inną. Przypomina do złudzenia pierwsze takty kupletów Parysa z „Pięknej Heleny": „W lasku Ida trzy boginie..." To już jest Iljon trochę nazbyt współczesny. Możnaby wprawdzie na upartego przypomnieć, że w Parysie i Helenie tego samego „Akropolis" Wyspiański dał dużo parodji, lecz offenbachowską ona w żadnym razie nie jest.

Z tem wszystkiem słuchowisko zostało opracowane pomysłowo i artystycznie. Po niewielkich dociągnięciach byłoby, mojem zdaniem, zupełnie godne płyty albo taśmy stalowej, aby je powtarzać.

*

Berlioza „Requiem", to słynne „Requiem na tysiąc osób", usłyszeliśmy w wyjątkach z Katowic pod batutą p. Stoińskiego. Berlioz nastawił się, jak wiadomo, na iście artyleryjskie efekty olbrzymich chórów i niestworzonej ilości instrumentów. Naturalnie w głośniku nie może być mowy o takim ogromie, lecz rzecz była zaciekawiająca, a dobrze wypracowana, brzmiała zupełnie czysto, w przeciwieństwie do niedawnego „Stabat Mater" Szymanowskiego, nadawanego również z Katowic, a formalnie utopionego w interferencyjnych świstach i zgrzytach. Może ustawiono zespół umiejętniej dokoła mikrofonu, a może to harmonje Berlioza, w stosunku do Szymanowskiego zupełnie proste i konsonansowe, z natury swej mieszczą się lepiej w mikrofonie? Zawodowi znawcy akustyki mają w radjofonji mnóstwo do zbadania.

Witold Noskowski

TROCHĘ KULIS...

DZIWNE CIERPIENIA DYREKTORA TEATRU.

Kraków, 21 czerwca

Niejedno przejście nieszczęsnego dyrektora teatru opisał był E. T. A. Hoffmann w swoich słynnych „Seltsame Leiden eines Theatterdirektors", lecz nie przewidział historji tak groteskowej, jaka się przydarzyła Adamowi Grzymale-Siedleckiemu z powodu, że przez krótki czas, w okresie wojennym, piastował dyrekturę teatru im. Juljusza Słowackiego w Krakowie, ratując go z całem poświęceniem z tysiąca trudności. Historja ta znajduje teraz epilog przed kratkami sądowemi i jest klasycznym przykładem cegły, spadającej na głowę spokojnemu przechodniowi.

Wiele bowiem rzeczy mógł nasz Grzymała przewidzieć, ale o tem to mu się chyba nigdy nie przyśniło, że po siedmnastu latach od swej dyrektury będzie zaskarżony o pięć tysięcy złotych odszkodowania, za to, że bezprawnie wzbogacił się eksploatacją... cudzego pomysłu do sztuki scenicznej. Grzymałą plagjatorem! I kogóż to ograbił autor „Spadkobiercy"? Jakiemuż to znakomitemu pisarzowi zabrał pomysł do swego „Czwartego do brydża", którym zdobył w całej Polsce? długie serje przedstawień?

Jest taki pisarz i to w Krakowie. Nazywa się Leon Wiesenberg, w wolnych chwilach od pisania sztuk był urzędnikiem kolejowym (dzisiaj już cieszy się dobrze zasłużoną emeryturą) i właśnie w jesieni roku ubiegłego uskarżył się całej Polsce w liście otwartym na to, że jest gnębiony, usuwany w cień, tj. mówiąc ściśle, nigdzie nie grywany. Trochę uderza w tym liście fakt, że pan Wiesenberg nic jeszcze o owym niecnym plagjacie Grzymały nie wspomniał, chociaż „Czwartego do Brydża" już wtedy znał. Ale to przecież drobnostka. Teraz sobie przypomniał — i wyrżnął pozew.

Powiedzmy odrazu, że przy pierwszej rozprawie, która właśnie się odbyła, sędzia wogóle nie wchodził w meritum wywodów p. Wiesenberga, który z iście machabejskiem męstwem praw swoich dochodzi. Na razie sąd postanowił przesłuchać „biegłych". Kto będzie „biegłym", jeszcze niewiadomo, być może iż prawnik dr. Zoll, jako specjalista od praw autorskich i kwestyj plagiatowych, być może iż Karol Irzykowski. Potem przyjdzie badanie „dowodów". Dowodów, w których gromadzeniu los tak szczególnie p. Wiesenbergowi sprzyjał, że musi on pozostawać pod szczególną opieką wszystkich dziewięciu Muz, z Melpomeną na czele.

Bo p. Wiesenberg twierdzi, że z jego sztuką „Tajemnica", rzekomo zupełnie do „Czwartego" podobną, zapoznał się Grzymała w Krakowie w r. 1918, gdy jako dyrektor teatru do przeczytania ją był otrzymał. Cóż więc by było prostszego, jak przedstawić rękopis z owego czasu pochodzący i tem niecnego plagjatora z punktu przygwoździć, sam „dowód" na owym rękopisie opierając? Tymczasem rękopisu tego właśnie niema, a stało się to przez wielce osobliwy zbieg okoliczności. Oto p. Wiesenberg - jak powiada - wręczył „Tajemnicę" dyrekcji teatru krakowskiego właśnie za Grzymały — i rękopis przepadł. Jak kamień w wodę. Ale na tem nie koniec. P. Wiesenberg, wcale tem niezrażony, przesłał w cztery lata potem „Tajemnicę" „Kurjerowi Warszawskiemu" — i tam również zginęła. Co za fatalność! No i teraz po trzynastu latach skarży krzywdziciela o swoją krzywdę...

Oczywiście Grzymała przeczy, jakoby kiedykolwiek „Tajemnicę" był czytał i powołuje się na świadectwo Teofila Trzcińskiego, dr. Zygmunta Nowakowskiego, Stefana Nowińskiego (wówczas sekretarza teatru) J. Karbowskiego (aktora i reżysera). Ba, ale inni dyrektorzy teatrów, zgodni co do postępowania różnych znakomitych a zapoznanych dramatopisarzy, nieraz twierdzą, że ich sztuk nie czytają, zasypywani wyżej głowy wszelkiem grafomaństwem. Więc i z temi świadectwami także może być czarna intryga, intryga w tym wypadku podwójnie zdrożna, bo antysemicka. Ano zobaczymy, co nieszczęsny p. Wiesenberg z tego zrobi.

Mówiąc poważnie — jeżeli o takich sprawach wogóle można poważnie mówić — historja jest istotnie niebywała. Grzymała-Siedlecki plagjujący Wiesenberga! To nie żarty. Bez mała tragedja. Ale i farsę możnaby z tego ustroić, gdyby się kto uparł. A tak czy tak, praw autorskich do tematu niktby tym razem p. Wiesenbergowi zaprzeczyć nie mógł.

K. R. T.

Książki nadesłane

Anna Stanisławska: „Transakcyja albo opisanie całego życia jednej sieroty przez Żałosne Treny od tejże samej pisane roku 1685". Wydała Ida Kotowa. Nakł. Pol. Akademji Umiejętności. Bibljoteka Pisarzów Polskich nr. 85.

Dr. Franciszek Zbroja: „Ksiądz Romuald". Warszawa 1935. Kat. Tow. Wyd. „Kronika Rodzinna".

Marcel Dupont: „Szable w garść!" Przeł. B. Wieniawa Długoszewski. Z przedmową gen. Weyganda. Warszawa 1935. Wojskowy Instytut Naukowo-Oświatowy.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Odznaczenie uczonego poznańskiego. Z Krakowa telegrafują nam: Na dzisiejszem posiedzeniu Akademji Umiejętności ogłoszono nowych członków. Z Poznania został wybrany członkiem - korespondentem prof. U. P. dr. Roman Pollak.

WASILEWSKI NAGRODZONY

Z Krakowa telegrafują nam (krt.): Na dzisiejszem posiedzeniu uroczystem Akademji Umiejętności otrzymał Zygmunt Wasilewski nagrodę z fundacji Probusa Barczewskiego za dzieło pt. „Norwid".

Z Polskiego Towarzystwa Historycznego. Z Łodzi piszą nam (wp.): Łódzki oddział P. T. H. wybrał nowy zarząd w składzie pp.: L. Lorentz — prezes, dr. J. Krasicka — wiceprezes, dr. T. Landecki — sekretarz, H. Laborowska — skarbnik, a ponadto: L. Hajkowski, J. Jurczyński, dr. Misalowa oraz L. Waszkiewicz.

JESZCZE JEDNA ANEGDOTA

Zrozumiała gorliwość. Zaangażowany do „komisji czytającej" znany pisarz paryski Leon Paul Fargue — donoszą „Nouvelles Litteraires" — od pewnego czasu pyta każdego znajomego literata:

— Czy pan pisze słuchowiska dla radja? Jakto? Jeszcze pan nie pisał? Przyślijże pan mi zaraz coś takiego, natychmiast przeczytam.

„Ktokolwiek zna autora „D'après Paris" — piszą „Nouvelles" — wie, że nie odznacza się on zachłannością pracy... Skąd taka pilność? Aby wyjaśnić tę małą tajemnicę stwierdźmy, że Fargue nie dostaje w Radio stałej pensji. Jest płatny, powiedzmy, od sztuki. Za każde sprawozdanie o słuchowisku otrzymuje 150 franków. A to w dziesiejszych czasach nie jest do pogardzenia..."

TEATR

Co grają w Warszawie? Teatr Nowy wystawia sztukę A. i F. Stuartów p. t. „Szesnastolatka". Rzecz obraca się dokoła drugiego małżeństwa matki, którego nie chciałaby szesnastoletnia, zazdrosna o mamę, córeczka. Oczywiście, kończy się happy end-em, jak zwykle w Ameryce. Stanisława Wysocka postawiła rolę babki na poziomie wielkiej kreacji. Inne role grają pp. Świerczewska, Brodniewicz, Mila Kamińska, Krzymuska, Brydziński.

O'Neill we Włoszech. Rzymski „Teatr Niezależnych" kierowany przez Bragaglię, wystawił cykl czterech jednoaktówek słynnego dramaturga amerykańskiego Eugenjusza O'Neilla. Tytuł ogólny brzmi: „Marynarze z Glencairn", tytuły poszczególnych jednoaktówek: „Księżyc karaibski", „Długi powrót", „Strefa wojenna 2" i „Podróż do Cardiff".

MUZYKA

Opery pod gołem niebem zaczynają być we Włoszech coraz liczniejsze. Na czele kroczy jak corocznie „Carro di Tespi lirico", t. j. wędrowna opera, która ma wyborne siły, własną orkiestrę, scenę, dekoracje, centralę elektryczną i t. p., a objeżdża takie miejscowości, w których niema teatrów. „Wóz Tespisa" zacznie objazd 22 czerwca i skończy 12 września. Poza tem na słynnej arenie w Veronie będzie dany cykl oper, jak „Loreley" Catalaniego, „Cavalleria Rusticana", „Novina" i balet „Szeherezada" Rimskiego-Korsakowa; na piazza del Duomo w Cremonie będzie odśpiewany „Otello" i „Andrea Chenier", obie pod dyrekcją słynnego Franco Ghione; w Catanii na Sycylji wykonane zostaną dzieła Belliniego: „Lunatyczka", „Pirat" i „Norma", w ogrodach Giardini Bellini, wreszcie w Ostiglii w Teatro Estivo zapowiedziano „Trubadura" i „Madame Butterfly".

Klemperer w Nowym Jorku. Dyrygentem nowojorskiej Filharmonji, największej orkiestry świata, został obok Toscaniniego, Otto Klemperer na cezon najbliższy.

Koncerty na festivalach salzburskich zajmą ośm wieczorów symfoniki. Orkiestry dostarcza Filharmonja wiedeńska. Dyrygować będą Toscanini, Walter, Adrien Boult, Kleiber, Weingartner.

OCHRONA PRZYRODY

Ochrona zwierząt w Tatrach po za granicą Polski daje coraz lepsze rezultaty. W Czechosłowacji nie ma dotąd prawnej ustawy o ochronie przyrody, jednakże wydano ostatnio dziesięcioletni zakaz polowania na kozice na obszarze słowackich Tatr. Również nie wolno tam strzelać do niedźwiedzi i rysiów, gdyż zwierzęta te są szczególnie cenne. U nas należałoby zająć się ochroną orłów, a głównie świstaków, co do których osobnych zarządzeń Czechosłowacja nie wydała. W wapiennych Tatrach Bielskich zakazano zrywania szarotek; nie wolno również wypasać owiec w terenie bogatym we florę wysokogórską. Zakazany jest też ruch narciarski granią Bielskich Tatr, aby nie płoszyć liczne tam zimą stadka kozic. Jeleni jest mnóstwo w lasach Jaworzyńskich, bezpośrednia zagłada już im na szczęście nie grozi. (J. Mł.)

LITERATURA

60 lat skończył Thomas Mann najznakomitszy dzisiaj pisarz niemiecki, autor „Buddenbrooków", „Tonia Kroegera", „Śmierci w Wenecji" i „Czarodziejskiej Góry". Prasa całego świata poświęca mu entuzjastyczne uwagi. U Hitlerytów jest Mann źle widziany, jak wiadomo. Mieszka też poza Niemcami.

RUCH REGJONALISTYCZNY

Śląska pieśń ludowa została opracowana i rozpatrzona w szkicu Józefa Reissa p. t. „Socjologiczne podłoże śląskiej pieśni ludowej". Praca ta, wygłoszona i opublikowana w cyklu wykładów „Polski Śląsk", zorganizowanych przez Instytut Śląski w Katowicach rozpatruje kształtowanie się i rozwój śląskiej pieśni. Zaznajomiwszy czytelnika z socjologją muzyki i z bezimiennym genjuszem twórców pieśni ludowych, przedstawił autor śląskie pieśni pod kątem świadomości narodowej, regjonalizmu i archaizmu. W zakończeniu podnosi, iż jedną z głównych podstaw tekstu pieśni śląskiej jest kult pracy i praca jest przedewszystkiem w nim uwydatniona. (J. St.)

Pisma nadesłane

„Przegląd Podróżniczy: „Dokąd?" Nr. 2. Treść: Dr. S. T.: „Do zdrojów i uzdrowisk". — „Na camping, na weekend". — F. Jaśkowiak: „Poznajmy Poznańskie". — A. Z. O.: „Turystyka górska i nizinna". — J. Dunand: „Do Szwajcarji". — A. Starża: „Pomnik braterstwa polsko-jugosłowiańskiego w Warszawie". — Wystawa Brukselska 1935. — A. Opęchowski: „Przygoda w Wilnie". — Ruch wydawniczy. — S. Biernacki: „Cudzoziemcy w Polsce". — A. Op.: „Reportaże polskich turystów o Sowietach". — Kronika wycieczkowa. — Adr. Red. Warszawa, Krak. Przedm. 42.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czerwiec
23
NIEDZIELA

Kalendarz rzym. kat.
Niedziela: 2 po Św., Agrypiny p.
Poniedziałek: Jana Chrz.
Kalendarz słowiański
Niedziela: Wandy
Poniedziałek: Janisława
Słońca: wschód 3,30 zachód 20,19
Długość dnia 16 g. 49 min.
Księżyca: wschód 23,26 zachód 11,59
Faza: Ostatnia kwadra o 15.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego przy Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 16 st. C. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 759 mm. Pogodnie. Wiatr północny. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 21 st. C., najniższa plus 11 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś — 0,25 mtr.

Poradnia **przedślubna** Polskiego Towarzystwa Eugenicznego Collegium Medicum, Fredry 10, udziela bezpłatnych porad w poniedziałki o godz. 18-tej — kobietom, we wtorki o godz. 18-tej — mężczyznom.
zg 10 386

— * **Wyjazd J. Em. Ks. Prymasa Hlonda do Lublana.** W środę dnia 26 bm. o godz. 6,10 rano wyjeżdża z dworca głównego J. Eminencja Ks. Kardynał Prymas jako legat papieski wraz ze świtą na kongres eucharystyczny w Lublanie.

W dniu tym o godz. 6 rano zibierze się katolickie społeczeństwo Poznania w osobach swoich najwybitniejszych przedstawicieli, zejdą się tam katolickie organizacje ze swojemi władzami, duchowieństwo z obu kapitułami na czele, by złożyć hołd odjeżdżającemu Księciu Kościoła i życzyć Mu szczęśliwego przejazdu i powrotu.

Na tę intencję odprawi się tuż po odjeździe Kardynała Legata msza św. w kościele św. Marcina o godz. 6,45. Kościół wypełni się niewątpliwie wiernymi, zanoszącymi w ofierze mszy św. modły za swojego Arcypasterza.

— * **Archidiecezja Gnieźnieńska.** W zarząd otrzymał ks. Zenon Niesiołkiewicz, dotychczasowy wikarjusz w Strzelnie, parafję w Słaboszewie.

Na wikarjat powołano: Ks. Kazimierza Glińskiego z Parlina do Strzelna.

Wakują beneficja: Graboszewo dekanat powidzki; Kędzierzyn dekanat wrzesiński; Łopienno dekanat janowiecki; Szaradowo dekanat kcyński.

— * **Archidiecezja Poznańska.** Instytucję kanoniczną otrzymali: Ks. Bronisław Siczyński na beneficjum przy kościele św. Małgorzaty w Gostyniu; ks. Stanisław Ratajczak na beneficjum przy kościele św. Andrzeja w Komornikach.

Na wikarjat powołano: Ks. Franciszka Wawrzyniaka z Swarzędza do Wierzenicy z obowiązkiem rezydencji w Kobylnicy.

— * **„O co wnosi prokurator? — O apelację".** W gopsodarstwie p. dr. Górzyńskiego na Starołęce dzierżawił ogrodnictwo Tadeusz Kurek. Widocznie skąpo mu było materjału opałowego, skoro w połowie kwietnia br. znaleziono w jego piwnicy dwa wielkie rygle drewniane, wyłamane od budynków gospodarskich. Rygle te znalazł robotnik Konieczny, który też doniósł o tem właścicielowi. Dr. Górzyński zawezwał do siebie p. Kurka i czynił mu gorzkie wymówki, tem bardziej, że kradzież rygli nie była pierwszą i ogółem brakowało już ich około 6 sztuk. P. Kurek miał przyznać się do ostatniej kradzieży, zaprzeczając jednak, aby miał coś wspólnego z poprzedniemi.

Na rozprawie przed sądem grodzkim w dniu wczorajszym oskarżony Tadeusz Kurek wogóle zaprzeczył faktowi dokonania przez siebie kradzieży, twierdząc, że padł ofiarą złośliwości ludzkiej. Zapytany przez sędziego po zamknięciu przewodu, o co wnosi oskarżony, odparł bez wahania: „Ja wnoszę apelację!" Oświadczenie to wywołało śmiech na sali i być może, utwierdziło właśnie sędziego w przekonaniu, że oskarżony jest winien, gdyż uznał fakt kradzieży za ustalony i skazał p. Kurka na jeden miesiąc aresztu. (k.)

— * **W obronie honoru.** Pomocnik gastronomiczny Józef Obst oskarżył Lecha Pokrzywkę, brata właściciela lokalu, u którego pracował, o zniesławienie. Oskarżony miał się bowiem wyrazić, że Obst zainkasował od klienta 3,05 zł, odprowadził zaś do kasy tylko 5 groszy, a resztę sobie przywłaszczył. Sąd grodzki w Poznaniu po rozpatrzeniu tej sprawy skazał p. Lecha Pokrzywkę na jeden miesiąc aresztu i 50 zł grzywny. (k)

— * **Ceny nabiału.** Ceny detaliczne notowane w mieście Poznaniu w dniu 18 bm.: Mleko niezbierane: cena najniższa 1 litr 18 gr, cena najwyższa 1 litr 22 gr, cena najczęstsza 1 litr 20 gr; jaja 1 szt. 6 gr; twaróg 1 kg. 70 gr; masło: solone 1 kg. 2,00 zł, mleczarskie 1 kg. 2,20—2,40 zł.

Czarownice na Łysej Górze w Poznaniu

Praktyki czarownic w noc św. Jana — Łysa Góra cmentarzem kalwinów — Wiedźmy na Czartorji i Berdychowie — Jak ludzie wierzyli w czary

SABBAT CZAROWNIC W POLSCE
według rysunku J. Ziarnka (ze zbiorów książąt Czartoryskich)

W wigilję św. Jana Chrzciciela, jak wiemy z różnorodnych baśni i opowiadań dzieje się najwięcej fantastycznych cudów. O północy zakwita w lesie kwiat paproci. Kto posiądzie cudny kwiat, będzie bardzo szczęśliwy i bogaty. W noc tę, według staroświeckich pięknych legend, zjawiają się także na ziemię moce piekielne, by wspólnie z czarownicami targować o dobre dusze ludzkie.

Takich miejsc, gdzie wiedźmy miały swoje „zjazdy" i wyprawiały harce na miotłach, jest w Polsce bardzo dużo. Ochrzcono je mianem Łysych Gór. Najsławniejsza z nich, to Łysa Góra w w górach świętokrzyskich, w woj. kieleckiem.

Również w samym Poznaniu — o czem niekażdy wie — mamy Łysą Górę. Jest to niewielkie wzniesienie za kościołem św. Wojciecha, niedaleko ul. Północnej, na którem znajduje się kilkanaście drzew i trawniki. Najwięcej godna uwagi jest kolumna, w samym środku Łysej Góry. Kolumna ta stanowi pamiątkę po dawnym cmentarzu kalwinskim, który przed około stu laty przeniesiony został do parku Mycielskich przy ul. Ogrodowej. Pod kolumną spoczywają zwł[illegible] baronowej v. Reibnitz, teściowej zas[illegible]nego nadprezydenta W. Ks. Poznańskiego Zerboniego di Sporsetti, Włocha z pochodzenia, ale wielkiego germanizatora.

Łysa Góra stanowiła własność heretyków Ostrorogskich. Znajdująca się daleko poza miastem, obrosła gęstemi krzewami i drzewami, była wprost wymarzonem miejscem dla zbierania się czarownic.

W Poznaniu były jeszcze dwie takie najznamienitsze siedziby wiedźm, a mianowicie na Czartorji w starej, dzisiaj nieistniejącej karczmie, oraz na Berdychowie w niegdyś jedynej tam karczmie.

Władze miejskie surowo karały osoby, zajmujące się czarami, nie szczędząc także tych, którzy wierzyli w zabobony. Czarownice zazwyczaj palono żywcem na stosie w miejscu publicznem. Głośna jest jeszcze po dziś dzień historja spalenia czternastu czarownic w Ostrzeszowie.

Do czasów dzisiejszych m. in. zachował się dokument, który mówi o niejakiej Annie Maciejowej Sieczczynie, trudniącej się w r. 1559 czarami. Sława „skutecznych" czarów owej Sieczczyny była tak wielka, że przybywały do niej pokryjomu nietylko osoby z niższego stanu, ale także szlachta. Była też u niej właścicielka pewnej karczmy, z którą udała się na szubienicę (przy Dolnej Wildzie), ażeby otrzymać powróz, na którym powieszono zbrodniarza. Powróz ten miał szynkarce „pomódz ku wyszynkowaniu miodu". Wspomniany dokument mówi pozatem o jakiejś młodej dziewczynie, która prosiła Sieczczynę o lekarstwo na to „ażeby ten młodzieniec, z którym dziecię miała do niej się zasię nawrócił". Sieczczyna nie miała na to skutecznego lekarstwa, więc posłała ją do niej. Kachny, służącej u możnowładców Górków (przy ul. Wodnej). Kachna opuszczonej dziewczynie tak poradziła: „iżby kupiła taki grzebień, coby jej zarazem zaceniono za kwartnik, a potem iżby we czwartek w wieczór uprzędła nić opak i obwinęła on grzebień i włożyła jej pod ogień, tedy zatem miał się do niej nawrócić ten młodzieniec".

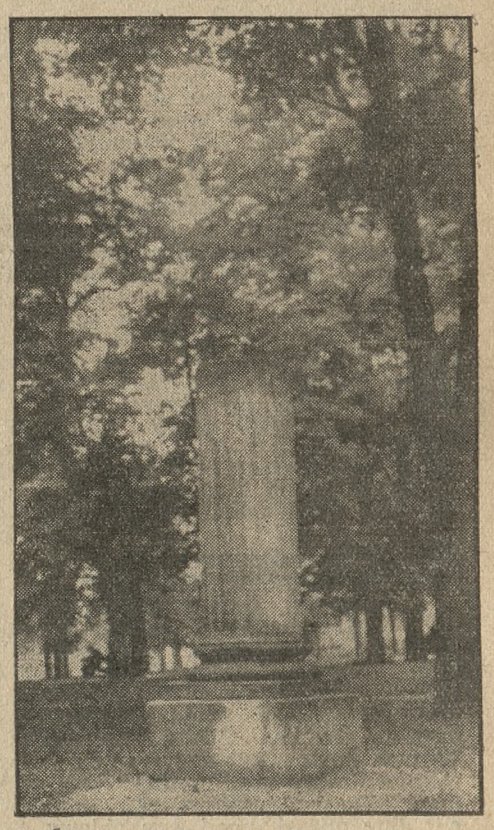

Istniejąca, podziś dzień na poznańskiej Łysej Górze przy ul. Północnej za kościołem św. Wojciecha) kolumna nagrobkowa, pod którą spoczywają zwłoki kalwinki von Reibnitz.

Jak wiemy z wyroku, Sieczczyna została rózgami sieczona i wypędzona z miasta. O Kachnie natomiast wyrok nic nie mówi. Zapewne przed władzą miejską obronił ją sam Górka, który osobiście nie był wrogiem podobnych zabobonów. (wel.)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika inowrocławska

— KONKURS OKIEN WYSTAWOWYCH. Tow. upiększenia miasta Inowrocławia urządza konkurs okien wystawowych od 28 bm. do 5 lipca. Firmy, pragnące wziąć udział w konkursie, winny się zgłosić najpóźniej do 26 bm. u p. arch. Dźwikowskiego. (c)

— NIEMIEC ZAS[illegible]RZELIŁ ROBOTNIKA POLSKIEGO. W[illegible]aściciel majętności Słodowo Liedke podczas kłótni zastrzelił jednego ze swych robotników, Zygmunta Hejmanowskiego. (c)

— POŻEGNANIE ZASŁUŻONEGO NAUCZYCIELA. W Cieślinie pod Inowrocławiem odbyło się uroczyste pożegnanie tamt. nauczyciela Krawczaka, który przez 23 lata pełnił funkcje kierownika cieślińskiej szkoły powszechnej. (c)

— ZNANI PIŁKARZE W INOWROCŁAWIU. W niedzielę 23 bm. miejscowa „Goplania" walczyć będzie o mistrzostwo z Pomorza w piłce nożnej z „Polonią" Bydgoszcz. We wtorek 25 bm. zjeżdża do miasta Inowrocławia słynna drużyna piłkarska z Wiednia „Wiener Sport-Klub".

— PIERWSZE POSIEDZENIE RADY POWIATOWEJ. Pod przewodnictwem starosty Wilczaka odbyło się pierwsze posiedzenie rady powiatowej, które miało charakter bardzo uroczysty. Do wydziału pow. wybrano pp. Ruszczyńskiego ze Ściborza, Stanisława Kwiatkowskiego z Lisewa Kościelnego, Stanisława Paśkę z Marcinkowa, Przybylskiego z Gniewkowa, M. Kubskiego z Janikowa oraz Pniewskiego z Wieżbicza. (c)

Kronika kościańska

— ZJAZD B. DOWÓDCÓW STRAŻY LUDOWEJ. W niedzielę 23 bm. o godz. 13 odbędzie się w Kościanie zjazd b. dowódców straży ludowej, rad ludowych, organizacyj tajnych i członków Czerwonego Krzyża z powstania wielkop. 1918-19. Referat wygłosi prezes centralnego komitetu organizacyjnego p. Trafankowski z Poznania, poczem zjazd wybierze komitet powiatowy i komitet lokalny na pow. kościański oraz miasta przynależne do powiatu. (km)

Kronika obornicka

— KATASTROFA. 17 bm. na szosie poznańskiej wydarzyła się katastrofa motocyklowa. Kierowca motocyklu Konapa z Rogoźna, jadąc szosą poznańską, wdał się w rozmowę z siedzącym na motocyklu Kowaczykiem i w pewnej chwili stracił równowagę. Obaj zostali zrzuceni i doznali silnych obrażeń. (ko)

— OFIARA WARTY. 17 bm. podczas kąpieli na rzece Warcie utonęła Eugenja Szukałówna z Obornik. Zwłoki wydobyto następnego dnia. (ko)

Kronika ostrowska

— KRÓL KURKOWY. Królem kurkowym tegorocznego strzelania został p. aptekarz Tomczyk. I rycerzem p. Sobolewski, dotychczasowy król kurkowy, II — p. Marjan Świtalski. (os.)

— PRYMICJE. W ub. wtorek odprawił pierwszą mszę św. ks. Stanisław Jolczyński w asyście ks. kanonika Jarosza. Podniosłe kazanie wygłosił ks. prof. Ziemski. Śpiewał chór parafjalny. Kościół był wypełniony wiernymi. (os.)

— ZABAWA. Chór męski „Echo" w Ostrowie urządza dnia 7 lipca na boisku „Sokoła" zabawę latową. (os.)

— OGRÓDKI DZIAŁKOWE. Obchód 10-lecia Tow. Ogródków Działkowych w Ostrowie odbędzie się 7 lipca. (os.)

— Z TOW. WŁAŚCICIELI DOMÓW. — Pod przewodnictwem prezesa p. Wiśniewskiego odbyło się w Ostrowie zebranie Towarzystwa Właścicieli Domów i Nieruchomości. Omawiano sprawy bieżące, dotyczące podatków i świadczeń miejskich oraz najnowsze orzeczenia w sprawach nieruchomości miejskich. Po ożywionej dyskusji zamknięto zebranie. (os.)

— POŚWIĘCENIE ŚWIETLICY. Dn. 16 bm. odbyło się poświęcenie świetlicy Stronnictwa Narodowego w Ostrowie. (rp)

— PROKLAMACJA KRÓLA KURKOWEGO. W związku z strzelaniem zielonoświątecznem królem kurkowym został p. Andrzej Tomczak, mg. farmacji. (rp)

— PIĘTNUJEMY. P. Smętek, prezes Nar. Chrześc. Zjedn. Rzemieślniczego w Ostrowie, mistrz krawiecki, zatrudnia dwóch pracowników Żydów. Ładny przykład! (rp)

— Z AKCJI KATOLICKIEJ. Na ostatniem posiedzeniu Akcji Katolickiej omówiono sprawę zjazdu katolickiego w Borku i przyszłego Dnia Katolickiego. Następne zebranie odbędzie się dopiero we wrześniu. (os)

— 15-LECIE HARCERSTWA. W Skalmierzycach obchodzono w ub. niedzielę uroczystość 15-lecia harcerstwa. Po nabożeństwie odbyła się akademja z urozmaiconym programem. Do zebranych przemówił prezes Koła Przyjaciół Harcerstwa dr. Kahl. Na zakończenie uroczystości rozpalono ognisko. (rp)

— REKOLEKCJE. Maturzyści gimnazjum męskiego odbyli 4-dniowe rekolekcje zamknięte. Rekolekcje przeprowadził Ks. Salezjanin z Ostrzeszowa. (rp)

Kronika śremska

— POBÓR WOJSKOWY. Komisja poborowa dla powiatu śremskiego urzędować będzie w dniach 22 i 24 bm. w Mosinie w lokalu p. Feliksa Hoffmana. Przed komisją stają w dniu 22 bm. poborowi z miasta Mosiny, oraz gromad Krajkowo, Krosinko, Niwka, Nowinki, w dniu 23 bm. poborowi z gromad Grzybno, Iłowiec, Krosno, Pecna, Rogalinek, Sowiniec, Sowinki, Żabinko i Żabno. (śn)

— JUBILEUSZ BRACTWA KURKOWEGO. Przypadającą w b. roku 300-ną rocznicę swego istnienia miejscowe Bractwo Kurkowe obchodzić będzie z całą okazałością w dniach od 29 bm. do 1 lipca rb. włącznie. Program uroczystości, połączonej z poświęceniem nowo rozbudowanej strzelnicy Bractwa, obejmuje strzelanie o godność króla kurkowego jubileuszowego Bractwa śremskiego oraz zawody strzeleckie o godność króla kurkowego i rycerzy okręgu poznańskiego Zjednoczenia Kurk. Bractw Strzeleckich Rzplitej. Temsa-

mem jubileusz będzie zarazem zjazdem okręgowym braci kurkowej w myśl hasła: „Ćwicz oko i dłonie — w Ojczyzny obronie!". Obowiązywać będzie regulamin strzeln. Zjednoczenia oraz używanie wyłącznie brackiej broni precyzyjnej syst. „Aydta", Martiniego oraz Wehrmanb. z nabojami ołowianemi. Zgłoszenia zapotrzebowań na kwatery dla bractw wzgl. poszczególnych członków bractw przyjmuje prezes p. Józef Łożyński, Śrem, Łazienkowa. Ostatnie przygotowania do wspaniałej uroczystości są w pełnym toku. Miasto przygotowuje się do godnego przyjęcia licznie spodziewanych gości z pośród braci kurkowej. (śn)

— SENSACYJNA IMPREZA SPORTOWA. Ruchliwemu kierownictwu sekcji piłkarskiej Śremskiego K. S. udało się zakontraktować niemiecką drużynę piłkarską najstarszego klubu Niemiec południowo-wschodnich „Verein für Rasenspiele Schlesien" z Wrocławia. Drużyna niemiecka rozegra na mocy umowy dwa mecze towarzyskie z jedenastką ŚKS. znajdującej się obecnie w doskonałej formie, w dniach 29 i 30 bm. na boisku śremskiego Sokoła. Nadmienić należy, że wrocławska drużyna V. f. R. będzie pierwszym gościem zagranicznym w Śremie, a dotąd rozegrała spotkania na terenie Inowrocławia, Ostrowa i Rawicza. Zrozumiałem więc jest, że zawody wzbudziły powszechne i wielkie zainteresowanie. (śn)

Kronika trzemeszeńska

— ZEBRANIE. W niedzielę 23 b. m. o godz. 12,30 odbędzie się wielkie zebranie informacyjne celem wzięcia udziału w dniu 30 czerwca w powiatowym zjeździe w Mogilnie, wszystkich uczestników tajnej organizacji powstania wlkp., b. dowódców straży ludowych, rad ludowych i wszystkich uczestników w powyżej wymienionych organizacjach tak z miast, jak i okolicy. (tw)

Kronika wrzesińska

— OSOBISTE. P. budowniczy Józef Rogoziński z Wrześni złożył egzamin mistrza murarskiego przed komisją Izby Rzemieślniczej w Poznaniu. — Kierownik szkoły w Kaczanowie p. Stanisław Handke obchodził w minioną sobotę 25-lecie pożycia małżeńskiego. (rw)

— ZLOT OKRĘGOWY MŁODYCH POLEK W MIŁOSŁAWIU. W ostatnią niedzielę wyruszyło wrzesińskie Stow. Młodych Polek na zlot okręgowy do Miłosławia. W zlocie brało udział ca. 350 druchen. O godz. 9,45 wyruszył z przed Banku Ludowego w Miłosławiu olbrzymi pochód druchen do kościoła na uroczystą mszę św. Po uroczystościach kościelnych odbyła się defilada na rynku, poczem w ogrodzie p. Walczaka odbyło się posiedzenie zlotowe, na które składały się przemówienia, deklamacje, śpiewy chórowe, utwory muzyczne oraz referat delegatki z centrali z Poznania p. Bogdanowiczówny. Po obiedzie druchny udały się do kościoła na nieszpory. Następnie udano się znowu do ogrodu na zabawę. (rw)

— KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ. K. S. M. Ż. urządza w niedzielę, dnia 23 czerwca o godz. 20 na łące za kościołem św. Krzyża wieczór św.-Jański z bardzo urozmaiconym programem. (rw)

Kronika wągrowiecka

— POŻARY. Dnia 13 bm. wybuchł pożar w zabudowaniach rolnika Ryszarda Stebnera w Gołaszewie, pow. wągrowieckim. Spłonął dom mieszkalny, chlew i stodoła. Poszkodowany był ubezpieczony, przyczyny pożaru dotąd pomimo dochodzeń nie ustalono. Straty wynoszą 5000 zł. W tych dniach wybuchł również pożar u rolnika Kazimierza Przesławskiego w Wybranówku, pow. wągrowiecki. Ogień strawił dom mieszkalny i dwa chlewy. Straty wynoszą 3000 zł; poszkodowany był ubezpieczony. Policja prowadzi dochodzenia celem wykrycia przyczyny pożaru.

Więzień zastrzelony na dworcu podczas ucieczki

Krwawe zajście na dworcu w Mogilnie

Mogilno (mm). W piątek przetransportowany został z więzienia w Gnieźnie na rozprawę do Mogilna pod eskortą policji znany opryszek Kazimierz Grabarczyk, który odpowiadać miał przed tut. sądem za kradzieże kilku rowerów, popełnionych na terenie tut. powiatu. Ponieważ rozprawa została odroczona, eskortujący więźnia posterunkowy Grot z Gniezna zamierzał go odtransportować zpowrotem do więzienia. Grabarczyk odsiadywał w Gnieźnie karę więzienia przez 3 lata, z której odsiedział już blisko 2 lata.

Więzień odjechać miał pociągiem o godz. 15,47. Gdy pociąg nadjechał, Grabarczyk przeskoczył tuż przed parowozem przez tor i począł uciekać w kierunku pól. Posterunkowy rzucił się za nim w pogoń i byłby wpadł pod koła parowozu, gdyby go w ostatniej chwili nie zatrzymał jeden z będących na peronie kolejarzy. Posterunkowy Grot obejść musiał pociąg i widząc, że więzień przebył już płot otaczający dworzec, wezwał go do zatrzymania się. Gdy Grabarczyk, mimo zakutych w kajdany rąk, biegł dalej, strzelił z karabina, trafiając go celnym strzałem w głowę, i położył trupem na miejscu.

Na miejsce wypadku przybyły władze śledcze, które wszczęły dochodzenia, a zwłoki odstawiono do kostnicy „Ośrodka Zdrowia" dr. Gracza w Mogilnie.

Jak się dowiadujemy, strzałem tym byłby również zastrzelony o włos robotnik Czesław Jeske z Mogilna, który wracał z pola.

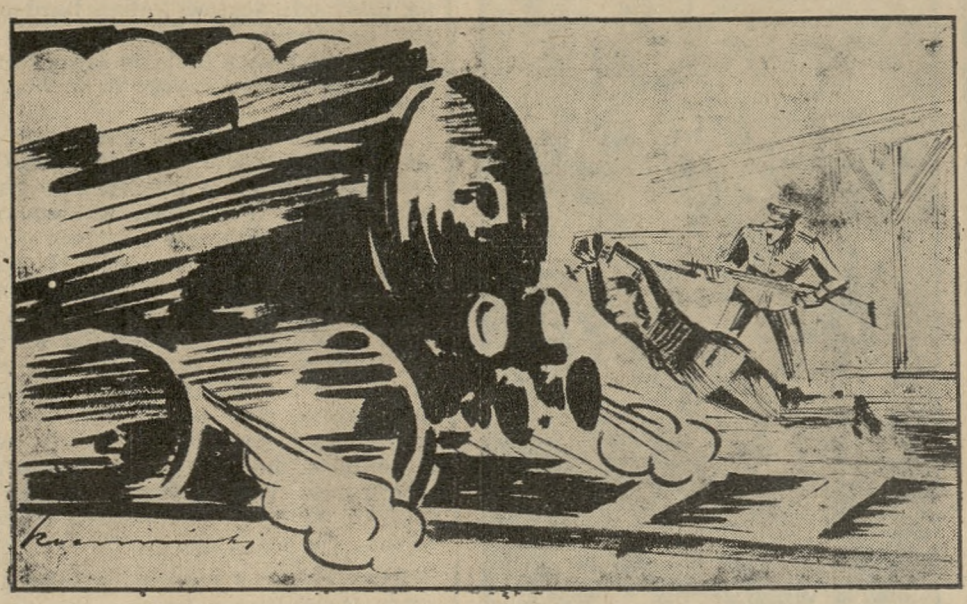

RYSOWNIK NASZ P. KLEMIŃSKI ODTWORZYŁ SCENĘ, JAKA SIĘ ROZEGRAŁA W MOGILNIE NA DWORCU, W CHWILI NADEJŚCIA POCIĄGU

— Z ŻYCIA STRAŻY POŻARNEJ. W ubiegłą sobotę odbył się próbny alarm Straży Pożarnej w Łeknie, pow. wągrowiecki; alarm ten wypadł dość dobrze. — W Łeknie odbyło się zebranie Straży Pożarnej, na którem omówiono szereg spraw organizacyjnych. (wb)

— OSOBISTE. Ks. prob. Łapka z Janowca objął administrację nad parafją Łopienno po zgonie ks. dziekana Wierłowskiego. — Egzamin dojrzałości w miejskiem gimn. w Gnieźnie zdała Halina Lewandowska, córka ogólnie poważanego obywatela z Łopienna. (lj)

— NIEMCY SIĘ ORGANIZUJĄ. W Wągrowcu istnieje organizacja Młodoniemców „Jungdeutsche Partei", której zebrania odbywają się systematycznie co tydzień w sali p. Schostaka przy Rynku. W każdem takiem zebraniu bierze udział zgórą 100 osób. Poza tem urządzają Niemcy często huczne zabawy w tymże lokalu. (wb)

— ZEBRANIE. Onegdaj odbyło się plenarne zebranie K. S. „Nielba" w Wągrówcu. Na zebraniu omówiono sprawę ostatnich zawodów, udziału klubu w tegorocznym obchodzie wianków i dnia morza oraz sprawę dorocznych zawodów pływackich o puhar wędrowny. Zawody te odbędą się 11 sierpnia. (wb)

— ROZGRYWKI BILARDOWE. W tych dniach rozpoczęły się w nowej strzelnicy rozgrywki bilardowe Tow. gimn. „Sokół". (wb)

Kronika żnińska

— ŚMIERĆ W ARESZCIE POLICYJNYM. W areszcie policyjnym w Szubinie zmarł znany złodziej niej. Stefański, przytrzymany pod zarzutem popełnienia kradzieży. Stefański zmarł na udar serca.

— BUHAJ RZUCIŁ SIĘ NA CZŁOWIEKA. W majętności Krusza Podlotowa wydarzył się wstrząsający wypadek. Podczas prowadzenia buhaja przez 54-letniego robotnika W. Szymańskiego ten rzucił się na niego, gniotąc mu rogami klatkę piersiową. Nieprzytomnego odstawiono do lekarza, gdzie po kilku godzinach zmarł. (żd)

— Z RUCHU MŁODYCH. Dnia 14 bm. odbyło się w Żninie zebranie S. N. z przemówieniem kierownika placówki. (żd)

— ZLOT KAT. STOW. MŁ. MĘSKIEJ. Dnia 7 lipca odbędzie się zlot K. S. M. M. okręgu pałuckiego w Żninie. (żd)

— WIZYTACJA. Do Żnina przybywa 23 czerwca J. E. ks. biskup Laubitz. Z okazji tej przełożono procesję, która miała się odbyć w Boże Ciało, na dzień 23 bm. J. E. ks. biskup Laubitz odprawi mszę św., poczem wyruszy procesja. — Również J. E. ks. biskup Laubitz objął protektorat nad zlotem K. S. M. Ż., który odbędzie się 23 bm. w strzelnicy Bractwa Kurkowego. (żd)

Odroczenie rozprawy bandyty Wyrembka

W dniu wczorajszym przed sądem grodzkim w Poznaniu miała się odbyć rozprawa przeciwko znanemu bandycie Marjanowi Wyrembkowi. Na rozprawę sprowadzono Wyrembka zakutego w kajdany i w asyście dwóch posterunkowych.

Akt oskarżenia zarzucał Wyrembkowi, że w dniu 30 października ub. r. dokonał w mieszkaniu Józefa Stachowiaka kradzieży, zabierając pościel, bieliznę pościelową i osobistą, garderobę męską i damską, dwa srebrne zegarki, jedną starą dubeltówkę i słynny rewolwer systemu „Mauzer", z którego w noc wigilijną ub. r. Wyrembek dokonał morderstwa śp. posterunkowego Szałkowskiego.

Oskarżony do winy się nie przyznał, twierdząc, że broń dostał od Stefana Konarskiego, swego przyjaciela, który to właśnie dokonał owej kradzieży u p. Stachowiaka. Wobec takiego twierdzenia oskarżonego sąd na wniosek oskarżyciela publicznego postanowił rozprawę odroczyć i przesłać akta sprawy wydziałowi śledczemu celem wszczęcia dochodzeń przeciwko Konarskiemu. (k)

Walka ze złodziejem leśnym

Bydgoszcz. W pobliżu stacji Trzciniec na linji Bydgoszcz—Inowrocław rozegrała się walka pomiędzy leśniczym tamtejszym i zarządcą tartaku z jednej strony, a niejakim Franciszkiem Jesionowskim z Bydgoszczy, zam. na Szwederowie przy ul. Bielickiej.

Leśniczy i zarządca tartaku trzcinieckiego spotkali Jesionowskiego w lesie ze skradzionem drzewem i piłą na ramieniu. Gdy chcieli mu odebrać drzewo, rzucił się na nich i poturbował dotkliwie. Wyrwał również leśniczemu rewolwer, lecz nie zdołał go użyć, gdyż na odgłos walki przybiegł leśniczy leśnictwa Bielice i dopomógł do obezwładnienia awanturnika.

Podczas szamotania padły dwa strzały, z których jeden ugodził Jesionowskiego w rękę, a drugi p. Gibowskiego, kierownika tartaku, w nogę. Pomocy rannym udzieliło pogotowie ratunkowe, wezwane telefonicznie z Bydgoszczy.

Jesionowski pociągnięty będzie do odpowiedzialności za kradzież w lesie i napad na leśniczego podczas pełnienia służby urzędowej.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: J. L. z serdeczną prośbą w intencji brata 1,50 zł; Stanisław Czarnecki 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 96,60 zł.

WSPANIAŁY POŁÓW

Rybacy grudziądzcy wyłowili we Wiśle jesiotra o wadze 150 kilo a 3 mtr. długości. Jest to okaz, jakiego dotąd we Wiśle jeszcze nie wyłowiono. Jesiotr jest rybą morską, która po roztopach wiosennych odbywa wędrówki do rzek celem złożenia ikry. Ikra jest nieraz tak olbrzymia, że wynosi 1/4 wagi całego ciała. Ogólny kształt tej ryby jest wysmukły, wrzecionowaty, a głowa przedłużona jest w bezzębny, mocno naprzód wysunięty ryj. Zdobycz rybaków grudziądzkich zakupili warszawscy handlarze ryb. — Na fotografji widzimy złowionego jesiotra - olbrzyma.

Z WIZYTĄ U WIELKIEGO POWIEŚCIOPISARZA

Tow. Krajoznawcze z Szamotuł odwiedziło podczas swej ostatniej wycieczki do Psarskiego znanego literata Jerzego Bandrowskiego w Otorowie. Na zdjęciu widzimy znanego literataw otoczeniu wycieczki.

DZIAŁ GOSPODARCZY

O nowej polityce rolnej

Ogłoszone ostatnio uchwały komitetu ekonomicznego ministrów wzbudziły żywe zainteresowanie w kołach gospodarczych, przedewszystkiem ze względu na zmiany dokonane w stosunku do lat poprzednich.

Potrzeba dokonania wspomnianych zmian wynikała z samego położenia gospodarczego.

Przedewszystkiem wszyscy zainteresowani uznają konieczność zaniechania próby pożniwnego oderwania cen od poziomu rynku światowego, co — jak wynika z wywiadu prasowego, udzielonego przez p. ministra Poniatowskiego — w ubiegłych latach, z roku na rok, coraz bardziej potęgowało podaż zbóż. O intensywności tego zjawiska świadczy fakt, że P. Z. P. Z. musiały do końca października zakupić (w tysiącach tonn zboża): w r. 1931 — 48, w r. 1932 — 57, w r. 1933 — 261, w r. 1934 — 334 tysiące tonn zboża. To też słuszne jest zaniechanie próby oderwania się od cen światowych bezpośrednio po żniwach; ponieważ zachowane zostaną stawki zwrotu cła, rolnicy, nierzucający zboża w okresie największej podaży na jesieni, będą mogli liczyć na korzyści, płynące z przechowywania zboża.

Również słuszną jest uchwała komitetu ekonomicznego ministrów, przeciwstawiająca się tendencji rozszerzania produkcji żyta, a to drogą ułatwiania rolnictwu wielostronności produkcji roślinnej i zwłaszcza hodowlanej.

Wreszcie celowe i zgodne z postulatami zarówno izb przemysłowo-handlowych jak i rolniczych jest polecenie P. Z. P. Z'om, aby w przyszłym roku kierowały się kalkulacją normalnokupiecką.

Niestety, w omawianych uchwałach ministerjalnych dostrzegamy również i ciemną stronę, a jest nią niewłaściwy, zdaniem naszem, stosunek do handlu. Pezety mają — przy dokonywaniu skupu zboża — posługiwać się przedewszystkiem spółdzielniami rolniczo-handlowemi oraz mają dokonywać zakupów również bezpośrednio u producentów rolnych.

Nikt chyba nie posądzi nas o brak sympatji dla spółdzielczości rolniczo-handlowej, której przypisujemy ogromne znaczenie w akcji przeciwżydowskiej oraz którą wysoce cenimy z racji zasług poniesionych około eksportu rolnego oraz regulacji rynku wewnętrznego. To też — wolni od podejrzeń — musimy stwierdzić, że rozróżnianie między spółdzielczością i samodzielnem (niesubwencjonowanem z żadnej strony!) kupiectwem jest, zdaniem naszem, dla tegoż kupiectwa krzywdzące i — co więcej! — niecelowe z różnych względów.

Również uważamy za całkowicie chybiony pomysł poruczania Pezetom dokonywania bezpośredniego skupu na wsiach. Abstrahując od kwestji, jak Pezety do tego dzieła się zabiorą i czy wogóle to jest możliwe bez ogromnej rozbudowy P. Z. P. Z., wyrażamy przekonanie, że pomysł ten nie wyjdzie na korzyść samemu rolnictwu. Choćby jeden tylko wzgląd przemawia przeciwko temu pomysłowi: przecież lwia większość rolnictwa, nawet ziemiaństwa, nie jest przygotowana do zawierania transakcyj na warunkach giełdowych. To też boimy się nietylko zamieszania na rynku, ale i rozbudowy Pezetów, co gotowe im zapewnić swego rodzaju nieśmiertelność...

Kupiectwo zbożowe, które na naszym terenie stanowi od dawnych lat elitę rodzimego handlu, spodziewało się, że w przyszłym roku zacieśni stosunki swoje ze wsią, rozluźnione poważnie w ostatnich latach wskutek anormalnych warunków. Niestety, okazuje się, że nadzieje były płonne. Chyba, że jakaś energiczna ze strony kupiectwa zbożowego interwencja zdoła im przywrócić przynależne prawa. O co również rolnictwu chodzić powinno!

Krótkie informacje gospodarcze

— Obrót towarowy statków „Żeglugi Polskiej" wynosił w maju 33 250 t., z czego n aimport przypada 14 721 t., zaś na wywóz 18 529 t.

— Do gdyńskiej łuszczarni ryżu przywieziono z Indyj 8 645 t. ryżu niełuszczonego.

Nowy etap likwidowania zaległości

Sprawa likwidowania zaległości podatkowych jest czemś w rodzaju węża morskiego w dziedzinie podatkowej, który od szeregu lat ciągle ukazuje się na powierzchni naszej skarbowości. I mimo, że od tylu lat stale mówi się o konieczności zlikwidowania tych zaległości, mimo to trwają one wciąż i są źródłem coraz to nowych zarządzeń.

Samo powstanie a zwłaszcza przewlekłe trwanie problemu zaległości świadczy o głębokiej chorobie naszej polityki podatkowej. Źródłem powstania tego problemu była nadmierna wysokość ciężarów podatkowych w stosunku do zdolności płatniczej. Przyczyną przewlekłego trwania tego problemu był brak decyzji miarodajnych czynników, któraby obniżała wysokość podatków w sposób, odpowiadający powadze chwili.

Umarzanie zaległości podatkowych ma w sobie coś głęboko niemoralnego. Oczywiście skreślenie zaległości jawnie nieściągalnych jest całkiem uzasadnionem zarządzeniem skarbowem, przewidzianem przez wszystkie ustawodawstwa podatkowe. Na to nie potrzeba specjalnej akcji, ani nie jest to wogóle dobrodziejstwem, gdyż dotyczy płatników, którym już tak nic nie może pomóc. Natomiast umarzanie zaległości podatnikom, którzy są w stanie płacić, traktowanie tego umorzenia jako ulgi jest niemoralnem. Państwo, jeśli chce pomóc podatnikowi, może to czynić w zakresie podatków bieżących. Wtedy ulga dotyczy wszystkich płatników danej kategorji. Natomiast ulga, udzielona w zakresie zaległości jest ulgą, udzieloną gorszym płatnikom kosztem lepszych, jest premjowaniem ociągania się w płaceniu podatków. Stąd popularność tej formy ulg wśród Żydów.

Nowa ustawa o spłacie zaległości podatkowych zawiera tak, jak ustawa z r. 1932, pełnomocnictwa dla ministra skarbu i ministra spraw wewnętrznych do umarzania i rozkładania na raty zaległości podatkowych. Nowa ustawa rozszerza to upoważnienie na podatek od placów budowlanych, od energji elektrycznej, od niektórych zajęć zawodowych i wojskowych oraz na podatki i opłaty na rzecz innych związków publicznych poza państwem, w szczególności na składki z tytułu ubezpieczeń od ognia w instytucjach publiczno-prawnych. Obecnie upoważnienie obejmuje całokształt podatków i opłat o charakterze podatków bezpośrednich.

Na podstawie powyższej ustawy wydano dotychczas trzy rozporządzenia: ministra skarbu z dn. 28. 3. 1935 o umorzeniu drobnych zaległości, z dn. 15. 4. 1935 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych oraz ministra spraw wewnętrznych z dn. 8 maja 1935 o ulgowej spłacie w samoistnych daninach komunalnych.

Trzeba stwierdzić, że wydane rozporządzenia stoją wyżej od dawniejszych w tej dziedzinie wydawanych. Przedewszystkiem starają się zmniejszyć sam niemoralny charakter ulg w zakresie zaległości przez uzależnienie przyznania ulg od sumiennego uiszczania podatków bieżących. Oczywiście to nie usuwa tej niesprawiedliwości, że podatnicy, którzy choć nieraz z dużym trudem płacili sumiennie podatki, są gorzej traktowani od tych, którzy w terminie podatków nie uiścili. W każdym jednak razie od korzystania z ulg usunięci są ci, którzy nadal nie będą chcieli płacić podatków. Tym, którzy nadal podatków nie będą w stanie płacić, umorzenie zaległości powinno nastąpić na innych zasadach.

Drugą zaletą wydanych rozporządzeń jest stosowanie ulg z urzędu, co zupełnie wyraźnie zostało w rozporządzeniach stwierdzone. Zmniejsza to zakres dowolności ze strony władz, realizujących te rozporządzenia. Wreszcie trzeba podnieść, że słusznem zarządzeniem jest skreślony odsetek. Natomiast niewątpliwą wadą jest skomplikowany charakter nowych rozporządzeń, utrudniających podatnikom zrozumienie przepisów i korzystanie z przyznanych ulg.

Trudno dziś przesądzać, jakie będą owoce wydanych rozporządzeń. Zależy to od ich wykonania. Mamy zaś smutne doświadczenia, jak urzędy skarbowe, zresztą pod cichą sugestją z góry, wykonują wszelkie przepisy, dotyczące ulg. W każdym razie nawet przy najlepszem wykonaniu, ulgi, jakie płatnicy otrzymają przy realizacji wydanych rozporządzeń, będą z natury rzeczy przejściowe i doraźne i nie zastąpią istotnych ulg, jakie winny nastąpić w dziedzinie podatków bieżących. J. K.

KRONIKA GOSPODARCZA

Specjalizacja targów

Dyrekcja Targów Poznańskich opracowała obszerny projekt, dotyczący podziału funkcyj pomiędzy Targi Lwowskie i Targi Poznańskie. Projekt ten przewidywał nadanie Targom Lwowskim charakteru centralnego dorocznego rynku jesiennego dla wewnętrznego i zewnętrznego zbytu artykułów, odnoszących się do rolnictwa — zaś Targi Poznańskie miałyby się stać centralnemi targami przemysłowemi.

W opinji swej, przedłożonej w sprawie tej ministerstwu przemysłu i handlu, Związek Izb Przemysłowo - Handlowych, po dokładnem zbadaniu zagadnienia, stanął na stanowisku, że kwestja ustalenia programu działania Targów Poznańskich i Wschodnich nie jest jeszcze dojrzałą do rozstrzygnięcia. Wpływa na to z jednej strony fakt, że w samym rozwoju obydwu targów nie można znaleźć należytej odpowiedzi co do tendencji kół gospodarczych w tym względzie, z drugiej zaś strony liczyć się należy z tem, że samorząd rolniczy i rzemieślniczy w kwestji tej wogóle jeszcze nie zajął stanowiska, jak również nie nastąpiło w łonie samorządu przemysłowo - handlowego dostateczne wysondowanie opinji szerokich zainteresowanych kół. Dlatego też Związek Izb uważa za wskazane kwestji tej w chwili obecnej nie przesądzać, natomiast uczynić ją przedmiotem dalszych badań. Tymczasem zaś Związek zaleca zarządom obydwu Targów porozumiewanie się corocznie co do polityki programowej i akwizycyjnej na najbliższą kampanję, przy uwzględnieniu oczywiście w pierwszym rzędzie interesów przemysłu i handlu krajowego, którym Targi służą.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Sporządzanie bilansów i sprawozdań osób prawnych.** Ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 25/IV 1935 r. L. D. V. 10283/2/35 wyjaśniło, że zamknięcie roczne, nieodpowiadające rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. X. 1933 r. o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych lub rozporządzeniu wykonawczemu do tegoż rozporządzenia wykonawczego nie pozbawia samo przez się ksiąg handlowych mocy dowodowej dla celów podatkowych. (k)

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Wczoraj na giełdach walutowych przeważała słabsza tendencja dla walut anglosaskich. Osłabienie to przypisać należy dalszemu uspokojeniu na giełdzie paryskiej, która przychylnie zwłaszcza skomentowała obniżkę stopy dyskontowej przez Bank Francji. Mocną tendencję wykazuje w dalszym ciągu dewiza na Amsterdam, inne dewizy nie wykazują poważniejszych zmian.

(k) **Sytuacja polskiego hutnictwa żelaznego w maju.** Produkcja hutnicza w maju rb. przedstawiała się następująco (w tonnach — w nawiasie dane za kwiecień rb.): surówka 29.627 (28.662), stal 81.255 (79.282), wyroby walcowniane 56.375 (59.548). Jak widać więc, w porównaniu z kwietniem produkcja w dziale wielkich pieców wzrosła o 3,37%, stalowni o 2,49%, natomiast wytwórczość walcowni spadła o 5,33%. Produkcja rurkowni wzrosła o 6,0%. Zbyt wyrobów walcownianych w kraju zwiększył się o 1,5%, zwiększył się również wywóz tych wyrobów zagranicę o 3,9%. W końcu maja br. w hutach żelaznych zatrudnionych było ogółem 32.535 robotników, czyli o 391 osób więcej, niż w końcu kwietnia br. i o 2.682 więcej niż w końcu maja 1934 r.

(k) **O wywóz maszyn rolniczych z Wielkopolski na Kresy Wschodnie.** W związku z pracami nad reformą kolejowej taryfy towarowej czynione są starania o obniżenie kosztów przewozu maszyn i narzędzi rolniczych przy przesyłkach drobnicowych, przedewszystkiem na wschodnie tereny R. P. Rolnictwo na Wschodzie używa maszyn i narzędzi często pośledniego gatunku z małych warsztatów, a niewątpliwie zaopatrywałoby się w pierwszorzędne maszyny i narzędzia rolnicze z poważnych fabryk Polski środkowej i zachodniej, gdyby wygórowane koszty przewozu nie stały temu na przeszkodzie. (AZ)

(k) **Przetargi i dostawy.** Okręgowy Urząd Budownictwa nr. VII w Poznaniu ogłosił przetargi nieograniczone na roboty budowlane i instalacyjne w garnizonach Poznań, Konin i Pleszew. Przetarg odbędzie się w dniu 26 czerwca r. b. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaiu ogłosiła na dzień 2 lipca 1935 r. przetargi nieograniczone na dostawę instalacyjnych materjałów elektrotechnicznych oraz kompletnych maźnic. Bliższe szczegóły dotyczące powyższych przetargów udziela biuro Izby Przem. Handlowej pokój 12.

(k) **O nabycie olejarni w Szamotułach.** W ostatnich dniach odbyło się w Poznaniu walne zgromadzenie Stowarzyszenia Producentów Nasion Oleistych Zachodniej Polski. Stowarzyszenie liczy 340 członków. Do nowego zarządu weszli pp.: Roman Janta Połczyński — prezes, St. Maciejewski — wiceprezes, Wacław Hulewicz, Michał hr. Mycielski, inż. J. Buczek, Karol August bar. Massenbach, inż. Bron. Hellwig, Ernst Röhrig i inż. J. Radomyski. Następnie p. in. J. Radomyski przedstawił zebranym przewidywane warunki zbytu nasion oleistych w przyszłej kampanji oraz sprawę stworzenia spółki producentów, mającej za zadanie nabycie na licytacji Olejarni w Szamotułach i prowadzenie jej na własny rachunek. Po obszernej dyskusji nad zasadami organizacji i funkcjonowania przyszłej spółki, uchwalono powołanie jej do życia pod firmą „Rolnicza Spółka Olejarska" sp. z ogr. odp. w Poznaniu. Po zakończeniu walnego zgromadzenia odbyło się zebranie założycielskie „Rolniczej Spółki Olejarskiej", do której tymczasowego zarządu wybrano pp.: Jerzego Turno, dyr. inż. Cz. Nowakowskiego z Szamotuł, dr. Wacława Borowskiego z Górki i inż. Jerzego Radomyskiego z Poznania.

Z ZAGRANICY

(z) **Bilans Banku Francji wykazuje przypływ złota.** Bilans Banku Francji za okres 7 — 14 bm. wykazuje po raz pierwszy od dnia 29 marca rb. wzrost zapasu złota o 27,9 do 70.753,1; obieg banknotów spadł o 751,5 do 81.373,3; natychmiast płatne zobowiązania łącznie z obiegiem banknotów spadły o 914 do 95.258,7. Pokrycie złotem wzrosło z 73,54 proc. do 74,27 proc.

(z) **Sytuacja Belgijskiego Banku Narodowego** w dalszym ciągu przedstawia się bardzo pomyślnie. Przypływ złota do Belgji, głównie z Francji, trwa w dalszym ciągu. Zmniejszenie pozycji kredytów, udzielonych bankom, świadczy o dalszej poprawie w bankowości. Na podkreślenie zasługuje również wzrost pozycji bieżących kont prywatnych.

(z) **Import bekonów do Anglji będzie powiększony o 3½ proc. z dniem 1 lipca.** Minister rolnictwa Elliott — w odpowiedzi na postawione mu w Izbie Gmin zapytanie — oświadczył, że poczynając od dnia 1 lipca i do końca września import bekonów z zagranicy będzie zwiększony o około 3½ proc., a to w tym celu, aby skompensować sezonowe fluktuacje w dostawach brytyjskich i dominjalnych. Import szynek ze Stanów Zjednoczonych będzie w tym czasie reglamentowany w ten sposób, żeby uwzględnione zostały specjalne wymagania rynku w okresie letnim. Przewiduje się, że w miesiącach czerwcu, lipcu i sierpniu około 25 proc. całego zapotrzebowania na bekony i szynki w Anglji będzie pokryte produkcją krajową.

(z) **Kurczenie się obrotów zagranicznych Rzeszy w maju.** Handel zagraniczny Rzeszy Niemieckiej w maju rb. przedstawiał się następująco (w milj. RM. — pierwsza liczba w nawiasie oznacza dane za kwiecień rb. druga — za maj r. ub.): import 332,5 (359,4—379,5), eksport 337,0 (340,3—337,3), saldo plus 4,5 (minus 19,1 — minus 42,2). Jak widać więc, import w maju rb. poważnie spadł w porównaniu z kwietniem rb. Był on zresztą mniejszy od importu w ciągu kilkunastu poprzedzających miesięcy 1934 i 1935 r. i pozostaje na poziomie, wyraźnie niższym od przeciętnej miesięcznej wszystkich poprzednich lat z r. 1933 — rokiem najniższego importu włącznie. Przeciętna miesięczna wynosiło bowiem w 1933 r. 350,3 milj. RM., a w r. ub. 370,9 milj. RM. Z poszczególnych grup importu największy spadek wykazała grupa środków żywnościowych i napojów oraz grupa wyrobów gotowych. Eksport w maju r. b. nieco spadł w porównaniu z kwietniem i był prawie dokładnie taki sam, jak w maju r. ub. Pozostaje on na poziomie nieco niższym od przeciętnej miesięcznej r. 1934 — 347,2 milj. RM. Z poszczególnych grup eksportu spadek wykazał wywóz wyrobów gotowych, natomiast wywóz surowców i półfabrykatów wzrósł. Handel zagraniczny Niemiec w okresie styczeń—maj rb. wyniósł po stronie importu 1.808,3 milj. RM., po stronie eksportu zaś 1.644,2 milj. RM.

Losowanie bonów Funduszu Inwestycyjnego

W dniu 19 czerwca rb. wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone nr. nr.: 6 664, 7 726, 19 855, 20 016, 23 660, 24 134 i 24 409 we wszystkich 10 serjach, wypuszczonych na podstawie rozp. min. skarbu z dnia 10 XI. 1933 r. (Dz. Ust. nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez kasy urzędów skarbowych po 100 zł za bon 25-złotowy.

LISTY ZE WSI WIELKOPOLSKIEJ

Wuja

Stara chata na hubach, to znaczy — samotne osiedle za wsią, inaczej, w inteligenckim języku, ferma. Niskie ściany chaty bielusieńkie, dach wysoki, pokryty dachówką czerwoną, od starości prawie zupełnie już poczerniałą. Po obu stronach domu dwa piękne, stare orzechy włoskie. I sad. A po jednej stronie domu sztachetkami obwiedziony, doskonale utrzymany ogródek kwiatowy, pełen wiosennych kwiatów tkliwych, o łagodnych barwach.

W ogródku stoi wuj, drobny, mniej niż średniego wzrostu staruszeczek, z głową bielusieńką jak mleko i z sumiastemi, białemi, polskiemi wąsami. Ale jego pociągła twarz, drobna, sucha, z wydatnym nosem, jest czerstwa, rumiana, a z pod obrzękłych powiek blado niebieskie oczy patrzą w świat nietylko pogodnie, ale nawet wesoło, rzekłbyś, figlarnie, filuternie... Dobrze ponad siedemdziesiątkę liczy sobie starszy pan, snać jednak brzemienia jej na swych plecach nie czuje, bo nie garbi się, lecz stoi prosty jak trzcina. Ponieważ dzień jest świąteczny, starowina przywdział strój uroczysty, mianowicie — czarną czamarę.

Oto — wuja „naszej pani", pan stumorgowego szmatu ciężkiej, żyznej ziemi oraz starego dworku na hubach.

Stoi tak w tym ogródku kwiatowym i spogląda w pełnem miłości zamyśleniu na falujące przed nim pięknie łany żyta. Falują tak, jak gdyby przed nim defilowały. Co szyk nadejdzie, to przed wujem głowy skłania. Jedwabiste, siwe, miękkie drżenia przelatują przez zieloną gęstwę, lśniące, połyskujące, a znów matowe, nieuchwytne, zmienne. Przygląda się temu falowaniu wuja stary, a oczy żywe, figlarne, filuterne śmieją się mu do żyta, bo ono się — kurzy. Zaiste, rzekłbyś, patrząc na to żyto, że kurz jakowyś z niego idzie, a to — ono się zapyla. Że zaś wuja jest rolnikiem z krwi i kości, z zamiłowania, więc nic dziwnego, że mu się do tego widoku oczy śmieją, bo on oznacza obfity, dobry plon. A dla wuja dobry, obfity plon nie oznacza wyłącznie tylko dobrze nabitej kabzy, o, wcale a wcale nie, lecz przedewszystkiem — chleb dla ludzi! chleb dla ludzi! — i możliwość czynienia dobrze. Taki jest wuja stary i takim zawsze był.

Ciężko pracował przez całe życie — dla miłości pracy i obowiązku, bo z najlepszych nawet plonów dla siebie brał. Tak się „zarobił", tak się wżył w ziemię i zżył z nią, że mu już nic więcej do życia potrzebne nie było, ani nawet żona i dzieci nie. Żoną była mu ziemia, dziećmi — wszyscy, którzy jego chleb jedli.

A było ich niemało. Naprzód — trzy siostry, którym musiał dać posag, które należało spłacić. Spłacił. Ale mimo to potem przyszło znów pomagać. Pomagał. Poprostu, nie mówiąc o jakichś długach, nie zapowiadając „oddasz mi", lub też „dasz mi za to". Dawał, bo on miał, a tamten potrzebował. Gdy kto, biedą przyciśnięty, do niego przyszedł, a zaczął o swem nieszczęściu opowiadać, wuja przedewszystkiem „taa-ki!" Kawał okrasy uciął — macie! — a potem mąki mu dał i co tam było, na pierwszą chwilę, aby miał, „póki wóz nie przyjedzie". A wozem to już centnary przyjeżdżały. W kieszeni też węża nie miał nigdy. Pieniądze poprostu rozdawał potrzebującym. Niczem było dla niego rozdać parę tysięcy złotych. Sprawa przecie prosta: Tamci pieniędzy potrzebowali, on nie.

Gdy wojna wybuchła, żywił wprost całe mrowie ludzi. Centnarami zboża przepłacał młynarza, aby mu pomagał do oszukiwania władz zaborczych, a mąka, w ten sposób uzyskana, obdzielał głodnych. Przez cały czas wojny utrzymywał jakąś rodzinę w Poznaniu. Dowiedziawszy się o tem ojciec rodziny, który był na froncie, specjalnie do niego z frontu się wybrał, aby mu osobiście w jego domu na hubach podziękować, przyczem wuja, oczywiście, znowu go wszelaką żywnością obdarzył.

On sam — tylko gospodarował i to stanowiło największą radość jego życia. Stodoła na hubach jest słomą kryta — swoją drogą ta słoma jest jak bronz! — ale gnojowisko w środku podwórza jest z betonu, głębokie, piękne! — a za stodołą, za ogrodem warzywnym, wuja wykopał sadzawkę, a znów wśród pól, gdzie zbiegają się dreny, urządził sobie karpiarnię, wogóle, kochał się w gospodarstwie i oddawał się mu niepodzielnie. To też — nie było prawie roku, aby wuja nie dostał za coś premji. Za płody rolnicze, za owoce, za źrebce, za bydło itp. i to była cała jego nagroda, którą się niewymownie, ale na swój sposób cieszył. Na swój sposób! A mianowicie: Cieszyło go uznanie, cieszyło go, że mu premję przyznano — jakąś maszynę rolniczą lub coś w tym rodzaju — ale on tej premji nie brał (nie potrzebował, wszystko miał), tylko mówił: — Ja nie na to przywiozłem tu te eksponaty, aby za nie dostać premję, tylko, aby pokazać, co rolnik potrafi wyprodukować.

Gdzieś ktoś pisał, że kiedyś Wielkopolanin starej daty miał w sobie coś z Gaskończyka. Był trochę fanfaronem. Nie wiem, czy to prawda, ale wuja tę fantazję miał. Raz przywiózł na jakąś wystawę śliczne konie, prawdziwe, rzekomo, „angliki", które jacyś panowie chcieli od niego kupić. Zapytali go, ile za nie chce. Odpowiedział im wyniośle: — Panowie, wy nie macie tyle pieniędzy, aby móc mi za te konie zapłacić!

Dużo wuja nie podróżował. Zagranicą (swych hubów) bawił najdłużej — w Poznaniu, gdzie służył w artylerji. Człowiek gołębiego serca, z wielką przyjemnością wspomina czasy tej swej bezkrwawej wojaczki i nam, uczestnikom wojny światowej, opowiada o swych nadzwyczajnych wyczynach w jakiejś-tam baterji na poligonie, czy innej strzelnicy. Chwalimy go, a on się cieszy. Lecz — do rzeczy. Dużo nie podróżował, to znaczy, prawdę mówiąc, nie podróżował wcale. Ale nigdy się nie nudził. Bo, po pierwsze, pracował, a w gospodarstwie niema dnia, żeby nie było czegoś nowego, po wtóre, dużo zawsze czytał, a po trzecie: Kto siedzi na jednem miejscu, ten widzi najwięcej.

Dlatego wuja z wesołą miną chodzi po świecie. A chodzi dobrze. Choć ma 70 lat z okładem, 8 km. robi bez trudu.

Gdybym miał zrobić portret wuja, namalowałbym go, jak stoi, siwowłosy, rumiany i uśmiechnięty, wyprostowany dumnie w tej swej czarnej czamarze, a u stóp jego kurzy się falujący łan żyta, pięknego, pierzastego, kosistego...

JERZY BANDROWSKI

DWIE GROTESKI

LEŚNICZÓWKA

Panna Kąkol często zażywa letnich wywczasów
W samotnej leśniczówce na krańcach lasu;
Stamtąd nadaje się pocztę w następujący sposób:
List niesie do lasu pastuch czy fornal, lub inna z obecnych osób,
I wiesza go sarnie na szyi (to może być zresztą również dzik albo
Gdy czas ochronny minie, w dzień polowania łania)...
Z ubitej zwierzyny list powędruje przez pocztę do adresata.
Nie dziw, że stąd na kopercie często widnieje nieco spóźniona data,
Ale nie było wypadku, by list nie doszedł. Więc cała gmina
Jest dumna z tego, ludzie zarówno jak i zwierzyna.

SŁUŻĄCE PRZY SOBOCIE

Porozwieszały na drągach
Szereg przeróżnych dywanów
I walą — i walą w duchu
Swe panie i walą swych panów.

Piorą ich z dziką rozkoszą
I z pasją szewską biją,
Za cały tydzień udręki
Nareszcie sobie użyją.

W takt młócki piekielnej trzepią,
Aż trzcinę na wiory pokruszą.
I chociaż to nie dochodzi
Do pańskich salonów i uszu —

To przecież w podwórzu jęczą,
Szarpane przez srogie baty,
Dywany, poduszki pluszowe
I pulchne niemieckie piernaty.

CHRISTIAN MORGENSTERN
Przełożył ARTUR MARJA SWINARSKI.

MARGARET SULLAVAN
w wielkim filmie „Universalu" p. t.:

DOBRA WRÓŻKA

to nowa, wielka atrakcja największych kinoteatrów świata. Niezapomniana bohaterka filmów **„Zaledwie wczoraj"** i **„Cóż dalej szary człowieku"** w swym najnowszym filmie **„Dobra wróżka"** stwarza niezrównaną kreację, pełną poezji, piękna i romantyzmu.

„Dobra Wróżka" — to film o miłości, szczęściu i radości życia — to jeden z tych nielicznych i pięknych obrazów, **które pozostawiają po sobie niezatarte wrażenie!**

Partnerami znakomitej artystki są: wytworny **Herbert Marshall** i doskonały aktor charakterystyczny **Frank Morgan.** Po wielkim sukcesie **„Wonder Baru"** — nowy wielki film **„Dobra Wróżka"** zaprezentuje **„Słońce"** swoim bywalcom. Z niebywałem zainteresowaniem oczekiwana wielka premjera filmu **„DOBRA WRÓŻKA"** odbędzie się **już jutro w niedzielę, dnia 23 czerwca w kinoteatrze „Słońce".**

ng 10 842

DO NABYCIA W BLASZANKACH LUB TEKTURZE
MAOK
TĘPI ROBACTWO
ng 11 762

Kaznodziejskie figliki

Ks. A. Syski: „Wybór kazań ks. Tomasza Młodzianowskiego T. J." — 2 tomy. Warszawa, 1935. Skład Główny — Księgarnia św. Wojciecha.

Młodzianowski nie jest postacią nieznaną. Każdy, kto studjuje kaznodziejstwo polskie XVII wieku, zna jego nazwisko i umie wymienić liczne jego dzieła. Któż z dzisiejszych jednak czytał Młodzianowskiego? Za swoich czasów miał firmę jednego z najdoskonalszych mówców kościelnych. Historja literatury naszej tymczasem potraktowała go bezlitośnie, szczególnie dla barokowej formy, w jaką przybrał swe kazania. Nie brak w nich przesadnej ckliwości, naiwności, wątpliwej erudycji, naciągania tematu, nudnych dygresyj. To prawda. Ale jest też i wiele prawdziwego, szczerego sentymentu, szczególnie w kazaniach pasyjnych, jest plastyka i obrazowość, oratorska werwa i oryginalne uchwycenie przedmiotu. Wiele przykładów, wiele cytat z Pisma św., a jeszcze więcej z Ojców Kościoła i pisarzy kościelnych. Jest przedewszystkiem praktyka duszpasterska. Kaznodzieja dzisiejszy znajdzie i dziś jeszcze wiele myśli nowych i oryginalnych w kazaniach Młodzianowskiego, a niejeden przykład może i dziś jeszcze porywać słuchaczy. Lingwista znajdzie w nich ciekawe zwroty retoryczne, rodowody słów i dawne przysłowia polskie, a historyk kultury polskiej odtworzy na ich przykładzie mentalność i zwyczaje minionej epoki.

Jest Młodzianowski przedewszystkiem cenny jako moralista polski. W tej płaszczyźnie występuje na jaw jego doprawdy wielki rozum i wielkie serce. Umie pociągać słowem pełnem entuzjazmu i zapału, umie jednak gromić i strofować z nieprzeciętną odwagą.

Dostaje się przecież nawet duchowieństwu. Wzywa je do skromności w życiu i świątobliwości; duchowni nawet „jeżeli na bankiet lub wesele jakie idą, to powinni iść nie bez celu ważnego, świątobliwego". Przestrzega, że „miarą i zadatkiem upadku wszelkich państw i narodów jest ślepota narodu, jest nieopatrzność duchowieństwa". Zdaje sobie sprawę z tego, że protekcja i nepotyzm szerzą się nawet i wśród duchowieństwa, że „prelaury i dochody kościelne rozdaje się świeckim protekcjom, a nie ludziom zdolnym i zasłużonym". Nastąpiło stąd ześwieczczenie kleru. „Duchowieństwo chce już iść na świat, nim z niego wyszło". Wzywa do ostrej dyscypliny kościelnej, bo „dosyć często władza kościelna dziwuje się i tłumaczy podobnie (jak owi słudzy ewangeliczni), że nie wie, że nie widziała", co się działo i milczała niewłaściwie na różne nadużycia.

Dostaje się i wiecznie sejmikującej szlachcie. „Gdyby tak w Polsce nie pytali o nic Polacy, nie gadali, nie rozprawiali, nie sejmikowali, ale czynili, co im Bóg każe, o jakażby i u nas w Polsce była obfitość wszystkiego". Taka ta szlachta zazdrosna o złotą wolność, a przecież „malowana to tylko wolność", chociaż „ludzie nie lubią ani wojny ani poborów, bo to postrach przecież dla złotej wolności".

Smutny jest obraz religijności polskiej tego wieku. Czyż nie świadczy o tem samo zachowanie się wiernych w domu Bożym? „Przyjdzie do kościoła i rozwali się zaraz w ławce i wdaje się zaraz w dyskurs z siedzącym obok niego o polityce". „W kościele jaki taki podeprze się i założy nogę na nogę i karczmę robi". „Wchodzi do kościoła kto znamienitszy, a czy przeżegna się chociaż święconą wodą? Gdzietam... mija. Pierwsza myśl o tem, kto też tam ze znajomych jest w kościele i gdzieby tam usiąść. Siedzi w ławce i wnet się kłania na prawo i na lewo. Inny rozsiądzie sobie w ławce i kartuje i poprawia sobie włosy i pogaduje z tym i owym i rozgląda się po kościele."

Ha, gdzież te czasy, gdy Kazanowski, wojewoda i hetman koronny, „padłszy na kolana, wprzód nim do ławki zasiadł, pobożnie się, klęcząc przed Najśw. Sakramentem, modlił na ziemi; a później chociaż i w ławce usiadł, to jednakowoż, kiedy przyszło podniesienie, znowu z ławki wychodził na ziemi klękał, ręce rozkładał i czołem bił". Dziś słuszność ma ów cudzoziemiec, który zapytany, czy mu się polskie nabożeństwo podobało, odpowiedział: „Was, Lachów, nabożeństwo, czupryną trząsnąć, wąsy pogładzić, siebie posadzić".

Postów nie dochowuje się już w dawnej surowości. „Ileż to było szlachty dawniej, co pościła o suchym chlebie i w skrytości przed domowemi, a jakoż dziś?" Gdzież te czasy, gdy w poście nawet z masłem nie jadano, gdy nie było „wieczerzy tylko kolacje"? gdy Zygmunt I. wobec senatu tłumaczyć się musiał: że na weselu syna jedzono w środę mięso jedynie ze względu na gości niemieckich, którzy postu w środy nie znają? gdy Feliks Szreński, wojewoda i starosta płocki, mając 140 lat, jeszcze wszystkie posty surowo przestrzegał? gdy nawet dyspensa uzyskana w Rzymie przez Erazma Ciołka, biskupa płockiego, nie zmieniła praktyki postu w środy? Dziś „panom olej szkodzi".

Ostygł i zapał do komunji św. „Nie mówiąc już o wsiach, gdzie niema na to sposobności, ale nawet i w miastach gdzie jest sposobność, nie w każdą uroczystość P. Jezusa i nie w każde już święto Bogarodzicy ludzie ci niepobożni do komunji św. przystępują. Znak to widoczny oziębłego katolika."

Zobojętniały dla życia religijnego wszystkie stany. „Panowie szlachta ulgnęli w swej roli, i lepiej wiedzą, jak rolę uprawiać, aniżeli jak się dobrze i szczerze wyspowiadać. Mieszczaństwo utopiło się w swojem kupiectwie i na targach się znają, ale wiary św. nie umieją. Wieśniactwo znowu uciśnione w nędzy ledwo dyszy i chociaż chciałoby się modlić i do spowiedzi św. iść do kościoła, to nie ma czasu, bo je pędzają, bo w ciągłej pracy nie może ono ani świętować ani wydołać i na podatki, któremi ciągle je okładają. Niejeden w Polsce grozi już i kościołowi, aby się nie upominał za nędzą ludzką".

A czwarty grzech, wołający do Boga o pomstę — to grzech cielesny. „Zagęściły się teraz między nami grzechy, o których w Polsce jak świat światem nikt nie słyszał. Przez co kto grzeszy, przez to i ukarany zwykle bywa. Zścieleśnieje Polska i w niewolę pójdzie do obcych". Św. Wawrzyniec, którego relikwje papież chciał posłać do Polski, iść nie chciał. „Brzydził się widać opiekun czystości sprośnościami nieczystemi, z których słynna jest Polska". Bo rzeczywiście „w Polsce nastały już zwyczaje, że dygnitarze nie mieszkają już z swemi żonami.. wkradł się do nas pogański obrząd rozwodów i bezwstydów". Rozwielmożniło się kłamstwo". „Pocznie mówić kto prawdę, pocznie ją pisać, stulą mu usta, „złamią mu pióro, bo to turbator, bo dygnitarzy i personatów nie respektuje".

Jest niezgoda przedewszystkiem, która sprawić może, że „przyjdą lata, iż zapomną ludzie na świecie, co to król polski, co to jest Polska". Niezgoda jest przyczyną słabości państwa.

na ostrzu języka 65

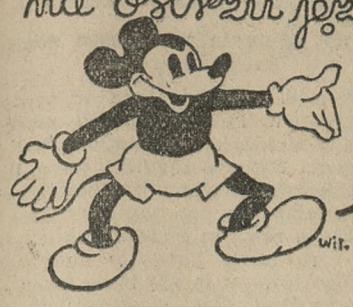

MALOWANE gwiazdy

Ilustrował WIT GAWĘCKI

Amerykańskie gwiazdy filmowe są podobno bardzo narwane. Świadcąz o tem liczne wywiady z niemi, oraz anegdoty i plotki, które o nich krążą. Awanturuje się toto podczas zdjęć, choruje na cierpienie zwane „megalomanja progresniva", zrywa kontrakty — słowem: towarzystwo nieznośne, rozpieszczone, histeryczne... I prawdopodobnie dość głupie: wystarczy popatrzeć na twarzyczki aktorek — „sztancowane" i bliźniaczo do siebie podobne; na ich oczy wyprane z wszelkiej inteligencji... o ile oczy można prać...

Nie znam przeszłości Walta Disneya; nie wiem, czy był on kiedyś reżyserem filmowym. Mam wrażenie, że tak — że kręcił normalne filmy z normalnymi (powiedzmy!) aktorami i aktorkami — że zirytował się wreszcie kaprysami swego zespołu i rzucił całą bandę.

Wziął się na inny sposób. Stworzył sobie zespół, który nigdy nie złamie kontraktów — idealnie posłusznych aktorów, śmiejących się, tańczących, czy płaczących ściśle według rozkazu swego twórcy. Ożywił Mickey Mouse,

świerszcza (w „Grasshopper and the ants") i rozkoszne świnki trzy, świnki trzy, świnki trzy...

Poprostu narysował i namalował sobie swoje gwiazdy — i ma święty spokój. Nie potrzebuje się użerać z żywemi tumankami, których horyzont nie sięga poza ich samochód i rasowego pieska (— o jakżeż często bardziej rasowego od właścicielki!)...

Mam wrażenie, że Disneya nie docenia się dostatecznie (podobnie, jak nie doceniano jego poprzednika, Starewicza). Filmy rysynkowe traktują bywalcy kinowi jako bajki dla dzieci, albo jako „wkładki" — przystawki przed właściwym, głównym, głośno zareklamowanym, rozkrzyczanym dźwiękowcem. Przez kwadrans zaledwie wolno ci spoglądać na te arcyfilmowe, bo prawie że abstrakcyjne, łamańce małej Mickey — a potem na sześć kwadransów utoniesz w przepastnej bzdurze dźwiękowego tasiemca, ostatniego „cudu techniki", najnowszego „filmu, który przeszedł samego siebie" i t. p. I musisz wysłuchać do końca (bo podczas seansu trudno wyjść z sali) amerykańskiego szczebiotu gwiazd, bardzo zbliżonego do języka, którym posługują się londyńscy bandyci... I dziwna rzecz: po wynalezieniu filmu napisano całe bibljoteki, w których udowadniano, że film jest właśnie dlatego taki wspaniały, bo jest niemy; twierdzono to przez trzydzieści lat. Aż tu nagle „wielki niemowa" na złość tym bibljotekom przemówił... taki figlarz! Teraz mamy możność uczenia się złej angielszczyzny — i słuchania z zgrzytaniem zębów, jak cesarz Neron mówi „haudujudu" i „siur". Nie dość na tem, taki film „historyczny" z Neronem usiłuje obalić nasze pojęcie o życiu starożytnych Rzymian: widzimy na taśmie z zdziwieniem wielkie oszklone drzwi, architekturę żelazobetonową i orkiestry jazzowe (podobnie jak w Teatrze Nowym greczynce Gromiwoi przygrywał z za kulis „antyczny" fortepian...).

Jak się rzekło, filmy genjalnego Disneya traktuje się nieco po macoszemu.

To też niezmiernie uradowaliśmy się, gdy kino „Słońce" poświęciło cały seans wyłącznie filmom rysunkowym. Przez bite dwie godziny bawiły nas i

uczyły obserwacji te malowane gwiazdy, które nie znają ani snobizmu, ani kokietowania publiczności. A gdy się, seans skończył, żegnaliśmy nasze myszki i świnki z żalem — posiedzielibyśmy w „Słońcu" jeszcze ze dwie godziny...

Nie wszyscy!

Obawiam się, że fotogeniczne czytelniczki „Kina" nie kochają się w gwiazdach malowanych; przynajmniej nie słyszałem, by ktoś zbierał fotosy Mickey Mouse, podobnie jak pocztówki z twarzyczkami Liljany Wong, Anny May West, czy jak im tam!

„Kino"...

Tak, żyje jeszcze. Pogłoski o jego likwidacji były fałszywe. Wydawcy wprawdzie zbankrutowali, lecz „Kino" wychodzi nadal (skasowano natomiast świetnego „Cyrulika Warszawskiego", wydawanego przez tę samą instytucję).

W ostatnim numerze „Kina" skarży się jego redaktor i rozdziera szaty. Albowiem zjechał go Sęk z „Kurjera Warszawskiego"; zwrócił uwagę (nie on pierwszy zresztą) na bezprzykładną głupotę. rubryki p. t. „Czy jesteśmy fotogeniczni?" Pan redaktor Brun zaręcza, że tu niema „bujania". Czy aby tak jest w istocie?! Czy pan Brun nie zdaje sobie sprawy, że z niewielkiej, retuszowanej „fotki" absolutnie poznać nie można, czy dana twarz jest fotogeniczna lub nie? I czy pan Brun nie wie, że tak zwana „fotogeniczność" to rzecz drugorzędna i że moc aktorów i aktorek filmowych o wyraźnie niefotogenicznych twarzach zarabia ciężkie dolary?... I że te jego „konkursy na najfotogeniczniejszą parę w miesiący" przydadzą się psu na budę — tumanią tylko i bujają biedne kuchty i szwaczki...

Roi się ostatnio od takich konkursów piękności, fotogeniczności i t. d. Jeden z tygodników rozpisał niedawno konkurs na najpiękniejszy uśmiech w

Rzeczypospolitej; wskutek tego najdziwniejsze oblicza szczerzą teraz z jego szpalt zęby i ząbki na biednego czytelnika. Jury konkursu ośmielam się zaproponować następujące nagrody: Pierwsza — nowa szczęka; druga — złota plomba; i wreszcie trzecia: tuba pasty do zębów...

ARTUR MARJA SWINARSKI

OTYŁOŚĆ osłabia serce

Serca otyłych, obłożone warstwą tłuszczu pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i wcześniej odmawiają posłuszeństwa. Otyłość spowodowana jest złą przemianą materji albo zaburzeniem gruczołów dokrewnych. Zioła Magistra Wolskiego „Degrosa" zawierają jod organiczny, znajdujący się w morskiej roślinie Yahanga, który pobudza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu. Stosuje się je przeciwko otyłości i nie wymagają one specjalnej djety. Zioła ze znak. ochr. „Degrosa" do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych). **Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Złota 14 m. 1.**
ng 11 218

„Niech będzie zgoda w domu, w samym narodzie, to nie będzie również wojen i z sąsiadami, dadzą nam oni wówczas pokój".

Powtarza Młodzianowski przestrogi swoje coraz częściej. Przeczucie mówi mu wyraźnie, że błędy i grzechy narodu muszą sprowadzić jego upadek i utratę wolności. W tem przedewszystkiem jest „kontynuatorem Skargi". Niezliczone razy wypowiada swoje obawy o byt narodu. „Aby i miłej ojczyźnie naszej, Polsce, nie przyszło już czasem na to też hasło: służą Polacy, którzy rządzili". „Miła ojczyzno, a nie przyjdzież to i na Ciebie, żebyś mówiła: maluczko, a nie ujrzycie mnie?" „Jeżeli nie nastąpi poprawa obyczajów, to powinie się nam znowu noga i pójdziemy na podział obcym panom w niewoli służyć". „Przyciągnie wojna, rozpęta się najazd wrogów, skuje nam ręce i nogi niewola, abyśmy sobie o P. Bogu przypomnieli".

Upamiętniły Młodzianowskiego jego „figlikowate koncepty". Jego kaznodziejskie figliki jednak są osnute na głębokiej trosce o przyszłość narodu i państwa. I niewątpliwie prawdą jest, co pisze zasłużony wydawca jego kazań, ks. prał. Syski, w przedmowie do „Kazań": „Jego barok może dziś razić, ale dusza i rozum jego mogą i dzisiaj przydać się w Polsce".

I duszpasterz i historyk będą szczerze wdzięczni wydawcy za wydanie kazań ks. Młodzianowskiego. Wypowiedział o nich swój fachowy sąd prof. S. Windakiewicz, najlepszy dziś znawca literatury XVII. wieku. Nam wypada tylko za nim powtórzyć: „Wydano je zgórą 250 lat temu, aktualne są jednak i w naszych czasach. Dadzą się one i dziś jeszcze z przyjemnością czytać i mówić".

X. J. Łk.

OTOKAR BRZEZINA

CZYSTY RANEK

Kiedyśmy obciążeni snem do sądu wyszli, skoro świt,
ujrzeliśmy, że cały świat jak nasze dusze w zorzach kwitł...
Więceśmy wód i drzew pytali, wiatru, ptaków, pszczół:
kto się tej nocy, tajemniczy, w naszym sadzie snuł?...

Skrzył piasek śladem świętych stóp i mienił się w złocisty miał,
uzdrawiających źródeł szum aniołów nam się lotem zdał;
niby na setki dni dech każdy zionął pełnią sił,
zaś każdy wzrok nowonarodzin się zdumieniem mglił.

Brzemię bolesnych tajni swych przyjęliśmy jak wolę Pną —
przed odpieczętowaniem list ucałowany z korną czcią
a wróg, co czyhał na nas, lecz u naszych usnął bram,
godnym powitań twym znużonym posłem zdał się nam.

Na niebezpiecznych wydmach, gdzie demonów tłum przebywa rad,
niby na grzędach lilje wzrósł czarowny naszych ślubów kwiat,
zaś dziewy najpełniejsze ognia pokus, ponęt, kras,
jeno jak białe siostry swe pozdrowił każdy z nas.

Przełożyła z czeskiego
Irena Vorel - Czempińska.

NOTATNIK

Żyd, który chciał się stać sławnym i zarobić trochę...

Leon Wiesenberg stał się sławnym...

Gdyby był cicho w Krakowie siedział, nigdyby się o nim... Adam Grzymała-Siedlecki nie dowiedział. Byłby nadal nieznanym emerytowanym inspektorem kolejowym. Pan Wiesenberg (nawiasem mówiąc Żyd) wytoczył znanemu literatowi proces i — świat nareszcie dowiedział się o jego istnieniu. Marzenie jego spełniło się. Mówią o nim, a nawet — piszą w gazetach.

Dotychczas p. Wiesenberg był pokrzywdzony. Nie miał uznania, do jakiego rościł sobie pretensje. Napisał kilka dramatów, które — jego zdaniem — powinny mu otworzyć podwoje do przybytku literatury. Drukiem wydał trzy dramaty: „Dwa światy", „Ojciec" i „Dolorosa". „Ojciec" grany był w Wiedniu w r. 1915 p. t. „Kajdany małżeńskie". W Krakowie sztukę tę wystawiono w tymże roku pod trzecim tytułem „Rytualne małżeństwo". W r. 1912 Wiesenberg napisał sztukę p. t. „Tajemnica". Dramat ten złożył wraz z innemi swemi sztukami w dyrekcji Teatru im. Juljusza Słowackiego w Krakowie. Było to w r. 1916, kiedy dyrektorem teatru był Grzymała Siedlecki. Znakomity literat nie traktował tej sztuki poważnie, wiedział bowiem z doświadczenia własnego i innych dyrektorów, że Wiesenberg natarczywie narzuca się wprost ze swojemi dramatami, mając wysokie mniemanie o swoim talencie. Siedlecki nie czytał nawet tej sztuki.

Kiedy na scenach teatrów polskich ukazała się przed kilku laty świetna komedja Grzymały Siedleckiego p. t. „Czwarty od bridża", Wiesenberg dopatrzył się w niej — plagjatu(!) Zdaniem jego komedja Siedleckiego zdradza wielkie podobieństwo do „Tajemnicy". Siedlecki miał zapożyczyć z tej sztuki temat, charakterystykę osób, konstrukcję dramatu, środki artystyczne i problemy psychologiczne — słowem według Wiesenberga komedja „Czwarty do bridża" jest zwykłą przeróbką „Tajemnicy" z którą Siedlecki miał się rzekomo zapoznać jako dyrektor teatru i jako recenzent „Kurjera Warszawskiego" (pismu temu autor posłał rzekomo egzemplarz recenzyjny w roku 1922).

Po długim namyśle Wiesenberg wystąpił przeciw Grzymale Siedleckiemu na drogę sądową, domagając się 5 000 złotych tytułem rzekomego „zbogacenia" oraz żądając, aby znakomity pisarz „zaniechał wystawiania komedji p. t. „Czwarty do bridża" w teatrach państwowych i prywatnych lub gdziekolwiek indziej w Polsce lub poza granicami Polski"(?) W pozwie przytacza Wiesenberg treść obu sztuk i stara się wykazać ich podobieństwo.

Pozwany twierdzi, że pozew opiera się na samych tylko hipotezach i sztucznych, nieistotnych szczegółach rzekomego podobieństwa. Pozwany aż do czasu zgłoszenia przez Wiesenberga pretensji wogóle nie wiedział o istnieniu „Tajemnicy" i zupełnie nie znał jej treści. Komedja „Czwarty do bridża" jest oryginalnem dziełem pozwanego i różni się zasadniczo od sztuki Wiesenberga.

Pierwsza rozprawa w tym niezwykle ciekawym procesie odbyła się we wtorek. Pozwany na rozprawę nie przybył, w jego zastępstwie występował adw. dr. Zenon Brem. Powoda, który zjawił się na rozprawie osobiście, zastępował adw. dr. Kohane.

Zastępca pozwanego postawił wniosek o przesłuchanie dyr. Teofila Trzcińskiego, dr. Zygmunta Nowakowskiego, Eug. Bujańskiego i Stefana Nowińskiego, którzy stwierdzą, że gdyby nawet prawdą było, że powód wręczył pozwanemu bezpośrednio egzemplarz „Tajemnicy", to z gabinetu jego zabrałby go do bibljoteki teatralnej ówczesny sekretarz. Nadto pozwany stawia wniosek o przesłuchanie jako świadków naczelnego redaktora „Kurjera Warsz." Olchowicza i współpracownika tego pisma Tadeusza Kończyca, którzy zeznają, że w bibljotece „Kur. Warsz." nigdy nie znajdował się ani nie znajduje się egzemplarz „Rodziny Robotoff" (pod tym tytułem miał Wiesenberg posłać do redakcji egzemplarz „Tajemnicy").

Zastępca powoda postawił wniosek o wezwanie na rozprawę rzeczoznawcy, któryby wydał opinję w kwestji podobieństwa obu sztuk i orzekł, czy w danym wypadku mamy do czynienia z plagjatem. Na rzeczoznawcę proponuje powód Karola Irzykowskiego. Adw. Brem zaproponował jako rzeczoznawcę prof. Fryderyka Zolla.

Sąd rozprawę odroczył, dając obu stronom 14 dni czasu do definitywnego zgłoszenia osoby, która ma być przesłuchana w charakterze rzeczoznawcy. Sąd dopuścił również dowód ze świadków.

Proces wywołał wielkie zainteresowanie w krakowskim świecie literackim i stał się przedmiotem ożywionych dyskusyj.

T. M.

Dr. med. AUGUST LORIA
ordynuje od 20 maja 1935 ng 11525
W MARIENBADZIE, HAUS GUTENBERG.

Pogadanka dla kobiet

Hafty różnorodne znów modne i efektowne

Doprawdy dużo minęło czasu, zanim na hafty, niegdyś tak bardzo ulubione i powszechnie używane, zwrócono znów baczniejszą uwagę. Dziś jednak, kiedy model haftowany wchodzi w modę, trudno nam wręcz zrozumieć, dlaczego przez tak długi okres rezygnowano z ozdoby tak wspaniale efektownej.

Trzeba przyznać na nasze usprawiedliwienie, że do zaniedbania takiego w znacznej mierze przyczyniły się coraz ładniejsze materjały, których mnogość moda przynosi z każdym rokiem. Tylko że najładniejsze tkaniny i wzory przykrzą się po jakimś czasie. Odnosi się to szczególnie do świetlących jedwabi, które tak były używane na suknie wieczorowe, że zupełnie spowszedniały i opatrzyły się.

Niebezpieczeństwo takie nie grozi w odniesieniu do haftów. Nie będą one nigdy szablonowe i zawsze zachowują pewną indywidualną cechę. Odkąd zaczęto znowu interesować się haftami, okazało się, jak duże są w tej dziedzinie możliwości i ile nowych efektów można tu wydobyć. Są hafty robione włóczką, jedwabiem i nićmi, perełkami i dżetami, są aplikacje i niezależnie od nich mereżki wyciągane w materjale, które mają duże powodzenie.

Seszon letni otwiera specjalnie szerokie pole haftów i ich barwności, która, jakkolwiek bardzo żywa, nie jest nigdy rażąca. Dzisiejsze hafty da się przystosować zarówno do sukien codziennych, spacerowych i plażowych jak i do bardzo eleganckich letnich toalet wieczorowych.

Oryginalną suknię codzienną widzimy na naszym drugim rysunku. Jest to suknia płócienna ze spódnicą dołem suto fałdowaną, krótkim i zgrabnym kasaczkiem z krótkiemi rękawami, przepasanym skórzanym paskiem. Cztery kieszenie na kasaku ozdobione są motywami haftowanemi albo jedwabiem, oczywiście do prania, albo barwną aplikacją.

Płótno należy w tej chwili do najmodniejszych tkanin. Jest w tem zarówno skłonność elegantek do prymitywów, jak świadomość, że skromnemi środkami można ubrać się bardzo ładnie.

Na środkowym rysunku mamy dość długie, bardzo na plecach luźne okrycie z płótna w naturalnej barwie, wyhaftowane drewnianemi paciorkami w różnych kolorach, które tworzą łączące się ze sobą po dwa pola. Okrycie takie może być noszone zarówno do jasnej jak i do ciemnej sukni i stanowi idealne ubranie letnie u wód czy na plaży.

Mereżki wyciągane w materjale są, jak wspomnieliśmy, bardzo modne. Nie należy jednak sukni niemi przeładowywać. Wystarczy zupełnie, jak to wskazuje nasz pierwszy rysunek, skromna mereżka przecinająca wpoprzek kazaczek i kilka rzędów na rozszerzonych ku dołowi półdługich rękawach.

Dużą rolę odgrywają hafty o wzorach czerpanych ze sztuki ludowej. U nas, jak wiadomo, w różnych okolicach włościanki robią prześliczne rzeczy i bogactwo wzorów mamy niewyczerpane. Ktoś wnie wygląda suknia, którą widzimy na przedostatnim rysunku z szerokim karczkiem, ozdobionym haftem krzyżykowym i sutemi koszulowemi rękawami, które są ściągnięte haftowanemi mankietami. Jeżeli spódnica jest krajana w proste bryty, można ją również przybrać haftem.

Strojniejsze suknie wieczorowe haftuje się perełkami, a połączenie kilku pastelowych tonów daje niezwykle malownicze, choć dyskretne efekty. Świetlące i matowe perełki, układane w niewielkie bukiety, wyglądają jakby artystycznie malowane. Jest to jednak robota żmudna i kosztowna, nie opłaca się więc poświęcać tyle trudu i pieniędzy dla ozdobienia sukni wieczorowej, którą włożymy zaledwie parę razy. Najlepiej będzie wyhaftować w ten sposób okrycie, które nada się do kilku sukien.

Prześliczne bukiety tego rodzaju widzimy na pelerynce narzuconej na toaletę wieczorową. Krój sukni musi zwrócić uwagę Czytelniczek. Jest to linja nowa, a jednak jakaś dobrze znana. Nic dziwnego. Wszak przypomina żywo modę ubiegłego stulecia, modę z czasów naszych babek, która powoli powraca i której dzisiejsze hafty nadają specjalny wdzięk.

Ozdobny z organdyny

wyglądają szczególnie korzystnie na bardzo kolorowych sukniach jedwabnych, ponieważ tuszują ich jaskrawość. Sposobów tych przybrań jest bardzo wiele; lecz zdaje się, że największem powodzeniem cieszą się rozety ryszkowane, wyglądające jak duże stylizowane kwiaty. W środku rozetek przy rękawach — jak to widzimy na rysunku — można umieścić guziki z tego samego materjału co suknia, u dużej zaś, uzupełniającej wycięcie u szyi — niedużą kokardkę. Z suknią powinien harmonizować kapelusz, górą utrzymany w kolorze sukni, a podszycie jasne z organtyny, harmonizujące z przybraniem.

„Jupe-culotte",

„Jupe-culotte'y, które w swoim czasie wywołały powszechny protest — ale bo też wyglądały bardzo nieestetycznie, niby licho skrojone wąskie spodnie pidżamy! — powróciły znów do mody i przyjęły się powszechnie jako wygodne i praktyczne ubrania wycieczkowe, doskonałe zwłaszcze na wycieczki górskie. Obecnie jednak „jupe-culotte'y" różnią się od dawniejszych tem, że są b. szerokie i na pierwszy rzut oka trudno odróżnić je od zwykłej spódnicy. „Jupe-culotte'y" robi się teraz ze staniczkiem bez rękawów, dzięki czemu — w połączeniu z jasną bluzką do prania — powstał ładny komplet. Na „jupe-culotte'y" używa się lekkiego materjału do prania, z płótna lub kretonu w pasy lub kratę, który nadomiar jest tani.

Jak się opalać?

Do najprzyjemniejszych rozrywek letnich należy niewątpliwie plażowanie, szczególnie z wielkim entuzjazmem oddają się temu sportowi ludzie z większych miast, mający przez cały rok zbyt mało czasu i okazji do odetchnięcia świeżem powietrzem.

Słońce jest doskonałym środkiem leczniczym, o ile jest odpowiednio zastosowane, nadmierna natomiast kuracja słoneczna, jak wszelkie inne kuracje używane bez planu, przynoszą więcej szkody niż korzyści.

Człowiek jako stworzenie lubiące wodę, słońce i powietrze, z największą przyjemnością poddaje swoje ciało działaniu tych czynników, aby umożliwić porom oddychanie, pobudzić krew do szybszej cyrkulacji, a przez to wytworzyć lepszą przemianę materji i wzrost czerwonych ciałek krwi. Wszystkie te jednak własności nie dowodzą jeszcze tego, aby kąpiele powietrzne przedłużać godzinami i pozostawać pod działaniem słońca całemi dniami i tygodniami.

Kąpiel słoneczna wymaga pewnej ostrożności i dlatego tak często mamy do czynienia z przepalaniem naskórka. Nadmiar promieni ultrafioletowych, znajdujących się w promieniach słonecznych, działa na skórę drażniąco, a co za tem idzie, następują zaczerwienienia, palenie, a często pęcherze oraz małe ranki, całe ciało boli, a sen staje się przez to utrudniony. W razie dalszego opalania sprawa się pogarsza i zaognienie staje się jeszcze silniejsze. W takim wypadku należy zupełnie odrzucić mydło i wodę, jedynie pudrować mąką kartoflaną, pszenną bądź ryżową, smarując pod to specjalną maścią lub wazeliną. Przy bardzo mocnych oparzeniach trzeba robić okłady z kwasu bornego (3 gr. na 100 gr. wody), poczem natrzeć maścią i przypudrować jak powyżej.

Przy opalaniu nie należy używać preparatów alkoholowych (woda kolońska) gdyż olejki eteryczne znajdujące się w nich powodują pigmentację, to jest powstawanie żółtych plam i piegów. Aby opalanie było racjonalne, powinno się z każdym rokiem do tego przyzwyczajać zaczynając od 15 minut, poczem stopniowo przedłużać. Głowę przy tem należy ochraniać, aby przy dłuższem ogrzewaniu nie być narażonym na porażenie słoneczne. Ponieważ zaś w górach i nad morzem ilość promieni ultrafioletowych jest znacznie większa niż u nas, trzeba zwrócić baczną uwagę na to, aby ochraniać ciało przez stosowanie specjalnych kremów tłustych, w skład których mogą wchodzić tłuszcze pochodzenia roślinnego bądź zwierzęcego.

Osoby o kolorycie ciała wybitnie białym, powinny stosować kremy światłochronne, aby zapobiec pojawianiu się piegów, do których mają już wrodzoną skłonność. Mowa jest tu o kobietach rudych i blondynkach. Kremów ochronnych zaleca się używać przed rozpoczęciem plażowania, bo potem niewiele pomogą; kiedy już skóra będzie spalona. Co do twarzy, to lepiej ją osłaniać od słońca przy pomocy kapelusza lub parasolki, szczególnie dotyczy to osób o cerze suchej, gdzie wystarczy jeden letni sezon, aby wywołać całą masę zmarszczek, będących później zgryzotą i zmartwieniem ich posiadaczek.

MG. J. KUNTZÓWNA.

Kobieta między gadami

Wdowa po uczonym profesorze dozoruje żmije i węże

Publiczność, odwiedzająca w ogrodzie zoologicznym w Paryżu gmach przeznaczony dla jaszczurek i wężów, nie jest dopuszczana na 2 piętro tego budynku. Kondygnacja ta przeznaczona jest bowiem wyłącznie na laboratorjum naukowe i roi się od wszelkiego rodzaju gadów. Żmije, grzechotniki i rozmaite jadowite gady egzotycznych krajów czują się tam, jak u siebie w domu pod opieką pewnej starszej damy, poważnej uczonej, której zdanie jest bardzo cenione w sferach naukowych. Jest nią pani Césaire Phisalix, wdowa po profesorze Phisalix, który w roku 1888 wynalazł odtrutkę przeciw jadowi wężów.

P. Phisalix pracowała wraz z mężem nad udoskonaleniem wynalezionej przez niego antytoksyny od roku 1895 aż do jego śmierci w roku 1906. Jej książka pod tytułem „Jadowite zwierzęta i ich jady" jest najbardziej wyczerpującem dziełem z tego zakresu wiedzy, cenionem przez poważne autorytety naukowe. Obecnie zajmuje się ona rozwiązaniem zagadnienia, jak możnaby zużytkować jady wężów i jaszczurek dla celów leczniczych.

Raz tylko ugryzła ją jaszczurka.

Ta męczennica wiedzy żyje jak pustelnica, odcięta od świata, otoczona rojem potwornym wężów i jaszczurek. Raz tylko odważył się przejść próg jej siedziby listowy, domagający się noworocznego. Gdy otworzył drzwi, leżał obok progu olbrzymi boa-dusiciel. Widok ten przeraził odważnego listowego tak dalece, że uciekł coprędzej, rezygnując z tradycyjnego napiwku.

Gady te nigdy jeszcze nie skrzywdziły swojej opiekunki. Raz tylko przypłaciła zawodem swoje zaufanie, a mianowicie, gdy ukąsiła ją sprowadzona z Arizony jadowita jaszczurka, należąca do gatunku, którego naukowa nazwa brzmi „Heloderma suspectum". Jad tej jaszczurki nie był jeszcze zbadany, a nawet niektórzy uczeni twierdzili, że jej ukąszenie jest zupełnie nieszkodliwe. Lecz gdy p. Phisalix uległa po tym wypadku sparaliżowaniu i chorobie serca, i przez rok pozostawała w szpitalu, spór naukowy został rozstrzygnięty. Nie zraziło to jednak jej gorliwej żądzy wiedzy. Gdy tylko opuściła szpital, poświęciła się nadal badaniom naukowym.

Echa starożytnych recept.

Problem leczenia ludzi zapomocą jadu i soków wężowych jest bardzo stary i sięga czasów starożytnych, a najwięcej zwolenników miał w średniowieczu. Mikstury z wężów zajmowały honorowe miejsce między środkami leczniczemi, stosowanemi przez ówczesnych lekarzy na nieszczęśliwych pacjentach. Gdy Hannibal bombardował flotę rzymską „wężowemi granatami" — były to kosze, napełnione żmijami — naczelny lekarz floty Andromachus otrzymał polecenie leczenia ukąszonych od jadu wężowego. Nie wiedząc, jak wywiązać się z tego zadania, postanowił wybić klin klinem i sporządził mieszaninę z wężowego mięsa, miodu i ekstraktu ziół nasennych. Mikstura ta niewątpliwie nie zaszkodziła pokąsanym przez żmije marynarzom, lecz jest rzeczą wątpliwą, czy im pomogła.

Uważajcie na kwiaty, a znajdziecie złoto

Były czasy, kiedy poszukiwanie skarbów mineralnych ziemi polegało jedynie na grze przypadku. Dzisiaj geologja rozporządza rozmaitemi metodami, które pozwalają wykryć z dosyć dużym procentem prawdopodobieństwa, czy w danym pokładzie znajduje się poszukiwane złoże, czy nie.

Ale ktoby przypuszczał, że także botanika może oddać na tem polu cenne usługi? O tej nowej metodzie botanicznej dowiedziano się niedawno, gdy pomiędzy szwedzkim trustem a dwoma angielskiemi towarzystwami została zawarta umowa celem wspólnego poszukiwania złota w południowej Afryce. Szwedzi zobowiązali się dostarczyć fachowców - botaników, Anglicy mają dostarczyć samoloty.

Warto przypomnieć, że ci nowi „prospektorzy kwiatów", jak ich ironicznie nazywają w kołach fachowych, nie odkryli właściwie niczego nieznanego. Ich wiedza już była dawniej znana. Na Górnym Śląsku w niektórych miejscach rośnie masowo pewna odmiana fiołków. Otóż zawsze na tych obszarach można było stwierdzić w głębi ziemi pokłady cynku. W Anglji naprzykład pojawia się roślina zwana „jeleni róg" bardzo często tam, gdzie ziemia ukrywa rudy ołowiu. W Hiszpanji ustalono związek pomiędzy pewnym gatunkiem powoju, a fosfatami. W Ameryce południowej rośnie pewien gatunek erigonji ponad złożami rud srebra. W północnej Ameryce natrafia się na siarczek ołowiu tam, gdzie rośnie amorpha canessens. Pod brzozami należy szukać rud żelaznych.

Że istnieje związek pomiędzy pokładami wnętrz ziemi a roślinami, wiedzieli już nawet starożytni Grecy. Jakie rośliny odpowiadają pokładom złota, jest to zapewne tajemnicą szwedzkich prospektorów, której tak łatwo nie dadzą sobie wydrzeć.

Co ujrzałem w Kórniku

Kiedy się człowiek wypadkiem znajdzie w Kórniku, miasteczku niewielkiem, które — wydaje się na pierwszy rzut oka — w przeciągu kilku minut całe przejść można i zwiedzić na wylot, jak prawdziwy kurnik, to jednak wkrótce dochodzi do wniosku, że

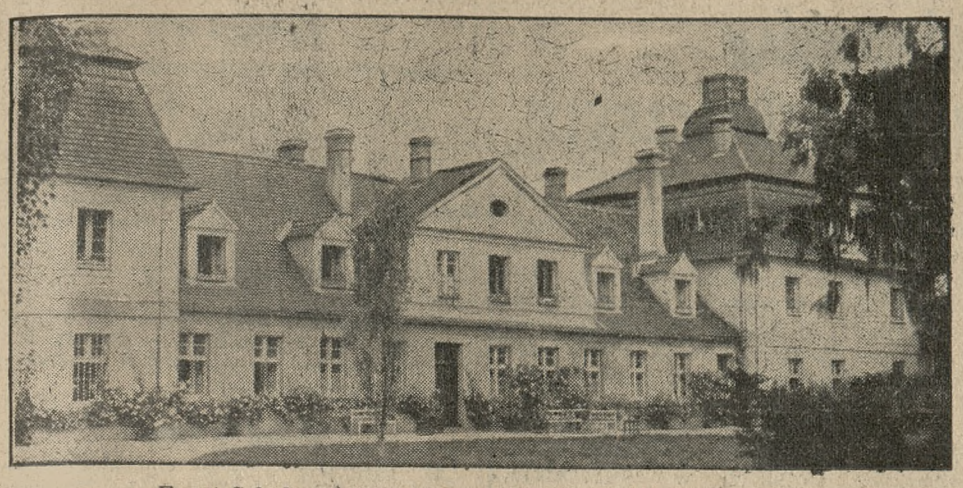

Front Szkoły Domowej Pracy Kobiet w Kórniku

jednej kilkugodzinnej wizyty mało na poznanie wszystkich tutejszych osobliwości.

Turyści i wycieczkowicze przedewszystkiem rzucają się do zamku. Bo rzeczywiście jest tam na co patrzeć i czemu się dziwować. Jedna z najbogatszych w Polsce bibljotek, zawierająca w swym księgozbiorze liczne inkunabuły i białe kruki, bogate zbiory muzealne z wspaniałą zbrojownią, liczne pamiątki po generałowej Zamoyskiej i ostatnim dziedzicu Kórnika i Zakopanego, Władysławie hr. Zamoyskim, które ogromne swe dobra Narodowi Polskiemu, jako fundację kórnicką, zapisał. Wokół zamku wreszcie roztacza się park wspaniały, stanowiący świetnie wyposażony ogród botaniczny z dużem bogactwem przeróżnych, rzadkich drzew, krzewów i innych roślin.

Słowem, jest się czem zająć i zainteresować w kórnickim zamku. To też dążą do niego liczne wycieczki krajoznawcze i naukowe, zjeżdżają uczeni na specjalne badania bibljoteczne, czy archiwalne. Niekażdemu jednak czasu i ochoty starczy na zapoznawanie się z innemi osobliwościami miasta, choćby z tutejszą szkołą gospodarstwa domowego dla dziewcząt.

Dzieli ją od zamku kilkadziesiąt kroków. Mieści się szkoła w obrębie zabudowań zamkowych w ładnym, przyjemnie wyglądającym piętrowym budynku. Dom ten stanowił kiedyś część zabudowań gospodarczych: była tutaj stajnia cugowa, a w prawem skrzydle wozownia.

Szkoła powstała przed dziesięciu laty, powołana do życia, jako jedna z instytucyj wchodzących w skład fundacji, nawiązująca do tradycji społecznej pracy generałowej Zamoyskiej.

— Tem się różni nasza szkoła od innych podobnych szkół — objaśnia mnie przełożona, p. Jaskólska — że nawiązując do tradycji, uwzględniamy w swym programie nietylko przedmioty zawodowe, ale kładziemy też duży nacisk na wychowanie. Tradycje mamy polskie i katolickie. Zważamy bardzo na kierunek moralny naszych uczenic i nie tolerujemy żadnych odchyleń. Jeśli czasem trafi do szkoły jednostka niepożądana, nie wahamy się ani chwili z usunięciem jej dla dobra innych uczenic.

— A jaki element społeczny dostarcza szkole uczenic?

— Mamy przeważnie dziewczęta miejskie: córki kupców, urzędników, rzemieślników, mniej córek bogatszych gospodarzy. Zasadniczo wymagamy wykształcenia siedmiu klas szkoły powszechnej, a mamy uczenice do sześciu klas gimnazjalnych.

— Jak długo trwa kurs?

— Dziesięć miesięcy. Ale sporo dziewcząt po otrzymaniu świadectwa ukończenia kursu zostaje u nas jeszcze na drugi rok. Po drugim roku otrzymują świadectwa ukończonej praktyki. Te praktykantki stanowią dużą pomoc dla nauczycielek i specjalizują się w różnych działach. Bierzemy od nich niższą opłatę. Na pierwszym roku wynosi ona 40 złotych — z całkowitem utrzymaniem i opłatami szkolnemi.

— Bardzo niewiele!

— Ale i na to ciężko się nieraz ludziom zdobyć w dzisiejszych czasach.

— A czy szkoła ma trudności finansowe?

Wychowanki Kórnickiej Szkoły Domowej przy zabawie.

— Wiążemy jakoś koniec z końcem. Podstawę budżetu stanowią opłaty uczenic, których mamy trzydzieści. Zakład mógłby pomieścić więcej, około pięćdziesięciu, ale nie uciekamy się do żadnych reklam i anonsów, żeby większą ilość zdobyć. Najważniejszą dla nas reklamą są same uczenice. I — co jest dla nas bardzo radosnym objawem — tak zwykle bywa, że jeśli mamy uczenicę z jakiejś miejscowości, to już później stamtąd stale nowe uczenice napływają. Tak samo bywa, gdy jedna córka z jakiejś rodziny naszą szkołę ukończy; z reguły w następnych latach przyjeżdżają jej siostry.

— Więc ta reklama dobrze działa! A jak sobie pani przełożona poza tem radzi z budżetem. Czy szkoła ma jakieś specjalne troski materjalne?

— Największą naszą troską jest brak własnego ogrodu! Zarząd fundacji obiecał nam przy powstawaniu szkoły, że dostaniemy ogród, przylegający do gruntu szkoły, ale ta obietnica poszła jakoś w niepamięć. Musimy dzierżawić ogród od miejscowego proboszcza, co nie jest wygodne: po pierwsze — dzierżawiony ogród, to nie to co własny, nie można prowadzić w nim gospodarki na dłuższy dystans, a po drugie — ogród jest dość oddalony od szkoły, co utrudnia i pracę i dozór nad ogrodem.

— Ile sił nauczycielskich ma szkoła?

— Oprócz mnie są dwie nauczycielki i instruktorka. Poza tem dochodzą z miasta na wykłady: ks. prob. Matuszek i p. dr. Hanelt. Dawniej mieliśmy w programie dwie godziny lekcji tygodniowo i dwie godziny pedagogiki, ale obecnie kuratorjum skreśliło nam pedagogikę i jedną lekcję religji. Radzimy sobie w ten sposób, że poza programem ja sama wykładam uczenicom dodatkowo religję i pedagogikę.

— Ale może pan chciałby nietylko słuchać o szkole, lecz i zobaczyć, jak ona wygląda — proponuje p. przełożona.

Oczywiście, przyjmuję chętnie propozycję i wyruszamy z małego saloniku, w którym toczyła się rozmowa.

(tkr.)

Wychowanki Kórnickiej Szkoły Domowej przy zajęciu

Wakacje zaczęły się...

Wśród najkonieczniejszych rzeczy, jakie zabieramy ze sobą na letnie wywczasy nie śmie zabraknąć OVOMALTYNY.

Ta znakomita odżywka witaminowa, zawierająca pełnowartościowe składniki odżywcze uczyni wakacje nasze okresem prawdziwego powrotu do pełni sił.

OVOMALTYNĘ można również przyrządzić na zimno, jako wyśmienity napój orzeźwiający i wzmacniający w czasie upałów.

OVOMALTINE

Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i większych sklepach kolonjalnych.

ng 11 766

RÓŻNICA

Matka pomaga Józiowi w odrabianiu ćwiczeń szkolnych. Józio czyta:

— Wielbłąd potrafi pracować osiem dni, nie pijąc.

Matka: — Wręcz przeciwnie, jak twój ojciec. (Punch)

Wystawa biżuterji na balu londyńskim

Miejsce lokajów w czerwonym fraku, białych pantalonach, błyszczących lakierkach z srebrnemi klamrami i biało pudrowanych perukach, którzy zwykle tworzą szpaler przy wejściu na salę wytwornego hotelu, tym razem zajęli urzędnicy kryminalni w wytwornych ubraniach. Wszystkie wejścia zajęli urzędnicy policji.

Przed rozpoczęciem balu zaczęli przybywać do hotelu panowie z małemi walizkami w ręku. Każdy z nich legitymować się musiał wykazem osobistym, a niektórzy z nich jako legitymację pokazywali metalową markę policyjną. Byli to najwybitniejsi jubilerzy Londynu, którzy w towarzystwie kilku detektywów prywatnych przynosili na wystawę biżuteryj nieocenione skarby. W halu hotelowym oczekiwała ich grupa najbardziej znanych inspektorów Scotland Yardu.

Około północy rozpoczęła się „wystawa". Najpiękniejsze damy towarzystwa londyńskiego poczęły kolejno przybywać do pilnie strzeżonego pokoiku, z którego wychodziły strojne w brylanty, perły, szmaragdy. Na sali balowej rozpoczęła się wspaniała parada kosztowności, których wartość oceniano na przeszło sto miljonów szylingów. Brylanty rzucały snopy ognia w wszystkich kolorach tęczy. Szafiry i szmaragdy na pięknie utoczonych ramionach kobiecych, czarne perły naokoło szyi lub ramienia, przepyszne kolje na najpiękniejszych debjutantkach sezonu, lśniące kamienie w pierścieniach i butonach — słowem wrażenie jak z bajki. Nawet najbogatszy książę indyjski zaambarasowałby się na widok tych skarbów.

„Bal Empire" zaszczycili swą obecnością syn króla angielskiego, książę Kent, którego małżonka strojna była w najpiękniejsze okazy biżuterji ze skarbca królewskiego. Jedna z pań, Lady Warrender, zaprezentowała się w brylantach, których wartość oceniano na przeszło 15 miljonów szyl. Lady Mount-Temple paradowała w tiarze z kamieni, które kiedyś były własnością rodziny cara rosyjskiego. Inna z pań oprócz naszyjników kosztownych z pereł na ręce miała rękawiczkę całkowicie naszywaną perłami, których wartość wynosi około 10 tysięcy funtów.

Cała ta wystawa kosztowności trwała zaledwie kilkanaście minut i odbywała się pod opieką 500 urzędników kryminalnych, którzy w strojach balowych zmieszali się z gośćmi.

Odbiór kamieni przez jubilerów odbywał się bardzo starannie. Wszystkie sztuki zostały zbadane tak co do wagi, jak i ilości kamieni. Jubilerzy z walizeczkami opuszczali hotel jeden po drugim, każdy w towarzystwie kilku urzędników kryminalnych, którzy odwozili ich samochodami policyjnemi. Na sali balowej zrobiło się przestronnie, gdy kilkuset urzędników kryminalnych ją opuściło.

Marzenie o widzianych skarbach zapewne jeszcze przez długi czas zaprzątać będzie wyobraźnię dam, które obecne były na tym tak pamiętnym „Balu Empire", którego dochody przeznaczone były na cele filantropijne.

W i P.

NAJPEWNIEJSZA DROGA

— Powiedz mi, jakeś się poznała z twoim mężem?

— Wyszłam za niego! (Le Rire)

Sielanka w parku solackim o zachodzie słońca

Głębokie przeobrażenia w psychice Francji

Francja przeżywa czasy wielkiego przeobrażenia duchowego. Podświadome u wielu umiłowanie Kościoła zaczyna się budzić. Wyrazem tego są nawet charakterystyczne posunięcia ostatniej doby polityków Francji. Ministrowie francuscy spraw zagranicznych, zmarły Barthoux a obecnie Laval, składają hołd Ojcu św. Podczas ostatnich uroczystości w Lourdes rząd francuski z wielkiemi honorami przyjmował legata papieskiego — a sam prezydent Lebrun w liście swym podkreślił olbrzymią rolę, jaką dla dzieła pokoju odgrywa na świecie taktyka papieża.

To też ze zdziwieniem przyjęła objektywnie nastawiona prasa europejska atak, skierowany obecnie przeciwko katolikom francuskim ze strony niemieckiego pisma „Junge Front" z Düsseldorfu. Fanatyczni zwolennicy obecnego regime'u w Niemczech zarzucają Francuzom, że w ich katolicyźmie przebijają jedynie cechy szowinimu narodowego i że religijne życie Francji właściwie dotąd nie zdołało jeszcze ogarnąć mas.

Na to odpowiada publicysta „Révue Apologétique", wykazując faktami — że katolicyzm we Francji w ostatnich czasach organizuje się niezwykle pomyślnie. W artykule „Sur l'Etat Actuel du Catholicisme Francais" znajdujemy m. in. takie dane: Ruch „Młodzieży Robotniczej Chrześcijańskiej" (J. O. C.) od roku 1926 ciągle się potęguje. Dwumiesięcznik, poświęcony sprawie tej organizacji, rozchodzi się w 100.000 egzemplarzy. Niedawno odbyty kongres w Rennes wykazał siłę drugiej organizacji „Jeunesse Maritime Chrétienne", która ma siedziby we wszystkich ważniejszych miastach portowych Francji.

Młodzież rolnicza (J. A. C.) męska i żeńska — młodzież szkolna (J. E. C.) rozwija się stale w swych organizacjach katolickich.

Wśród profesorów szkół wyższych ruch katolicki potęguje się również. Podczas ostatnich „Dni Uniwersyteckich" (Journées Universitaires) ponad 800 profesorów katolickich przybyło na zjazd. Inteligencja zawodowa francuska wiąże się w grupy katolickie: np. inżynierowie w organizacjach U. S. J. C — lekarze w Stowarzyszeniach św. Łukasza („La Société de Saint-Luc) a nawet artyści sceniczni w „l'Union catholique du Théatre". To też słusznie omawiając tę kwestję, publicysta francuski Brice Parain w pracy swej „Oeuvres de la France" napisał: „Tak zwany antyklerykalizm francuski w masach ludowych opiera się raczej na tem przekonaniu, iż lud francuski sądzi, że jego kapłani powinni być świętymi... Stąd wynika że ten lud uznaje potrzebę świętości".

Mówiąc o tem przebudzeniu gorliwości życia religijnego w Francji, Paul Lesourd twierdzi: „W dzisiejszej Francji widzimy wybitne ożywienie katolicyzmu, zwłaszcza wśród młodzieży, która bez względu na przynależność klasową nie tai swych przekonań, a praktyki religijne wykonuje całkiem otwarcie. We wszystkich wyższych szkołach państwowych istnieją zrzeszenia studentów katolików. Corocznie przeszło dziesięć tysięcy studentów zwraca się do swych kolegów w czasie wielkanocnym z przypomnieniem obowiązku spowiedzi... Dzisiejsze społeczeństwo przypomina sobie słowa, jakie na 10 dni przed bitwą pod Marengo wypowiedział Napoleon Bonaparte: „Francja, nauczona swemi nieszczęściami, otworzyła oczy i uzna, że religja katolicka jest jakby kotwicą, jedynie zdolną do utrzymania narodu wśród wszelkich wstrząśnień" (Par Dekret konsularny z dnia 21 października 1801 r.) (KAP)

PROCESUJĄCE SIĘ TRZY POKOLENIA

Znana jest skłonność wśród naszego ludu wiejskiego do procesowania się, lecz rekord osiąga niewątpliwie spór pomiędzy wieśniakami wsi Białobrzegi, w pow. łukowskim, o kawałek łąki, obejmującej zaledwie morgę i 284 pręty.

Proces datuje się od roku 1864. Pomiędzy wieśniakami Kwaśnym i Miturą doszło do zatargu o błędne wpisanie do tabeli gruntowej kawałka łąki przybrzeżnej. Sprawę do sądu podał jeszcze dziad żyjącego obecnie Kwaśnego przeciwko zmarłemu Miturze-dziadowi. Wędrowała sprawa poprzez wszystkie instancje urzędów ziemskich i sądów, dwukrotnie docierając do b. senatu rosyjskiego. Zmienne były koleje losu procesu. Gdy w 1889 roku wygrał Kwaśny, Mitura wygrał znów w 1902 roku, wreszcie w 1908 roku wygrał jeszcze raz Kwaśny, lecz odmówiono mu prawa posiadania. Na pewien czas nastąpił rozejm, bo włościanie nie mieli już środków na procesowanie się. Wnuki obydwu wznowili spór, rozpoczęty przez dziadów, a skończony przez ojców. Na 2 lata przed 30-letniem przedawnieniem wytoczono nową serję wzajemnych zarzutów z przed 70 lat. A kiedy jeszcze się ten proces skończy, niewiadomo.

XIX Zjazd Delegatów Zw. Polskich Zrzeszeń Technicznych

Dnia 16 bm. odbył się w Warszawie w gmachu Stow. Techników XIX. Zjazdu Delegatów Z. P. Z. T.

Zjazd otworzył prezes inż. Kühn. Na przewodniczącego powołano prof. Dawidowskiego, delegata Krakowskiego Towarzystwa Technicznego.

Po krótkiej dyskusji przyjęto jednogłośnie sprawozdanie zarządu, i komisji rewizyjnej. Dalej przystąpiono do szczegółowej dyskusji nad projektem organizacji świata technicznego. Wstępne słowo do projektu wypowiedział prezes inż. Kühn. Mówca przypomniał dotychczasowe prace i zabiegi koło zorganizowania techników polskich, naświetlając różnicę zapatrywań na tę sprawę kół inżynierskich, zgrupowanych w Lwowskiem Towarzystwie Politechnicznem a kołami inżynierskiemi innych miast polskich. Według zdania prezesa nie można zgodzić się na projekt inżynierów lwowskich, który przewiduje stworzenie przymusowej organizacji tylko inżynierów, a wyłączenie z niej techników. Niedopuszczalne jest karać zasłużonych dla narodu i państwa rzeszy techników za ich patryjotyzm. Po wyjaśnieniu jeszcze sprawy udziału delegatów stowarzyszeń technicznych w kolegjach wyborczych do Sejmu, kończy prezes apelem pod adresem delegatów Lwowskiego Tow. Politechnicznego, aby dla dobra sprawy zmienili swój zasadniczy stosunek nieprzychylny dla wspónej naczelnej organizacji inżynierów i techników polskich.

Szczegółowych objaśnień schematu organizacyjnego udzielił jeszcze sekretarz generalny p. inż. Różański. Projekt przewiduje utworzenie Naczelnej Izby Technicznej, która składać się będzie z delegatów Izby Stowarzyszeń Inżynierskich i Izby Stowarzyszeń Technicznych. Izba Stowarzyszeń Inżynierskich zostanie wyłoniona z delegatów stowarzyszeń inżynierskich, zaś Izba Stowarzyszeń Technicznych z delegatów Stowarzyszeń Technicznych. Wszystkie istniejące stowarzyszenia techniczne (terytorjalne, fachowe i zawodowe) mogą należeć do jednej z wymienionych izb.

Delegaci: Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Woj. Śląskiego, Stow. Techników Polskich w Warszawie, Stow. Elektryków Polskich, Stow. Techników w Poznaniu, Stow. Techników w Łodzi, Stow. Techników w Sosnowcu, Stow. Inżynierów w Borysławiu, Krakowskiego Tow. Technicznego oraz Stow. Inżynierów w Poznaniu wypowiedzieli się zasadniczo za projektem wspólnej Naczelnej Izby Technicznej. Przeciwko utworzeniu wspólnej organizacji wypowiedział się jedynie delegat Lwowskiego Towarzystwa Politechnicznego.

Opracowanie szczegółowego projektu powierzył Zjazd zarządowi związku z tem, że każde stowarzyszenie może przedstawić swoje postulaty.

Zarząd Związku z prezesem inż. Kühnem naczele, pozostał naogół bez zmian. Dłuższa dyskusja wywiązała się nad wnioskiem Lwowskiego Towarzystwa Politechnicznego w sprawie utworzenia ministerstwa spraw technicznych. Jednogłośnie za zgodą wnioskodawców postanowiono wystąpić z wnioskiem o utworzenie centralnego organu dla spraw technicznych.

Po załatwieniu kilku drobnych spraw zakończył przewodniczący Zjazd, który stworzył podwaliny pod naczelną organizację świata technicznego.

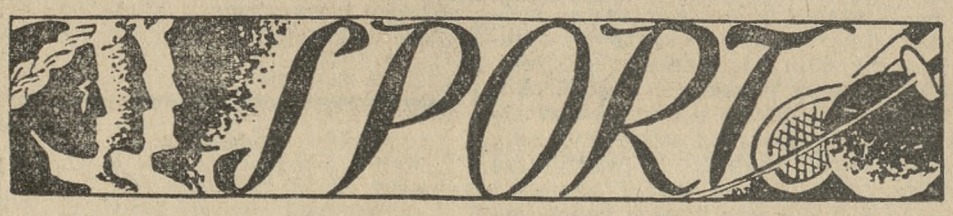

Niedziela na boiskach piłkarskich

O g. 17.30 mecz ligowy „Warta" — „Polonja" na boisku przy ul. Rolnej.

O mistrzostwo kl. A odbędą się w przedostatnią niedzielę rozgrywek tylko dwa spotkania w Poznaniu, trzy na prowincji.

O godz. 11 na boisku „Warty" spotykają się rezerwy „zielonych" ze „Spartą". Zwycięstwo „Warty" jest pewne, możliwe, że „Sparta" do gry nawet nie stanie, gdyż jej spadek do niższej klasy jest przesądzony.

O godz. 15 na stadjonie miejskim rozegra „Legja" zawody z „Polonją" z Leszna. „Legji" nie wolno przeciwnika lekceważyć, jeżeli chce wygrać, chociaż ewentualna przegrana nie grozi jej degradacją z pierwszego miejsca w tabeli. „Polonji" natomiast grozi w razie stracenia dalszych punktów ewtl. spadek z klasy A.

W Kościanie o godz. 16 walczy „Unja" z „Ostrovią". Spotkanie zapowiada się ciekawie, gdyż spotykają się dwie równorzędne drużyny, z których dotychczas lepiej przedstawiał się zespół gości, lecz „Unję" na własnem boisku trudno pokonać.

W Lesznie o godz. 17 spotyka się „Sokół" z drużyną „HCP". Drużyna klubu fabrycznego jest w dobrej formie, czego najlepszym dowodem jest nieznaczna przegrana przed dwoma tygodniami z „Legją" 1:2. Trudno wobec tego będzie „Sokołowi", zdobyć nawet u siebie dwóch cennych punktów, które ewtl. mogą zadecydować o pozostanie w klasie A.

W Ostrowie o godz. 15 na własnem boisku gości „OKS" drużynę poznańskiego „K. P. W.". Drużyna gospodarzy w ostatnim czasie gra ambitnie i ofiarnie, czego owocem dwa z rzędu wygrane mecze (z „Sokołem" w Lesznie oraz „Ostrovią"). Drużyna gości nie przedstawia się obecnie korzystnie i nie łatwo jej będzie z Ostrowa wywieźć punkty.

O mistrzostwo klasy B odbędą się w niedzielę dwa spotkania w Poznaniu i jedno na prowincji.

O godz. 16 na boisku własnem „Korona" walczy z „Sokołem" z Kępna, który w rozgrywkach sprawił swoim sympatykom dużo miłych niespodzianek i z meczu na mecz formę swoją poprawia. Zawody zapowiadają się interesująco. „Korona" przegrała ubiegłej niedzieli z „Admirą", „Sokół" wygrał u siebie z „Dyskobolją".

O godz. 11 na stadjonie miejskim walczy „Olimpja" z „Kościańskim K. S.". Technicznie lepiej przedstawia się zespół gospodarzy, który ubiegłej niedzieli stracił dwa punkty z „Pogonią".

W Grodzisku o godz. 16 spotyka się „Dyskobolja" z poznańską „Pogonią", której nie łatwo będzie punkty zdobyć na obcem boisku.

O tytuł mistrza klasy C:

O godz. 11 na arenie łazarskiej walczą „Unja" i „Szamotulski".

O godz. 17 na stadjonie przy Cybinie „Czarni" i „San".

O puhar junjorów K. S. „Warta": o godz. 11 w Górczynie „Admira" i „Orkan" Fabianowo, o godz. 11 w Dębcu „KPW" i „Polonja" Główna, o 14 na arenie łazarskiej „San i „Warta", o 15.30 na arenie łazarskiej „Unja" i „Pentatlon", o 18 na boisku Korony „Korona" i „Legja".

Zawody towarzyskie: godz. 11 boisko Korony „Korona" II i „HCP" III, o 16 w Żabikowie „Stella" i „Grom", o 16 w Gostyniu „Kania" i „Rawicki Kl. Sportowy", o 17 w Mosinie „Sokół" i „Śremski Klub Sportowy".

dg 2695

Lekka atletyka

Do Sztokholmu wyjechał delegat fińskiego związku sportowego celem nawiązania stosunków sportowych pomiędzy lekko - atletami Finlandji i Szwecji.

W Abo na zawodach lekko - atletycznych — Lasse Virtanen startował w biegu na 3 km., zajmując pierwsze miejsce wynikiem 8:26, 5 sek.

W Pori startował na 3 km. Iso-Hollo. W biegu zajął on pierwsze miejsce z wynikiem 8:30,7 sek.

Motocyklizm

Zawodnicy zagrozili strajkiem. Wczoraj w piątek, miał się odbyć bieg motocyklowy senjorów o „Tourist Trophy" na dystansie 10.000 m. Wobec niepomyślnych warunków zawodnicy prosili o zmianę terminu, przytem zagrozili strajkiem, o ile kazanoby im startować w warunkach niepomyślnych, jak te, które przed dwoma dniami doprowadziły do wypadku śmiertelnego motocyklistę Pieie w wyścigu junjorów.

Wobec stanowiska zawodników — start odłożono. Jest to pierwszy w historji tego wyścigu wypadek odroczenia startu ze względu na niepogodę.

Piłka nożna

W niedzielę odbędą się następujące spotkania ligowe: „Warta" i „Polonja", „Warszawianka" i „Śląsk", „Ruch" i „Legja", „Cracovia" i „Garbarnia".

Szermierka

Włochy mistrzem Europy w drużynowym florecie. W Lozannie rozpoczęły się szermiercze mistrzostwa Europy. W pierwszym dniu rozegrano turniej na florety drużynowe. Pierwsze miejsce i tytuł mistrza Europy w tej konkurencji zdobyli Włosi, przed — 2. Francją, 3. Węgrami, 4. Austrją. Startowały zespoły 10 państw. Drużyny walczyły w 3 grupach: wyniki pierwszej przedstawiają się następująco: Włochy — Jugosławja 16:0, Węgry Jugosławja 10:6.

W grupie drugiej: Niemcy — Szwajcarja 14:2, Francja — Grecja 15:1, Francja — Szwajcarja 15:1, Niemcy — Grecja 13:3.

W grupie trzeciej: Belgja — Anglja 15:1, Austrja — Anglja 9:7.

Na podstawie tych wyników wyeliminowane zostały państwa: Jugosławja, Szwajcarja, Grecja i Anglja.

Wyniki półfinałów przedstawiały się następująco: grupa I: Francja — Austrja 9:2, Niemcy — Austrja 9:4; grupa II: Włochy — Węgry 9:2, Włochy — Belgja 9:2.

O finał walczyły drużyny: Francja i Włochy. Wynik meczu był remisowy 8:8. O zwycięstwie Włochów zadecydował lepsz stosunek touchees.

O trzecie i czwarte miejsce walczyły zespoły Węgier i Austrji, przytem Austrja pokonana została przez Węgry w stosunku 4:9.

Zawody pływackie

o mistrzostwo okr. pozn. klasy II

odbędą się na pływalni

Poznańskiego Tow. Pływackiego Poznań-Rataje

w sobotę 22.VI. o godz. 18

w niedzielę 23.VI. o godz. 15

Dojazd tramwajem do łazienek miejskich — poczem przejazd przez Wartę bezpłatny.

Wstępne 25 gr. zg 228

Tennis

Jędrzejowska pokonana została w turnieju Queens Clubu w Londynie przez Francuzkę Henrotin 6:1 6:2.

Międzynarodowy turniej o mistrzostwo Poznania organizowany przez „AZS" zapowiada się bardzo ciekawie. Komitet turniejowy posiada zapewnienie przyjazdu L. Tłoczyńskiego, Tarłowskiego, Spychały, Popławskiego i Warmińskiego. W dniu wczorajszym organizatorzy otrzymali zawiadomienie ze słynnego berlińskiego klubu „Rot - Weiss" o przyjeździe na turniej poznański czwartej rakiety Niemiec, Denkera oraz Goepferta. Jak wiadomo wiosną Denker pokonał Tarłowskiego 7:5, 6:3 w ramach spotkania z „Legją" warszawską. Dalej spodziewane są zgłoszenia graczy niemieckich z Wrocławia. Termin zgłoszeń upływa dopiero 25 bm. o godz. 19 i tego dnia o godz. 20 odbędzie się losowanie tak, że trudno już dziś przewidzieć kto jeszcze uczestniczyć będzie w turnieju.

Rozgrywki dla miejscowych rozpoczną się w czwartek 27 bm. o godz. 15, dla zamiejscowych w piątek 28 bm. o godz. 9 rano i trwać będą do zmroku. W dniach 29 i 30 bm. rozgrywki odbywać się będą od godz. 9 rano.

Wśród zawodowców

W spotkaniu o mistrzostwo Europy w wadze ciężkiej rozegranem w piątek wieczorem w Berlinie, Belg Pierre Charles pokonał w 15 starciach na punkty Niemca Howera.

RUCH KOBIECY

10-lecie policji kobiecej w Polsce

Niedawna wizyta komendantki angielskiej policji kobiecej p. Allen w Warszawie, zwróciła uwagę ogółu ku tej dziedzinie pracy społecznej kobiety, o której społeczeństwo wie właściwie bardzo niewiele: pracy policjantek — Brygady Sanitarno - Obyczajowej.

Brygada obyczajowa powstała przy Urzędzie śledczym m. st. Warszawy przed 10 laty: przez ten okres czasu, okres pracy wytężonej, trudnej, lecz owocnej nieliczne pionerki ofiarnej służby w obronie obyczajów nie szukały rozgłosu: jedyną i najmilszą bowiem nagrodą policjantki jest poczucie spełnionego obowiązku, świadomość, że wysiłki jej chronią kobietę i dziecko przed najgorszem złem życia — przed niebezpieczeństwem moralnem.

Pierwsze policjantki

Powołanie kobiet do kadr policyjnych w różnych krajach — Niemczech, Anglji, Danji, Holandji, Szwajcarji, Stanach Zjednoczonych było wyrazem dążenia do złagodzenia represyjnego charakteru policji państwowej, przez wprowadzenie akcji zapobiegawczej, oraz różnorodnych form opieki społecznej. Te tendencje wywołały potrzebę pracy kobiecej w policji i dzięki temu coraz więcej państw powołuje kobiety na stanowiska policjantek, których ogólna liczba w świecie wynosi ponad 1 000. (Najwięcej kobiet-policjantek mają oklejno: U. S. A., Niemcy, Anglja), w Polsce kadry policji kobiecej są jeszcze b. nieliczne, obejmują bowiem 59 członkiń, rozsianych w różnych miastach Polski: Warszawie (22), Lwowie, Poznaniu, Łodzi, Lublinie, Wilnie i Gdyni.

Walka z handlem żywym towarem na pierwszym planie

Policji kobiecej w Polsce powierzono wszelkie sprawy związane z walką z sutenerstwem, handlem żywym towarem, tajnemi domami schadzek — słowem walkę z nierządem w najszerszem tego słowa znaczeniu. Polska przed odzyskaniem niepodległości była terenem, na którym handel żywym towarem „kitł" w całej pełni — wszczęcie ostrej walki z handlem kobietami było konieczne tembardziej, że olbrzymia większość członków międzynarodowych szajek pochodziła z Polski i najchętniej na tym terenie działała.

Do trudnej akcji tępienia handlu żywym towarem powołano policjantki, wychodząc ze słusznego założenia, że kobieta do spraw tych podchodzi z większą bezstronnością i z większem poczuciem sprawiedliwości niż mężczyzna, którego poglądy na rolę prostytucji w ustroju społecznym powodują niejednokrotnie pobłażliwy stosunek do handlarzy kobiet i sutenerów i brutalne traktowanie kobiet, będących na złej drodze.

Plon dziesięcioletniej pracy policjantek, pod kierownictwem podkomisarza policji pani St. Paleolog, jest ogromny: wytropiono i zamknięto w tym okresie dwieście kilkadziesiąt domów schadzek, wykryto cały szereg międzynarodowych szajek handlu żywym towarem, skierowano na drogę sądową sto kilkadziesiąt spraw o uprawianie handlu kobietami itp. A pozatem — czy podołna wyrazić cyfrowo ogrom wysiłków, jakie włożyły policjanki w spełniane codzień obowiązki: wywiady i dochodzenia śledcze, przesłuchiwanie nieltnich, kontrola nad wykonywaniem przepisów sanitarnych w dzidzinie walki z chorobami wenerycznemi i ustaw o zwalczaniu nierządu, patrole uliczne, rewizje, nadzór nad parkami, plażami, stacjami itd. itd.

W trosce o młode pokolenie

Wśród tylu różnorodnych i uciążliwych obowiązków jest jeden niezmiernie ważny, obrazujący w całej rozciągłości doniosłość roli, jaką odgrywa policjantka - strażnik dobrego obyczaju i moralności, obrońca przed wszelką moralną krzywdą i złem. To opieka nad dzieckiem ulicy.

W powodzi spraw, o jakie troszczy się policja kobieca, coraz częściej — w latach kryzysu i bezrobocia — powtarzają się sprawy o przestępstwa nieletnich. Nędza i brak pracy wypędza dziesiątki dzieci na ulicę. Wałęsają się, żebrzą, handlują kwiatami lub cukierkami — i chłonną niewinnemi oczami i uszami zło życia, jakie im ulica niesie. Z tych dzieci wyrastają przyszli sutenerzy i prostytutki. „Karjerę" tego rodzaju — jak wykazują raporty policji kobiecej — rozpoczynają dzieci b. wcześnie w wieku lat 8—12, często pod przymusem rodziców (!). — Ratować dziecko z tej strasznej otchłani zepsucia — to dla policji kobiecej troska najpilniejsza i najważniejsza.

O tem, jak policjanki przygotowują się do swego zawodu, pomówimy w następnym artykule.

Warszawa. A. Orzechowska.

Genowefa Knupfer z Brukseli, zwycięzca w wyścigach regatowych w Wellesley College.

Z Tow. Ziemianek Wlkp.

XV Zjazd Katolicki odbędzie się w tym roku w dniach 6 i 7 lipca w Borku. Tematem obrad zjazdu jest hasło: „Marja — Królowa Apostołów". Zjazd obejmie dwa zebrania plenarne, z których pierwsze w sobotę o godz. 17 z referatem p. dr. Jana Białasika z Pleszewa pt. „Marja natchnieniem posłannictwa polskiego katolicyzmu w ciągu dziejów", drugie w niedzielę o godzinie 10.45 z referatem p. dr. Konrada Kolszewskiego z Poznania pt. „Kult Bogarodzicy szkołą nowoczesnego apostolstwa Akcji Katolickiej".

Według zarządzenia J. Em. ks. kardynała Prymasa, zjazd organizowany przez Instytut Akcji Katolickiej ma mieć wybitnie charakter Zjazdu Akcji Katolickiej.

Ufamy, że pobliskie nasze Koła Ziemianek wraz ze swojemi przewodniczącemi na czele wezmą liczny udział w powyższym zjeździe.

Prosimy Koła, które organizują kolonje letnie, aby zechciały odebrać w biurze naszem potrzebne formularze do prowadzenia statystyk kolonij wraz z instrukcjami nadesłanemi nam przez urząd wojewódzki.

Przypominamy również pp. skarbniczkom Kół powiatowych o wpłaceniu pierwszej raty składki członkowskiej za rok bieżący (której termin minął już w kwietniu) na konto: p. Zofji Tadrzyńskiej Czerminek p. Gołuchów pow. Pleszew P. K. O. nr. 212 - 964.

Kwietniowe zebranie żnińskiego Koła Ziemianek odbyło się z udziałem członka Zarządu Głównego p. Marji Janta Połczyńskiej z Żabiczyna. Po sprawozdaniach z wszystkich sekcyj, hr. Dzieduszycka omówiła pracę Kółek Włościanek w powiecie i walny zjazd, który odbędzie się we wrześniu.

Następnie poruszono sprawę kolonji letniej oraz uchwalono zorganizowanie 2-dniowego kursu dietetycznego w Żninie wraz z pokazem przyrządzania odpowiednich potraw.

Bardzo zajmujący referat na powyższem zebraniu wygłosił p. dr. Czarliński na temat najnowszych zapatrywań na choroby płucne i ich leczenie.

Kobieta w literaturze i sztuce polskiej

Kobieta polska była zawsze pierwiastkiem czynnym w rozwoju kulturalnym swego państwa i swego narodu. Mimo, że pierwsze nazwiska kobiet piszących, spotykamy dopiero w końcu w. XV i początkach w. XVI, a pierwsze malarki portrecistki należą już do doby Stanisławowskiej, to jednak nie wolno zapominać ani o mądrych królowych, na których rozkaz pisywano u nas księgi wychowacze, układano modlitewniki i tłumaczono biblje, ani o pobożnych mniszkach, polecających malarzom i rzeźbiarzom zdobienie klasztorów i świątyń, ani o bezimiennych zakonnicach, komponujących liczne kolędy i pastorałki, zachowane do dziś dnia w swojej naiwnej, rozczulającej formie i treści. W dziedzinie sztuki zdobniczej kobieta królowa, panna szlachecka, dziewczyna wiejska była tym czynnikiem najważniejszym kultywującym piękno wnętrza, kobieta zdobiła wymyślnym kunsztem siebie, swoją chatę, dwór, zamki i ołtarze świątyń. Trudno więc wyobrazić sobie rozwój pierwiastka estycznego w życiu polskiem, bez współudziału kobiety.

Restauracja państwa polskiego wniosła do życia kobiety współczesnej nowe akcenty, wysunęła ją z ukrycia na stanowisko pierwszoplanowe, równouprawniła ją w pracy i znaczeniu. Dziś, chcąc mówić o literaturze i sztuce polskiej, nie potrzebujemy doszukiwać się poszczególnych nazwisk kobiecych, ograniczać je do pewnych działów i gatunków, ale raczej trudno nam będzie wymienić choć w przybliżeniu kilka, czy kilkanaście nazwisk z ogromnej ich liczby, ponieważ kobieta polska w wolnej Ojczyźnie napłynęła falą olbrzymią do warsztatów pisarskich, do atelier malarskich, do pracowni rzeźbiarskich i do zreorganizowanej dziedziny sztuki stosowanej. Współczesna kobieta polska wykazała już, w krótkiem piętnastoleciu swojego wyzwolenia, że jest w państwie czynnikiem dodatnim, twórczym, że potrafi i chce pracować na równi z mężczyzną dla kraju. Renesans kulturalny państwa polskiego jest więc równolegle dziełem całego społeczeństwa.

Dominantą twórczości literackiej kobiety polskiej między w. XVI—XX były kwestje socjalne. Kobieta pisała przedewszystkiem dlatego, że chciała naród swój pouczyć, reformować, podnosić i kierować nim w pewnych, zgóry zamierzonych celach ideowych. Kobieta współczesna pisze dziś dlatego, że ją zmusza do twórczości impuls wewnętrzny, talent, potrzeba wypowiedzenia się, dlatego, że nie jest już wyłącznie wychowawczynią swego społeczeństwa, ale artystką z bożej łaski i stąd nie ogranicza się już do traktatów pedagogicznych i powieści obyczajowej, czy hymnu religijnego, jak w wiekach ubiegłych, ale spotykamy ją w zasięgu wszystkich gatunków literackich w poezji, powieści, noweli i w teatrze. Mimo więc, że trudno już dziś wyeliminować specjalną twórczość kobiecą z pośród całokształtu działalności literackiej i coraz rzadziej krytycy używają terminologji „piśmiennictwo kobiece" w sensie deprecjonującym, to jednak ilościowy współudział kobiet piszących, odbił się wydatnie również na charakterze jakościowym współczesnej, polskiej twórczości. Kobiety wprowadziły do literatury nowe tematy i nowe podejście do różnych problemów. Naświetliły kwestje społeczne, etyczne i estetyczne od innej, sobie bliskiej i zrozumiałej strony, obdarzając tem samem kulturę polską większą wszechstronnością i głębią.

Piśmiennictwo kobiece w Polsce wykazuje tak wielką żywotność, że trudno jest stosowanie terminu współczesności nawet w stosunku do najpopularniejszych nazwisk, bo, co wczoraj jeszcze było nowością, jutro zostaje zdystansowane przez inną rewelację. Byłoby więc ryzykownem nazywanie tych czy tamtych kobiet kierowniczkami ruchu, lub propagatorkami poszczególnych działów, trud selekcji i bezstronnej oceny podejmie kiedyś historja literatury i krytyka retrospektywna. Dziś, zastrzegając sobie zgóry niemożność ogarnięcia całokształtu współczesnej twórczości literackiej kobiet polskich, należy kierować się w pewnym stopniu czynnikiem popularności, wymieniając tylko szczupłą ilość nazwisk, bez zamiaru dyskredytowania innych, które zasługują również na pamięć i uznanie.

W pierwszym rzędzie nasuwa się pytanie czy współcześnie mamy do czynienia z supremacją poezji, czy prozy. Zdaje się, że ilościowo stosunek jest proporcjonalny, jakościowo przewaga leży raczej po stronie prozy. Rejestracja wierszy jest zresztą trudniejsza ze względu na ich rozproszenie po różnych czasopismach regjonalnych. Nowele i powieści drukowane w książkach dostępniejsze są ocenie krytycznej. Bardzo dużą popularnością cieszy się obecnie Marja Jasnorzewska-Pawlikowska, tworząca liryki-filigrany i liryki-bibeloty, pełne temperamentu od wewnątrz. Dużą kulturą literacką, o typie neo-romantycznym odznaczają się poezje Felicji Kruszewskiej, autorki dramatycznej, której „Sen" obiegłszy różne sceny polskie, budził reminiscencje Wyspiańskiego. Wśród najmłodszych poetek uwagę zwraca Olga Dauksztówna, lubująca się w kunsztowności ikonografji, w bogactwie metafor, w barokowej ozdobności wiersza.

Wśród powieściopisarek i nowelistek najsłynniejsze są dziś Nałkowska, Dąbrowska i Kossak-Szczucka. Reprezentują one zarazem trzy odmienne gatunki prozy literackiej. Zofja Rygier-Nałkowka jest najwspółcześniejszą z piszących kobiet polskich. W nowelach swoich i powieściach podchwytuje nurt aktualności społecznej, gorące, lawinowe tworzywo, stającego się nowego dnia, ze szczególną jednak uwagą obserwuje kobietę, nowego, ciekawego, nieznanego literaturze człowieka. W tym sensie można ją zestawić z Karin Michaelis, ponieważ podobnie, jak tamta, prowadzi już za sobą całą rzeszę kobiet piszących, ulegających jej wpływom. Bogata jej twórczość nie ogranicza się jednak do prozy powieściowej, ostatnio zasłynęła również, jako autorka dramatyczna, a najświeższe jej zainteresowania dotyczą kwestji więziennictwa.

Marja Dąbrowska reprezentuje współczesną powieść obyczajową. Twórczość jej w typie Galsworthy'ego, koncentruje się dokoła problemu rodziny, a spontaniczna popularność, która, przejawiła się natychmiast po wyjściu z druku pierwszego tomu jej tetralogji „Noce i Dnie" przypisać należy przedewszystkiem prawdziwości jej opisów i obserwacji.

Zofja Kossak-Szczucka zdobyła sobie sławę pierwszą, wydaną książką-pamiętnikiem z wojny bolszewickiej „Pożoga". Następnie jednak wyspecjalizowała się w powieści historycznej, dotąd mało uprawianej przez kobiety, kontynuuje tem samem najlepsze tradycje polskie Kraszewskiego, Kaczkowskiego, Sienkiewicza. Jej talent batalistyczny, śmiały rzut i szeroki zasięg wyobraźni obok jędrności i piękna języka nadają jej pióru charakter męski i zapewniają długotrwałą sławę.

W.

ŻYCIE MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Gdy po nauce wolny mamy czas...

Parafrazujemy tu na wesoło piękną zresztą piosenkę żołnierską, którą każdy zna, i dostosowujemy ją do terenu akademickiego. Wszak przez cały rok akademicki jesteśmy na swoim odcinku, jak żołnierze na ćwiczeniach. Ćwiczymy na seminarjach, wkuwamy do egzaminów, a równocześnie z tem spełniamy na innych polach niemniej doniosłą rolę — pracujemy społecznie i ideowo.

Gdy nadchodzą wakacje, zbieramy plony naszej pracy i odjeżdżamy do stron rodzinnych z podobnem uczuciem, jak żołnierz, znużony uciążliwemi ćwiczeniami, z radością i uśmiechem na ustach wracający do koszar na zasłużony odpoczynek. Jednakowoż odpoczynek nasz, jak żołnierski, musi być krótki, choć wystarczający. Po wypoczynku jak dla żołnierzy gra pobudka — zew do nowych wysiłków i trudów, tak nas, narodową młodzież akademicką, po rocznej zaprawie uniwersyteckiej wzywają nasze regjony do pracy i walki. O potrzebie tej pracy nie zamierzamy tu wiele pisać, sądzimy bowiem, że każdy narodowiec swoje obowiązki najpierwsze zna. Jeżeliby ich nie znał, to wówczas nie byłby narodowcem.

Zatem w czasie wakacyj musimy z odpoczynkiem połączyć pracę w organizacjach narodowych, religijnych i społeczno-gospodarczych. Słowem na żadnej placówce nie może zabraknąć narodowca, który musi być wszędzie.

Z punktu widzenia organizacyjnego praca nasza winna pójść w dwu kierunkach, a mianowicie: 1) przez gruntowanie i propagandę idei i programu narodowego w istniejących już organizacjach; oraz 2) przez organizowanie placówek obozu narodowego tam, gdzie ich jeszcze skutkiem tych czy innych przyczyn niema.

Musimy bowiem zdawać sobie sprawę, że narodowiec czynu musi zdawać egzaminy nietylko w gimnazjum czy uniwersytecie, ale także na szerszej płaszczyźnie życia zbiorowego.

Poza tem obowiązkiem naszym, prócz czynnego udziału w życiu organizacyjnem, jest oddziaływanie indywidualne na otoczenie przez dyskusje, przekonywanie, a przedewszystkiem przez dobry przykład i twórczość osobistą, która stanowi najlepszą broń i argument zdobywczy.

Wreszcie zaznaczyć należy, że każdy narodowiec dla własnej i organizacji kontroli winien prowadzić niejako dziennik kontrolny, w którym winien zapisywać wszystkie pasywa i aktywa swojej działalności poto, żeby powakacyjne sprawozdanie było jak najbardziej konkretne i wyraziste.

Poza temi obowiązkami istnieje jeszcze jeden, który chcemy tu specjalnie podkreślić, mianowicie należyta piecza nad młodem pokoleniem, zarówno chłopskiem, jak robotniczem, pracującem fizycznie lub umysłowo. Na tym odcinku przedewszystkiem nie możemy pozwolić działać żadnym obcym ekspozyturom.

Obowiązuje tu wszystkich kategoryczny nakaz: młode pokolenie tylko w obozie narodowym! R.

Ruch religijny

— **POZNAŃ. Sodalicja.** W niedzielę, 16 czerwca b. r., w Marianum (Szewska 18) odbyło się zebranie walne Sodalicji U. P. Zebranie poprzedzone było nabożeństwem z Komunją św. w kaplicy Różańcowej OO. Jezuitów. Walne zebranie na wniosek kol. Przytarskiego uchwaliło rezolucję, ostro potępiającą niesłychaną nagonkę polityczną na XX. biskupów Łosińskiego i Łukomskiego, kierowaną przez Żydów i „sanację".

Koło Misjologiczne. W niedzielę, 16 czerwca, o godz. 9 odprawiona została Msza św. misyjna. Po nabożeństwie w lokalu przy ul. Skarbowej odbyło się zebranie, na którem ciekawy referat p. t. „Drugi kongres „Ancam-u" w Louvain" wygłosił p. dr. Leon Koczy.

We wtorek, 18 czerwca, o godz. 20 w lokalu przy ul. Skarbowej odbyło się piąte zebranie naukowe Koła Misjologicznego. Referat n. t. „Misja a kultura" wygłosił inż. Zygmunt Kaczmarek.

— **Zebranie sodalicji U. P.** We wtorek, 14 maja r. b., odbyło się miesięczne zebranie sodalicji męskiej U. P. Na zebraniu referat wygłosił prof. dr. Dembiński.

Zupełny rozkład „Legjonu Młodych" w Poznaniu

W dniu 29 maja b. r. odbyło się walne zebranie grupy akademickiej „Legjonu Młodych" U. P. Zanim podamy szczegóły, przypomnimy naprzód te fakty, które były publiczną tajemnicą, mianowicie, że „Legjon Młodych" jeszcze za dobrych czasów, w okresie urzędowej świetności nie był jednolity i że podminowywał go ustawicznie zakonspirowany komunizm.

Już wówczas istniało wewnętrzne rozbicie tak, że dla cementowania organizacji fabrykowano różne „jaczejki" w rodzaju „Alfy" i innych. Skoro jednak przyszedł kryzys i odmówienie „opieki oraz poparcia moralnego" ze strony senjorów, rozbicie to jeszcze się wzmogło. Zaznaczyć tu należy, że z pośród wszystkich środowisk jedynie poznańska „filja" „Legjonu Młodych" trzymała się względnie dobrze. Ale przyszła i na nią kolej.

Właśnie ostatnie zebranie grupy akademickiej w Poznaniu dało doskonałą ilustrację zupełnego rozkładu tej organizacji. Przebieg tego zebrania, które trwało do godz. 3-ciej w nocy, był niesłychanie burzliwy. Od samego początku zebrani podzielili się na dwie grupy, ostro nawzajem się zwalczające.

Grupy te można byłoby nazwać: jedną antyrządową, drugą — prorządową.

Pierwszej przewodził p. Zych i Dalewski, drugiej zaś sekretarz osobisty komisarza m. Poznania p. Więckowskiego, p. B. Iglikowski.

Dyskusja i głosowanie nad absolutorjum wykazały pewną przewagę zwolenników dotychczasowego komendanta Iglikowskiego. Fakt zwycięstwa tego kierunku spowodował, że pewna grupa z p. Żurkiem na czele wystąpiła z „L. M." Nie dała ona jednak za wygraną.

Doszło do tego, że zanosiło się na wybory proporcjonalne i zgłoszenie dwóch list. Jednakże nie dopuścił do tego skandalu kurator L. M. prof. Jakubski.

Na skutek jego interwencji złożono tylko jedną listę z dotychczasowym komendantem p. Iglikowskim, który na tem stanowisku utrzymał się nadal.

Zatem wybory oddały kierownictwo w ręce grupy prorządowej. Oczywiście czego innego nie można było się spodziewać.

Inna rzecz, że wynik wyborów, jakikolwiekby on był, nie zdolny jest dziś uratować „Legjonu Młodych" od ostatecznego upadku.

Młodzież Wszechpolska

— **POZNAŃ. Kurs kandydatów.** We wtorek, dnia 28. ub. m. o godz. 20 odbyło się w lokalu Młodz. Wszechp. zebranie III. kursu kandydatow. Zebranie zagaił kierownik kursu kol. W. Keller, udzielając głosu kol. red. St. Czapiewskiemu, który wygłosił referat n. t. „Polska polityka zagraniczna". Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

Uroczysta dekoracja. W niedzielę, 2. b. m. odbyła się uroczystość zakończenia III. kursu kandydatów, połączona z dekoracją „mieczykami Chrobrego" nowych członków Mł. Wszechp. O godz. 10 w kaplicy Nowego Domu Akademickiego odbyła się msza św. na intencję organizacji, na którą licznie stawili się kandydaci i członkowie. O godz. 12 w lokalu własnym rozpoczęło się zebranie, zagajone przez kier. kursu kol. W. Kellera. W przemówieniu swem poruszył kierownik kursu obowiązki, jakie na członkach Młodzieży Wszechpolskiej ciążą.

Po tem przemówieniu przystąpiono do aktu uroczystej dekoracji „szczerbcami". Przyrzeczenie odebrał kol. Grabecki, a odznaki organizacyjne wręczył kol. prezes Z. Ways. Po dekoracji prezes kol. Ways wygłosił przemówienie, w którem po krótkiem przedstawieniu historji ruchu wszechpolskiego dał pogląd na obowiązki członk. Mł. Wsz. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

— **Wyższa Szkoła Budowy Maszyn.** W środę, 5. bm. o godz. 20 w lokalu własnym odbyło się ostatnie przed wakacjami zebranie Młodzieży Wszechpolskiej W. S. B. M. Zebranie to poświęcone było omówieniu prac wakacyjnych członków. Referat n. t. „Praca w terenie" wygłosił kol. A. Doruszewski. Po referacie w dyskusji omówiono warunki pracy każdego członka osobno, poczem po odśpiewaniu hymnu Młodych zebranie zakończono.

— **POZNAŃ. Odprawa.** W środę, 7 czerwca b. r., o godz. 20 odbyła się w lokalu własnym Młodz. Wszechp. ogólna odprawa członków, wyjeżdżających na prowincję. Na odprawę przybyło przeszło 100 członków. Pierwszą część zebrania wypełnił referat prezesa kol. Waysa „Praca w terenie". W referacie tym omówił prelegent wszystkie rodzaje prac nad rozszerzaniem idei narodowej. W drugiej części zebrania omówiono z poszczególnymi członkami warunki pracy na ich terenie, Po zapytaniach i odśpiewaniu hymnu Młodych kol. prezes Z. Ways zebranie zamknął.

— **WILNO. Czwartki akademickie.** Niedawno odbył się w sali Ogniska Akademickiego, ul. Wielka 24, czwartek dyskusyjny, na którym kol. Matuszewski wygłosił referat n. t.: „Hitleryzm". Instytucja „czwartków" nabiera w życiu młodzieży akademickiej coraz większego znaczenia. Szkoda, że inne środowiska nie mogą zdobyć się na coś podobnego.

Ruch naukowy

— **POZNAŃ. Koło Geografów.** Staraniem Koła Geografów przy U. P. w sali Zakładów Geografji (Wjazdowa 3) zorganizowana została w dniach od 12. 6. do 22. 6. b. r. ciekawa Wystawa Fotografij. Wystawa otwarta jest codziennie od 11—13 i 17—19. Wstęp bezpłatny.

Koło Filozoficzne Stud. U. P. W poniedziałek, 3 czerwca b. r., o godz. 20 w sali Seminarjum Filozoficznego odbyło się zebranie naukowe, na którem referat n. t. „Przegląd współczesnych teoryj budowy atomów" wygłosił mgr. Zb. Mikołajewski.

Koło Przyrodników U. P. W dniach od 2 do 16 lipca organizuje Koło Przyrodników wycieczkę naukową (badawczą) nad Małe Morze. Miejsce pobytu Kuźnica.

Ankieta konkursowa. Akademickie Koło L. O. P. P. przy U. P. (Poznań, Grunwaldzka 14) rozpisało ankietę konkursową pod tytułem: „Współpraca naukowa poszczególnych wydziałów U. P. (sekcyj, przedmiotów) na tematy związane z obroną przeciwlotniczą i przeciwgazową państwa".

Warunki ankiety są następujące:

1. Praca powinna poruszać następujące punkty: a) konieczność współpracy uniwersytetu z L. O. P. P., b) zadania studenta, c) realizacja na terenie uczelni.

2. Praca nie może być dłuższa nad 5 stron.

3. Praca winna być złożona w Kole do dnia 5 lipca b. r. Za najlepsze prace przeznacza się nagrody pieniężne w sumie 200 złotych

Z zagranicy

Ograniczenie liczby studentów na poszczególnych uniwersytetach. Minister oświaty Rzeszy wydał rozporządzenie, wyznaczające „kontyngent" studentów na uniwersytetach w większych miastach niemieckich. I tak: uniwersytet w Berlinie — najwyższa dopuszczalna liczba studentów 5.600, w Frankfurcie — 1.400, w Kolonji — 2.300, w Lipsku 3.100, w Hamburgu — 1.600, w Monachjum — 5.000 i w Monastyrze 2.500. Politechniki: Berlin — 1.800, Monachjum 1.800, Drezno — 1.400.

Zarządzenie to wydane jest celem skierowania młodzieży z uniwersytetów ludowych do mniejszych. Ma to umożliwić owocniejszą pracę i ściślejszy kontakt młodzieżyl z ciałem profesorskiem.

Ze strzelań korporacyjnych

W oczekiwaniu na wynik zawodów.

Gdzie jedziemy na wypoczynek?

Po ciężkim okresie egzaminów nadchodzi czas odpoczynku. Wiele z organizacyj akademickich organizuje wypoczynkowe kolonje dla studentek i studentów. Tak się fatalnie w tym roku składa, że i na tym odcinku odebrano młodzieży akademickiej inicjatywę. Chodzi nam tutaj o akademicką kolonję wypoczynkową w Tupadłach, organizowaną przez „Bratnią Pomoc" Stud. U. P. W tym roku — jak to już podawaliśmy — kolonję tę „Bratniej Pomocy" odebrało nowe Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akad. Pod pozorem zrobienia kolonji „ogólnoakademickiej" (tak, jakby nią dotychczas nie była!) — odebrano młodzieży jeszcze jeden odcinek pracy.

Miejsc wypoczynkowych jest dużo. I tak: Akademicki Związek Morski organizuje w miesiącach lipcu i sierpniu obóz w Jastarni; Samopomocowa Organ. Studentek U. P. dwa obozy: w Wielkiej Wsi Hallerowie i Murzarichlu (koło Poronina); Koło Medyków — w Wiśle; „Bratnia Pomoc" W. S. H. — w Runowie Kraińskiem nad pięknem jeziorem.

Najlepiej jednak zapowiada się kolonja akademicka „Bratniej Pomocy" Stud. Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Kolonja wileńskiego „Bratniaka" znajduje się w cudnej miejscowości Legaciszki, położonej nad jeziorem Trockiem, otoczonem lasami. Wzorowe kierownictwo, piękne miejscowości, wspaniała plaża i kąpiel, organizowane liczne wycieczki po Wileńszczyźnie, zwiedzanie Wilna i okolic „po drodze" — oto atuty, jakie przemawiają za Legaciszkami, które w roku bieżącym staną się niewątpliwie najlepszą, najweselszą i... najtańszą kolonją. Nie do pogardzenia są też sympatyczne stosunki, jakie gospodarze-Wilnianie wytworzą.

Kto chce tanio, wesoło, w całem tego słowa znaczeniu beztrosko, ale i z pożytkiem spędzić wakacje, niech śpieszy na kolonję w Legaciszkach.

Informacje i zapisy — w Bratniej Pomocy Stud. Uniw. Stefana Batorego — Wilno, Uniwersytet.

Na czas wakacyj letnich Sekcja Pośrednictwa Pracy „Bratniej Pomocy" SSSUP. Poznań, ul. św. Marcina 40, tel. 39-46 poleca studentów jako kierowników obozów i kolonij, opiekunów i wychowawców.

Twórzmy zrzeszenie!

Jak się dowiadujemy, władze uniwersyteckie przystąpiły w ostatnim czasie do likwidacji niektórych kół regjonalnych. Zagrożone są zwłaszcza t. zw. koła lokalne, które obejmują tylko jeden, niewielki ośrodek regjonalny. Koła lokalne, których statutu nie zatwierdzono, odwołały się do ministerstwa. Ponieważ sprawę tę, tj. odwoływanie się, należy uważać za zgóry przesądzoną w sensie nieprzychylnego rozpatrzenia, winny wobec tego zlikwidowane koła połączyć się w małe zrzeszenia kół, któreby dało początek ogólnemu zrzeszeniu akademickich kół regjonalnych.

W ten sposób możnaby przystąpić do wznowienia zapoczątkowanej i dobrze zapowiadającej się akadem. bibljoteki regjonalnej oraz do wydawania dawno już projektowanego „Regjonalisty", organu kół regjonalnych, któryby mógł spełniać ważną rolę. B.

Akademicka Olimpjada

W czasie od 10 do 18 sierpnia b. r. odbędą się w Budapeszcie wszechświatowe akademickie igrzyska sportowe. Przygotowania do zawodów, t. zw. akademickiej olimpiady, posunięte są bardzo daleko. Przygotowano już stadjon, na którym zawody odbędą się, oraz kwatery dla zawodników.

Ostatnio zaczęły już wpływać zgłoszenia z najrozmaitszych państw. Przypuszczać należy, że i Polska — ze względu na bliskość Budapesztu weźmie w zawodach liczny udział.

Czy abonujesz już „WIELKĄ POLSKĘ"

Abon.: miesięczny 35 groszy, kwartalny 1 złoty.

Adr.: Poznań, św. Marcin 65.

RUCH MŁODYCH

Z ŻYCIA MŁODYCH NA POMORZU

Przybyli do Wiela (pow. chojnicki) na zjazd Młodzi Str. Nar. brali gremjalny udział w uroczystościach odpustowych. Na zdjęciu oddział Młodych w liczbie około 500 w drodze na górę Kalwarji. Na czele oddziału niesiono krzyż. W głębi jezioro i wioska Wiele.

Dzień obozu narodowego we Wrześni

Imponujący przebieg zjazdu rejonowego S. N.

W pierwszy dzień Zielonych Świątek — jak już „Kurjer" pokrótce donosił — odbył się we Wrześni w ogrodzie Bractwa Kurkowego wielki zjazd rejonowy Stronnictwa Narodowego. Ogród udekorowany był sztandarami narodowemi i emblematami obozu narodowego.

Punktualnie o godz. 9 kol. kierownik rejonowy Jan Pawlak odebrał raport od poszczególnych kierowników, do raportu stanęło razem 982 członków łącznie z koleżankami. Na znak otwarcia zjazdu podniesiono flagę Stronnictwa.

O godzinie 9,30 wyruszono z orkiestrą Straży Pożarnej z Strzałkowa pochodem ulicami Słowackiego, Warszawską, Sienkiewicza, Rynkiem, Poznańską do kościoła na nabożeństwo. Wspaniały i imponujący był ten pochód. Podczas, gdy czoło jego było już w środku miasta, to ostatnia kompanja wychodziła dopiero z ogrodu, znajdującego się o kilometr od miasta. Do pochodu stawili się również w komplecie narodowi radni miejscy. W czasie pochodu do kościoła przyłączyło się jeszcze kilka placówek które z różnych przyczyn na oznaczony czas punktualnie stawić się nie mogły, tak że gdy wracano, w pochodzie brało udział conajmniej 1 200—1 300 członków. Z okien i balkonów rzucano na idących pęki kwiatów. Wywieszono też flagi o barwach narodowych.

Chwytający za serce był moment, kiedy po zakończeniu przez ks. prof. Jernajczyka mszy św., pod strop świątyni Pańskiej wzbił się potężny chorał „Boże coś Polskę", odśpiewany przez uczestników zjazdu. Po zakończeniu nabożeństwa uformował się pochód, który temi samemi ulicami wrócił do ogrodu Strzelnicy, gdzie odbyła się defilada przed władzami Stronnictwa, a następnie uroczyste zebranie pod gołem niebem.

Zebranie zagaił prezes powiatowy S. N. kol. Jan Pawlak; do stołu prezydjalnego poproszono p. dyr. Smodlibowskiego, p. Wł. Jakubowską, posła Dzierżawskiego, kpt. Leona Grzegorzaka z Łodzi i red. Czapiewskiego z Poznania. Gdy przewodniczący witał przybyłych delegatów, rozległy się oklaski i okrzyki „Niech żyją". Tak rozentuzjazmowanych słuchaczy dawno we Wrześni na zebraniach narodowych nie widziano.

Pierwszy przemawiał poseł Dzierżawski z Warszawy, który złożył w imieniu zarządu głównego S. N. życzenia i pozdrowienia dla zjazdu oraz wygłosił przemówienie na temat projektu nowych ordynacyj wyborczych, omawiając przytem sytuację polityczną.

Drugi zkolei przemawiał kol. kpt. Leon Grzegorzak z Łodzi, doskonale poinformowany — jak się okazało — o przedwojennych stosunkach Wrześni. Przyniósł on pozdrowienie z narodowej robotniczej Łodzi i zobrazował w swym przeszło półgodzinnem przemówieniu przebieg walki o unarodowienie tego miasta — walki, w której po jednej stronie stanęliśmy sami z większością społeczeństwa polskiego, podczas gdy po drugiej stanęły wszystkie siły żydowskie, „sanacyjne", socjalistyczne a nawet chadecy. Walkę tę w głównych zarysach narodowcy wygrali, uchwalając duże oszczędności i uruchamiając odpowiednie sumy na roboty publiczne Wkońcu mówca apelował do zebranych, aby, tak jak ojcowie nasi, pamiętne dzieci wrzesińskie, nie dali się zgnieść nawale germańskiej, tak my dzisiaj, zamieszkali na ziemiach zachodnich, nie dajmy się zgnieść nawale żydowskiej.

„My Polskę narodową zbudujemy — kończy mówca — czy to się Żydom podoba czy nie Dołożą oni zapewne wszelkich sił, aby nam się przeciwstawić ale my walkę wygramy, bo za nami jest słuszność i odwieczne prawo, nakreślone krwią wielu pokoleń polskich".

Trzeci przemawiał przedstawiciel zarządu okręgowego S. N. kol. red. Czapiewski z Poznania. Mówca ten rozprawił się ostro z zarzutami antypaństwowości, jakie się w stosunku do nas kieruje ze sfer żydowsko-masońskich. Ta jest tylko różnica w naszych zapatrywaniach, że my stawiamy na pierwszem miejscu naród jako źródło istnienia państwa. Gdy braknie narodu, to siłą rzeczy nie będzie państwa polskiego. My walczym o to, ażeby w państwie polskiem gospodarzem był tylko naród polski, a nie jakaś międzynarodówka, wroga temu narodowi.

Przemówienia wszystkich prelegentów przerywano burzą oklasków i entuzjastycznemi okrzykami. Koleżanki z Wrześni wręczyły mówcom bukiety białych i czerwonych róż.

Na zakończenie wniósł przewodniczący zebrania kol. Pawlak o uchwalenie rezolucji, skierowanej przeciw „sanacyjnym" projektom ordynacyj wyborczych. Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

Gdy przebrzmiały okrzyki na cześć wodza ruchu narodowego Romana Dmowskiego, Łodzi narodowej i posłów narodowych zebrani, stojąc, odśpiewali z towarzyszeniem orkiestry hymn Młodych. W zebraniu brało udział przeszło 2500 osób.

Po przerwie obiadowej odbył się w ogrodzie koncert orkiestry oraz różne gry i zabawy, a wieczorem nastąpiło rozdanie nagród w strzelaniu z wiatrówek i broni małokalibrowych oraz innych konkursowych zabawach. Opuszczeniem flagi zjazd zakończono. r. w.

CZUWAMY!

Gna nami los,
co prowadzi
w dalekie nienazwane — —
Huraganowy śpiew
grzmi . . .
łamie się w ciszy
jako wicher,
kiedy rozszumi się pośród drzew.

Stalowe mięśnie
prężą się,
nabrzmiałe wolą czynu.
Świat — który tonie w mgle
z przed ócz nam ginie — —

Jesteśmy jako drwale
spełniający powierzony nam rozkaz;
tyle mamy przed sobą działań
dla wytkniętego celu —
Wiemy —
kto nas od brzegu przystani rozdziela — —

Trwamy —
na powierzonych nam stanowiskach
wiernie . . .
Dla — tego . . .
który przez mozół uciążliwych lat
wszystko ze siebie nam dał . . . —

Daremnie błędne fale
napływają nawałnicą powrotu,
bijąc wściekle —
o ochronny wał . . .

Czuwamy —
wpatrzeni w wizję przyszłości — —
Huraganowy śpiew
rozskrzydlił się,
słońcem wybielił . . .
Tam —
ponad stromym szczytem
skąpanym odblaskiem
sperlonego błękitu . . .

Czuwamy —
jako strażnicy uczuć,
zamknięci w warownej swej wieży . . .
Czuwamy —
a w dole kłębią się mgły,
gdzie niepokonane życie nasze leży . . . —
i czeka —
dopóki nie przypłyną
fale powrotnych przeżyć,
z minionej przeszłości dalekiej — —

Przepływamy
przez bursztynowy strumień czasu . . . —
naprzód — ciągle naprzód — —
do przeznaczonego nam celu,
do bezpiecznej przystani . . .

Niech zmartwychpowstaną
w nas czyny,
niech próżne słowa zachwytu,
jak zwiędłe kwiaty — odpadną . . .

Nam trzeba rzeźbić
kamienny postument woli,
nam trzeba zstąpić
na same dno
przypadku — —

Tyle do nas wyciągniętych rąk,
tyle bezsłownych zapytań . . .
Bądźcie próżni obawy:
przyjdziemy —
odrodzeni blaskiem przedświtu
wraz z nadchodzącą wiosną
narodowego rozkwitu . . .

Niech kamienną naszą wolę
porwie pęd życia,
niech zniewoloną siłę życia
rozszarpie na strzępy — —

Niech się zlecą,
niech obsiądą skały tonące w zmierzchu —
zgłodniałe sępy . . .
niech nasycą się próżnością oczekiwań . . .

Nas — pochłania jedna myśl —
dzwoniąca rytmem porywów . . .
giętkich — jak trzcina . . .

Niezwyciężony nasz lot
po zrębach oślizgłych się wspina — —
wyżej — i wyżej — —
Drogę wędrówki naszej
przekreślamy znakiem krzyża . . . —

Czuwamy —
wolni — i silni.
Spoglądamy z ponad wyżyn naszych —
głosząc światu
prawdę braterskiej miłości . . .
żeby stać się dla wszystkich
— wiecznością . . .
— przestrzenią . . .
i czasem — —

Pojedna nas ta prawda
niezachwiana, głęboka,
ta sama droga przemijań
złączy nas — poprowadzi
poprzez szlak życia — szeroki — —

Wolni — i silni . . .
jako strażnicy swych uczuć
z warownej wieży —
w świat spoglądamy — —

Zawsze wierni
słowem . . . — i czynem . . . —
Dziś przy Tobie, o Polsko —
. . . Czuwamy! — —

JÓZEF BARANOWSKI.

Poznań.

— **KROTOSZYN. Wielkie zebranie Młodych Str. Nar.** W dniu 2 czerwca na sali p. Ratajczaka w Krotoszynie odbyło się wielkie zebranie Młodych Str. Nar. Zebranie zagaił kier. placówki krotoszyńskiej kol. Władysław Dobrzak, który po odśpiewaniu przez zebranych Pieśni Bojowej, udzielił głosu kier. powiatowemu Młodych Str. Nar. i radnemu miejskiemu kol. Alfonsowi Szlandze. Kol. kierownik ze wzruszeniem żegnał się z zebranymi członkami, kolegami, radnymi i przedstawicielami społeczeństwa krotoszyńskiego z którymi zżył się w czasie kilkuletniego pobytu w Krotoszynie węzłami serdecznej przyjaźni. W tych dniach opuszcza kol. Szlanga Krotoszyn i udaje się za chlebem do Kępna. Choć opuszczam Krotoszyn — zakończył kol. kierownik swe przemówienie — duszą i ciałem będę zawsze z wami, moi drodzy. Następnie przemówił przedstawiciel wojewódzki Młod. z Poznania, przedstawiając sytuację polityczną ostatniej doby. Jego głębokie ujęcie zagadnień politycznych i gospodarczych z specjalną znajomością stosunków wewnętrznych sprawiły, że referatu wysłuchali wszyscy zebrani z wielkiem zainteresowaniem, okazując je częstemi oklaskami.

Kol. Dobrzak podziękował referentowi za wszechstronne oświetlenie położenia, a do ustępującego kierownika powiatowego kol. Szlangi zwrócił się z podziękowaniem za poniesione przezeń trudy około rozwoju ruchu Młodych w pow. krotoszyńskim. Wobec zawakowania stanowiska kier. powiatowego, delegat wojewódzki W. M. powierzył tymczasowe pełnienie tych funkcyj kol. kier. Władysławowi Dobrzakowi. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych. Wieczorem odbyło się zebranie dla radnych miejskich Str. Nar. m. Krotoszyna. (Kz)

— **NAKŁO. Z ruchu narodowego.** Ruch narodowy w powiecie wyrzyskim postępuje żywiołowo naprzód. Odbyło się zebranie Str. Nar. w Nakle przy udziale posła A. B. Lewandowskiego, na którem około 300 osób wysłuchało treściwego przemówienia kol. posła i gorąco manifestowało swe uczucie narodowe. Szczególnie praca Młodych daje poważne rezultaty, powiększając stale nasze szeregi.

W niedzielę odbyło się zebranie w Sadkach pod Nakłem. Przemawiał kol. poseł Lewandowski z Bydgoszczy i kol. radny Konarski. Po wysłuchaniu przemówień wywiązała się żywa dyskusja, w której zabierali głos pp. Płaczek i Nowak ze Sadek oraz pp. J. Jankowski i E. Chyliński z Nakła. Po zakończeniu zebrania, któremu przewodniczył kol. Kubiński z Anielin, odśpiewano hymn Młodych i Pieśń Bojową. Wśród okrzyków na cześć Romana Dmowskiego i Stronnictwa Narodowego zebrani w liczbie 250 osób rozeszli się do domów.

W tym samym dniu odbyło się zebranie w Anielinach. Przemawiał kol. poseł Lewandowski i kol. radny Konarski. Zebrani (około 200 osób), żywiołowemi oklaskami przerywali mówcom, dokumentując tem swą zgodność z przemówieniami. Stron. Narodowe w Anielinach dzięki energicznej pracy ruchliwego prezesa kol. Kubińskiego, skupia w swych szeregach prawie wszystkich mieszkańców wiosek Anieli i Łodzia. (ns)

— **INOWROCŁAW. Z zebrania Stronnictwa Narodowego.** Odbyło się w sali hatelu „Basta" zebranie Stronnictwa Narodowego, które zagaił prezes dr. Ganowicz, poczem wygłosił obszerny referat kol. red. Cieślak z Torunia.

Z pogrzebu ś. p. Jana Szuwalskiego, zasłużonego działacza „Sokoła" i członka Młodych Str. Nar. w Gnieźnie.

ZŁA PRZEMIANA MATERJI JEST CZĘSTO PRZYCZYNĄ WIELU CHORÓB
(kamienie żółciowe artretyzm, ischias, choroby skóry), kuracja ziołami CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materji. Broszury bezpłatnie. ng 11 514

33 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W drugim dniu ciągnienia 1 klasy wygrane padły na numery następujące:

2.000 zł na nr.: 36611.

Po **500 zł** na nr. nr.: 23266 30240 82278 175325.

Po **400 zł** na nr. nr.: 3240 5625 23286 40962 50703 145172 148865 159611 160853 164757 176609.

Po **200 zł** na nr. nr.: 4121 14927 43134 52650 59621 60683 71750 77800 82818 88235 90279 90861 116316 120147 137564.

Po **150 zł** na nr. nr.: 1582 18056 20754 22324 24880 26305 35143 36203 36882 43334 43866 44298 53924 57911 63461 64596 81323 81753 82351 83458 96997 105131 105797 112645 123512 157127 160350 172002 172645 173663 174178 176523.

Najłatwiej wygrać
w kol. DZIERŻANOWSKIEGO
Gniezno, Chrobrego 2 gdzie zawsze pada wiele wygranych. Tg 1153

Po 100 zł na numery:

483 1157 653 2012 70 786 867 3625 4377 471 594 5024 6543 7519 610 8642 907 62 9402 37 64 10909 11096 147 377 519 12689 724 13144 743 907 55 14047 83 15140 346 609 16041 376 769 17596 912 18755 20092 675 705 21006 333 400 557 780 22006 67 689 23214 24166 216 25245 457 58 701 42 906 26188 27106 64 256 64 69 353 433 523 744 28232 346 686 952 29355 30259 703 77 32694 33090 345 904 34057 66 112 325 934 35048 218 804 36281 914 37011 108 702.

39209 21 888 40732 880 41035 312 60 543 725 832 77 42269 75 399 43121 280 814 73 903 44106 875 939 45201 942 46366 541 802 28 915 47372 429 797 866 963 48085 550 49022 66 366 911 72 50088 96 190 497 856 926 99106 247 400 548 66 52358 53607 72 962 94014 43 74 246 73 608 55507 56000 233 408 513 73 57178 295 534 58 673 58256 582 761 82 89 960 59349 60092 231 758 61311 479 62059 245 359 886 63032 133 325 46 560 891 64213 31 73 340 514 613 972 65038 456 84 665 960 66118 256 504 713 917 67027 321 538 895 951 68394 966 69013 105 566 582 616 787 876 70000 317 441 580 643 85 890 71123 201 923 779 72261 630 70 73136 51 204 341 610 32 712 74071 740 807 903 75048 147 522 747 886.

76814 25 77268 317 787 839 953 78865 71 983 79312 95 474 596 702 80001 551 642 725 32 81507 685 94 849 82122 269 363 424 730 83303 398 944 84169 552 703 85635 55 746 870 86074 379 499 582 734 837 89 87889 88031 342 528 98 655 854 89063 88 253 411 90785 874 91162 71 88 228 487 524 767 974 92076 517 863 997 93730 857 973 94111 95208 21 547 96340 615 744 57 97380 425 683 701 945 98508 739 81 930 99008 142 363 592 100354 766 906 101141 379 94 759 102012 132 547 103028 848 996 104162 105130 61 475 501 618 728 895 106094 522 815 107058 280 362 546 675 884 923 108022 65 92 432 637 64 935 58 109254 663 748 110172 216 412 696 723 854 111510 68 715 28 112076 675 784 113052 734.

114329 436 529 727 30 948 115166 116026 198 398 117517 44 920 118197 442 694 727 119041 425 528 672 703 120448 121008 673 122112 71 331 601 898 123085 546 695 812 901 124914 125291 395 832 126508 76 801 86 998 127028 261 416 513 837 128134 272 314 71 828 129365 410 641 904 130871 131018 55 237 754 904 52 132048 412 96 133645 46 705 134400 135095 176 460 628 858 984 136224 865 69 951 137123 317 18 459 740 938 138151 232 352 414 526 729 983 139354 88 543 617 141312 531 600 31 778 142271 577 688 851 143133 650 144406 924 65 145758 146422 981 147144 708 148891 149033 63 506 725 150000 168 203 55 674 151029 275 529 751.

152219 67 451 153527 605 718 32 975 154021 240 303 20 155041 93 745 848 913 156270 525 804 26 33 157411 677 158010 161 72 342 89 457 921 159344 516 669 160399 161074 135 773 162239 311 468 503 92 98 670 163488 588 937 164599 718 837 996 165958 166145 265 362 708 167266 800 168361 169165 471 565 690 733 170071 257 554 955 171248 307 172447 728 60 962 173017 467 879 174113 402 175096 564 954 176231 74 327 93 403 523 838 73 177771 845 178289 469 574 179291 492 523 691 180089 106 368 751 902 38 87 181612 34 701 182094 230 323 702 836 183774 883 184226 545 608 741.

Po 50 zł na numery:

672 1120 709 2303 581 628 723 3313 940 70 4046 82 147 406 518 5399 952 6306 32 7986 89 8604 762 9638 95 10020 27 774 964 11240 624 34 51 13173 250 317 737 856 14302 592 15878 16227 495 17131 308 97 513 655 62 18157 351 19437 829 20512 21257 803 979 22083 286 301 524 77 833 45 956 96 23061 63 75 333 35 427 541 24122 346 85 531 637 889 25014 44 165 66 557 689 873 26103 294 325 54 505 42 767 27539 44 63 94 621 728 834 51 99 928 28264 369 563 82 29068 291 330 76 436 638 715 872 98 999 30089 414 843 31644 32140 64 408 689 91 771 815 955 87 33041 116 274 366 622 818 66 918 34049 299 440 580 84 913 35299 647 36696 711 37 37168 452 506 639 859 928 30 65 81.

38461 39360 517 76 653 40365 69 507 731 888 41179 282 331 475 719 946 42251 682 896 951 43742 44043 62 361 416 710 815 45808 46405 505 79 95 788 47125 446 880 980 48228 325 500 603 35 42 703 94 93 49270 680 701 843 50089 140 52 498 512 709 826 51111 314 711 63 829 927 46 52036 173 369 95 664 878 922 53032 127 41 248 362 627 46 754 975 54362 541 710 897

METROPOLIS

DZIŚ w sobotę i JUTRO w niedzielę nieodwołalnie ostatnie 2 dni wspaniałe arcydzieło francuskie genjalnego ABEL GANCE'A

GRZECH MIŁOSCI

Od poniedziałku, 24 czerwca — na przeciąg 5 dni — tj. do piątku, 28 czerwca włącznie z powodu specjalnych przygotowań nad zaprowadzeniem epokowej nowości, stanowiącej przełom w dziejach kinematografji,
kino METROPOLIS NIECZYNNE.
Otwarcie nastąpi w sobotę, 29 czerwca
ATRAKCYJNA NIESPODZIANKA.

ng 10 780

55304 590 96491 577 873 957 57057 267 363 58161 417 82 521 845 98 976 59037 264 323 418 541 63 643 829 97 909 60237 73 367 527 625 742 79 861 925 61063 251 61 310 24 28 51 403 80 539 52 677 62384 459 597 708 63234 328 47 490 595 618 771 955 64038 161 72 261 405 48 96 624 802 76 988 65259 932 66140 52 245 509 92 67026 314 32 523 625 68092 244 314 537 760 809 88 69150 346 61 428 805 96 70555 60 618 849 908 80 71040 235 327 58 529 40 636 72053 394 485 517 649 832 73044 55 78 134 44 572 644 705 27 56 901 24 74028 230 52 532 75036 135 40 203 77 558 782.

76050 83 841 93 77203 486 865 903 74 78044 183 549 739 852 79123 501 674 80459 810 945 81017 149 209 364 780 842 986 82067 128 202 326 48 646 740 817 83114 30 54 409 796 883 84241 80 370 493 756 898 85881 86202 339 78 520 650 743 870 906 87455 533 70 843 88153 484 745 843 78 947 89007 243 377 485 570 714 90149 223 415 838 921 91312 452 91 501 806 92010 493 402 57 605 725 816 49 913 41 93324 441 500 47 780 914 30 94016 69 93 131 559 96 966 95220 439 575 923 96209 708 840 43 97002 239 713 835 934 98088 100 23 344 448 87 657 63 711 811 14 99348 934 56 100732 92 928 86 101530 656 739 102622 835 58 103318 687 93 770 104288 334 89 425 710 830 105829 988 106122 282 324 604 39 92 836 107111 23 44 407 214 88 774 916 108062 180 90 350 697 775

NAJWIĘCEJ wygranych pada w kolekturze Zygarłowskiego
Poznań, ul. 27 Grudnia 12.

dg 2 950

109104 41 284 340 407 92 110271 479 509 23 96 617 76 868 905 111019 88 589 641 730 998 113034 210 74 325 494 554 89 736 85 866.

114513 20 52 771 925 115076 615 60 116022 29 257 397 531 879 914 117211 412 59 824 937 118254 80 386 570 974 119400 645 120343 454 522 695 725 848 88 934 121410 19 31 538 788 947 122151 463 606 823 123669 856 124036 131 576 741 825 48 125112 205 642 45 126298 302 487 593 879 88 127264 530 47 621 809 128193 303 566 823 129184 202 45 79 84 353 463 68 563 64 864 906 76 130204 16 55 57 351 61 452 705 2 55 131023 241 317 47 88 702 850 132032 169 84 216 43 325 78 410 76 724 804 133117 50 721 134158 374 463 603 772 135158 203 88 424 796 950 136032 355 65 450 627 82 930 90 137429 71 518 734 138296 546 743 898 139171 91 92 233 58 322 414 73 518 600 830 140571 793 842 936 141092 110 327 459 626 29 708 61 81 823 30 942 142013 384 544 646 826 961 143393 434 584 895 144211 483 524 66 76 725 145009 82 258 81 394 573 94 625 784 800 97 936 146006 44 442 878 926 147179 443 837 148039 765 149284 734 99 816 150084 604 825 958 151287 474 851.

MORZE I GÓRY...

IDEALNY WYPOCZYNEK WŚRÓD CUDÓW PRZYRODY
ZAPEWNIA WYCIECZKA MORSKA
NA FJORDY NORWEGJI
KOMFORTOWYM STATKIEM „KOŚCIUSZKO"
OD 4 DO 20 LIPCA 1935 R.
CENY od 350 zł.
WRAZ Z CAŁKOWITEM UTRZYMANIEM
INFORMACJE I ZAPISY:
GDYNIA-AMERYKA LINJE ŻEGLUGOWE S.A.
WARSZAWA
Pl. Małachowskiego 4
GDYNIA
Dworzec Morski
oraz Biura Podróży

ng 11 771

Na wakacjach

trudno się obyć bez dobrej gazety

dlatego radzimy, nie zwlekając, uiścić PRZEDPŁATĘ za „Kurjer Poznański" za lipiec lub odrazu za cały kwartał (lipiec, sierpień, wrzesień) r. b. Poczta poręcza dostawę pierwszych numerów w lipcu tylko abonentom, którzy odnowią prenumeratę.

Zamówienia przyjmują ***wszystkie poczty w całej Polsce.***

152099 141 206 39 444 58 993 153170 516 42 44 641 863 927 43 154378 670 774 811 155038 208 314 557 688 707 156014 251 392 499 644 157236 381 95 508 654 851 932 158220 84 507 56 658 700 159031 190 378 472 629 860 976 160124 55 220 665 953 161135 215 82 416 583 618 79 703 821 29 80 162173 267 389 992 163745 804 41 79 164075 90 378 857 165395 580 817 58 166471 625 971 167241 441 511 791 168055 161 213 45 97 475 99 524 46 649 775 803 940 61 169660 77 972 170294 317 928 171408 603 882 172163 264 680 91 749 173354 532 174321 497 634 72 838 978 175271 420 616 708 896 99 176002 32 360 611 726 946 177118 42 212 485 580 726 178669 802 986 179047 278 363 938 91 180059 181105 216 304 792 845 182203 355 589 609 11 183084 209 707 53 98 886 84548.

DRUGIE CIĄGNIENIE.

Po 100 zł na Nr.:

193 1170 383 2469 3591 642 7273 911 8277 837 9264 605 11589 848 984 12157 15300 16662 904 18319 42 60 19961 23600 24 24070 142 807 44 258860 26249 450 712 30155 297 322 31929 32346 33346 34232 436 36052 66 37115 17 210 535 858.

39727 770 40306 41467 42315 885 43129 528 620 30 44364 464 45452 46109 557 47486 49471 613 50184 612 738 933 51169 355 812 21 52077 170 324 978 55663 745 52 57562 58473 899 59578 986 60077 810 61229 920 62749 63138 591 64304 617 65203 682 706 66238 607 67833 68232 902 69138 212 70107 721 71172 536 72220 56 505 673 73603 74293 75594.

76748 77238 459 837 78442 798893 80118 245 309 890 922 81649 82776 84126 707 85104 643 619 86530 87819 88578 89886 90186 407 92400 583 874 93957 95370 434 609 96303 532 632 809 97244 604 98422 907 99333 479 101133 76 395 558 641 102432 759 103323 436 873 104380 105484 862 107202 20 799 108098 109434 110376 111051 816 973 113437 567.

115301 4 775 960 116553 938 117110 280 99 452 57 82 620 118344 457 906 119174 120057 718 121071 121 122333 123134 124483 987 125438 581 126119 202 128364 627 129078 551 622 750 826 130027 131445 774 132508 636 133845 134303 73 720 136557 137277 339 138558 721 846 79 139328 140416 615 79 141046 704 804 91 144196 559 881 145682 960 67 146025 414 198181 293 149976 150332 719.

153244 655 154007 346 155943 157887 159416 820 74 160044 120 660 64 944 161097 333 46 460 62171 432 163187 168 93 164839 165381 491 707 166177 447 882 986 167054 173 497 964 84 168023 311 170267 709 171800 47 175644 176139 931 178038 180643 704 181011 111 385 182501 183431 760.

Po 50 zł na Nr.:

2348 4090 141 769 5408 6389 526 28 706 829 11688 12350 489 13029 14395 495 15269 162238 17233 18006 83 640 19363 898 20171 497 21943 22347 880 23368 598 24519 94 772 268840 27448 837 956 28058 62 100 717 29274 666 887 32380 871 33293 531 859 34167 414 35011 18 527 648 36356 458 37138.

38321 589 644 818 39911 52 40145 71 534 623 42390 745 43165 44829 45161 247 655 46655 47731 49 48162 511 796 49233 77 396 729 882 50126 41 51036 419 55 609 923 53306 466 533 926 54644 55512 56665 970 95 57725 58584 652 60404 947 61868 62538 981 63068 856 77 944 64276 381 769 880 65088 239 488 615 66391 895 955 67419 45 737 68097 767 90 900 69988 70044 534 682 71323 964 82 72354 836 73581 920 74263 75070.

76000 217 505 768 89 77117 250 369 78268 560 796 79036 260 320 499 80089 556 857 950 81206 302 509 789 939 83 82100 771 83679 84013 547 49 650 85079 447 608 86141 381 406 87282 89 89043 787 90136 91055 181 970 92063 468 93058 477 94024 289 506 95316 836 70 96184 346 484 868 977 100397 624 32 709 101455 559 664 846 102499 871 935 79 103152 561 104007 967 94 105107 406 70 106259 368 521 645 842 107956 108137 283 474 603 836 109230 110074 86 141 406 789 91 810 111844 112511 113064 343 639.

114385 115227 588 643 885 116295 573 764 117147 462 954 118376 478 807 119741 120267 331 510 88 782 121430 782 985 122655 812 65 938 123288 921 124879 953 125372 564 669 126131 459 79 800 128197 276 541 747 853 129395 771 920 130943 131047 187 133141 312 827 134183 833 908 135119 43 52 226 401 546 697 972 95 136378 877 137588 882 138264 663 140108 244 596 844 141535 725 937 64 142163 200 650 143077 992 144109 588 917 145735 85 924 87 146189 778 888 943 147715 148380 761 149228 424 508 150210 657 151510 848.

152070 601 153881 953 154166 905 155099 167 716 821 156450 81 157036 148 711 14 158525 159323 161075 610 52 162086 131994 163384 605 897 164859 165109 70 77 278 866 166314 445 800 45 167028 171 919 852 168039 659 169437 568 871 171396 172312 88 551 621 52 819 173011 357 505 97 174085 137 465 554 76 743 175161 366 421 650 882 176058 807 49 177318 631 178320 179142 449 591 922 180303 181065 89 151 437 182141 74 439 98 183683 832 184722.

ng 4241

KLAVIOL „Ap. KOWALSKI" usuwa bezpowrotnie **ODCISKI**

ng 165

SUDORYN „Ap. Kowalski" usuwa POT
Wystrzegać się naśladownictw
ng 27210

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś w dalszym ciągu znakomita komedja muzyczna „Muzyka na ulicy", która zdobyła rekordowe powodzenie. Na wczorajszem przedstawieniu teatr był wyprzedany, a wiele publiczności odeszło od kasy bez biletów. Role główne grają pp. Chaniecka, Niedziałkowska, Bogusławski, Jaworski, Pluciński i Szubert. — W próbach głośna nowość, grana ostatnio w Warszawie, komedja Molnara „W cukiekierence", w reżyserji R. Zawistowskiego. Nową wystawę przygotowuje p. Z. Szpingier.

Z Teatru Nowego

Dziś „Filip w opałach", najweselsza farsa spółki autorskiej Arnolda i Bacha, których z powodzeniem nazwać można królami humoru. Po mistrzowsku zawikłana akcja, nieprawdopodobne sytuacje i przezabawne djalogi wywołują co chwilę huragany śmiechu i frenetyczne oklaski na wypełnionej widowni. W roli tytułowej p. Cz. Kaden. Reżyserja p. A. Bystrzyńskiego.

Z Teatru Letniego — Ogród Zoologiczny

Dziś i jutro dwa ostatnie pożegnaine przedstawienia miłych gości w znakomitej rewji aktualnej pt. „Gwiazdy nad Poznaniem". Przedstawienia odbędą się bez względu na pogodę, w razie deszczu na sali. Program rewji składa się z 16 obrazów, nigdy nie produkowanych w Poznaniu. Udział biorą pp.: Sokołowska, Kozłowska, Sempoliński, Sulima, Ostym, Heinrich, Prokopiakówna.

Bilety w firmie Szrejbrowski, ulica Pierackiego.

TRANSMISJA Z AMSTERDAMU

ŚWIATOWA AUDYCJA HOLENDERSKA
W NIEDZIELĘ, 23. VI. O GODZ. 10.50

PRZY OTYŁOŚCI

stosuje się znaną SÓL MORSZYŃSKĄ lub WODĘ GORZKĄ MORSZYŃSKĄ. Żądajcie w aptekach i składach apt.
ng 11 193

Różowe i niebieskie kanarki

Dawna opinja, iż piękne ptaki nigdy nie są dobremi śpiewakami została niedawno obalona przez pewnego znakomitego ornitologa angielskiego, który dokonał w ciągu ostatnich 10 lat setek doświadczeń na popularnych kanarkach, chcąc dzięki umiejętnym połączeniom ptaków ich rasy osiągnąć gatunek ptaków o różnokolorowem upierzeniu. Uczonemu angielskiemu udało się przez szereg skojarzeń uzyskać kanarki o rozmaitych barwach, a więc pomarańczowe, niebieskie, miedziane i różowe. Kanarki te, pomimo pięknego upierzenia śpiewają równie pięknie, jak zwykłe żółte kanarki. (r)

Więcej niż 40 pierwiastków nadaje kawie właściwy jej smak.

Dlaczego kawa tak smakuje i daje miłe zadowolenie przy spożyciu? Niejeden zadaje sobie to pytanie, nie umie jednak na nie odpowiedzieć.

Dziś jeszcze nie da się na to stanowczo odpowiedzieć; to tylko jest pewne, że smak nadają kawie olejki aromatyczne t zw. „kofeony", które dopiero przy paleniu ziaren kawowych tworzą smak kawy i wywołują miłe uczucie zadowolenia przy spożywaniu. Przy wspomnieniu kofeonów nasuwa się pytanie, co one są i z czego się składają.

Na to pytanie trudno odpowiedzieć. Wiedza doszła do tego, że poznała już 40 pierwiastków nadających kawie smak i aromat, podczas gdy reszty nie poznała jeszcze dokładnie. Dlatego światu chemicznemu nie udało się jeszcze stworzyć sztucznego aromatu kawy.

Pewnikiem jest tylko, że kofeina jest mniej potrzebnym składnikiem. Niema ona nic wspólnego ze smakiem i aromatem kawy. Najlepszym tego dowodem jest kawa Hag, która — nie zawierając kofeiny — posiada wszelkie właściwości najlepszej kawy ziarnistej. I dlatego tysiące lekarzy poleca ją osobom cierpiącym na serce i nerwy.
zg 226/7

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 21 bm. zgłoszono: Agnieszka Urbaniakowa z d. Fenglerówna, 30 l. Józef Mikołajczak, robotnik, 68 l. Daniela Wujecka 1 r. 4 m. 21 d. Stanisław Kaczmarek, em. str. pocztyljon, 47 l. Helena Szałacina z d. Wyrwicka, 34 l. Gustaw Kroll, em. nauczyciel, 78 l. Dr. med. Jan Sujkowski, lekarz, 50 l. Stanisław Walewski, ziemianin, 62 l. Adam Sławiński, handlowiec, 39 l. Marja Robocina z domu Ruprycht, 54 l. Petronela Kowalina z d. Karolewiczówna, 87 l. Marja Ratajczakowa z d. Bączykówna, 46 l. Wanda Wiktorja Waligórzanka, hafciarka, 21 l. Józefa Kirschowa z d. Szpajdzianka, wdowa, 69 l. Antoni Olejniczak, krawiec, 36 l.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Zwiedzajcie wszyscy
OGRÓD ZOOLOGICZNY
w niedziele i święta
wstępne do połowy
zniżone
1000 zwierząt

JAPOŃSKI PROSZEK
KATOL ZABIJA OWADY i ROBACTWO
AZUMI & Co LTD. OSAKA
ng 11 274

MOTOCYKLE B·S·A Najlepsze do turystyki. Poznań, K. Falkiewicz, Dąbrowskiego 25.
ng 11517

Ś. p.

Bronisława Stefaniakowa

zmarła dnia 22 czerwca 1935 r. w Poznaniu, po długich i bolesnych cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 54.

Pogrzeb odbędzie się w Lesznie, dnia 25 czerwca o godz. 9,30. Czcigodnych Konfratrów proszę o Memento.

W imieniu stroskanej rodziny
Ks. Wacław Stefaniak.

Leszno, Poznań, Wieleń, Boguszowice, Inowrocław, dnia 22 czerwca 1935 r.
zg 11 385

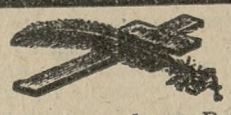

Dnia 19 czerwca 1935 r., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich z anielską cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, wierna towarzyszka życia, nasza najukochańsza, najlepsza mateczka, siostra, ciocia, bratowa i szwagierka, ś. p.

Marja z Ruprychtów Robotowa

przeżywszy lat 54, o czem zawiadamiają
w głębokiej żałobie pogrążeni
mąż, dzieci i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 17 w Stęszewie z domu żałoby przy ul. Marsz. Piłsudskiego 15. Msza św. nazajutrz o godz. 8 w kościele parafjalnym w Stęszewie.

Poznań, 3 Maja 5.
zg 11 383

Dnia 21 czerwca 1935 r., zasnął w Bogu, w Poznaniu, po długich i bolesnych cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 64 roku a 40 roku kapłaństwa, nasz ukochany brat i wujek, ś. p.

ks. Oskar Paulin Krupski

proboszcz gąsawski.

Wyprowadzenie zwłok z plebanji gąsawskiej do kościoła odbędzie się w niedzielę, 23. bm. o godz. 18. Pogrzeb nazajutrz o godz 10,30 po żałobnem nabożeństwie

w ciężkim smutku pozostali
siostra i rodzina.

Pg 4498-25.44
Zakład Pogrzebowy „Ceremonjał", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Dnia 21 czerwca 1935 r. o godz. 9 rano, zasnął w Bogu, w Poznaniu, po długich i bolesnych cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 63 roku życia, a 40 kapłaństwa, ś. p.

Ks. Oskar Paulin Krupski

proboszcz gąsawski a nasz przewodniczący.

Pamięć o nim pozostanie nam zawsze drogą. Niech odpoczywa w pokoju! Wprowadzenie zwłok z plebanji do kościoła parafjalnego w Gąsawie w niedzielę, 23. bm. o godz. 18, pogrzeb nazajutrz o godzinie 10,30.

dg 2940
Dozór Kościelny.

W dniu 21 czerwca 1935 r., o godz. 16,15, zmarł po krótkiej, ciężkiej chorobie, opatrzony Olejami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy brat i szwagier, ś. p.

Nikodem Malak

prof. gimn. w Ostrowie Wlkp.

przeżywszy lat 35, o czem donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

zg 11 387 **żona, brat i rodzina.**

Przewiezienie zwłok, nastąpi w dniu 24. 6. 35 z Poznania, Szpital Miejski kostnica, do Gołańczy, pow. Wągrówiec. Pogrzeb odbędzie się dnia 25. 6. 1935 r. w Gołańczy o godz. 10,30.

Ostrów, Gołańcz, dnia 22. 5. 1935 r.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

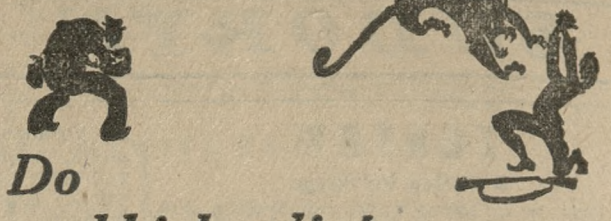

Do szybkich zdjęć

Voigtländer SUPERB

Do szybkich zdjęć trzeba wyjątkowo dobrej kamery, zarówno gdy chodzi o trudne zdjęcia sportowe, jak i gdy „pochwycić" chcemy jakiś moment w kole swych „bliskich" Superb właśnie jest odpowiednią do tego kamerą. Jednem spojrzeniem ogarnia się nastawienie ostrości, wycinka, przesłony i migawki. W mgnieniu oka zdjęcie jest ostre nastawione i jednocześnie wyrównana paralaksa. Na zdjęciu uzyskamy dokładnie to samo, co widzieliśmy na matówce. Do nabycia w większych składach fotograficznych! Prospekty wysyła bezpłatnie Jeneralna Reprezentacja: Warszawa, Chmielna 47a.

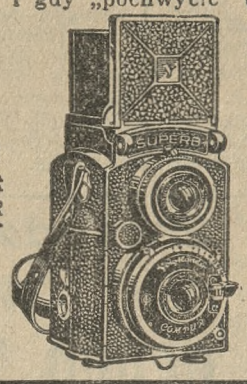

ng 11 314

W czwartek, 20 czerwca 1935 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy ojciec i najdroższy wuj, ś. p.

Jan Staliński

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 23. bm. o godz. 5,30 po poł. z kościoła św. Florjana na cmentarz jeżycki.

W nieukojonym bólu pozostali

Poznań, Wioślarska 1. **syn i siostrzenica.**

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjał", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Pg 4495/6-25,45/6

A. PFITZNER

STARY RYNEK 6

Najstarsza Cukiernia i Kawiarnia w Poznaniu

założona w roku 1849

Najdawniejsze miejsce zebrań świata kupieckiego i rolniczego

Po gruntownem odnowieniu lokalu, reorganizacji i zmianie zarządu poleca łask. względom Szanownej Publiczności

znakomite wyroby cukiernicze

Przyjmuje i wykonywa punktualnie wszelkie zamówienia

tel. 50-36 *w zakres cukiernictwa wchodzące* *tel. 50-36*

†

W sobotę, 22 czerwca 1935 r., zasnęła w Bogu, po krótkich cierpieniach, moja ukochana żona, nasza najdroższa matka, ś. p.

z Figwerów

Ludwika Englowa

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 25. bm. o godzinie 4 po poł. z kaplicy cmentarnej św. Wojciecha.

W ciężkim smutku pozostali

Pg 4497-25,43 **mąż i dzieci.**

Poznań, Winogrady 124.

Zakł. Pogrz. „Ceremonjał", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN" R.M.S.W. №1599 ZNAK FABR. z KOGUTKIEM SĄ ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE ZASTOSOWANIE: BÓLE GŁOWY MIGRENA, NEWRALGJA BÓLE ZĘBÓW GRYPA, PRZEZIĘBIENIA BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE i T.P. ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZE ZN. FABR. KOGUTEK SPRZEDAJĄ APTEKI

ng 11 180

STEMPLE L. KAPELA WROCŁAWSKA 18

ng 11 181

d.h. A. GEPNER

WARSZAWA GRZYBOWSKA 27

TEL. 690-27, 655-25, 659-25

BLOKI BLACHY PRĘTY DRUTY RURY

METALE

CYNA – CYNK – OŁÓW – MIEDŹ – NIKIEL – ANTYMON – ALUMINIUM – BIZMUT – KADM – MANGAN – MAGNEZ – KOBALT – RTĘĆ – MOSIĄDZ – BRONZ – STOPY ŁOŻYSKOWE – STOPY DRUKARSKIE i INNE.

MINJA i GLEJTA OŁOWIANA

BLACHA CYNKOWA – BLACHA POCYNKOWANA – BLACHA BIALA – BLACHA CZARNA

STARE METALE —

Tg 1135

†

Dnia 20 czerwca 1935 r., zasnął w Bogu, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najdroższy mąż i kochany ojciec, ś. p.

Franciszek Krajka

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 23. bm. o godz. 5 po południu z domu żałoby w Starołęce, o czem donosi Krewnym i Znajomym

w ciężkim smutku pogrążona

dg 2954 **żona z dziećmi.**

FARBY LAKIERY POKOSTY

Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko

Wodna 13, tel. 53-26, *dawniej W. Garbary 39*

Pokost czysto lniany zł 1,65 za 1 kg Pokost zwykły lniany zł 1,40 za 1 kg

ng 11 189

A. KOSZEWSKI

Stary Rynek 61

sprzedaje najtaniej

Łóżka metalowe
Leżaki — Hamaki
Meble ogrodowe
Wanny do prania
Kociołki do bielizny
Wanny kąpielowe
Bidety
Nasiadówki
Polewaczki
Lodownie

Pg 4061-20.41

Cabriolet - Sportowy „DELAGE"

wykonanie luksusowe, motor o sile 75 KM. z wszelkiemi nowoczesnemi urządzeniami, w pierwszorzędnym stanie korzystnie do nabycia. Łaskawe zgłoszenia pod: **Toruń, skrzynka pocztowa nr. 1.**

dg 2930

Polowanie

wydzierżawi najwięcej dającemu **Spółka Łowiecka w Niesłabinie, poczta i powiat Śrem,** obszarze ca. 550 ha, położone nad linją autobusową Poznań—Śrem, w dniu **6 lipca 1935 r. około godziny 3,30 po południu** w mieszkaniu przewodniczącego sp. łow. p. Antoniego Kozielczyka. Bliższe warunki odczytane zostaną na miejscu przed rozpoczęciem przetargu.

dg 2948

DLA PAŃ!

nowości na suknie, komplety i płaszcze

DLA PANÓW!

materjały bielskie na garnitury i płaszcze

Pg 4249-7.59 poleca tanio

W. GROSZKIEWICZ, Poznań, St. Rynek 59

DYWANY — CHODNIKI — FIRANY — KOŁDRY

św. Marcin 47 Kromczyński Poznań

miesięcznie 20 zł.

Pg 4290-25,10

Koncesjonowana, dominialna

Oberża

o sześciu ubikacjach i stajni na 20 koni jest z dniem 1. 7. 1935 r. **do wydzierżawienia.** Wymagana kaucja w wysokości rocznej dzierżawy. — Zgłoszenia tylko piśmienne z podaniem referencji poważnych osób przyjmuje

Zarząd Majętności MODRZE powiat Poznań.

Brak odpowiedzi w przeciągu 2 tygodni oznacza odmowę.

zg 11 381

„Dwie są najpiękniejsze chwile"
„Stawiać i sprzedawać wille"

w firmie **„ARCHIDEKOR", Poznań, Jasna 16 m. 1.**

tel. 66-93 zg 11 389

Państwowy Zakład Leczniczy dla nerwowo wyczerpanych

w Gościejewie, stacja kolejowa i poczta Rogoźno Wlkp. — Otwarty cały rok.

Choroby nerwowe. Leczenie stanów wyczerpania nerwowego i fizycznego. Rekonwalescencja. Leczenie odwykowe (alkohol, narkotyki). Wodo — elektro — promieniolecznictwo.

Cena 6,— zł dziennie wraz z lekami i zabiegami. Zakład przyjmuje wyłącznie kobiety.

Pg 4477-25,22

LOKAL HANDLOWY

w centrum Poznania, nowocześnie przebudowany poważnej firmie na skład fabryczny wynajmę. **Aleje Marcinkowskiego 17a m. 5.**

zg 11 382

LOKAL 20 ew. 28 pokoi

na biura, szkołę, urząd, II. ptr. słoneczne, wynajmę. **Plac Ś-to Krzyski 4, właściciel, telefon 15-16.**

zg 11 386

Kolportowane przez konkurentów i ludzi mi nie życzliwych wiadomości, jakobym pertraktował z pewnym koncernem zagranicznym o sprzedaż mej fabryki są zmyślone i obliczone wyłącznie na szkodzenie mi wśród z dniem każdym powiększającego się zastępu klienteli mojej.

Oświadczam niniejszem, że przedsiębiorstwa mojego, opartego na zasadach uczciwej kalkulacji i pracy, a wytwarzającego z polskiego surowca rękoma polskiego pracownika produkt czysto polski, **nie zamierzam ani likwidować, a już wogóle nie zamierzam oddać go w ręce zagranicznego wrogiego nam kapitału.**

dg 2942

FABRYKA KARAMELU

Edm. Staniszewski, Krotoszyn

„Malarskie prace"

spec. klatki schodowe i natrysk ścian wykonuje tanio i dobrze. :-: :-: :-:

Telefon 4634

zg 11384

Pianina i fortepiany

światowej sławy marki

„ARNOLD FIBIGER"

po cenach fabrycznych dostarcza fabryka:

Pg 3848 **Kalisz, Szopena 9.**

Przedstawicielstwo: Dom Komisowy Drygas, Poznań, Podgórna 10

FUNDACJA SUŁKOWSKICH W RYDZYNIE

odda w dzierżawę na lat dwanaście, od 1 lipca 1936 do 30 czerwca 1948 **folwark KŁODA** (powiat leszczyński) o obszarze 379 ha, oraz **folwark LUBIN** (powiat kościański) o obszarze 339 ha. w drodze przetargu ofertowego, zastrzegając sobie prawo wolnego wyboru wśród reflektantów bez względu na wysokość oferty. Oferty przyjmuje do 15 lipca 1935 i bliższych informacyj udziela

dg 2878

FUNDACJA SUŁKOWSKICH,
Generalny Zarząd Dóbr w Rydzynie

Od poniedziałku, 24 czerwca urządzam moją znaną

Tanią Sprzedaż Posezonową 10% RABATU

materjałów jedwabnych, wełnianych i do prania

udzielam na towary nieobjęte redukcją cen

Olbrzymia redukcja cen!

Zwracam uwagę na okna wystawowe!

DOM JEDWABIU

M. GMUROWSKI

Resztki za bezcen!

Poznań, Plac Wolności 10

Pg 4476-25,19

RAVIS

PARIS—VARSOVIE

Racjonalna wytworna kosmetyka

Pudry w 12 odmianach

Kremy dzienne, nocne, przeciwzmarszczkowe
Róże, mleczka na cery suche, tłuste, normalne, niezastąpione środki w racjonalnej pielęgnacji twarzy

Wyłączni sprzedawcy na m. Poznań:
M. CEGIELSKI, perfumerja, ulica 27-go Grudnia 12,
J. GADEBUSCH, drogerja i perfumerja, ul. Nowa 7

Cenniki i prospekty gratis.

dg 2906

ŁADNY LOKAL HANDLOWY

w najruchliwszym punkcie miasta Poznania

jest do wydzierżawienia

Zgłoszenia uprasza się kierować do Biura Ogłoszeń „Par", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 25,42.

Pg 4494-25,42

Polecamy

DO BUDOWLI!

Dźwigary. Żelazo
Żelazo do betonu
Gwoździe i śruby
Okucia do pieców i kuchni
Kuchnie westfalskie
Kotły do pralni
Piece żelazne
Zamki i zawiasy do drzwi i okien
Okna lano-żelazne
Siatkę ocynkowaną na płoty

Ceny najtańsze.

Cenniki na żądanie.

T. Krzyżanowski

Spółka z ogr. odp.

w Poznaniu, ulica Szewska 16.

Telefon nr. 30-38 i 36-90

ng 11 190

„HAFTOPLIS"

wykonuje mereżkę, okrętkę, — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej

STARY RYNEK 6, tel. 28-10, wejście Wiankowa.

Pg 3876/19.70

Największy wybór
Tapety
Linoleum
Ceraty
Chodniki
Dywany
Dywaniki

d 2439

poleca tanio

Zb. Waligórski

Poznań, Pocztowa 31

Telefon 12-20

Przyjmuję asygnaty Tow. „Kredyt".

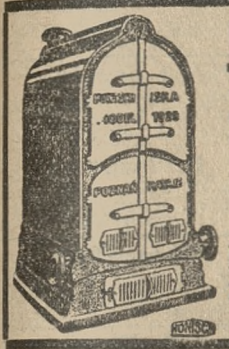

Jakie ogrzewanie jest najtańsze

To, którego bieżące koszty opalania są najniższe. Wszystkospalący kocioł oszczędnościowy pat. „Höntscha" do centralnego ogrzewania na wodę i na parę daje możność użytkowania małowartościowych materjałów opałowych przy wielkiej wydajności ciepła.

Höntsch i S-ka, Sp. z o. o.

Poznań - Rataje 138. Tel. 37-92

ng 11 793

Chrońcie konserwy

biorąc szczelne, gwarantowane

„ESKA" słoje

Polskiej Spółki Hutników Szkła „Skierniewice".

Prosimy żądać wszędzie.

dg 2652

PLAC w Katowicach

przy bocznicy kolejowej

ca. 1000 m. kw. magazyn, biuro, zabudowania, do wydzierżawienia względn. eksploatacji dla poważnej firmy od zaraz. Zgłoszenia pod „Bocznica" do Biura Ogłoszeń „Par", Katowice, Pierackiego 8.

Pg 4490-71,41

Mareckiego — mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe to towar pożądany i wyróżniany przez klienta

Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w sobotń i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Parcele
Sołaczu, Wołyńska, Winiarska wysoko położone, tramwaj. Wiadomość Emilji Sczanieckiej 1, mieszkanie 19, telefon 74-15. zdrg 97 784

Buk — Wielkawieś
dom masywny 4 mieszkaniowy z zabudowaniami, 4 morgami ogrodu, bez zadłużenia, sprzedam. — Gotówki potrzeba 10 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Aleksander Dakowski, dentysta, Buk Wielkawieś. ng 11 600

Zamienię
willę w Zakopanem na nieruchomość miejską w Poznańskiem, wartość około 50—70 000 zł, różnicę dopłacę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 766

Parcela
Gołęcin 4 500 m² przy przystanku kolejowym. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 008

Kupię
tylko wprost od właściciela
komfortową kamienicę dochodową z większą hipoteką bankową. Wpłacę 35 do 40 000 zł natychmiast. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 97 413

Willa
dwie morgi ogrodu zaraz do sprzedania tanio. Kaleta Puszczykówko. zdg 97 736

Willa
Puszczykowie, duży ogród owocowy, park, garaż, zaraz na sprzedaż. Słowackiego 32, wysoki parter, prawo. zdg 97 457

Zakopane
Sprzedam okazyjnie nową ośmiopokojową willę, prześliczne położenie, ogród owocowo-jarzynowy około 2 000 m², własny wodociąg, elektryczność, łazienka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 081

Kamienica
czteropiętrowa — bezpodatkowa, dochód 16 000, ogród, śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 598

Parcelę
kupię zaraz za gotówkę, front 18—20, głębokość 25 mtr. przy uregulowanej ulicy. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 979

Kupię
dom czynszowy w Poznaniu dający dochód brutto od 600 do 1 000 zł miesięcznie. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 98 017

Willę
sześciopokojową pełny komfort, duży ogród, pięknie położona — sprzedam za gotówkę. Karpiński Puszczykowo, Ogrodowa 7. zdg 95 863

Kamienica
wpłaty 35 000, Bioch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 97 989

Dom
czynszowy rzeźnictwo z maszynerją, miasto powiatowe sprzedam lub zamienię na Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 156

Kamienicę
centrum 6 składów, 22 okien frontu, donosi 25 000 sprzedam 160 000, wpłaty 120 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 060

Willę
nową, luksusową, najpiękniejszy punkt Poznania, blisko Teatru sprzedam gotówkę bez pośrednictwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 051

Sprzedam
parcelę, cirka 1 000 m² w Jeżycach, bardzo tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 214

Dom
nowy kupię, wpłacę 35 000,— Oferty Kurjer Poznański zdg 98 093

Kamienicę
nową wpłaty 50 000 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 064

Administrację
budynku w Poznaniu przyjmie budowniczy. Łaskawe oferty proszę kierować Kurjer Poznański zdg 98 067

Willa
3 pokoi 2 halle budynki gospodarcze, 4 morgi ogrodu owocowego warzywnego, wodociąg i kanalizacja, światło elektryczne w Żabikowie na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 432

Dom
czynszowy, amortyzacją, wpłaty 8 000, kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 566

Kamienica
Jeżce, dochód 9 800, cena 58 000, wpłaty 40 000, reszta dogodnie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 448

Kamienica
nowa komfort 6 lokatorów, Łazarz, 29 000, wpłaty 24 000. Nowakowski, Wielkie Garbary 48. zdg 98 531

Dom
nowobudowany w Poznaniu kupię przy wpłacie 8—12 000.— z długiem lub bez. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 369

Kamienica
nowa, dochód 13 000, cena 90 000. Fr. Ratajczaka 18 — 7. zdg 98 366

Dom
sprzedam, czynsz roczny 5 400, cena 36 000, wpłaty 18 000—20 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 771

Kamienica
6 składów, dochód 16 000, cena 90 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 961

Dom — willę
czynszową blisko tramwaju kupię za gotówkę, wpłacę ca. 25.000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 177

Kamienica
trzypiętrowa, centrum dobrze procentującą sprzedam 25 000,— połowa amortyzacji. Zgłoszenia nabywców Kurjer Poznański zdg 98 734

Willę
amortyzacyjną, dwumieszkaniową komfortową, ogród sprzedam, wpłaty 26 000 Oferty Kurjer Poznański zdg 98 283

Wybór
korzystnych kamienic, will poleca Gruszczyński, Pocztowa 30, telefon 58-66. zdg 98 346

Kamienicę
50 000, wpłaty komfortową rentującą się, blisko centrum, bez pośredników kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 431

Gotówką
95 000 sprzedam nową komfortową kamienicę Focha. Dochód 12 500.— Oferty Kurjer Poznański zdg 98 730

Willę
śliczną, 10 ubikacyj, komf. umeblowaną, ogród, gotówką 16 800, okolica Puszczykowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 573

Dom czynszowy
ogrodem warzywnym na sprzedaż Starołęce. Zgłoszenia Stary Rynek 91, wytwórnia szczotek. Poznań. zdg 98 324-5

Willę
pięciomieszkaniową tanio, Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 753

Kamienicę
czteropiętrową ,dochód 12 000,— sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 751

Nieruchomość
blisko Poznania, z restauracją, rzeźnictwem, kolonjalką, 15 mórg roli, zamienię na dom w Poznaniu wartości do 30 000 lub sprzedam, wpłata 15 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 746

Najtańsze parcele budowlane przy Osiedlu Warszawskiem
bardzo korzystnie położone, światło, wodociągi oraz
2 domki
nowe, solidnie budowane. 2 duże pokoje z kuchnią 544 m², parcela ogłotowana. Małecki. Droga Debińska 11. Telefon 11-90.
P 4285-24,8

Willę
pięciopokojową, wielki ogród, tramwaj sprzedam. Sielska 18. zdg 98 196

Kupię
willę z ogrodem, w Poznaniu, najchętniej nową. Oferty do Kurjera Poznańskiego dg 2 943

Parcele
blisko kościoła Górczyn, sprzedam. Górczyńska 7. zdg 98 629

2. PIENIĄDZ

Kupiec
gotówki pięćtysięcy przystąpi do poważnego interesu. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 412

5 000 zł
ulokuję w prosperującym wydawnictwie o charakterze ideowym. Oferty z dokładnemi danemi Kurjer Poznański zdg 97 823

Wspólnika
listem, gwarancją hipoteczną I. do 50 000 poszukuje poważne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 996

10 000,—
wypożyczę na pierwszą hipotekę, procent podług umowy ewtl. 4-pokojowe mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 356

Poszukuję
20 000 do 25 000 do hurtowni monopolowej, na wysoki procent. Zabezpieczenie I hipoteki kamienicy czynszowej w centrum miasteczka koło Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 601

5 000
pożyczy solidne przedsiębiorstwo przemysłowe, da zupełną gwarancję 12% i ewtl. posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 352

Pożyczki
potrzebuje do 10 000 na czystą hipotekę, ewentualnie zastaw parceli w Poznaniu po dzisiejszej cenie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 628

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Hel
Pensjonat Lidja. Wiejska 69, poleca pokoje utrzymaniem. zdg 98 563

Pieniny Czorsztyn willa Andrzejówka
urocze letnisko fachowy zarząd, b. kierowniczki Bristolu z Zakopanego poleca pokoje utrzymaniem. Wiadomość tamże lub Poznań, telefon 27-87. zdg 93 896

Ojców
Hotel i Restauracja Parkowa „Pod Łokietkiem" poleca swoją wyborową kuchnię. Przyjmuje także na pensjonat od 5—7 zł dziennie od osoby. Codziennie koncert i dancing. zdg 97 982

Zakopane
„Szopenówka" solidny, chrześcijański pensjonat dla zdrowych, doskonała kuchnia, tanio. ng 11 580

Zakopane
„Florida" elegancki pensjonat Marty Paryskiej ul. Chałubińskiego. Kuchnia warszawska jarska lub mięsna. Lato od 6 zł. ng 11 585

Zakopane
pensjonat Bolesławka w najzdrowszej okolicy — komfort — a tanio, prosi się o wczesne zamawianie. Telefon 751. zdg 95 865

Mikuszewo
dwór — pensjonat. Stacja Miłosław, lasy, park, 4 km Warta, kuchnia higjeniczna 3.50 do 4 zł. dzieci do 8 lat 2,50 zł Janina Baranowska. zdg 96 168

Arystokratka
po trzydziestce, doskonały język niemiecki, angielski i francuski, wyjedzie za utrzymanie do dworu tylko arystokratycznego na lato lub na dłużej. Zgłoszenia: H. D., Graz, Heinrichstrasse 16, II, Steiermark, Austrja. zdg 96 170

Ciechocinek
Pensjonat Ormuzd
centrum obok kościoła i łazienek po cenach niskich poleca wykwintne utrzymanie. zdg 96 370

Rymanów - Zdrój
poleca wille i pensjonaty zakładowe urządzone z komfortem. — Informacyj udziela odwrotnie Zarząd Zdrojowy. dg 2 819

1-go lipca
śliczny, dwuosobowy, dobrem utrzymaniem tanio. Okolica Puszczykowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 561

Pani — Pan
poszukują spokojnego letniska (sierpień) utrzymaniem. Warunek: las, woda, chętnie leśniczówka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 235

Ciechocinek
Pierwszorzędny pensjonat „Janina", blisko łazienek, otwarty pod nowym zarządem. Wykwintna kuchnia warszawska. Telefon, łazienki. Informacje na miejscu. Tg 1074

Krynica
nowootworzony chrześcijański pensjonat „Nasze Zdrowie", ulica Źródlana. Pokoi 38 z bieżącą gorącą i zimną wodą, balkonami, tarasami, plażą. Pokoje z wykwintnym utrzymaniem zł 6,50. ng 11 396

Wisła,
Bożydar, pensjonat rejentowej Galczyńskiej na południowym Stoku, elektryczność, kanalizacja łazienka, tennis, kuchnia warszawska. Ceny przystępne. Informacje: Warszawa, Wspólna 20, m. 3. ng 11 359

Wisła
willa „Słoneczna", pensjonat Wandy Sochaczewskiej. Ślicznie położony, starannie prowadzony. Urządzenia nowoczesne. Telefon 38. zdg 96 701

Pokoje
umeblowane do wynajęcia. Mosina, Rynek 16. zdg 98 200

Krynica
Komfortowy pensjonat „Jagiellonka" w centrum, dawniej pod zarządem doktorowej Frączkiewiczowej, obecnie mecenasowej Szczepańskiej. Pensja dzienna 5—6 zł. zdg 98 087

Letnisko
we dworze, jezioro, las i t. p. przyjemności na miejscu. 3 zł od osoby dziennie. Informacyj udzieli H. Nowakowa, Działyńskich 1. Pg 4 483-55,129

Letnisko - Dwór
Doskonała kuchnia, słoneczne pokoje, nowoczesne wygody, park, tennis, stawy, las, dziennie 3,50. Kosmowo, p. Żydowo. zdg 98 430

Letnisko
dwór Półko, stacja, poczta Laskowice (Pomorze), piękna rzeka, lasy, autobus, elektryczność, telefon, pierwszorzędne utrzymanie 4 — 5 zł. Informacje Poznań, telefon 73-18. portj. 2 281

Zakopane
słoneczne pokoje umeblowane, bez utrzymania, najpiękniejsze położenie, zbocze Gubałówki, miesięcznie do wynajęcia. Wiadomości Antoni Rose, Nowa 8. ng 11 777

Letnisko
Błotkowo, poczta Lipno, koło Kościana, uroczo wśród pięknych lasów. Pokoje obfitem utrzymaniem 3,—. ng 11 782

Przyjmę
letników na pokój od zaraz, pobliżu Ludwikowa — Jeziory. — Flaczyński, Trzebaw, Stęszew. zdg 98 739

Orłowo - Morskie
nowootworzony pierwszorzędny pensjonat „Wanda" poleca pokoje z utrzymaniem. Bieżąca ciepła zimne woda, garaż, tarasy, blisko plaży, telefon 92-22. ng 11 788

Letnisko
Majętność Dobczyn
poczta Wieszczyczyn, powiat Śrem — Pokoje z komfortem w pałacu, elektryczność, park, — lasy, stawy, sala do tańca, — kuchnia wykwintna, — kort tennisowy, dla panienek w wieku szkolnym, konwersacja francuska. Wiadomość udziela Pocztowa 31, m. 3. dg 2859 a

2
pokoje dla letników tuż pod lasem willa. Mosina, Szosa Poznańska 6. zdg 98 810

Wakacje
spędziłby gimnazjasta (7-klasista) na wsi, woda, las, towarzystwo rówieśników. Amrogowiczowa, Poznań, Wrocławska 31.
zdg 98 748

W Wiśle
urządzają medycy kolonje. Koszty pobytu 3—3.50 dziennie. Pięknie położona willa, w lesie, 15 minut od centrum, basen i pływalnia w pobliżu. Kuchnia doskonała i djetetyczna. Zniżki kolejowe. Zgłoszenia od 13—14 codziennie telefon 36-49 lub osobiście Wały Leszczyńskiego 6, Dom Medyków. zdg 98 789

Kolonje
chłopcy — dziewczęta 30 zł miesięcznie .opieka nauczycielska, odżywianie dobre. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 597

Letniska
leśniczówce, jeziorem, lipiec, szuka pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 586

4. OSOBISTE

Skradziony
indeks 17 149 nieważny. Henryk Szeib. zdg 98 047

Fotografje
najlepiej, najtaniej Fotoexpress, Majewski, św. Marcin 6.
zdg 98 511

6. OŻENKI

Przemysłowiec
budowlany, lat 56, szuka znajomości starszej pani, materjalnie niezależnej celu matrymonjalnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 526

Kawaler
rzemieślnik, samodzielny pozna w celu matrymonjalnym pannę, — możliwie z cośkolwiek posagiem Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 97 713

Ziemianin
lat 36, wysokiego wzrostu, blondyn, pragnie nawiązać korespondencję z religijną, miłą, przystojną osobą w celu matrymonjalnym, dyskrecja zapewniona. — Zgłoszenia wraz z fotografją proszę skierować do Kurjera Pozn. zdg 97 820

Żony
poszukuje dla mego kuzyna inteligentnego przystojnego kupca lat 38, niezależnego, posiadającego 2 kamienice. Panie do lat 30 z posagiem ca. 30 tysięcy sympatyczne, gospodarne nadeślą oferty z fotografją z prawem zwrotu. Pośrednictwo rodziny mile widziane. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 149

Amerykanin
Polak niezależny dobrze sytuowany poszukuje żony z posagiem ca. 30 tysięcy zł do lat 30, gospodarnej, z dobrej rodziny. Ze względu na dłuższy pobyt w Ameryce wyjazd za wspólną zgodą niewykluczony. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 150

Kawaler
lat 37, przystojny właściciel dobrze prosperującego składu szuka odpowiedniej żony majątkiem Pośrednictwo mile widziane. — Sprawę traktuje honorowo. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 112

Kierownik
poważnej firmy handlowej w Gdyni, lat 29, pragnie poznać pannę w celu matrymonjalnym. Posag pożądany. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 98 118

Kawaler
31, mechanik, pozna pannę w celu matrymonjalnym, która dopomoże do założenia przedsiębiorstwa w Gdyni. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 122

Wdowa
lat 56, z 4 pokojowem mieszkaniem, wyjdzie zamąż za starszego pana, skromnego emeryta. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 086

Koledzy
lat 27 — 32 stałej posadzie poślubią panny od 2 tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 257

Panna
bez przeszłości 34 mieszkaniem, pozna pana szlachetnego charakteru na stałej posadzie. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 180

Kulturalny
kawaler, 32, poważnem stanowisku rządowem pozna potem poślubi odpowiednio ułożoną, zamożną pannę. Odważnym, najmilszym pierwszeństwo. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 187

Wdowiec
starszy przedsiębiorstwo obuwnicze, pozna starszą panią, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 368

Panna
wiek średni, inteligentna, mówiąca, że ładna, niezależna, muzykalna, dobrej rodziny, nie dzisiejszych poglądów, gotówką zł 20 000, wyprawa, pozna inteligenta do lat 50, samodzielnego lub na stanowisku, celu matrymonjalnym. — Zgłoszenia Adamkiewicz, Poznań, św. Marcin 62 — 3. zdg 98 405

Znajomości matrymonjalne
ułatwia dyskretnie „Wanda", Romana Szymańskiego 4 — 5.
zdg 98 692

Dla
córki budowniczego, przystojnej blondynki, młodej poszukuje się męża inżyniera, architekta uprawnionego budowniczego na stanowisku lub z kapitałem do prowadzenia przedsiębiorstwa z ojcem. Oferty Kurjer Poznański
zdg 98 354

Wdówka
zapozna emeryta 50—60 lat, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 714

Sierota
lat 23, szatynka, posiadająca cośkolwiek oszczędności, z braku znajomości pragnie poznać pana. Cel matrymonjalny. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański
zdg 98 708

Uczciwego
na stanowisku od 35 poślubi solidna synkiem, własnem mieszkaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 704

Panna
26, inteligentna, posagu 80 000, wyjdzie zamąż. Biuro „Przyszłość", Strzałowa 3. zdg 98 701

Małopolanin
katolik, kupiec, wykształcenie akademickie, młody, zamożny, poślubi panienkę z rodziny przemysłowej, kupieckiej lub ziemiańskiej. Zgłoszenia pod zdg 98 764 Kurjer Poznański.

Wdowa
większem mieszkaniem wyjdzie za pana stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 744

Wdowa
po kapitanie, 39, czteropokojowe mieszkanie, poszukuje męża, najchętniej urzędnika Oferty Kurjer Poznański zdg 98 805

Sympatyczna
niezależna pozna pana na stanowisku od lat 41. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański
zdg 98 792

7. SPRZEDAŻE

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe
„Continental"
Triumf techniki. Jakość niedoścignioną. — Przedstawicielstwo
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21. Tel 21-24. ng 8333

Fryzjernia
centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 773

Motocykl
przyczepką sprzedam zamienię na mniejszy samochód, może wymagać remontu. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 767

Wózek
dziecięcy i 200 butelek od piwa sprzedam. Chwaliszewo 38, m. 2.
zdg 98 787

Samochód
mały, ekonomiczny, otwarty tanio sprzedam. Półwiejska 4 — 3.
zdg 98 591

Westfalkę
tanio sprzeda Warsztat Blacharski. Pocztowa 27. zdg 98 624

Singera
maszyna tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 98 798

Na opalenie
oryginalne masło kakaowe, cena reklamowa 10 groszy w składach fabrycznych Śledziński, Wroniecka 17, Stary Rynek 12, Wielka 15, Stary Rynek 35 (wejście z Wiankowej). zdg 98 781

Mrożona śmietana w czekoladzie
kawałek tylko 20 groszy w składach fabrycznych Śledziński, ul. Wroniecka 17, Stary Rynek 12, Wielka 15, Stary Rynek 35 (wejście z Wiankowej). zdg 98 780

Syrop 45%
ciemny deserowy z miodowym smakiem i biały do konfitur, poleca najtaniej w składach fabrycznych Śledziński, Wroniecka 17, Stary Rynek 12, Wielka 15, Stary Rynek 35 (wejście z Wiankowej). zdg 98 779

Składnica
centrum, bocznica, odpowiednia węgiel, materjały budowlane — 2 500. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 507

Urządzenia
składowe każdej branży, gablotki tanio. Dąbrowskiego 94.
zdg 98 611

Składowe
urządzenia, gablotki. Mylna 10.
zdg 98 614

Parcele
przed lotniskiem. Dąbrowskiego. Bittner, Dąbrowskiego 79.
zdg 98 613

Sprzedam
kiosk. Półwiejska 28 — 10.
zdg 98 724

Maszyna
pisania prawie nowa. Marcina 15, mieszkanie 5. zdg 98 705

Wielka sprzedaż
mebli używanych, kilkanaście pokoi kompletnych
bardzo korzystnie
zegary stojące, tapczany, leżanki, oraz inne meble pojedyńcze
tylko Wielka 25
Tani skład komisowy
zdg 98 680

Uwaga!
Piece westfalskie nowe korzystnie maszyny damskie wpuszczane, krawieckie. Wentylatory, maszyna do prania, tapczany, leżanki, kanapy, oraz motocykl 3½ kon.
tylko Woźna 1a
Polski Dom Komisowy. zdg 98 663

Fortepian
krótki tanio. Górna Wilda 107, m. 3. zdg 98 788

Wózek
dziecięcy sprzedam. Warsztat kowalski, Raczyńskich 12.
zdg 98 685

Jadalnia dębowa
dobrym stanie tylko 300.—
Sypialnia dębowa
marmurem lustrami tylko 250.—
Gabinet męski
mało używany okazyjnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4486-2538

Kabaret i restauracja
dzienna, dobrze zaprowadzone, spowodu choroby natychmiast do sprzedania. Oferty P. A. T., Grudziądz Nr. 479. ng 11 011

Ściągaczkę
ręczną do wody sodowej sprzedam. Oferty Kurjer Poznański
zdg 98 768

Motocykl
500 z przyczepką „Ariel" sprzedam okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 645

Ławki
krzesło ogrodowe tanio. Mickiewicza 15, podwórze. zdg 98 742

Elektrolux
mało używany tanio sprzedam. Kręta 22, m. 11. zdg 98 799

Ogródek
przy ulicy Jasnej sprzedam. Zgłoszenia Jasna 4, m. 3. zdg 98 615

Skrzydło czarne
Salonik wenecki
rzeźbiony — bardzo ładny
Elektrolux — witryny
okazyjnie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, sprzedaje na asygnaty „Kredyt".
Pg 4487-25,37

Meble używane
wszelkiego rodzaju kupuje, przyjmuje w komis, zamówienia na nowe na dogodnych warunkach Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Przyjmuje asygnaty Kredyt. Pg 4489-25,39

Jadalnie — sypialnie gabinety męskie wyjątkowo tanio!
poleca Poznański Dom Komisowy. Pg 4488-25,36

Piec
węglowy miedziany, wannę sprzedam. Górna Wilda 38. zdg 98 759

Skład
kolonjalno-delikatesowy przy najruchliwszej ulicy Poznania sprzedam. Stosunki rodzinne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 559

Wózek
dziecięcy w dobrym stanie sprzedam. Dąbrowskiego 140.
zdg 98 576

Wózek
dziecięcy sprzedam. Śródka 2, m. 13. zdg 98 565

Cukiernia - Kawiarnia
korzystnie sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdg 98 809

Powózki
używane wszelkiego rodzaju, dobrym stanie tanio. Adamski, — Piaskowa 7. zdg 98 749

Samochód
sportowy. Mylna 10. zdg 98 617

Restauracja
z urządzeniem i koncesją 4 tys. zł sprzedam w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 796

Jadalnia
mahoniowa, inkrustowana tanio. Stolarnia, Bukowska 9.
zdg 98 797

Motocykl
angielski 500 cm tanio. Strzelecka 20 — 8. zdg 97 958

Maszynę
do plisowania Singera sprzedam. Oferty Kurjer Poznański
zdg 97 821

Pianino
sprzedam. Źródlana 23, m. 5, — Sołacz. zdg 98 502

Uwaga pp. Drogerzyści!
Hurt - detal artykułów pierwszej potrzeby centrum Poznania — sprzedam, gotówka, ca 19 000. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 652

Siodło
uzda nowe tanio. Działyńskich 6, m. 6. zdg 98 495

Szafa
lustrem, kanapa, różne. Podgórna 2 a — 9. zdg 98 044

Łóżka
Garncarska 2 — 9. zdg 98 492

Wytwórnię
dobrze prosperującą sprzedam z powodu choroby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 449

Skład cukierków
dobrze zaprowadzony korzystnie sprzedam z powodu choroby. — Adres Kurjer Pozn. zdg 98 477

Wentylator
uniwersalny. Grobla 17 — 10.
zdg 98 473

Kolonjalka
dobra, bez konkurencji, większe mieszkanie, towar, urządzenie, magiel — 2 000 zł. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 98 468

Restauracja
wyszynk centrum Poznania, pewna egzystencja, 2 bilardy, tanio, za zł 2000 do oddania. Adamkiewicz, św. Marcin 62 — 3.
zdg 98 411

Dom
piętrowy ze składem próżnym i dużym śpichrzem w Rogoźnie Wlkp. sprzedam korzystnie. — Oferty „Par", Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55,57
Pg 4475-55,57

Dobra egzystencja dla kupca
W mieście powiatowem na Pomorzu, w rynku, gdzie znajduje się pełne gimnazjum koedukacyjne, jest obszerny z wielkiem oknem wystawowem, istniejący od przeszło lat 30, skład książek, artykułów piśmiennych, dewocjonalij, galanteryj i tapet na bardzo korzystnych warunkach od zaraz do przejęcia. Przejęty towar kredytuje się na kilka lat za złożeniem pewnej hipoteki wzgl. innej gwarancji. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego
ng 11 770

Gospodarstwo
133 morgi, inwentarze, umeblowanie sprzedam za oferowaną cenę — powód nagły wyjazd. — Bieńkowski, Żabno k. Czempinia.
zdg 97 089

Motocykl
sprzedam okazyjnie F. N. 3½ konia. Lewandowska, Górna Wilda 74. zdg 97 721

Rowery
gwarancja od 95 zł.
„Marta"
Szewska 20. zdg 90 697

Wózki
tanio wybór Trabczyńska. Pierackiego 11 podwórze. zdg 92 482

Najlepsze parcele
budowlane przy ul. Grunwaldzkiej i Słonecznej. Informacje: Wierzbięcice 20, m. 3. telefon 78-30. zdg 94 943

Sprzedam
skład kolonjalny i delikatesów wraz z całkowitem urządzeniem od 35 lat, dobrze prosperujący w powiatowem mieście, gdzie sąd i gimnazjum. Do przejęcia potrzeba 10 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod
zdg 93 945

Ogrodnictwo
4½ morgowe blisko stacji, dom mieszkalny, zabudowania gospodarcze, duża szkółka — hodowla drzew owocowych, róż i szparag, bez hipoteki z powodu podeszłego wieku sprzedam. Franciszek Jankowski. Mosina, Sołecka 6.
zdg 97 437

Okazja!
Płaszcze płócienne damskie, męskie, najrozmaitsze gatunki — znacznie zniżone ceny. Bławat Polski. Stary Rynek 87-88.
zdg 97 459

Kapelusze
damskie, czapki, berety, nowości sezonu, wielki wybór, najtaniej G. Lewicka, Wielka 8, Kraszewskiego 17, wejście Szamarzewskiego. zdg 97 767

Dla fryzur
grzebienie, papiloty, żelazka spinki, siatki z włosów, jedwabne ondulacyjne najtaniej Wenzlik, Aleje Marcinkowskiego 19. dg 1731

Fortepian
450,— sprzedam. Ul. Gen. Prądzyńskiego 13, m. 8. zdg 97 991

Dom
przepisową piekarnią przy Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 998

Motocykl
sprzedam. Matejki 68 — 3.
zdg 98 029

Młyn
motorowy z gospodarstwem pow. poznański za 45 000 sprzedam — przemiał 60 cent. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 040

Rzeźnictwo
nowoczesne, 4 pokoje centrum Poznania sprzedam wzgl. wydzierżawię. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 98 229

Skład
papieru, tytoniu, ruchliwy punkt sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 98 232

Sprzedam
bufet, stół, używane, tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 237

Mleczarnię parową
dobra okolica, obecnie 2000 litrów mleka dziennie, sprzedam lub oddzierżawię spowodu stosunków rodzinnych. Bliższe informacje Poznańska 54, m. 8. zdg 98 236

Kolonjalkę
mieszkaniem sprzedam. — Adres Kurjer Poznański zdg 98 246

Lis srebrny
(kanad.) okazyjnie św. Marcin 21, m. 11, godz. 17—19. zdg 98 251

Kajak
dwuosobowy sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 98 250

Salonik damski
witryny, komody, sekretarz, biblioteki, fotele, krzesła, zegary, świeczniki, kilim, dywan sprzedam. Skarbowa 4, parter, lewo.
zdg 98 537

Rury
glinkowe (palone) tanio. Wielkie Garbary 16, podwórze. zdg 98 536

Kasę
National. Kozia 15, m. 3.
zdg 98 535

Motocykl
z przyczepką sprzeda, zamieni — Wroniecka 23. zdg 98 533

Wózek
dla chorych. Wielkie Garbary 18, mieszkanie 7. zdg 98 547

Wyprzedaż!
sypialnia, biurko, lustro, garnitur koszykowy, szafonierka, maszyna damska. Adres Kurjer Pozn.
zdg 98 668

Okazyjne
przedmioty tanio.
„Lamus"
Strzelecka 1. zdg 98 538

Sprzedaż — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru. — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2. „Asygnaty Kredyt"
dg 2243

Sprzedaje
kupuje meble, maszyny inne rzeczy. Dom Komisowy, Podgórna 2
Pg 2 896

Podwozie
na dętych gumach, nośność 80 ctr. sprzedam. Zwierzyniecka 7.
zdg 97 885

Kompletny
silnik z skrzynką biegów Chevrolet 4 sprzedam Zwierzyniecka 7.
zdg 97 884

Urządzenie
składowe nadające się — każdej branży tanio. Grobara, Warszawska 5. zdg 97 883

Restauracje - pensjonaty
Porcelanę — Szkło — Aparaty— Słoje
do zapraw. Nakrycia alpakowe, stalowe nierdzewne, sprzęty kuchenne najtaniej
Ozdoba,
Św.
Marcin
4. ng 10 996

Tanio
nowy tapczan 130×200 sprzedam. Masztalarska 6, m. 9, godz. 19.
zdg 98 263

Nadzwyczajna okazja
skład spożywczy świetnie prosperujący, dzienny obrót 150 złotych, sprzeda spowodu wyjazdu Dom Zleceń, Poznań, Wrocławska 22.
zdg 97 969

Limuzynę
dobrym stanie tanio sprzeda „Przewodnik", św. Marcin 30.
zdg 97 992

Parasole Ogrodowe
wielki wybór najtaniej
Specjalny Skład Parasoli
Marja Drozdowska, św. Marcin 22. Wykonuje reparacje!
ng 11 997

Uwaga!
Specjalnie tanio
Porcelanę stołową
Szkło restauracyjne
Ogrody - Pensjonaty
kupują jedynie wprost Wroniecka 24 (podwórze). zdg 98 666

Rowery
turystyczny 95, balonowy 105. 5 lat gwarancji — tylko firmie Nowaczyk. Poznań, Górna Wilda 30. ng 11 244-5

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 3227/8

Najtańsze
źródło zakupu
dodatków do ubrań
poleca firma K. Rataj, Poznań, Stary Rynek 44, wejście Woźnej.
d 2900

Skład
towarów krótkich mieszkanie dwupokojowe, egzystencja sprzedam. Oferty Kurjer Poznański
zdg 98 169/70

Meble,
powielacz, szafa żelazna, pościel. Poznań, Dąbrowskiego 69, m. 7.
zdg 98 621/2

Parcele
budowlane Junikowo tanio na sprzedaż. Biuro Parcelacyjne Poznań, Plac Wolności 11, telef. 58-15. zdg 98 637/8

Parcele
budowlano - leśne nad Wartą— Gołaszyn pod Obornikami. Dogodne warunki. Biuro parcelacyjne Poznań, Plac Wolności 11, telef. 58-15. zd 98 639/40

Maszynę
do giecia rur cienkościennych na zimno sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 463-4

Maszyna
nowa „Pfafa" leworamienna. A. Pieprzyk, Podgórna 5, m. 10.
zdg 98 301/2

Drzewo budowlane stolarskie
poleca G. Kowalkiewicz. Składnica Drzewa Poznań, Strzelecka 14 a, telefon 14-95. zdg 98 241/2

Skład
owoców, cukierków, dobra klientela, ruchliwa ulica, oszklone urządzenie, towarem spiesznie sprzedam. Powód spłata rodziny. Adres Kurjer Poznański
zdg 98 127

Łóżko
dziecięce sprzedam. Matejki 66, m. 6. zdg 98 266

Piekarnia
miasto powiatowe, objęcie 2 500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 134

Motocykl
D. K. W. 250 ccm okazyjnie. — Kowalski, Ogrodowa 15, warsztat, obejrzeć od 18—20.
zdg 98 167

Półszorki
nowe fornalskie, gospodarskie, kompletne. Górna Wilda 63, m. 1. zdg 98 192

Wyżła
dobrej tresury na wszystko — sprzedam. Bańka, Leśnik, — Obrzycko, Szamotuły.
zdg 98 198

Meble kuchenne
najtaniej. Łąkowa 4 a, stolarnia.
zdg 98 297

Maszyna
puszek konserwowych zamykania, tanio sprzedam. Różana 4, m. 10.
zdg 98 300

Bilki
masowe
wszystkich
wielkości do
bilardu
okazyjnie Caesar Mann. Rzeczypospolitej. ng 10 984

Płaszcze
Kostjumy
Komplety
najkorzystniej — wpro : z fabryki konfekcji damskiej
Wildowa, Syn, Wodna 1
Przyjmujemy asygnaty kredytowe
ng 8128/9

Skład kapeluszy
damskich, dobrze zaprowadzony, centrum sprzedam. Oferty Kurjer Poznański dg 2 946

Ciężarówka
Ford, r. 30, 1 500,—, gotowy. Półwiejska 17, kolonjalka.
zdg 98 555

Samochód
osobowy „Citroen" B. 14 i ciężarowy „Ford" 2-tonnowy. Patrona Jackowskiego 49. zdg 98 553

Podłogi
500 m² po 2,40 zł 1 m².
Drzwi
kompletne okute i pomalowane 17 zł tanio. Strusia 11.
zdg 98 540

Maszyna
damska, siodlarska, szewska. Rybaki 9 — 2. zdg 98 348

Śliwińskiego
meble Żydowska. dg 2922

Tapczany fotele, leżanki
najokrzystniej tylko u fachowca. Wrocławska 13. dg 2925

Meble najtaniej
Swarzędzka składnica Mebli
Poznań, Wielka 15. dg 2926

Wyprzedaż obuwia
damskiego, kolory jasne ciemniejsze, najprzedniejszego gatunku niżej połowy ceny fabrycznej tylko za gotówkę. Polska Centrala Spożywczych Spółdzielni Kolejowych Poznań, Stary Rynek nr. 46/47 Pg 3873-18.84

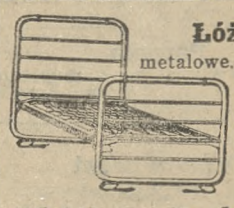

Łóżka
metalowe, tapczany, leżanki, materace sprężynowe, białe meble Asygnaty Kredyt.
Meble przedpokojowe
Sprzęt Domowy
św. Marcin 9/10. ng 10 982

Samochód
limuzyna Essex w
dobrym stanie
korzystnie na sprzedaż. Wiadomość, Strusia 11. zdg 98 541

Piękna willa
piętrowa, dziewięciopokojowa, podzielna dwa mieszkania, centralne ogrzewanie, garaż, dwie szklarnie, budynek gospodarczy, piękny dwumorgowy ogród owocowy, przeszło 500 róż, wodociągi, elektryczność, mieście prowincjonalnem, gimnazjum, garnizon, przemysł, 35 000, wpłaty 25 000. Zgłoszenia: Agentura Kurjera Poznańskiego, Jarocin ng 11 789

Apteka
do sprzedania, województwo Kieleckie, 8 000 ludności — 4 lekarzy. Oferty biuro Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115, pod: „Normalna". ng 11 790

Komisowa
sprzedaż wszelkich mebli używanych najkorzystniej.
Wielka 20
Okazyjny Skład. ng 11 000

Urządzenia
domowe, wszelkie inne meble używane okazyjnie.
Woźna 16
Komis. ng 10 999

Wyprzedaje płaszcze damskie
wełniane angielskie od 20.—, kolorowe 27.—, żałobne 35.—. — Szuster, Stary Rynek 76.
zdg 98 216

Z powodu renowacji
okazyjna sprzedaż mebli
Cesar Mann. Rzeczypospolitej. ng 10 985

Parcelę
...e morgi, idealne położenie za ...500 zł sprzeda śpiesznie Kaleta, Puszczykówko. zdg 96 395

300
...ebranych samochodów zakup, sprzedaż używanych części samochodowych, podwozia na mleczarnię. Autoskład, Dąbrowskiego 89, tel. 46-74. dg 2896

Szafkowy
...dośnik, akumulator sprzedam. ul. Piaskowa 5, Władysław Witkowski. zdg 98 058

Jadłodajnia
dobrze zaprowadzona 3 000 do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 049

Dobrze zaprowadzona
drogerję
na Śląsku, główna ulica w mieście powiatowem, istniejącą przeszło 35 lat sprzedam na dogodnych warunkach z powodu choroby. Posiadam stałe duże dostawy do kopalń i hut i do Dyrekcji Kolei Państw. Zgłoszenia proszę do Kurjera Poznańskiego pod zdg 98 123

Kolonjalkę
ruchliwy punkt, dobrze zaprowadzona korzystnie sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 98 203

Maszynę
do szycia gabinetówkę sprzedam. Palacza 94, — 4. zdg 98 261

Fryzjernię
dobrze prosperującą sprzedam, wydzierżawię lub przyjmę wspólnika z powodu choroby. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 099

Parcele
Górczyn każdej wielkości sprzedam. Aleja Małopolska 9. zdg 98 090

Kasę
National sprzedam, obejrzeć Aleja Małopolska 9. zdg 98 091

Skład
kolonjalny mieszkanie, towar, magiel. Jeżyce 3 900. Wskaże Kurjer Poznański zdg 98 092

Zakład fryzjerski
dobrze zaprowadzony, w dobrym punkcie (ul. Dąbrowskiego) sprzedam. Telefon 70-38. zdg 98 317

Gospodarstwo
80 mórg, budynki, inwentarz w porządku z powodu wyprowadzki z wolnej ręki sprzedam. — Leon Wiersch, Garbatka, p. Rogoźno. ng 11 776

Magiel
z powodu likwidacji tanio. — Przecznica 3 — 10. zdg 98 380

Wialnia
„Unia"
Koń
Bernardyn
okaz (pies)
Leghorny,
koguty 3 miesięczne. Starołęka, Ogrodnictwo Majewicz. zdg 98 375

Mieszkanie
kompletnie umeblowane
Pianino
zagraniczne, krzyżowe korzystnie sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 98 374

Dobrze
zaprowadzony skład materjałów budowlanych i drzewa z powodu stosunków rodzinnych spiesznie sprzedam. Zgłoszenie Stawna 13, m. 1. zdg 98 359

Krzesła - Stoły
ogrodowe żelazne sprzedam. — Spedytor Jankowski, Zwierzyniecka 7. zdg 98 467

Pianino
„Blüthner" czarne okazyjnie 700. Langiewicza 8, m. 3. zdg 98 332

Lodówka
dwudrzwiowa. Sew. Mielżyńskiego 2 — 3. zdg 98 397

Sprzedam
meble, lampy, krajobrazy (wyjazd). Chełmońskiego 17 — 10. zdg 98 391

Rowery
balonowe najtaniej
zł. 105,—
Traugutta 23, mieszkanie 8. zdg 98 390

Probiernia
wyszynk piwa, wódek i sprzedaż butelkowa dla stosunków rodzinnych do sprzedania. Najruchliwszy punkt Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 387

Dogi
pręgowane, rodowody trzymies. 30, roczna 70, szpic czarna roczna 20. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 466

Meble
powodu wyjazdu Singera, krawiecka, sypialnia, jadalnia. Kręta 22 — 5. Pg 4 482-55,130

Motocykl
350 cc. w bardzo dobrym stanie tanio sprzedam. Zwierzyniecka 9, m. 4, podwórze. zdg 98 423

Pianino
mahoniowe nowe, piękny ton spowodu ciężkiego położenia sprzedam lub zamienię za dopłatą. — Grobla 6, m. 24 zdg 98 421

300 mórg
nowe budynki, sprzedam korzystnie. Roman Maciejewski, Dziedno, p. Bydgoszcz, poczta Makowarsk. zdg 98 579

Kolonjalkę
maglem, centrum tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 98 386

Kajak
dwuosobowy nowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 465

Singera
szewską i damską sprzedam. — Zielona 5 — 1. zdg 98 444

Gablotkę
mahoniową sprzedam. Piotra Wawrzyniaka 19, m. 1. zdg 98 503

Ciężarówkę
Ford 1½ tonn, na chodzie sprzedam. Wiadomość Dąbrowskiego 69, telefon 72-46. zdg 98 498

Młocarnię
motorową podwójnem czyszczeniem sprzedam. Nowak, Szamotuły, Jasna. ng 11 742

Meble kuchenne
wprost wytwórni najkorzystniej sprzedaje Koniecki. Piaskowa 3. zdg 07 384

Place
przy Sienkiewicza — Reja sprzedam. Słowackiego 34 — 5. zdg 98 609

Podwozia
samochodowe na wozy konne. — Mylna 10. zdg 98 653

Kocioł
stojący 15 m² — 6 atm.
Walce
do rolowania blachy.
Motor
50 koni 500 volt.
Windę
budowlaną tanio do sprzedania. Katowice, Rynek 8, m. 1. Pg 4492-71.43

Windę
budowlaną, dźwigary, landauer, pianino — tanio sprzedam. Fortepian krótki, mały i kocioł kupię. Katowice, Krakowska 126, parter. Pg 4491-71.42

Poznań
Sklep papierniczy, przyległe mieszkanie, centrum, sprzedam. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 98 415

Sprzedamy garbarnię
z urządzeniem oraz dom mieszkalny 11 lokatorów, w mieście prowincjonalnem przy głównej ulicy. Do objęcia 40 000 zł. Oferty Kurjer Poznański dg 2947

Meble
najtaniej wprost z fabryki
Szczaniecki
Tama Garbarska 3. zdg 98 681

Ogród
wycieczkowy posadzka do tańca, dobre położenie, Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 660

11. KUPNA

Resztówkę
małą, conajwyżej 60 mórg, z dobrą ziemią, dworkiem, parkiem, wodą, dobrą komunikacją blisko kościoła katolickiego, kupię. — Szczegółowe oferty z podaniem ceny i potrzebnej wpłaty gotówką Kurjer Poznański zdg 96 800

Bieliznę
pościelową, stołową elegancką, okazyjnie kupię. Oferty Skalmierzyce - Nowe, skrytka 29. zdg 97 159

Srebro
złoto kupuję, płacę najwyższe ceny. F-a S. Szczepański, Poznań, Plac Wolności 11 (pod filarami). dg 2831

Bilard
stary lub płytę kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 877

Kupię
gabinet nowoczesny mało używany. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 148

Lekarz
z prowincji kupi za gotówkę używany samochód w dobrym stanie. Reflektuję na jedną z następujących marek: Praga czterosob. czterocylindr., Chevrolet czteroosob., sześciocylindr., lub Ford (mały) czterocylindrowy. Oferty z podaniem kilometrażu oraz ceny uprasza się składać do Kurjera Poznańskiego zdg 98 154

Maszynę
do szycia kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 157

Szafę
rzeczy — bielizna kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 057

Kupię
rower dla dziewczynki. Zgłoszenia Wierzbięcice 8, Grudzińska. zdg 98 212

Kasę
registracyjną kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 082

2 konie
wóz 3 cale, szory kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 066

Poszukuję
kolonjalki mieszkaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 041

Kupię
lub wynajmę wózek dla chorych. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 97 788

Leica
używana, dobra, tanio kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 178

Dom
czynszowy składem przy wpłacie 20 tys. lub ożeni się ślusarz lat 30. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 345

Prasę
do tynktur kupię, telefon 70-38. zdg 98 319

Wagę
aptekarską stojącą do 500 gr. kupię, telefon 70-38. zdg 98 318

Kupię
domek na peryf. gotówką do 12 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 314.

Linoleum
w dobrym stanie, 35 m², kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 460

Pianino
kupię. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 98 497

Kamienicę
kupię wprost od właściciela, wpłace 40 — 50 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 98 410

Bibljoteki
całe, książki naukowe i nuty kupuje Księgarnia — Antykwarjat, Pierackiego 20. Płacimy najwięcej. zdg 98 524

Agrest
ładny, duży, okrągły, kupuje, najwyższe ceny. Cukiernia Weber, Nowa 4. ng 10 998

Perski
dywan duży kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 551

Srebro,
złoto, brylanty, kwity lombardowe kupuje.
„Lamus"
Strzelecka 1. zdg 98 539

Maszynę
do pończoch kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 691

Maszynę
do pisania używaną kupię. Cenę Kurjer Poznański zdg 98 716

Kupię
każdy samochód do użytku i na rozbiórkę. Opis i cenę Kurjer Poznański zdg 98 636

Konwie
do mleka 20 litrów dobrym stanie kupię. M. Garbary 9, m. 2. zdg 98 686

Piekarnię
centrum kupię. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 98 648

Westfalkę
kupię, tel. 68-83, Bittner, Dąbrowskiego 79. zdg 98 612

Wózek
lalki dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 558

Motor
18/20 gazowy poszukuje. Krzyżanowski, Poznań, Marcina 39. zdg 98 562

Kufer podróżny
kupię okazyjnie. Cena? Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 98 795

Kupuję
używane meble, garderobę, obuwie, kwity lombardowe. Skład komisowy, Poznań, Ślusarska 6a. dg 2952-3

12. DO WYNAJĘCIA

4-pokojowe
komfortowe 4 piętro. Wielkie Garbary. Czynsz zł 75. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 174

2 pokoje
kuchnia, częściowo z meblami Łazarz. Adres Kurjer Poznański zdg 98 043

3 pokoje
komfortowe, słoneczne, śródmieście, gospodarza pewny płatnik. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 98 207

Mieszkanie
komfortowe, 6 pokoi kuchnia II. piętro, śródmieście do wynajęcia, czynsz 165 złotych i koszta renowacji. Wiadomość Długa 12, towary krótkie. zdg 98 210

Pięciopokojowe
komfortowe, Szewska 19. III piętro, wynajmie gospodarz. zdg 98 218

5 pokojowe
mieszkanie słoneczne ul. Graniczna 5 (w pobliżu Parku Wilsona). zdg 98 096

Słoneczne
dwupokojowe. Świetlana 42 — (końcowy szóstki). zdg 98 098

2 pokojowe
mieszkanie wydzierżawię. Sołacz, Małopolska 9. zdg 98 089

Pokój
kuchnia, IV piętro, od właściciela, solidnym lokatorom od zaraz. Czynsz zgóry. Zgłoszenia: Szamarzewskiego 31, Dozorca. zdg 98 784

Pokój
próżny bezdzietnem Łazarz. — Winklera 17, obejrzeć od piątej. Gospodarz. zdg 98 084

Najsolidniejsze biuro
mieszkań „Jur"
Piekary 26, telefon 13-86.
Trzypokojowe
pięćdziesiąt.
Czteropokojowe, pięciopokojowe, sześciopokoj.
centrum. zdg 98 085

Czteropokojowe
frontowe, IV piętro, wynajmie zaraz właściciel solidnym lokatorom, czynsz zgóry. — Zgłoszenia: Grobla 29, portjer. zdg 98 783

5
pokojowe mieszkanie — czyste, komfortowe, parter, okolica Park Wilsona, zaraz do wynajęcia — czynsz niski — możliwie rok zgóry. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 556

80,—
trzypokojowe, I. centrum, czynsz miesięczny.
„Be-Em-Es"
Marcinkowskiego 21. zdg 98 581

Pokój
i kuchnia słoneczne wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 083

Trzypokojowe
pokój dziewczyny, łazienka, balkon, słoneczne, drugie piętro, — pobliżu parku Wilsona, odnowienie czterysta zaraz gospodarz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 661

Siedmiopokojowe
Mickiewicza, kompletnie odnowione, słoneczne, obszerne, parkiety, centralne komfortowe willa gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 662

Czteropokojowe
komfortowe, willa. Aleja Szelągowska 28. zdg 98 757

7
pokoi słoneczne I piętro. Matejki 48, wiadomość w administracji i domu. zdg 98 632

4
pokoje, Wierzbięcice, słoneczne, odnowione, dom frontowy, mies. 92 zł. Zwrot kosztów 300 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 743

Czteropokojowe
Ogrodowa 12, parter zaraz wynajmę, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 649

Sołacz
dla bezdzietnych 3-pokojowe — komfortowe od gospodarza zaraz. Pół roku zgóry. Śląska 19, tylko od 15 do 17. zdg 98 596

3-pokojowe
I piętro, 5 minut dworca, gospodarza Focha 28. zdg 98 729

Mieszkanie
pięciopokojowe przy ulicy Knapowskiego, nowoczesne, wolne od podatku, słoneczne, suche, ogród owocowo-jarzynowy, altana, — przystanek tramwajowy korzystnie za czynszem miesięcznym. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 98 725

Pokój
kuchnia od 1 lipca Dębiec, Gruszkowa 40. zdg 98 727

3
pokojowe zwrot kosztów odnowienia Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 697

2
ubikacje na biuro lub cichy przemysł. Ostrówek 10, dozorca. zdg 98 772

5 pokoi
komfortowych centralne ogrzewanie mieszkaniowe od 1. 7. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 061

Pięciopokojowe
z przynależnościami I piętro. — Małeckiego 21, m. 3. zdg 97 807

2
pokoje tanio wygodami pp. urzędników, oficerów od zaraz. Wielkie Garbary 29, m. 8. zdg 98 020

5 pokojowe
z komfortem wysoki parter, ul. Słowackiego wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 103

Pięciopokojowe
komfort, piece, słoneczne. Chełmońskiego 8, m. 4. zdg 98 106

Pięciopokojowe
remontowane wolne sześciopokojowe I piętro, piece komfort Wilsona, gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 107

Próżny
duży pokój wynajmę na mieszkanie gospodarz. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 98 094

2
pokoje kuchnią wynajmę. Grodziska 39. zdg 98 234

Inteligentnej
emerytki na wspólne większe mieszkanie poszukuje emerytka. Oferty Kurjer Poznański zdrg 98 050

3 pokoje
kuchnia pokój dziewczyny, łazienka, balkon, bezdzietnemu wyższemu urzędnikowi do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 135

Pięciopokojowe
parter na przedsiębiorstwo lub mieszkanie. Małeckiego 21, portjer. zdg 98 164

Dwa
pokoje kuchnia, balkon I p. 1. 7. przy Polnej pewnym wynajmie gospodarz: Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 172

Pokój
próżny. Orzeszkowej 7 — 2. zdg 98 181

Pięciopokojowe
komfort, piece, willa, Marynarska 7. zdg 98 304

Czteropokojowe
Długa, zaraz
Dwupokojowe
Półwiejska.
„Jur",
Piekary 26. zdg 98 289

3 pokoje
kuchnia, łazienka dzierżawa 65, ul. Dąbrowskiego za botanikiem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 330

Samotnej
osobie dwa próżne komfortowe pokoje przy samotnej osobie — Matejki, Park Wilsona. Wiadomość: Niegolewskich 7, skład. zdg 98 322

Pokój
z kuchnią Osiedle Warszawskie, Swarzędzka 11. dg 2921

3 pokoje
kuchnia, wygodne, front, czyste, ewentl. zaraz. Piekary 12, m. 5. pośrednicy wykluczeni. zdg 98 361

2
pokoje kuchnia 45 zł miesięcznie. Knapowskiego 23, m. 2. zdg 98 385

5 pokojowe
parter, I. ptr., Staszica. Zgłoszenia plac Nowomiejski 5 — 4. zdg 98 488

Trzypokojowe
słoneczne, II piętro, Gwiaździsta 27 (przy ulicy Słonecznej, końcowy przystanek). zdg 98 486

Próżny
pokój (dwa) bez kuchni. Biuro lub prywatnie. Plac Nowomiejski 9. Sandorska. zdg 98 435

3 pokoje
z przynależnościami od 1. 7. do wynajęcia. Aleja Żeromskiego 20. Oglądać 4 — 7. zdg 98 425

3
pokoje na I. piętrze od 1. 7. 35. do wynajęcia, Polna 19. zdg 98 500

Dwupokojowe
kuchnia zaraz. Gen. Umińskiego 10 — 4. zdg 98 499

Pocztowa
5-pokojowe I odnowione
warsztaty - składnice
Garbary. Zgłoszenia Mielżyńskiego 23, m. 12. 9—2. zdg 98 489

Jednopokojowe
kuchnia 45,— zł miesięcznie, kaucja 135,— zł. Zgłoszenia stróż. Gen. Umińskiego 19. dg 2 949

Dwa
pokoje, kuchnia, niski parter od 1. 7. 35 r. Zgłoszenia Grodziska 39, m. 4. zdg 98 737

Pokój
kuchnię sprzedam meblami. Za Groblą 2 — 8. zdg 98 735

Mieszkanie
4 pokojowe komfort, parter, parkiet, weranda we willi blisko Parku Wilsona, czynsz 150 zł miesięcznie, pół roku zgóry od 1. 7. 35. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 732

3 pokoje
na biura przy ul. Pocztowej I. piętro natychmiast do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 521

13. SZUKA MIESZK.

3—4
pokojowe mieszkanie w okolicy gimnazjum Mickiewicza poszukuje zaraz ewentualnie później. — Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 645

3 pokojowego
z przynależnościami parter lub I ptr. piece zremont. śródmieście Jeżyce od gospodarza zaraz lub później wyż. emer. urzędnik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 128

Wyższy oficer
emerytowany poszukuje 3 pokojowego komfortowego mieszkania Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański pod zdg 98 136

5—6
pokojowego mieszkania poszukuje bezdzietny punktualny płatnik, emeryt państwowy wyższej rangi, prawnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 097

Mieszkanie
2—3 pokoi z komfortem w rejonie Parku Moniuszki dla wojskowego na wyższem stanowisku z dniem 1. 7. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 881

6 pokoi
poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 916

Szukam
pokoju, kuchni, okolica Łazarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 042

2 pokojowego
czynsz miesięczny, pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 111

3—4
pokoi wprost od gospodarza poszukuje inżynier na stanowisku. Oferty składać do Kurjera Poznańskiego zdg 98 265

Trzypokojowego
mieszkania poszukuję Wilda lub Dębiec. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 161

1—2
pokoje z kuchnią rok zgóry — urzędnik. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 191

Pokój kuchnią
poszukują bezdzietni, śródmieście, dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 316.

Urzędnik
państwowy poszukuje cztero, — pięciopokojowego. Oferty Kurjer Poznański dg 2928

Pokoju
od gospodarza poszukuje emerytka do 10 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 379

Urzędnik etatowy
poszukuje 2 pokoi z kuchnią od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 568

Pokój
z kuchnią poszukuje urzędnik, zapłaci ewtl. zgóry — agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 807

3—4 pokojowego
mieszkania z komfortem — najchętniej okolica Jeżyc — wprost od gospodarza poszukuje dobry płatnik. — Oferty z podaniem warunków najmu Kurjer Poznański zdg 98 542

3
pokojowe mieszkanie, komfort, poszukuje samotna osoba w willi z balkonem. Pewny płatnik, ewtl. dzierżawa rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 665

2
pokoi kuchnią zaraz od gospodarza, czynsz półroczny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 079/80

5—4 pokojowego
poszukuję, okolica Jasnej, Słowackiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 544

2—3
pokoje, przynależnościami, II ptr. śródmieście, urzędniczka. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 690

Poszukuję
próżnego pokoju wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 438

5—6
pokojowego od 15 września. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 98 756

Mieszkanie
2—4 pokojowe, możliwie śródmieście, poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 754

2—3 pokojowego
z wygodami, elektrycznością, blisko centrum, nie wyżej II. piętro, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 750

2
pokoje kuchnia zaraz od gospodarza, czynsz podług umowy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 642

Rzemieślnik
poszukuje mieszkania, najchętniej stróżostwa. Zgłoszenia Kurjer Pozn. portj. 2 282

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Rzucone
słowa na panią Marję Grześkowiakową, Kramarska 25, cofam, przepraszam. St. Friebe. zdg 98 707

15. POKOJE UMEBL.

Jasna
narożnik Dąbrowskiego 2, I. — prawo. zdg 94 888

Elegancki
Zielona 7, m. 7. zdg 97 818

Pokoik
Szwajcarska 14 — 4. zdg 97 960

Śniadeckich
21 — 5. zdg 98 068

Jasna
1, m. 3, 1—2 osobowy. zdg 98 054

Klatki
dla pana. Jeżycka 46 a, m. 9, parter. zdg 98 139

Klatki
tanio. Pierackiego 19, m. 9. zdg 98 209

Dwuosobowy
Marcina 39 — 9. zdg 98 569

Marcin
18, II., lewo. zdg 98 225

Pokój
pani lub małżeństwu u samotnej. Wielkie Garbary 1, m. 12. zdg 98 226

Pokoik
Garncarska 10 — 6. zdg 98 782

Pokój
jasnym hollem (telefon) — osobno jednoosobowy, światłem, 20.— Ratajczaka 14 — 22 a (parter). zdg 98 785

Pokój
plac Nowomiejski 9, m. 6. zdg 98 585

Wprost klatki
z lożą balkonową, drugi z łazienką i elegancki trzyokienny apartament. Ratajczaka 26, m. 6. zdg 98 590

Cieszkowskiego
6 — 6. zdg 98 600

Pokój
umeblowany, pracownia, parter, wejściem osobnem. Małeckiego 27, róg Strusia, mieszkanie 1. zdg 98 625

Przyjezdnym
słoneczny, niekrępujący, także stale. Dąbrowskiego 23 — 7. zdg 98 793

Jeden-
lub dwuosobowy. — Zygmunta Augusta 10, m. 9. zdg 98 804

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 24 — 11. zdg 98 620

Jednoosobowy
Dąbrowskiego 15 — 3. zdg 98 619

Frontowy
Kopernika 10 a, I. zdg 98 770

Swobodny
łazienką utrzymaniem. Strzelecka 3 a — 6. zdg 98 760

Jasna
13, m. 6. zdg 98 557

Swobodne
zupełnie niekrępujące, centrum, dwa pokoje 1—2 miesiące sytuowanym
powód wyjazd.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 422

Niekrępujący
drugi balkonowy. Szyperska 3, 9. I. zdg 98 219

Dwa
biuro lub z kuchnią mieszkanie. Kantaka 8-9. m. 10. zdg 98 572

Skarbowa
17 — 8. zdg 98 419

Pokój
elegancki. Czesława 10 — 7. zdg 98 420

Dwa
oddzielnie lub razem. Fredry 4, II. zdg 98 418

Niekrępujący
frontowy. Półwiejska 1 — 9. zdg 98 461

Pokój
z utrzymaniem — bez. Ratajczaka 33, — 11. zdg 98 459

Pokoje
utrzymaniem bez. Wielkie Garbary 21. m. 6. narożnik Wielkiej. zdg 98 442

Balkonowy
Słowackiego 25. m. 5. zdg 98 227

20,—
Ogrodowa 12, m. 20. zdg 98 258

Niegolewskich
10. m. 9, dwuosobowy, komfort. zdg 98 262

Dwuosobowy Jednoosobowy
frontowe utrzymaniem lub bez. Piekary 18. m. 6. zdg 98 063

Kręta
4. m. 12. zdg 97 810

Frontowy
Śniadeckich 9 — 10. zdg 97 790

Działyńskich
9 — 5. dwa pokoje. zdg 97 912

Elegancki
ewentl. obiadami. Ratajczaka 9, m. 10. zdg 97 914

Pokój frontowy
słoneczny z balkonem, elektrycznością, łazienka od 1 lipca dla jednej lub dwóch osób. Przecznica 6, m. 9. zdg 98 027

2
słoneczne umeblowane pokoje z osobnem wejściem od zaraz do wynajęcia. Cieszkowskiego 7. — m. 5. zdg 98 028

Czysty
Długa 4, — 13. front. zdg 98 501

Centrum
telefon. Zgłoszenia 2—5 i 7—8. Kręta 6. m. 4. zdg 98 493

Centrum
telefon, łazienka, fortepian. — Marcina 64 — 10. zdg 98 490

Balkonowy
pokój wynajmę. Dąbrowskiego 2, m. 14 a. zdg 98 479

Pokój
frontowy. Ogrodowa 4. m. 3. zdg 98 478

Lepszy
pokój z utrzymaniem — bez. Łąkowa 17, m. 3. zdg 98 475

Żupańskiego
7 — 12. zdg 98 474

Pokój
Żydowska 27 — 5. zdg 98 471

Klatki
Długa 6 — 3. zdg 98 408

Przecznica
2 — 1. zdg 98 406

Pokój
frontowy z utrzymaniem. Romana Szymańskiego 9. m. 4, parter. zdg 98 401

2
gabinet, sypialnia, komfortowe, telefon, słoneczne ,czyste pann. — Aleje Marcinkowskiego 20, m. 8. zdg 98 534

Przy Zamku
niekrępujący, nobliwy, elektryczność. Wały Jana III. 11 — 4. zdg 98 530

Niekrępujące
Plac Bernardyński 1 — 5. zdg 98 525

Skryta
7. m. 7. dla panów. Poznań. d 2920

Słoneczne
balkonowe — kuchnia. Matejki 44 — 6. zdg 98 483

Pokój
utrzymaniem tanio. Wały Jana 12 — 13. zdg 98 546

Bukowska
9 — 3. zdg 98 578

Centrum
komfortowy 1—2 osobowy również dla przyjezdnych. Kręta 5 — 5. zdg 98 700

Dwuosobowy
inteligentnym panom spokojnym. Wały Kościuszki 7, m. 5. zdg 98 689

Balkonowy
I. Szymańskiego 4 — 5. zdg 98 693

Przecznica
4. m. 5, ładny frontowy. zdg 98 733

Inteligencji
na stanowisku. Śniadeckich 7, mieszkanie 3 zdg 98 712

Pokój
Wierzbięcice 53, m. 1. zdg 98 736

Klatki
próżny. Św. Wojciecha 60 — 5. zdg 98 731

Słoneczny
wszelkie wygody, łazienka, fortepianem lub bez. Orzeszkowej 1/2 zdg 98 353

Słowackiego
25 — 13. zdg 98 713

Działyńskich
2 — 2. zdg 98 630

Ratajczaka
27 — 5. zdg 98 491

Łąkowa
10 — 6. zdg 98 515

Pokój
klatki. — Kanałowa 18, mieszkanie 9. dg 2 941

Pokój
czysty, słoneczny, elektryczność, wynajmę. Bukowska 41, m. 4. zdg 98 508

Klatki
frontowy, słoneczny, czysty, jednoosobow. Prusa 2 — 7. zdgy 98 577

Klatka
komfortowy. Masztalarska 7a — 5 zdg 98 574

Pokój
próżny. Pamiątkowa 7, m. 16. zdg 98 105

Niekrępujący
pokoik. Śniadeckich 30, m. 9. zdg 98 095

Kręta
4. II prawo; także przyjezdnym. zdg 98 233

Frontowy
Rynek Jeżycki 2 — 6. zdg 98 238

Elegancki
Ratajczaka 11 a — 102. zdg 98 239

Pokój
1. 7. — Półwiejska 31 — 7. zdg 98 243

Pokój
używaniem kuchni, elektryczność, łazienka 1. 7. Kochanowskiego 5, m. 10. zdg 98 254

Niekrępujący
balkonowy, dobrze umeblowany wygodami. Śniadeckich 30 — 6. zdg 98 255

Pokój
Matejki 66 — 6. zdg 98 267

Klatki
próżny — umeblowany. Orzeszkowej 16, górny dzwonek. zdg 98 268

Pokój
jedno- dwuosobowy utrzymaniem. poważnym. Focha 36 — 4. zdg 98 269

Długa
18, m. 3. zdg 98 276

Umeblowany
utrzymaniem — bez. Orzeszkowej 7 — 2. zdg 98 182

Matejki
67 — 2. zdg 98 303

Elegancki
solidnemu urzędnikowi. Dąbrowskiego 3, m. 6. zdg 98 305

Umeblowany
Mostowa 24/5. zdg 98 294

Wspólny
pokój. Woźna 4, m. 6. zdg 98 295

Dwuosobowy
dobrze umeblowany. I piętro. — Kwiatowa 11, m. 7. zdg 98 296

Frontowy
niekrępujący. Działyńskich 11. — Matuszek, parter. zdg 98 298

Dwa
umeblowane lepszym panom. — Śniadeckich 4 — 6 zdg 98 293

Próżny
pokój używaniem kuchni. Gen. Chłapowskiego 7, m. 13. — 1. 7. zdg 98 291

Mickiewicza
27 — 10, parter, umeblowany. zdg 98 290

Elegancki
czysty łaźnią. Skarbowa 6, m. 3. zdg 98 350

Czysty
u samotnej. Małeckiego 26 — 3. zdg 98 349

Dwuosobowy
elegancki całodzienne utrzymanie tanio. Pierackiego 9, m. 6. zdg 98 342

Słoneczny
czysty pokój umeblowany z gazokuchenką Nowy Rynek 14/15 m. 10. zdg 98 323

Frontowy
wygody. Podgórna 14 — 7. zdg 98 373

Pokój
Szkolna 9, m. 8. zdg 98 371

Niekrępujący
zaraz. Ratajczaka 33, m. 14. zdg 98 362

Plac Wolności
17, m. 14. Pokój słoneczny od 1. 7. zdg 98 336

Dwuosobowy
Skarbowa 7, m. 10. zdg 98 328

Słoneczny
czysty, Skarbowa 7, m. 10. zdg 98 327

Pokój
Półwiejska 20 — 10. zdg 98 326

Pokój
Stary Rynek 51 — 4. zdg 98 400

Pokój
niekrępujący, parter, front, 2 panów. Małe Garbary 10, m. 5. zdg 98 399

Niekrępujący
słoneczny, elektryczność, blisko kościoła, Marcina 4 — 6. zdg 98 398

Jasna
9, m. 8. zdg 98 389

Pokój
umeblowany, wszelkie wygody dla pani lub pana do wynajęcia. Ul. Bukowska 15, m. 7. zdg 98 388

Elegancki
i 1 tani. Garncarska 3, m. 11. zdg 98 384

Eleganckie
2 umeblowane, telefon, frontowe. Marcina 15, m. 7. zdg 98 382

Przyjezdnym
1.50. Wrocławska 13 — 11. zdg 98 439

Próżny
umeblowany panu. 27 Grudnia 10, m. 8. zdg 98 427

Pokoje
i biura św. Marcin 56 — 8. zdg 98 426

Ładny
jedno- dwuosobowy. Szewska 1, mieszkanie 17. zdg 98 706

2 łączne
wyższemu urzędnikowi, małżeństwu. Łąkowa 9 — 4. zdg 98 702

Dwuosobowy
Poznańska 57 — 8. zdg 98 623

Frontowy
piętro, lewo. Ogrodowa 2. zdg 98 747

Centrum
Mielżyńskiego 22 — 8. zdg 98 752

Jedno-
dwuosobowy. Mostowa 14, m. 4. zdg 98 684

Mielżyńskiego
22. I. m 27 zdg 98 673

Panienkę
wspólnie przyjmie Półwiejska 40, m. 19 zdg 98 769

Pokój
Wzgórze św. Wojciecha 16 a. — m. 14. zdg 98 641

Szymańskiego
9 — 9. zdg 98 741

Pokoje
także przyjezdnym najtaniej. — Młyńska 12 a, II ptr. zdg 98 698

Dwuosobowy
Rybaki 9, m. 9. zdg 98 719

16. SZUKA POKOJU

Żona
nauczyciela z córką poszukuje pokoiku z kuchnią na 14 dni lub 4 tygodnie w lipcu lub sierpniu tylko w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 366

Pokoiku
częściowo umeblowanego do 15 zł śródmieściu, samotna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 544

Pani
szuka umeblowany pokój. I piętro, cena, okolica Jeżyc. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 627

Pani
pokoju od 20 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 777

2 pokoi
komfortowo umeblowanych (sypialni i gabinetu) w lepszym domu nie wyżej I piętra poszukuje dyrektor poważnej instytucji. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 98 021

Urzędniczka
próżnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 074

Pan
pokoju za 15.— Oferty Kurjer Poznański zdg 98 205

Pokoju
niekrępującego poszukuje urzędnik. Oferty warunki Kurjer Poznański zdg 98 208

Dwuosobowego
blisko Kraszewskiego. warunki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 223

Pokoju
poszukuje urzędnik. Oferty z cena Kurjer Poznański zdg 98 224

Parterowego
pokoju poszukuje pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 921

Poszukuję
małego pokoju podaniem ceny. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 240

Niekrępującego
skromnego, elektryka od zaraz 1-go do 20 zł (właściciel). Oferty Kurjer Poznański zdg 98 166

Pokoju
do 15 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 186

Pokoiku
niekrępującego używaniem kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 360

Urzędniczka
szuka pokoju do 30. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 338

Panienka
15—20 okolica pl. Św. Krzyski. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 434

Małżeństwo
bezdzietne szuka pokoju próżnego lub umeblowanego. Zgł. Kurjer Poznański zdg 98 428

Próżnego
dobry płatnik do 25 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 445

Pani
próżnego lub umeblowanego do 20.— Oferty Kurjer Poznański zdg 98 412

Próżnego
pokoju poszukuje młode małżeństwo od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 543

Szofer-monter
z kilkuletnią praktyką, językiem polskim, niemieckim, dobremi świadectwami szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 440

Pokoiku
do 15.— szuka student. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 514

Dwa łączne
centrum, od 1. 7., gabinet 70. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 567

17. LOKALE

Ładny
duży, skład urządzeniem trzypokojowem mieszkaniem — bez. — Gnieźnie, głównej ulicy, wynajmę. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 805

2 składy
ca 200 m² z dużą suchą piwnicą (może być podzielony na 2 oddzielne: 130 m z piwnicą i 70 m², oraz 40 m²

4 i 6 pokojowe
mieszkania komfortowe III p. dźwig

pracownia
duża (5 ubikacyj) szklany dach III p. zaraz do wynajęcia przy ul. 27 Grudnia 10, wiadomość w Administracji Domu (mieszk. 1) Pg 4424-24.23

Skład
z mieszkaniem do wynajęcia. — Długa 3 (Zielone Ogródki). gospodarz. dg 2903

Składu
od zaraz poszukuję na filję. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 146

Odnajmę
tanio ubikacje dla mydlarza lub inny cel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 071

Poszukuję
składziku na filję piekarską. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 211

Warsztat
na suchy przemysł pierwsze piętro 50 m kw. zaraz do wynajęcia Informacje Marsz. Focha 78. portjer. zdg 98 688

Biuro
kompletne wydzierżawie lub sprzedam. Telefon 24-66. zdg 97 934

Lokal frontowy
na skład wraz z przylegającem 5 pokojowem mieszkaniem na św. Łazarzu jest od 1. 7. br. do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 022

Lokale
handlowo - przemysłowe po firmie Ogniwo z Wielkich Garbar oraz na piętrze wydzierżawię — Kużaj. Woźna 12. zdg 98 034

Skład rzeźnicki
w śródmieściu Poznania, wynajmę na filję, z kompl. urządzeniem ewtl. z jednym pokojem. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 231

Lokal
restauracyjny bardzo dobrze prosperujący w najlepszem centrum Poznania, pięknie urządzony sprzedam lub przyjmę wspólnika, potrzeba 8 000 zł. Paluch. Kantaka 8/9. zdg 98 443

Składu
mieszkaniem, śródmieściu poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 052/3

Skład
przyległe dwa pokoje kuchnia, łazienka do wynajęcia. Marszałka Focha 128, portjer. zdg 98 482

Skład
na zakład fryzjerski od 10 lat zaprowadzony wraz mieszkaniem zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 85. ng 11 779

Lokalu
na introligatornię szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 633

18. DZIERŻAWY

Wydzierżawię
2 ogrody z mieszkaniem od zaraz. Zgłoszenia Poznań—Łazarz, Onufrego Kopczyńskiego 29 zdg 97 987

Poszukuję
terenu 50 mórg na hodowli karpji w majątku ziemskim. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 159

Oberżę
w dużej wsi albo lokal w małem mieście weźmę w dzierżawę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 069

Restaurację
z salą, dwoma ogrodami, 4 pokoje, duży bufetowy pokój, oszklona weranda, jezioro, 20 łódek spacerowych zaraz albo później do wydzierżawienia ewentl. bez jeziora. Mieszkanie prywatne i urządzenie nadkompletne, całość miasto powiatowe, blisko Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 030

Wolne
ubikacje przemysłowo - handlowe, biuro, śpichrz, Dąbrowskiego 38. Zgłoszenia tamże poniedziałek, godz. 9 i 7 wieczór. zdg 98 634

Koncesji
wódczanej butelkowej poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 575

Dzierżawy
willi-domku dużego ogrodu Warcie okolicy Poznania szuka wyższy urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 762

Aptekę
na prowincji w Poznańskiem korzystnie wydzierżawię. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dg 2955.

Piekarnia
do wydzierżawienia. Odpowiedź znaczek. Gozimirski, Inowrocław Mikołaja 30. zdg 98 121

Spółdzielnia
żołnierska 4 p. lotniczego w Toruniu wydzierżawi zakład krawiecki. Warunki 1) kilkoletnia samodzielna praktyka (ubiory wojskowe i cywilne), 2) kaucja 500,— zł w papierach wartościowych wzgl. depozyt bankowy. 3) własne maszyny. Zarząd. Pg 4480-64.74

Siedemsetpięćdziesiąt mórg
inwentarzem (Średzkiem), objęcie 23 000.

Pięćsetmorgowe
inwentarzem Poznańskiem 17 000.

Probostwo
czterystapięćdziesiątmorgowe inwentarzem 13 000.

Czterystamorgowe
inwentarzem, zabudowaniem, 10 tysięcy.

Dwieściemorgowe
resztówka, inwentarzem, objęcie 7 000, wiele innych majątków wydzierżawiam.

Nowak,
Poznań, Kramarska 15. zdg 97 892

Warsztaty
12/15 mieszkaniem, duże podwórze, centrum zaraz odstąpię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 98 417

Wynajmę
3 pokoje kuchnie, skład 100 zł, albo osobno mieszkanie 65 zł, — osobno skład 35 zł. Chociszewskiego 27. Informacje m. 5. zdg 97 363/4

22. ZGUBY

Zgubiono
zegarek damski niedzielę ul. Poznańska za wynagrodzeniem zwrócić Jeżycka 43, m. 7. zdg 98 072

Parasol
składany zostawiono w „Słońcu" środę wieczór, uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Kręta 5, m. 4. zdg 98 206

Zgubiono
portfel papierami osobistemi, proszę zwrot za wynagrodzeniem. — Karol Stosius, Mogilno, Pl. Wolności. zdg 98 253

Brylantowy
pierścionek zgubiono dnia 18. — Uczciwy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem. Ratajczaka 11 a, m. 57. zdg 98 133

Zaginął
pies biały, oddać „Pod Strzechą", plac Wolności 7. zdg 98 745

23. ROZMAITE

Parasole

ogrodowe słoneczne, deszczowe i wszelkie reparacje wykonuje Wytwornia Parasoli. Wielka 27/29. dg 2 664

Panie
zainteresowane przyjmuje, porady, pomoc położnicza. Akuszerka Kowalewska, Łąkowa 14. zdg 97 618

Fotografje
portrety. Bracia Pecherscy. Aleje Marcinkowskiego 8. dg 2 663

Kostjumy kąpielowe
płaszcze, ręczniki, piżamy plażowe poleca
J. Schubert
Fabr. Bielizny Dom Płócien Stary Rynek 76 naprzeciw odwachu. Pg 4 286-24.9

Pierze Puch Kołdry!
dobry gatunek, na wacie 9.50, półjedw. 19.50, jedwabne 29.—, na wełnie 36.—, puchowe 79.—.
Poduszki sypialne 5 50. Pierzyny 28.—.
„EMKAP" M. Mielcarek
Poznań. Wrocławska 30. największa czyszczalnia pierza. ng 11 242-3

Budowlane
prace murarskie, tynkarskie, betonowe, zbiorniki do wody, rury cementowe studzienne, wykonuje Chałupka, Puszczykowo, Zalesie 2. zdg 98 758

Prośba!
Były samodzielny, zrujnowany, zubożały kupiec, chorowity, ojciec 7-ga drobnych dzieci, pobierający 40 zł miesięcznie wsparcia, nie jest w stanie z tego wyżyć, prosi szlachetną osobę o wyłożenie 300 zł na zakup towaru do sprzedaży na targach. — Pewność i zastaw 40 zł wsparcia, które można co miesiąc pobrać. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 988

Sławku
Odbieraj listy Poste - restante. Sławka. zdg 98 119

Przedstawicielstwo
fabryki poznańskiej na Warszawę i woj. przyjmę. Zabezpieczenie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 131

Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość. Marcin 39 — 8. Wróżka. zdg 97 128

Który
z nauczycieli w Poznaniu obejmie w drodze zamiany samodzielną posadę nauczycielską na wsi blisko Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 249

Pracownia Gorsetów „Wanda"
Gorsety gotowe. — Gorsety na miarę. Pasy do ciąży. — Paseczki sportowe. Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajczaka nr. 27, parter. zdg 98 333

Tresura
psów św. Wojciech 27, m. 52. zdg 98 270

Pończochy - skarpetki
dobre tanio tylko w firmie
„Haftoplis"
Stary Rynek 6. (Wiankowa). Pg 4289-25.4

Plisowanie
mereżka, okrętka dziurki bieliźniane wykonuje. Wroniecka 19, m. 11. zdg 98 335

Suknie
komplety szyję elegancko, najtaniej. Słowackiego 39 — 9. zdg 98 436

Chiromantka
znana z kart, rąk. Ratajczaka 9, m. 10. zdg 98 437

Telefunken
Radjoaparat naprawa. Poznań, Pasaż Apollo 30. zdg 98 456

Chiromantka
Aleje Marcinkowskiego 24, m. 35a zdg 98 453

Kto
jadąc do Rabki około 1 lipca, zaopiekowałby się przez grzeczność, tylko w drodze, 13-letnim zdrowym chłopcem? Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 476

Przerobienie
przefasonowanie, chemiczne czyszczenie każdego kapelusza
1,50
Najnowsze fasony. Czyszczenie krawatów. Hain, Sapieżyński 1, podwórze. Focha 35, wejście Gąsiorowskich, Szamarzewskiego 1, przy Kraszewskiego. zdg 98 409

Motocykle
naprawia, buduje przyczepki — Czerniak, Mickiewicza 18. zdg 98 532

Witold Leworski tylko Wrocławska 36
obrazy i oprawa obrazów. dg 2476/7

Pończochy
skarpetki kupisz dobrze i tanio tylko w firmie „Haftoplis". Stary Rynek 6 (wejście Wiankowej). dg 2193

Wróży
chiromantka, systemem rosyjskimb prędko się spełnia. Rybaki 10 — 8. zdg 98 339/40

Piękne
artystyczne zdjęcia wykonuje
Myszcyn
naprzeciw Opery, wzory na miejscu. zdg 98 699

Sellima
wróżka przepowie przyszłość — poradzi, przestrzeże. Kantaka 5, mieszkanie 8. zdg 98 485

Wydzierżawię
samochód z koncesją lub zamienię na motocykl z przyczepką. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 582

Bilardy
poleca najnowsze amerykańskie (automaty), cena 350 — 450 — 550 zł, przy wpłacie 50—60% franko. Bilardy na życzenie stawiamy. 30% inkasa. Skasowanie 900.— złotych przechodzi na własność. „Henus" Warszawa. Generalny Przedstawiciel: H. Maciejewski, Poznań, St. Rynek 17, tel. 39-60. zdg 98 096

24. NAUKA

Matura!
Eksternistów całkowicie przygotowuje doświadczony specjalista. — Dotychczasowe wyniki zawsze dodatnie. Nowy kurs
1 lipca.
Oferty Kurjer Pozn zdg 97 676

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowa 11 Nowy kurs
1-go lipca
zdg 97 890

Niemieckiego
udziela. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 065

FIRMA EDMUND RYCHTER ZAWSZE WIERNA SWEJ DEWIZIE

NISKIE CENY WYSOKIE GATUNKI TOWAROW.

Kupując w naszych magazynach odbiorca wydobywa MAXIMUM z każdego wydanego złotego ponieważ nie cena lecz JAKOŚĆ decyduje

POLECAMY: **PALTA** wiedeńskie fasony na jedwabiu — **Ulstroraglany — Ubrania męskie — Spodnie — Golfy — Bryczesy — Wiatrówki — Kurtki skórzane — Płaszcze i Peleryny gumowe. Materjały z metra** w setkach deseni i kolorów do dyspozycji Szan. Kupujących.

Szczególną uwagę zwracamy na nasze chlubnie znane trzechseryjne wykonanie ubrań męskich na miarę: Serja I. **120,-** zł Serja II. **100,-** zł Serja III **80,-** zł bielskich od zł 130,— do 175,— Krój, dodatki i wykonanie na wysokim poziomie. Następnie polecamy **UBRANIA LUKSUSOWE** z najlepszych szewiotów i czesanek Nasze oddziały wykonania **na miarę** stoją u **szczytu doskonałości. 6-ciu** pierwszorzędnych krojczych tworzą z dobrego **najlepsze.**

Przebój Sezonu — Wykwintne **palta** na jedwabiu — **Jeden** Fason — **Trzy** Ceny — **Dla** każdej kieszeni — **50, 75 i 95** zł

Wystawa i sprzedaż powyższych palt przy ul. Franciszka Ratajczaka 2

GOTOWE FUTRA stale na składzie. **Wydajemy nasze towary także za bony Tow. „Kredyt"**

EDMUND RYCHTER

ul. Wrocławska 14 telefon 21-71 **Poznań** **ul. Wrocławska 15** telefon 54-93 **ul. Kaliska** tel. 35 **Ostrów** **Rynek** tel. 35 **Wielkopolski**

ul. Franciszka Ratajczaka 2, telefon 54-15, 26-07

Konwersacji

francuskiej poszukuję pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 109

Poszukuję

lekcji matematyki i fizyki w zakresie 8 klas gimnazjalnych. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 245

Książkowość

zaprowadzam. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 252

Kursy

stenografji, pisania maszyną, — księgowości Strzelecka 33. zdg 98 162

Kursy Handlowe

Ladomira Sawickiego, pl. Wolności 2. zdg 98 592/3

Student

udzieli za obiady lekcyj francuskiego, matematyki, przygotuje do gimnazjum kl. I. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 484

Absolwent

konserwatorjum muzycznego udzieli lekcji wzamian utrzymania. „Par", Toruń 100. Pg 4493 -64.75

Niemieckiego

lekcyj i konwersacji udziela akademik niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 695

25. MUZYKA

Nuty

Ta jedna noc — Kobieta jest jak róża — Gondolo płyń, oraz inne nowości przegrywane biegle, poleca A. Cygulski, św. Marcin 9/10. ng 11 773

Kupię

partyturę do śpiewu Samson i Dalilla. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 190

Fortepian

wolny do ćwiczeń. Zarazem większa ilość nut do przegrywania. Miesięcznie 4 zł. Dwa razy w tygodniu po godzinie. Więcej godzin taniej. Gen. Umińskiego 19, m. 11. zdg 98 372

Trio

z bocznemi instrumentami 1. 7. wolne. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 505

Duet — trio

dancing, rutynowani, pianistka — śpiew, wolni 1. 7. Chętnie pozamiejscowość. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 402

Pianista

acordeonem 1 lipca potrzebny, warunki „Pomorzanka", Toruń. zdg 98 523

Organista

zdolny, wykształcony, szuka praktyki na wsi bezinteresownie, utrzymaniem. Oferty: Poste-Restante E. J. Opalenica, pow. N. Tomyśl. zdg 98 674

Pianista akordeonem

Starościńska 1, Ogród Familijny. zdg 98 803

Duet pierwszorzędny

akordeon — śpiew — pianista lub duet damski potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 2957

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Uczeń

Państwowej Szkoły Rolniczej poszukuje praktyki na majątku podczas wakacyj letnich, włada językiem polskim i niemieckim. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 96 367

Poszukuję

od lipca i później posady urzędnika lub podwórzowego, wykształcenie rolnicze, kilka lat praktyki większych majątkach, obeznany w roli podwórzu, książkowością, sprawy piśmienne. — Łaskawe zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn., Pniewy. zdg 97 011

Mydlarz - kosmetyk

z długoletnią praktyką, rutynowany przy wyrobie wszystkich gatunków mydeł jadrowych, klejowych, marmarkowych i smarów tuwotów poszukuje posady majstra lub kierownika w tej branży, skromnych wymagań. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 97 983

Krawcowa

poszukuje posady w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 505

Francuzka

paryżanka, starsza przyjmie posadę na czas wakacyj na wsi od 1 lipca. Warunki skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 608

Wykwalifikowany

szofer - służący, kawaler, lat 28, 8 lat praktyki, bez żadnego wypadku szuka od 1. 7. odpowiedniej posady. Referencje poważne. Okolica obojętna. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 97 986

Dziewczyna

poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 143

Fryzjer

pierwszorzędna siła 2½ letnią praktyką szuka posady zaraz lub 1 lipca, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 152

Fryzjerka

dzielna, żelazkowa wodna, własny aparat do trwałej poszukuje posady także prowincja. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 155

Pracowita

pozamiejscowa, miłej powierzchowności, uczciwa, czysta, znająca robótki, prace włóczkowe, fryfolit poszukuje posady do dzieci lub pracy domowej od 1. 7. rb. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 657

Osoba

inteligentna poszukuje pracy wyręczenia pani domu lub jednej osoby do wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 432

Praczka

rzetelna i uczciwa poszukuje stałego prania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 499

Gospodyni

wiek średni, uczciwa, pracowita, poszukuje posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 500

Mistrz

stolarz z karta rzemieślniczą, — dobry na budowle, meble, maszyny rolnicze, stelmachostwo, — pierwszorzędny bejcer i polier, oraz fortepianiarz szuka pracy na majątku, osiedli się też w innej miejscowości. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 707

Dziewczyna

nawskroś uczciwa, czysta, umie gotować, poszukuje posady od 1. 7. lub 15. 7. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 670

Kelner

lat 24, rutynowany, kaucji 100 — 150, wolny zaraz, sezon, lub prowincja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 97 693

Inteligentna

wymowna ekspedjentka poszukuje posady, składu kolonjalnego lub delikatesów. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 692

Stud. farm. U. P.

z wojew. egzaminem, syn właściciela apteki — Wielkopolanin — przyjmie zastępstwo na cały wrzesień. Oferty Kurjer Poznański dg 2 902

Rządca gospod.

z dyplomem, siła rutynowana z dużych intens. uprzemysł. majątków, lat 47, wymagania skromne, poszukuje od 1. 7. b. r. posady. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 97 475

Posługi

dobrem gotowaniem poszukuje. — Zgł. Kurjer Pozn. zdg 97 816

Posługi

poszukuje od 7—12, najchętniej Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 880

1 000 złotych kaucji

złoży szofer, kawaler, z długoletnią praktyką, do samochodu osobowego lub ciężarowego od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 579

Dziewczyna

uczciwa, zaufana, z dobrem gotowaniem, dobremi świadectwami, zna kuchnię warszawską poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 006

Pokojowa

szuka posady najchętniej na majątek. Oferty „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 55.125 Pg 4479-55.125

Kawaler

poszukuje jakiejkolwiek pracy, kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 015

Wyraźne i czytelne pismo

jest koniecznym warunkiem przy wszystkich zleceniach ogłoszeniowych — jeśli się chce uniknąć błędów w gazecie i niepotrzebnych wskutek tego n i e p o r o z u m i e ń. Otrzymujemy często ogłoszenia tak nieczytelnie napisane, że wskutek koniecznego odniesienia się do inserenta, ulega zamieszczenie niepożądanej zwłoce.

Za błędy powstałe wskutek niewyraźnego pisma na zleceniach ogłoszeniowych, odpowiedzialności nie bierzemy.

Administracja.

Osoba

z lepszej rodziny, zaufana, uczciwa, poszukuje posady wyręczycielki pani domu, lub do pielęgnacji towarzystwa starszych pań za skromnem wynagrodzeniem. Przyjmie również nadzór mieszkania. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 269

Służąca

czysta, uczciwa szuka posady lub posługi od zaraz lub 1-go. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 013

Pokojowa

wykwalifikowana na majątek szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 935

Poszukuję

stałej posady portjera lub woźnego. Kaucja do 500 zł. do banku. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 923

Gospodyni

wykwalifikowana, z dobremi świadectwami szuka posady na majątek od lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 922

Pranie

i prasowanie przyjmuje w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 909

Dziewczyna

poszukuje posady, najchętniej na wyjazd. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 98 032

Uczciwa

dobrem gotowaniem zaprawy, — świadectwami szuka posady. — Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 024

Biuralista

młody, po wojskowości, znajomością książkowości, korespondencji oraz pisania na maszynie poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 97 490

Panienka

lat 23, ukończoną 6 kl. gimn. pracująca w jednym z największych wydawnictw w Poznaniu, znająca dział ogłoszeń, prenumeraty miejscowej, zamiejscowej, korespondencje poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 095

Bufetowa

sprytna, przystojna poszukuje posady z obsługą gości. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 680

Początkująca

biuralistka, ze znajomością maszyny, stenografji korespondencji, szuka posady za skromnem wynagrodzeniem, Oferty Kurjer Poznański zdg 97 285

Urzędnik młod.

gospodarczy lepszej rodziny, Szkoła Wydziałowa, Rolnicza, 3 lata praktyki wzorowych majątkach, moralny, sumienny, pilny, energiczny, dobre polecenia, po wojsku, szuka posady urzędnika młod. resp., pisarza zaraz, później, — wymagania skromne. — Zgłosz. Kurjer Pozn zdg 97 438

Młoda dziewczyna

spokojna, pracowita, szuka posady do samotnej osoby od 1. 7. 35, własna pościel, świadectwa dobre. — Oferty Kurjer Poznański zdg 97 393

Władający

biegle angielskim, francuskim, niemieckim, wyższe wykształcenie, znający stosunki handlowe zagranicą, posiadający dużo inicjatywy, nieskazitelną przeszłość, dobrą prezencję, pierwszorzędne referencje i paszport konsularny poszukuje odpowiedniego stanowiska. Zgłoszenia do Kurjera Pozn., Poznań pod zdg 97 40?

1 000 złotych

da zredukowany urzędnik ze średniem wykształceniem za wyrobienie jakiejkolwiek stałej posady w poważnej firmie lub instytucji. Wymagania skromne. Dyskrecja zapewniona. Sprawę traktuje się poważnie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 433

Pracowita

uczciwa szuka posady do wszystkiego od 1. 7. 35, świadectwa dobre. — Oferty Kurjer Poznański zdg 97 394

Młynarz

kawaler, lat 29, poszukuje posady, obeznany wszechstronnie z maszynami, również prowadzeniem motorów ssaco-gazowych i Diesla, wykonujący mniejsze reparacje. Łaskawe oferty skierować Kurjer Poznański zdg 96 368

Młodsza

dziewczyna z prowincji wierna i zaufana szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 106

Dziewczyna

uczciwa, gotowaniem poszukuje posady zaraz lub pierwszego. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 377

Przyjmę

posadę samodzielnem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 146

Fryzjer

dobry fachowiec, dobre świadectwa szuka posady, miejscowość obojętna. Oferty Orędownik zd 98 153

Urzędnik

gospodarczy, kawaler, dłuższa praktyka, doświadczony, dobre referencje przyjmie posadę zaraz lub później. Oferty Orędownik zd 98 344.

Uczciwa

dziewczyna, lat 16, poszukuje zaraz zajęcia najchętniej do dziecka. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 141

Poszukuję

posady do wszystkiego z gotowaniem od pierwszego, mam długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 073

Rolnik

inteligent, samotny, sile wieku, bardzo pracowity, uczciwy, obowiązkowy, długoletnia praktyka intensywnych, uprzemysłowionych majątkach, poszukuje od 1 lipca lub później posady rządcy pod dyspozycje, biurowej, zastępstwa lub samodzielnej. Świadectwa chlubne, referencje wyższych ludzi. Próbę ewentl. bezpłatnie, wynagrodzenie skromne. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 98 117

Gospodarz

Wielokopolanin szuka posady od 1 lipca, ma długoletnią praktykę i dobre polecenia, skromne wynagrodzenie. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 98 120

Polecam

kucharki, gospodynie dworskie, Puszowa, św. Marcin 16/17. zdg 98 129

Kierowniczki

filji posady poszukuje. Gwarancja dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 213

Technik budowlany

dobry praktyk i kreślarz szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 081

Syn

wdowy po inwalidzie wojennym lat 14, szuka jakiejkolwiek pracy. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 98 076

Nauczyciel

(ka) z językiem polskim i niemieckim pożądana dla chłopca do 5 kl. szkoły powszechnej w czasie wakacyjnym z pełnem utrzymaniem i pensją według ugody. Oferty spieszne tylko kwalifikowanych sił wielkopolskich do Kurjera Poznańskiego zdg 98 075

Szofer

służący strzelec pierwszorzędne rekomendacje, zmieni posadę 1 lipca lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 806

Rutynowany

książkowy bilansista poszukuje zajęcia pobocznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 841

Uczciwy

lat 24, poszukuje jakiejkolwiek pracy za skromnem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 104

Uczciwa

dziewczyna z gotowaniem do wszystkiego szuka posady od 1. 7. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 247

Bona-

wychowawczyni, inteligentna — niemieckiem, polskiem, cierpliwa kochająca dzieci poszukuje posady zaraz lub później, dobre świadectwa, referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 977

Uczciwa

poszukuje posady z gotowaniem lub bez od zaraz lub później. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 264

Dziewczyna

wiejska uczciwa, pracowita, sumienna z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 168

Panna

polecona poszukuje posługi na cały dzień lub pół dnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 183

Ślusarz - szofer

solidny, poręczeniem, skromnych wymagań, obeznany wszelką pracą obejmie stałą posadę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 188

Samouk

młody, bardzo uzdolniony, obejmie jakąkolwiek pracę przedsiębiorstwie, firmie, majątku jako książkowy, subjekt, magazynier za skromnem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 189

Służąca

pracowita, uczciwa szuka posady od 1. 7. ewentl. do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 98 197

Krawcowa

rutynowana szuka posady po domach chętnie na wieś. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 365

Gosposia

samodzielna, zaufana, starsza poszukuje posady. Długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 364

Czeladnik kowalski

uczciwy, obeznany wszelkimi pracami poszukuje posady za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 381

Gospodyni-kuchmistrzyni

przyjmie posadę na majątek od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 97 288

Gospodyni

z lepszej rodziny, dłuższa praktyka, samodzielna, poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 394

Za

otrzymaną posadę portjera, magazyniera, inkasenta, dam do 1500 kaucji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 414

Sierota

uczciwa poszukuje posady z gotowaniem i do wszelkiej pracy domowej od zaraz lub 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 528

programy radjowe

WARSZAWA

Poniedziałek, 24 czerwca.

8.30 audycja poranna. **12.05** dziennik poł. **12.15** „Dla naszych letnisk i uzdrowisk". **15.30** koncert solistów. **16** „W co się będziemy bawili?" **16.15** muzyka lekka. **16.50** „Wędrówka Joanny". **17** koncert (ostatni) z cyklu „Pięć wieków muzyki kameralnej". — **17.20** utwory Fr. Schuberta. **18** „Oko elektryczne". **18.15** „Cała Polska śpiewa". **18.30** skrzynka ogólna. **18.40** chwilka społeczna. **18.45** najpiękniejsze melodje. **19.30** audycja żołnierska. **19.50** „Co czytać". **20** „Skrzynka rolnicza". — **20.10** „Święto Kupały". **20.45** dziennik wiecz. **20.55** „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski". **21** koncert muzyki polskiej. **22** wiadomości sportowe. **22.10** Mała Orkiestra P. R.

Wtorek, 25 czerwca.

6.30 audycja poranna. **12.05** dziennik poł. **12.13** trio Rymarowicza. **13** chwilka dla kobiet. **13.05** Fr. Schubert: Kwintet fortepianowy A-dur. **13.30** z rynku pracy. **15.30** Mała Orkiestra P. R. **16** „Skrzynka P. K. O." **16.15** koncert solistów. **16.50** „Wędrówka Joanny". **17** koncert. **18** odczyt z cyklu astronomicznego. **18.10** „Minuta poezji" **18.15** „Cała Polska śpiewa". **18.30** „Skrzynka techniczna". **18.45** muzyka góralska. **19.30** recital fortep. **19.50** pogadanka aktualna. **20** wiadomości rolnicze. **20.10** muzyka Irlandji. **20.45** dziennik wieczorny. **20.55** „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski". **21** „Verbum Nobile" — Opera Stanisława Moniuszki w [illegible] akcie. **22.30** wiad. sport. **2[illegible]** „W letnią noc"... — Koncert.

POZNAŃ

Poniedziałek, 24 czerwca.

Poznań 6.30 audycja poranna z Warszawy. **8.20** program. **8.25** wskazania prakt. **15.15** giełda. **16.15** piosenki z płyt. **18.30** skrzynka ogólna. **18.45** muzyka lekka (płyty). **20** skrzynka rolnicza. **22.10** —**23.30** tr. z Warszawy.

Wtorek, 25 czerwca.

Poznań 6.30 audycja poranna z Warszawy. **8.20** program. **8.25** wskaz. prakt. **13.05** muzyka z płyt. **13.35** walce, tanga z płyt. **15.15** giełda. **16.15** koncert. wyk. T. Prawdzic-Leymanowej (śpiew) **18.30** uczniowska gwara w Poznaniu. **18.45** śpiew z płyt. **22** skrzynka turyst. **22.40** — **23.30** tr. z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Poniedziałek, 24 czerwca.

Radio - Paris 20.45 muzyka kameralna. **Königswusterhausen 14** rozmaitości muzyczne. **16** muzyka z ogrodu. **19** odwiedzamy kabarety berlińskie. **20.10** wieczór operowy z udz. solistów. **22.30** koncert. **23** muzyka taneczna. **Luksemburg 20.10** i **20.40** koncert popularny. **21** włoskie pieśni i arje. **Budapeszt 20.30** muzyka cygańska. **21.50** koncert Beethovena. **23.15** śpiew. **Sztutgart 19** tr. z Wrocławia. **20.10** operetka „Miłość, wojna i papryka". **23** muzyka taneczna. **0** do **2** koncert nocny. **Praga 11** i **12.30** koncert. **15.10** muzyka popularna. **16.30** koncert. **20.55** koncert z udz. solistów i chóru. **Rzym 20.50** „Scugnizza". opt. Lombarda. **Medjolan 20.50** koncert. **Wrocław 5** i **6.15** koncert. **12** muzyka lekka. **15.30** piosenki. **17** koncert popularny. **19** wesoła godzina. **20.10** słuchowisko muzyczne. **22.30** muzyka.

Wtorek, 25 czerwca.

Radio-Paris 20.45 piosenki. **Königswusterhausen — 12** koncert symf. **14** rozmaitości. **16** muzyka z ogrodu. **19** muzyka. **20.45** muzyka lekka i taneczna. **22.30** koncert. **23** muzyka taneczna. **Londyn 20** sztuka Wellsa. **21** koncert fortep. **Budapeszt 19.15** słuchowisko. **21.45** koncert. **23.10** muzyka cygańska. **Sztutgart 19** koncert popularny. **20.45** muzyka. **22.30** płyty. **0 — 2** muzyka. **Wiedeń 18.55** „Fidelio". op. Beethovena. **22.35** godzina w barze. **23.50** d[illegible] wiedeńska muzyka. **Praga 21.30** próba op. kom. „Hippolita". — **Rzym 20.50** koncert. **Medjolan 20.50** „Casa Innamorata". opt. Lombarda. **Wrocław 5, 6.15** i **9** muzyka lekka. **12** koncert symf. **15.10** piosenki. **16** koncert kwartetu (śpiew). **17** koncert popularny. **20.45** muzyka lekka. **22.20** muzyka taneczna.

KURS SZOFERSKI

od 20 do 55 złotych

(płatny ratami)

Zapisy do dnia 24. VI. b. r. do godz. 19-tej.

Korzystaj z okazji!

Poznań, Jeżycka 52.

ng 11 012

Dziewczyna
samodzielnem gotowaniem do wszelkich prac domowych poszukuje posady od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 494

Sierota
inteligentna poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 455

Urzędnik
gospodarczy, lat 33, żonaty, z ukończoną szkołą rolniczą, kilkoletnią praktyką poszukuje posady zaraz lub później ewentualnie za kawalera. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 98 116

Kasjerka
poszukuje posady, złoży kaucję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 416

Inteligentna
panienka, muzyka, robótki, szycie, kochająca dzieci (praktyka) poszukuje posady lub jako lektorka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 529

Skromna
kochająca dzieci szuka posady z szyciem, polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 672

Aparaty radjowe
naprawiam — modernizuję. Jaworowicz, Kwiatowa 4, m. 8. zdg 98 554

Dziewczyna
dobrem gotowaniem, lubiąca dzieci przyjmie posadę od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 718

Krawcowa
dzielna szuka posady w dom 2.50 Oferty Kurjer Poznański zdg 98 740

Praczka
uczciwa Za Bramką 4 — 4. zdg 98 654

Starsza
skromnych wymagań inteligentna zaufana, wszechstronnie zna gospodarstwo domowe, kuchnię, może być pomocą biurze, kasie, poszukuje posady dworze, plebanji. Referencje, świadectwa. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 667

TEATRY

Poznań, sobota, 22. 6.

TEATR POLSKI — Dziś i codziennie: „Muzyka na ulicy".

TEATR NOWY: — Dziś: „Filip w opałach".

Sobota, 22. 6. „Filip w opałach".

Niedziela, 23. 6. „Filip w opałach".

TEATR LETNI w Zoologu: Dziś o godz. 8,30: „Gwiazdy nad Poznaniem".

KINA

Poznań, sobota, 22. 6.

APOLLO: „Książę Arkadji"
CORSO: „Hrabia Zarow".
GWIAZDA: „Katarzyna Wielka".
METROPOLIS: „Grzech miłości".
MOJE: „Zemsta Tonga".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Świat się śmieje" oraz film sportowy.
RENAISSANCE: „Pat i Patachon" i „Ken Maynard" Poniedziałek, 24. 6. „Filip w opałach".
SFINKS: „Czar wiedeńskiego walca".
SŁOŃCE: o godz. 5: „Radosna godzina Mickey Mouse", o godz. 7 i 9: „Wonder Bar"; Od niedzieli: „Dobra Wróżka".
ŚWIT: „Porwanie".
TĘCZA-Łazarz: „Dziś żyjemy".
TĘCZA-Wilda: „A. L. 14 zatonęła".
WILSONA: „Zgubny czar".

Krawcowa
dobrym krojem szuka posady w dom 3 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 738

Pomocnik
piekarski (piecownik) kawaler, — szuka posady. Pracował 6 lat na ostatniej posadzie. Brunon Sommer, Klonowice, pow. Leszno. zdg 98 522

Biuralistka
początkująca z znajomością maszyny, stenografji, korespondencji i książkowości szuka posady za skromnem wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 98 580

Dziewczyna
czysta, sumienna, zna gotowanie, pranie, przyjmie posadę od 1. 7. Cukierni, Restauracji, prywatnie. Pensja 30 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 472

Młody ekspedjent
z branży kolonjalnej, delikatesów, win i wódek, początkujący dekorator, z dobremi świadectwami, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 715

Cukiernik
pierwszorzędna siła, poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 98 712

Krawcowa
dobrym krojem poszukuje posady w domach, chętnie wyjedzie na majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 709

Dziewczyna
umiejąca cośkolwiek gotować, znająca szycie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 703

Panna
poszukuje pracy od lipca do składu mleczarni garderobianej, lub do biur sprzątania, na życzenie kaucja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 635

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady do wszelkiej pracy z gotowaniem od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 679

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 28 z dłuższą praktyką, wszechstronnie obeznany z wszelkiemi pracami w rolnictwie z bardzo dobremi świadectwami i referencjami poszukuje posady od 1 lipca lub później Oferty Kurjer Poznański zdg 98 710/11

Panienka
lat 19, przyjmie posadę do 1 lub 2 osób. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 98 766

Uczeń żelaźniak
z dwuletnią praktyką poszukuje dalszej nauki. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 643

Szukam
posługi gotowaniem do samotnej osoby lub małżeństwa. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 510

Student
II r. rolnictwa szuka praktyki wakacyjnej na majątku w Poznańskiem lub na Pomorzu, wzamian za pracę wolne utrzymanie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 506

Letnisko i uzdrowisko kelner młody
poszukuje posady. Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 98 811

Bufetowa
uczciwa, czysta, dobrze polecona, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 791

Gosposia
poszukuje posady jednej lub dwóch osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 790

Czeladnik
stolarski, absolwent Salezjańskiej Szkoły Rzemiosł. Oświęcim, lat 20, szuka posady. Łaskawe oferty proszę skierować Kurjer Poznański zdg 98 599

Młodsza
dziewczyna poszukuje posady dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 587

27. WOLNE MIEJSCA

Inżynier
wzgl. technik - ceramik potrzebny do dużej cegielni zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 737

Zarządczyni domu
potrzebna na majątek do samotnego pana. Reflektuje się na osobę gospodarną, któraby posiadała umeblowanie i gotówki do 10 tys. zł. Cel matrymonjalny. Wdowa z dzieckiem niewykluczona. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod dg 2883

Maszynistka
biegła ze znajomością niemieckiego zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 97 959

Bezrobotni
zegarmistrze, złotnicy i rytownicy zechcą się zgłosić do administracji „Złotnika i Zegarmistrza" Poznań, Wielka 10. zdg 98 151

Piekarz - cukiernik
potrzebny na 4 tyg. zastępstwo od 1. 7. 35 r. Zgłoszenia M. Gawronowa, Środa, Piekarnia. zdg 98 204

Pokojowa
do pensjonatu. Jastarnia. Zgłoszenia Zwierzyniecka 8, m. 6. zdg 98 220

Służąca
gotowanie, sprzątanie. Trykot, Stary Rynek 84. zdg 98 259

Gosposia
z doskonałą kuchnią potrzebna. Maj. Przesławice, p. Lisnowo, pow. Grudziądz. zdg 98 078

Ucznia
poszukuje ślusarnia Warjeski, Przemysłowa 27. zdg 98 062

Asystentkę
z wojew. egzam. przyjmie zaraz na 4 tygodniowe zastępstwo Apteka pod Lwem, Czersk, Pomorze. dg 2908

Kierownika wzgl. kierowniczki
do składu książek, artykułów piśmiennych, tapet i aparatów fotograficznych poszukuje od zaraz większe przedsiębiorstwo w mieście powiatowem na Pomorzu. Znajomość kalkulacji drukarskiej pożądana. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 11 769

Rolnika - fachowca
z kaucją w gotówce do 5 000 zł najmniej. do prowadzenia i zarządu majątku ziemskiego poszukuje się natychmiast. Odpowiedzi z świadectwami należy kierować do Kurjera Poznańskiego pod zdg 97 985

Służąca
do wszystkiego, dobrem gotowaniem, uczciwa, tylko dobremi świadectwami. Zgłoszenia sobota, niedziela 4—6 popołudniu, — plac Asnyka 4—11, wejście od ulicy Asnyka I p. (Jeżyce). zdg 98 355

Przedstawiciel
zaprowadzony w drogerjach i kolonjalkach potrzebny na Poznań i prowincję, tani zakup dla domokrążnych proszków i mydła Przemysł Chem.: „Eswu", ul. Szamarzewskiego 11. zdg 98 462

Powiatowych
samodzielnych przedstawicieli poszukuje firma Zamka Poznań, Wjazdowa 10. zdg 98 457

Uczeń
siodlarsko - tapicerski potrzebny zaraz. Herczyński, Poznań, Górna Wilda 63. zdg 98 193/4

Robotnik
z kaucją 500—800 złotych na stałą posadę potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 441

Panienka
do posyłek. Biżuterja Paryska. Stary Rynek. zdg 98 504

Uczennica
prowincji lat 16 do składu kolonjalnego potrzebna. Fotografję, świadectwa dołączyć. Sowiński, Garncarska 2. zdg 98 413

Dentystyczny
technik (czka) otrzyma stałą posadę — może się wyuczyć operatywy. Warunek kaucja wzgl. pożyczka 500 zł. Ewtl. przyjmę wspólnika (czkę) za odpowiednim wkładem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 664

Wielki wybór

MEBLI

Niskie ceny — Solidne wykonanie

W. Nowakowski i Synowie

Fabryka: Górna Wilda 134
Wystawa: ulica Kantaka 1

Dziewczyna
młodsza bez gotowania potrzebna od lipca. Aleja Hetmańska 44, mieszkanie 1. Pg 4 484-25,35

Posadę
stałą damy kilku paniom powyżej lat 23 na bardzo dobrych warunkach. Zgłoszenia osobiste poniedziałek od 10—13, 15—18. Podgórna 14, m. 1. Tg 1 163

Dziewczyna
uczciwa, kochająca dzieci do wszystkiego. Rolna 52, m. 42. zdg 98 487

Robotnika
samotnego z całem utrzymaniem, kaucja 250 zł. Pensja 25 zł. Najchętniej z prowincji. Chwaliszewo 48, m. 21. Poznań. zdg 98 433

Kucharki
względnie kucharza poszukuje Kasyno urzędnicze w Poznaniu. Oferty z odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego zdg 98 174

Służąca
zaufana, dobrze polecona do wszystkiego z dobrem gotowaniem od zaraz dla 2 osób. Zgłoszenia jedynie od godz. 1/2 3—4 popołudniu. Strzelecka 3 b, m. 3, I p. prawo. zdg 98 292

Dziewczyna
potrzebna od 1. Pocztowa 28 — 4. zdg 98 321

Robotnik
obeznany w pakowaniu porcelany, gwarancja 100 zł potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 378

Samodzielna
zaraz potrzebna, piekarnia - cukiernia, zabezpieczenie zł 200. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 376

Ogrodniczy
uczeń potrzebny zaraz. Dobierski, Witosław, poczta Jeziorki — Zabartowskie. zdg 98 370

Krawcowa
wprawna maszyniarka do konfekcji. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 98 367

Poszukuje
się od zaraz uczennicy. Pierwszeństwo mają te, które ukończyły szkołę dokształcającą. Hurtownia towarów krótkich i galanteryjnych, Poznań, Wielka 7, róg Kramarskiej. zdg 98 228

Kucharka
dziewczyna restauracyjna potrzebna. Różycki, Św. Marcin 54. zdg 98 230

Uczennica
fryzjerska. Klasztorna 3. zdg 98 277

Magistra
farmacji bez lub krótką praktyką na stałe przyjmie. Zgłoszenia piśmienne Apteka pod Orłem, — Leszno. ng 11 552

Od
lipca potrzebny zdolny kierownik drukarni z kaucją. Oferty szczegółowe Orędownik, Łódź, sub. „777". ng 11 621/2

Przedsiębiorcy
murarz rusztowaniem, cieśla potrzebni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 607/8

16
pracownic na stałą pracę. Woch, Poznań, Stary Rynek 54. zdg 98 570/1

Kucharz
potrzebny od zaraz względnie 1-go lipca na dwa miesiące do akademickiej kolonji nadmorskiej, ewentualnie później do kuchni akademickiej. Szczegółowe oferty: „Bratnia Pomoc" Gdańsk-Wrzeszcz, Heeresanger 11. dg 2 944

Dziewczyna
sierota, do 18 lat, uczciwa, pracowita, pomoc składu, prac domowych. Czartorja 8, mieszkanie 13. zdg 98 778

Dziewczyna
z gotowaniem potrzebna na wieś 27 czerwca. Potworowskiego 2a, mieszkanie 4. zdg 98 677

Panna
wyuczona szycia, potrzebna. Juljusza Kossaka 18 — 6. Szercówna. zdg 98 584

Pomocnik drogeryjny
od 1 sierpnia potrzebny. Zgłoszenia Firma Thomas i Ska, Leszno, Bracka 14. ng 11 784

Ucznia
do drogerji odpowiedniem wykształceniem przyjmie. Malepszy, Leszno, Drogerja. ng 11 783

Księgowa - stenotypistka
samodzielna potrzebna od 1 lipca br. Zgłoszenia z podaniem wynagrodzenia agentura Kurjera Poznańskiego, Leszno. ng 11 781

Uczennica
potrzebna utrzymaniem. Kaucja sto, towary krótkie. Wielkie Garbary 10. zdg 98 550

Wychowawczyni
młoda, zdrowa, z uprawnieniem, do 2 dziewczynek 4—6 lat, na wieś potrzebna od 1. 9. 35. Niemiecki pożądany. Oferty pod „Uprawniona" do Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 11 785

Masz piegi?
POZBĘDZIESZ SIĘ ICH UŻYWAJĄC MYDŁA i KREMU
„Efelis"
ng 11 570

Kucharka
restauracyjna potrzebna zaraz. Hotel Wielkopolski, Krotoszyn. ng 11 778

1200—1500 zł
dam posadę kasowo-biurową, wyjazd. Zgłoszenia Informator, ul. Skarbowa 1. zdg 98 687

Inkasent
ekspedjent z gotówką 200 zł potrzebny. Zgłoszenia „Informator", Skarbowa 1. zdg 98 688

Uczeń
może się zgłosić. „Elektrotechnika", Marcina 14. zdg 98 351

Fryzjerka
dzielna wodną — pensja. Kochanowskiego 2. Balcerzak. zdg 98 519

Dziewczyna
do wszystkiego. Dąbrowskiego 23, mieszkanie 7. zdg 98 794

Dziewczynka
do dziecka. Zgłoszenia godz. 15 do 16. Św. Marcin 2 — 5. zdg 98 517

Technik dentystyczny
poszukuje posady, 3 lata dobrej praktyki oraz nauka zagranicą. Wykonuje wszelkie prace, w zakres techniki dentystycznej wchodzące, starannie i dobrze. — Łaskawe oferty Kazimierz Ratajczak, Bydgoszcz, Grunwaldzka 115, m. 5. ng 11 787

Inkasenta
wspólnika na samochód gotówką 1 000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 755

Pomocnik
fryzjerski Focha 167. zdg 98 678

Mleczarz
jako kierownik filji kaucja 500 do 1000 zł poszukiwany. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 765

Kasjerka
doświadczona do równoczesnego zarządu podwórza, potrzebna zaraz na majątek 1400 mórg. Odpis świadectw wykazujących prace na majątkach, podanie wieku i wymaganej pensji do Kurjera Poznańskiego zdg 98 763

Dwie panie
praca zewnętrzna. Zgłoszenia — Marcina 74, m. 19 — 10—12. zdg 92 726

Kierownik sklepu spożywczego
z kaucją, siła pierwszorzędna, potrzebny od zaraz

Ekspedjent (tki)
do sklepu spożywczego, siła rutynowana, od zaraz. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 2 929

Służąca
młodsza z gotowaniem do 1 osoby potrzebna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 560

Fryzjerka
potrzebna. Ostrówek 10-11. Gościniak. zdg 98 564

Robotnika
na stałą posadę gotówką 300 zł przyjmę. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 548

Dzielny
czeladnik rzeźnicki zaraz potrzebny. B. Szamotulski, Chojnice, Rynek. zdg 98 761

Służąca
do wszystkiego od 1. potrzebna. Szwajcarska 10, m. 18. zdg 98 806

Kucharka Małopolanka
dwór — dobrze polecona — uczciwa, rzetelna, zaprawy, chów drobiu, katoliczka, 20 zł, potrzebna 1 lipiec, odpisy świadectw. Opis życia, fotografja do Kurjera Poznańskiego zdg 98 801

Posługę
rano za pokoik. Słowackiego 34, mieszkanie 5. zdg 98 618

Ekspedjent
potrzebny młodszy. Restauracja, Bukowska 5. zdg 98 616

Uczeń
handlowy potrzebny do młyna w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 802

Stróż-portjer
Starościńska 1, Ogród Familijny. zdg 98 800

Panienka
z wrodzonem uzdolnieniem do handlu potrzebna jako uczennica. Wymaga się 2 klasy gimnazjalne dzisiejsze. Życiorys Kurjer Poznański zdg 98 518

Książkowa
samodzielna, która pracowała w mleczarni, potrzebna od zaraz na prowincję. — Oferty z odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego zdg 98 595

36 tysięcy Pań w Polsce wyuczyło się
KROJU, SZYCIA i MODELOWANIA
systemem prof. kroju K. Lewańskiego.
System Polaka uznano za najlepszy w świecie i zastosowały go:
Paryska Akademja, Szkoły w Ameryce, a w Poznaniu
Tomaszewski, Pocztowa 1
dg 2706

28. ROZRYWKA

Arcypyszny przebój
„Czar wiedeńskiego walca"
niezrównana — powabna
Magda Schneider
Kino „Sfinks". zdg 97 852

Kino „Gwiazda"
Aleje Marcinkowskiego 28. Epokowe arcydzieło filmowe Katarzyna Wielka. Elżbieta Bergner, Douglas Fairbanks. zdg 98 132

Kino Tęcza Łazarz
„Dziś żyjemy". zdg 98 299

Ostatni
raz „Pieśniarz Warszawy". Od niedzieli „Zemsta Tonga". Kino „Moje". zdg 98 320

Kino „Tęcza" - Wilda
A. L. 14 zatonęła. zdg 98 588

Kino Renaissance
podwójny program Pat i Patachon i Ken Meynard. Pg 4485-25,40

POŃCZOCHY NAJTRWALSZE tylko z firmy **„PANI" Aleje Marcinkowskiego nr. 13.**
dg 2673

Humor zagraniczny

= Te kieszonkowe parasole są bardzo praktyczne, ale powinny być zaopatrzone w rynnę.

(Tribuna — Rzym). S. F.

Co futro = to **Edmund Rychter** — co palto = to **Edmund Rychter** = co ubranie = to **Edmund Rychter** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc lipiec 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22-u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200 149